

J. A. Maciej - BIP
p. W. Kulena

OPR

URZĄD MIEJSKI w BRUSACH	
Wpłynęło 2018 -06- 05	
Nr 6997	Zał.
Opłata skarbową	

05.06.2018



REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W GDAŃSKU

PROTOKÓŁ

kontroli gospodarki finansowej i zamówień publicznych Gminy Brusy, przeprowadzonej w Urzędzie Miejskim w Brusach w okresie od dnia 24 stycznia 2018r. do dnia 5 czerwca 2018r.



ZAKRES KONTROLI – SPIS TREŚCI:

I. USTALENIA OGÓLNO – ORGANIZACYJNE.....	3
1.1. Dane ogólne	3
1.2. Kierownictwo jednostki	6
1.3. Wewnętrzne regulacje organizacyjno-prawne	7
1.4. System kontroli zarządczej	9
1.5. Kontrole zewnętrzne	14
II. KSIĘGOWOŚĆ I SPRAWOZDAWCZOŚĆ	16
2.1. Gospodarka pieniężna i rozrachunki.....	16
2.2. Stan i kompletność urządzeń księgowych budżetu i urzędu.....	21
2.3. Sprawozdawczość budżetowa, finansowa i inna	21
2.4. Inwentaryzacja	23
III. BUDŻET JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO	25
A. DOCHODY BUDŻETOWE.....	25
3.1. Dochody z tytułu subwencji, udziałów gminy w dochodach budżetu państwa, z tytułu dotacji oraz dochody klasyfikowane jako otrzymane środki	25
3.2. Dochody z tytułu podatków i opłat lokalnych	32
3.3. Dochody z majątku	62
3.4. Inne dochody.....	69
B. WYDATKI BUDŻETOWE.....	70
3.5. Wydatki bieżące	71
3.6. Wydatki majątkowe	89
3.7. Rozliczenie otrzymanych i udzielonych dotacji.....	113
3.8. Dług publiczny, przychody i rozchody budżetu.....	125
3.9. Gospodarka odpadami komunalnymi	131
IV. GOSPODARKA MIENIEM.....	136
4.1. Gospodarka mieniem komunalnym	136
4.2. Gospodarka mieniem Skarbu Państwa.....	142
4.3. Inwentaryzacja roczna rzeczowych składników majątku	143
V. ROZLICZENIA JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO Z JEDNOSTKAMI ORGANIZACYJNYMI.....	149
5.1. Rozliczenia z jednostkami budżetowymi.....	149
5.2. Rozliczenia z samorządowymi zakładami budżetowymi	149
5.3. Rozliczenia rachunków dochodów	150
5.4. Samorządowe osoby prawne.....	150

I. USTALENIA OGÓLNO – ORGANIZACYJNE

1.1. Dane ogólne

- 1) Tematyka kontroli: Kompleksowa kontrola gospodarki finansowej i zamówień publicznych.
- 2) Zespół kontrolny: Mieczysław Beńko – starszy inspektor kontroli finansowej
(kontrola w okresie od dnia 24.01.2018r. do dnia 5.06.2018r.),
Waldemar Staszewski – inspektor kontroli finansowej
(kontrola w okresie od dnia 26.04.2018r. do dnia 5.06.2018r.),

działający na podstawie upoważnień nr 7/18 z dnia 4.01.2018r. i nr 33/18 z dnia 24.04.2018r., wydanych przez Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku.
- 3) Okres objęty kontrolą: Lata 2014-2017 i w miarę potrzeb inne okresy.
- 4) Termin przeprowadzenia kontroli: Kontrola przeprowadzona w okresie od dnia 24.01.2018r. do dnia 5.06.2018r.
- 5) Nazwa i adres jednostki kontrolowanej: Urząd Miejski w Brusach
ul. Na Zaborach 1
89-632 Brusy.
- 6) Użyte w niniejszym protokole skrótowe określenia oznaczają:
- gmina → Gminę Brusy;
 - Rada Miejska → Radę Miejską w Brusach;
 - burmistrz → Burmistrza Brus;
 - urząd miejski → Urząd Miejski w Brusach.



1.1.1. Wykaz jednostek organizacyjnych

- 1) Według stanu na ostatni dzień 2017 roku na terenie gminy funkcjonowały jednostki organizacyjne gminy wymienione w tabeli:

L.p.	Nazwa jednostki organizacyjnej gminy	Adres jednostki
1	2	3
Jednostki budżetowe		
1.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brusach	ul. Na Zaborach 1; 89-632 Brusy;
2.	Gminny Zarząd Oświaty w Brusach	ul. Armii Krajowej 1; 89-632 Brusy;
3.	Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Brusach	ul. Ogrodowa 2, 89-632 Brusy;
4.	Szkoła Podstawowa Nr 2 w Brusach	ul. Ogrodowa 2, 89-632 Brusy;
5.	Szkoła Podstawowa w Czapiewicach	Czapiewice 22, 89-632 Brusy;
6.	Szkoła Podstawowa im. Bł. Ks. Józefa Jankowskiego w Czyczkowach	Czyczkowy, ul. Główna 46; 89-632 Brusy;
7.	Szkoła Podstawowa im. Księdza Kanonika Bolesława Śledzia w Kosobudach	Kosobudy, ul. Szkolna 20; 89-632 Brusy;
8.	Szkoła Podstawowa im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Leśnie	ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 15; 89-634 Leśno,
9.	Szkoła Podstawowa im. Tajnej Organizacji Wojskowej „Gryf Pomorski” w Lubni	Lubnia, ul. Szkolna 13; 89-632 Brusy;
10.	Szkoła Podstawowa w Męcikale	Męcikał, ul. Szkolna 7; 89-632 Brusy;
11.	Szkoła Podstawowa im. Stanisława Sikorskiego w Wielkich Chelmach	Wielkie Chelmy 35; 89-632 Brusy;
12.	Szkoła Podstawowa w Zalesiu	Zalesie, ul. Gdańska 26; 89-632 Brusy;
13.	Przedszkole Nr 1 w Brusach	ul. Ogrodowa 2; 89-632 Brusy;
Samorządowe zakłady budżetowe		
1.	Zakład Gospodarki Komunalnej w Brusach	ul. Bolta 10; 89-632 Brusy,

- Ustalono, że wymieniona w poz. 4 tabeli Szkoła Podstawowa Nr 2 w Brusach rozpoczęła swoją działalność z dniem 1.09.2017r.
O utworzeniu tej szkoły organ stanowiący gminy zdecydował uchwałą Nr XVIII/174/17 z dnia 30 marca 2017r. w sprawie dostosowania sieci prowadzonych przez Gminę Brusy szkół podstawowych i gimnazjów do nowego ustroju szkolnego wprowadzonego ustawą Prawo oświatowe. O przekształceniu w tę szkołę działającego dotychczas Publicznego Gimnazjum w Brusach zdecydowano uchwałą Nr XVII/173/17 Rady Miejskiej z dnia 9 lutego 2017r. w sprawie projektu dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów do nowego ustroju szkolnego.
 - Wymieniona w poz. 9 tabeli Szkoła Podstawowa w Lubni przed dniem 1.09.2017 roku funkcjonowała w ramach Zespołu Szkół w Lubni, obejmującego sześciolletnią szkołę podstawową oraz gimnazjum. Przekształcenia dokonano uchwałą Nr XXII/214/17 Rady Miejskiej z dnia 29 września 2017r. w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowego Zespołu Szkół w Lubni w ośmioletnią Szkołę Podstawową im. Tajnej Organizacji Wojskowej „Gryf Pomorski” w Lubni.
- 2) Na terenie gminy działa jedna samorządowa instytucja kultury – Centrum Kultury i Biblioteki im. Jana Karnowskiego w Brusach, mająca siedzibę przy ul. Dworcowej 18.

- 3) Kontrolowana jednostka samorządu terytorialnego nie utworzyła samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej.
- 4) W kontrolowanym czteroleciu na terenie gminy nie działała żadna jednoosobowa spółka gminy (spółka komunalna).
Gmina jest współnikiem w dwóch spółkach prawa handlowego – w Zakładzie Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Spółka z o.o. w Nowym Dworze oraz w Pomorskim Regionalnym Funduszu Poręczeń Kredytowych Spółka z o.o. w Gdańsku. W obu tych spółkach gmina posiada udziały stanowiące mniej niż 10% kapitału zakładowego spółki.

1.1.2. Uczestnictwo w związkach komunalnych

- 1) Z opublikowanego na internetowej stronie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji „Wykazu związków międzygminnych – stan na dzień 31 grudnia 2017r.” wynika, że w kontrolowanym okresie gmina była uczestnikiem związku międzygminnego pn. „Związek Gmin Dorzecza Brdy z siedzibą w Bydgoszczy”. Związek ten, zarejestrowany w dniu 7.06.1994r., wymieniono w pozycji 119 przywołanego wykazu.
- 2) W kontrolowanym czteroleciu urząd miejski nie realizował wydatków z tytułu składek na rzecz tego Związku.

1.1.3. Wykaz jednostek pomocniczych

- 1) Według stanu na ostatni dzień 2017 roku na terenie kontrolowanej jednostki samorządu terytorialnego funkcjonowało 25 jednostek pomocniczych gminy. Były to:
 - 2 osiedla na terenie miasta Brusy – Osiedle Nr 1 i Osiedle Nr 2;
 - 23 sołectwa na terenach wiejskich gminy: Brusy-Jaglie; Brusy-Wybudowanie; Czapiewice; Czarniż; Czarnowo; Czyczkowy; Gacnik; Główniczewice; Huta; Kinice; Kosobudy; Leśno; Lubnia; Małe Chełmy; Małe Gliśno; Męcikał; Orlik; Przymuszewo; Rolbik; Skoszewo; Wielkie Chełmy; Zalesie; Żabno.
- 2) Ustrój ww. jednostek pomocniczych gminy określają statuty przyjęte uchwałami Rady Miejskiej (od Nr X/74/11 do Nr X/98/11) z dnia 29 grudnia 2011r.
Teksty jednolite statutów ogłoszono w załącznikach (od nr 1 do nr 25) do uchwały Nr IV/22/15 Rady Miejskiej z dnia 30 marca 2015r. w sprawie ogłoszenia tekstów jednolitych statutów Sołectw i Osiedli gminy Brusy.

1.2. Kierownictwo jednostki

- 1) Burmistrzem Brus od dnia 26.11.2006 roku jest pan Witold Ossowski, na kadencję 2014-2018 wybrany w wyborach powszechnych w dniu 16.11.2014r.
- 2) Zastępcą burmistrza od 2007 roku jest pan Krzysztof Gierszewski, powołany na to stanowisko zarządzeniem Nr 68/07 Burmistrza Brus z dnia 3 lipca 2007r. w sprawie powołania Zastępcy Burmistrza, a następnie zarządzeniem Nr 1/10 Burmistrza Brus z dnia 3 grudnia 2010r. w sprawie powołania Zastępcy Burmistrza – tym ostatnim zarządzeniem uchylono wcześniejsze zarządzenie burmistrza z dnia 3.07.2007r.
- 3) Sekretarzem gminy od dnia 8.02.2007 roku jest pani Mariola Rodzeń, zatrudniona na podstawie umowy o pracę.
- 4) Skarbnikiem gminy od 2001 roku jest pani Ewa Trzebiatowska-Gryglewska, powołana na to stanowisko uchwałą Nr XXV-248/01 Rady Miejskiej z dnia 24 kwietnia 2001r. w sprawie powołania skarbnika gminy.
Pani Ewa Trzebiatowska-Gryglewska – skarbnik gminy, będąca jednocześnie głównym księgowym urzędu miejskiego i dyrektorem Wydziału Budżetu i Finansów, posiada upoważnienie kierownika kontrolowanej jednostki (pismo OPR.0052.99.2011 z dnia 29.03.2011r.), wydane na podstawie art. 53 i 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2017r., poz. 2077), do realizacji obowiązków oraz ponoszenia odpowiedzialności w zakresie:
 - prowadzenia rachunkowości jednostki;
 - wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi;
 - dokonywania wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym oraz kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych.
- 5) Zastępcą skarbnika gminy od dnia 18.08.2014 roku jest pani Katarzyna Kłodzińska. Zatrudnienie wyżej wymienionej na tym stanowisku nastąpiło w trybie przepisów art. 22 ustawy z dnia 21 listopada 2008r. o pracownikach samorządowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2016r., poz. 902), tj. w wyniku przeniesienia do pracy z innej jednostki. Przeniesienie nastąpiło w następstwie porozumienia zawartego w dniu 21.07.2017 roku pomiędzy Gminnym Zarządem Oświaty w Brusach i kontrolowanym urzędem miejskim.
 - W aktach osobowych pani Katarzyny Kłodzińskiej znajdowało się wystawione w dniu 15.10.2014 roku przez burmistrza (pismo OPR.0052.549.2014) „Upoważnienie pracownika organu administracji publicznej” do załatwiania spraw w imieniu burmistrza



w zakresie – cyt.: (...) „3. na czas nieobecności (tj. urlopu wypoczynkowego, zwolnień lekarskich, szkoleń) pani Ewy Trzebiatowskiej-Gryglewskiej – Skarbnika Gminy do wykonywania czynności należących do Skarbnika Gminy”.

Kontrolując powyższą tematykę ustalono, że w aktach osobowych pani Katarzyny Kłodzińskiej – zastępcy skarbnika gminy nie było pisma kierownika kontrolowanej jednostki powierzającego wyżej wymienionej, na czas nieobecności skarbnika gminy, obowiązki i odpowiedzialność, o jakich mowa w art. 54 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

- W trakcie kontroli pani Katarzyna Kłodzińska – zastępca skarbnika gminy przebywała na urlopie rodzicielskim, udzielonym do dnia 21.06.2018r.

Podczas nieobecności ww. osoby obowiązki zastępcy skarbnika (od dnia 1.01.2017r.) pełniła pani Magdalena Rolbiecka, zatrudniona w urzędzie miejskim na stanowisku inspektora w Wydziale Budżetu i Finansów.

Powierzenie pani Magdalenie Rolbieckiej obowiązków zastępcy skarbnika nastąpiło na podstawie „Porozumienia stron zmieniającego warunki umowy o pracę na czas określony na zastępstwo innego pracownika tj. na czas korzystania ze zwolnienia lekarskiego i urlopu macierzyńskiego przez p. Katarzynę Kłodzińską – zastępcę skarbnika”.

W aktach osobowych pani Magdaleny Rolbieckiej znajdowało się wystawione przez burmistrza w dniu 2.01.2017 roku (pismo OPR.0052.21.2017) „Upoważnienie pracownika organu administracji publicznej” do załatwiania spraw w imieniu Burmistrza Brus w zakresie – cyt.: (...) „3. na czas nieobecności (tj. urlopu wypoczynkowego, zwolnień lekarskich, szkoleń) p. Ewy Trzebiatowskiej-Gryglewskiej – Skarbnika Gminy do wykonywania czynności należących do Skarbnika Gminy”.

Kontrolując powyższą tematykę ustalono, że w aktach osobowych pani Magdaleny Rolbieckiej – p.o. zastępcy skarbnika gminy nie było pisma kierownika kontrolowanej jednostki powierzającego wyżej wymienionej, na czas nieobecności skarbnika gminy, obowiązki i odpowiedzialność, o jakich mowa w art. 54 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

1.3. Wewnętrzne regulacje organizacyjno-prawne

1.3.1. Statut jednostki samorządu terytorialnego

Ustrój kontrolowanej jednostki samorządu terytorialnego określa *Statut Gminy Brusy* przyjęty uchwałą Nr XXVIII-279/01 Rady Miejskiej z dnia 17 września 2001r. w sprawie statutu gminy Brusy (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego Nr 82, poz. 1030), ze zmianami wprowadzonymi uchwałą Nr XXX/262/10 tego organu z dnia 25 marca 2010r. w sprawie zmian w Statucie Gminy Brusy (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego Nr 73, poz. 1224).

1.3.2. Regulamin organizacyjny urzędu

- 1) W latach 2014-2017 organizację i zasady funkcjonowania urzędu miejskiego określał *Regulamin Organizacyjny Urzędu Miejskiego w Brusach*, wprowadzony do stosowania zarządzeniem Nr 474/13 Burmistrza Brus z dnia 1 października 2013r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego (...).

W okresie od dnia wejścia w życie *Regulaminu* do końca okresu objętego kontrolą był on 4-krotnie zmieniany.

- 2) Na podstawie ww. *Regulaminu* ustalono, że pion finansowy urzędu miejskiego tworzy Wydział Budżetu i Finansów, kierowany przez skarbnika gminy.

Ustalono też, że w strukturze organizacyjnej kontrolowanej jednostki występuje samodzielne stanowisko ds. audytu wewnętrznego oraz samodzielne stanowisko ds. kontroli.


1.3.3. Dokumentacja opisująca przyjęte zasady (politykę) rachunkowości

- 1) W ostatnim roku kontrolowanego okresu tematyka, o jakiej mowa w tytule, uregulowana była zarządzeniem nr 262/2016 Burmistrza Brus z dnia 4 marca 2016r. w sprawie wprowadzenia zasad rachunkowości w Urzędzie Miejskim w Brusach.

- Przywołanym zarządzeniem określono: ogólne zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych (w tym zasady prowadzenia księgowości projektów współfinansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej); obowiązujące metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego; sposoby prowadzenia ksiąg rachunkowych (w tym zakładowy plan kont); metody i terminy inwentaryzacji składników majątkowych oraz system ochrony danych w jednostce.
- Od dnia 1.01.2018 roku (już po okresie objętym kontrolą) powyższą tematykę reguluje zarządzenie Nr 657/18 Burmistrza Brus z dnia 2 stycznia 2018r. w sprawie wprowadzenia zasad rachunkowości w Urzędzie Miejskim w Brusach.

- 2) Tematykę obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych reguluje *Instrukcja kontroli i obiegu dokumentów księgowych*, wprowadzona do stosowania zarządzeniem Nr 534/10 Burmistrza Brus z dnia 1 lipca 2010r. w sprawie zasad kontroli dokumentów księgowych w Urzędzie Miejskim w Brusach.

Obowiązujące w kontrolowanym okresie szczegółowe uregulowania wewnętrzne będą przywoływane, w miarę potrzeb, przy omawianiu poszczególnych zagadnień wchodzących w zakres kontroli.





1.3.4. Umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym

W latach 2014-2017 gmina nie zawierała i nie realizowała umów o partnerstwie publiczno-prywatnym.

1.3.5. Terminowość złożenia oświadczeń o stanie majątkowym.

- 1) Terminowość składania oświadczeń o stanie majątkowym, o jakich mowa w art. 24h ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2017r., poz. 1875) sprawdzono w oparciu o oświadczenia składane do dnia 30.04.2017 roku (według stanu na dzień 31.12.2016r.) oraz oświadczenia składane w trakcie 2017 roku, np. na dzień powołania lub zatrudnienia, odwołania z zajmowanego stanowiska lub rozwiązania umowy o pracę.

Kontrolą objęto oświadczenia o stanie majątkowym składane przez: burmistrza, zastępcę burmistrza, sekretarza gminy, skarbnika gminy oraz osoby wydające decyzje administracyjne w imieniu burmistrza.

Ustalono, że wszystkie osoby zobowiązane do składania oświadczeń o stanie majątkowym (łącznie 9 osób) złożyły terminowo takie oświadczenia. Terminowość złożenia oświadczeń ustalono na podstawie dat wpływów oznaczonych na złożonych oświadczeniach.

- 2) Ustalono, że pismem OPR.2124.42.2017 z dnia 31.10.2017 roku, burmistrz poinformował panią Beatę Zblewską – przewodniczącą Rady Miejskiej, że wszystkie osoby zobowiązane do złożenia oświadczeń majątkowych złożyły takie oświadczenia w ustawowym terminie. Ostatnie zdanie tego pisma zawierało informację, że – cyt.: „Przeprowadzona analiza oświadczeń przez Urzędy Skarbowe nie stwierdziła nieprawidłowości”.

W tym miejscu należy dodać, że informację, o jakiej mowa w art. 24h ust. 12 przywołanej na wstępie ustawy o samorządzie gminnym, burmistrz – jako podmiot dokonujący analizy oświadczeń majątkowych – przedstawia radzie gminy w terminie do 30 dnia października.

1.4. System kontroli zarządczej

1.4.1. Wykonywanie kontroli wewnętrznej przez Radę (komisję rewizyjną)

- 1) Plan kontroli Komisji Rewizyjnej na 2017 rok zawarto w planie pracy tej komisji na 2017 rok, przyjętym uchwałą Nr XVII/166/17 Rady Miejskiej z dnia 9 lutego 2017r. w sprawie planów pracy komisji stałych Rady Miejskiej w Brusach na 2017 rok.

W ww. *Planie pracy* zawarto następujące punkty (zadania) – cyt.:

- „1. Gospodarka śmieciowa w gminie Brusy w 2016r. – rozliczenie finansowe;
2. Utrzymanie dróg w gminie Brusy w 2016r. – rozliczenie finansowe;
3. Funkcjonowanie stanowiska kontroli w Urzędzie Miejskim w Brusach – wyniki przeprowadzonych kontroli w jednostkach organizacyjnych;

4. Informacja o stanie mienia komunalnego;
 5. Wykonanie budżetu za 2016r. – przygotowanie opinii o wykonaniu budżetu, przygotowanie wniosku w sprawie absolutorium;
 6. Funkcjonowanie świetlic w gminie Brusy;
 7. Funkcjonowanie Centrum Kultury i Biblioteki w Brusach;
 8. Realizacja inwestycji współfinansowanych z udziałem środków zewnętrznych w 2016r.;
 9. Funkcjonowanie Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brusach;
 10. Wykonanie budżetu za I półrocze 2017r.
 11. Sprawy bieżące wynikające z potrzeb Rady Miejskiej w Brusach zlecone Komisji Rewizyjnej.”
- 2) Przedłożone przez panią Joannę Kobus – inspektor dokumenty wskazywały, że w 2017 roku Komisja Rewizyjna przeprowadziła jedną kontrolę udokumentowaną protokołem kontroli – protokół taki sporządzono po dokonanej w dniu 3.04.2017r. kontroli funkcjonowania Centrum Kultury i Biblioteki w Brusach.
- W przywołanym protokole zapisano, że Komisja wysłuchała informacji dyrektora Centrum dotyczącej zorganizowanych imprez, współpracy z organizacjami i stowarzyszeniami oraz najbliższych planach w tym zakresie. Z protokołu wynika, że omówiono też wydatki sfinansowane dotacjami z budżetu gminy, zweryfikowano koszty wynagrodzeń oraz przeprowadzono analizę przychodów własnych Centrum. Protokół nie wskazywał na wystąpienie nieprawidłowości w funkcjonowaniu tej samorządowej instytucji kultury.
- Pozostałe punkty rocznego planu pracy Komisja Rewizyjna realizowała na swych posiedzeniach. Informacje w tym zakresie oraz wypracowane wnioski zawarto w protokołach z odbytych posiedzeń.

1.4.2. Kontrola środków finansowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł

- 1) Przepisy art. 15a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 listopada 2000r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (tekst jednolity: Dz. U. z 2017r., poz. 1049) nakładają na organy samorządu terytorialnego obowiązek współpracy z Generalnym Inspektorem Informacji Finansowej („GIIF”) w zakresie zapobiegania przestępstwom, o których mowa w art. 165a lub 299 Kodeksu karnego, poprzez:
 - niezwłoczne powiadamianie GIIF o podejrzeniu popełnienia prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu;
 - przekazywanie potwierdzonych kopii dokumentów dotyczących transakcji, co do których zachodzi podejrzenie, że mają one związek z popełnieniem przestępstw,





o których mowa w ww. artykułach Kodeksu karnego, a także informacji o stronach tych transakcji,
jak też obowiązek opracowania instrukcji postępowania w przypadkach, o których mowa powyżej.

- 2) Ustalono, że w 2017 roku ww. tematykę regulowała *Instrukcja w sprawie przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych źródeł oraz przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu w Urzędzie Miejskim w Brusach*, wprowadzona do stosowania zarządzeniem Nr 526/10 Burmistrza Brus z dnia 1 lipca 2010r. w sprawie wprowadzenia „Instrukcji w sprawie przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu finansowego (...)”.

Zgodnie z § 5 ust. 6 przywołanej *Instrukcji* obowiązki koordynatora ds. współpracy z GIIF powierzono pani Elizie Szczesnej – dyrektor Wydziału Organizacyjno-Prawnego.

- 3) Ustalono, że w kontrolowanym czteroleciu nie było przypadków powiadamiania GIIF o stwierdzonych próbach „prania pieniędzy” – prowadzony w jednostce „Rejestr powiadomień GIIF” nie zawierał żadnych wpisów.

W trakcie niniejszej kontroli nie powzięto podejrzeń o próbach wprowadzania do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł.

1.4.3. Funkcjonowanie systemu kontroli zarządczej

- 1) W 2017 roku tematykę organizacji, zasad i procedur prowadzenia kontroli zarządczej w urzędzie miejskim oraz nadzoru nad realizacją kontroli zarządczej w jednostkach organizacyjnych gminy regulowała instrukcja „*Regulamin, zasady i procedury prowadzenia kontroli zarządczej w Urzędzie Miejskim w Brusach oraz w zakresie nadzoru nad realizacją kontroli zarządczej w jednostkach organizacyjnych gminy Brusy*”, wprowadzona do stosowania zarządzeniem Nr 523/10 Burmistrza Brus z dnia 1 lipca 2010r. w sprawie organizacji, zasad i procedur prowadzenia kontroli zarządczej...”.

Z § 23 ww. *Regulaminu* wynikało, że obowiązki z zakresu koordynacji kontroli zarządczej, organizowania systemu kontroli zarządczej, jak też ogólnego nadzoru nad skutecznością działania tego systemu i prawidłowością wykorzystywania sygnałów pochodzących z prowadzonych działań kontrolnych przypisano sekretarzowi gminy.

- 2) W myśl uregulowań zawartych w *Regulaminie organizacyjnym Urzędu Miejskiego w Brusach* obowiązki z zakresu: opracowywania procedur kontroli; rocznych planów kontroli jednostek organizacyjnych; prowadzenia rejestru procedur kontroli zarządczej oraz kontroli zgodności tych procedur z przepisami prawa oraz kontroli jednostek

organizacyjnych gminy wykonuje osoba zatrudniona na samodzielny stanowisku ds. kontroli.

W kontrolowanym okresie oraz w trakcie kontroli stanowisko to zajmował pan Bogusław Czapiewski. Osobę tę poproszono o okazanie dokumentów z realizacji uregulowań z zakresu kontroli zarządczej. Dokumenty te wymieniono i scharakteryzowano poniżej.

- a) W „Rejestrze procedur kontroli zarządczej w Urzędzie Miejskim w Brusach” (w 58 pozycjach rejestru) wymieniono uregulowania dotyczące m.in.: organizacji kontroli zarządczej; gospodarowania składnikami majątkowymi; przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych źródeł; prowadzenia audytu wewnętrznego; ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania; gospodarki kasowej oraz przechowywania i transportu wartości pieniężnych; nadzoru w zakresie gromadzenia i wydatkowania środków publicznych; przeprowadzania inwentaryzacji; obiegu i kontroli dokumentów księgowych; udzielania zamówień publicznych; wydawania i rejestracji upoważnień i pełnomocnictw; bezpieczeństwa i ochrony danych osobowych; przeprowadzania kontroli podatkowej w zakresie podatków i opłat; udostępniania informacji publicznej; wynagradzania pracowników urzędu miejskiego; gospodarowania środkami zakładowego funduszu świadczeń socjalnych; zwrotu kosztów używania prywatnych pojazdów pracowników do celów służbowych. Część obowiązujących w jednostce uregulowań wewnętrznych przywołano już w niniejszym protokole, inne zostaną przywoływane przy opisie poszczególnych tematów objętych zakresem kontroli.
 - b) W dokumencie „Analiza systemu kontroli zarządczej – zgodność wewnętrznych procedur ze standardami kontroli zarządczej” do poszczególnych standardów kontroli zarządczej przypisano odpowiednie uregulowania wewnętrzne.
 - c) Okazane do kontroli „Oświadczenia o stanie kontroli zarządczej”, złożone terminowo przez kierowników jednostek organizacyjnych gminy, dyrektorów wydziałów urzędu miejskiego oraz pracowników zajmujących samodzielne stanowiska w urzędzie miejskim, zawierały informacje mówiące m.in. o zgodności danych ze sprawozdania z wykonania planu działalności jednostki za rok 2016 z rzeczywistym obrazem jednostki.
 - d) Podpisany przez panią Mariolę Rodzeń – sekretarz gminy dokument „Analiza i rejestr ryzyka poszczególnych komórek organizacyjnych Urzędu Miejskiego w Brusach w roku 2016” przełożono kierownikowi jednostki w dniu 12.05.2017r.
- 3) Okazane do kontroli dokumenty obejmowały również „Plan kontroli jednostek organizacyjnych gminy Brusy na rok 2017”, zatwierdzony zarządzeniem Nr 466/17 Burmistrza Brus z dnia 15 marca 2017r. w sprawie zatwierdzenia planu kontroli na rok 2017 jednostek organizacyjnych Gminy Brusy”.



Stwierdzono, że powyższy plan – w przeciwieństwie do jego nazwy – nie przewidywał żadnej kontroli w jednostkach organizacyjnych gminy. Zgodnie z tym planem inspektor ds. kontroli był zobowiązany przeprowadzić kontrole w Niepublicznym Przedszkolu Zgromadzenia Sióstr Zmartwychwstania Pańskiego w Brusach (zgodność dokumentacji dot. liczby uczestników wykazanych w składanych informacjach ze stanem faktycznym), w urzędzie miejskim (kontrola realizacji zaleceń pokontrolnych Najwyższej Izby Kontroli) oraz inne kontrole zlecone przez burmistrza. Z kolei powołana przez burmistrza dwuosobowa komisja kontrolna miała przeprowadzić kontrole wykorzystania przez organizacje pozarządowe dotacji budżetowych przyznanych w 2017 roku.

Ustalono, że zaplanowane na 2017 rok kontrole w ww. niepublicznym przedszkolu (lipiec 2017r.) oraz w urzędzie miejskim (wrzesień 2017r.) nie zostały przeprowadzone w tymże roku. Przedłożone przez pana Bogusława Czapiewskiego – inspektora protokoły kontroli wskazywały, że kontrole te przeprowadzono w następnym roku – odpowiednio w styczniu i marcu 2018r.

1.4.4. Audyt wewnętrzny

- 1) Ustalono, że ujęte w uchwale budżetowej na 2017 rok dochody i przychody budżetu, jak też wydatki i rozchody budżetu, były wyższe od kwoty określonej w art. 274 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2017r., poz. 2077). W związku z powyższym gmina była zobowiązana do prowadzenia audytu wewnętrznego.

Gmina zrealizowała obowiązek prowadzenia audytu wewnętrznego – audyt wykonała pani Beata Sarnowska-Gierszewska – audytor usługodawca (audytor niezatrudniony w jednostce).

- 2) „Plan audytu wewnętrznego na 2017 rok” przyjęto zarządzeniem Nr 437/16 Burmistrza Brus z dnia 29 grudnia 2016r. w sprawie przyjęcia sprawozdania z wykonania planu audytu wewnętrznego za 2016r. oraz przyjęcia planu audytu wewnętrznego na 2017r.

W planie audytu wymieniono następujące tematy zadań zapewniających:

- 1/ *„Realizacja zadań z zakresu udzielania zamówień publicznych przez jednostki organizacyjne podległe Gminie Brusy – Zakład Gospodarki Komunalnej w Brusach”;*
- 2/ *„Bezpieczeństwo informacji”.*
- 3/ *„Realizacja zadań Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii”;*

Plan audytu zakładał też realizację czynności doradczych (*„Funkcjonowanie kontroli zarządczej w jednostkach organizacyjnych podległych Gminie Brusy”*), monitoring realizacji zaleceń z zadań zrealizowanych w 2015 roku oraz zaleceń z zadań realizowanych w 2016 roku (po upływie terminu ich wdrożenia), jak też czynności sprawdzające – ocenę

sposobu wdrożenia i skuteczności zaleceń zrealizowanych przez komórki/jednostki audytowane.

- 3) Ze sporządzonego przez audytora wewnętrznego „Sprawozdania z wykonania planu audytu wewnętrznego za rok 2017”, przyjętego zarządzeniem Nr 648/17 Burmistrza Brus z dnia 19 grudnia 2017r. w sprawie przyjęcia sprawozdania z wykonania planu audytu wewnętrznego za 2017r. oraz przyjęcia planu audytu wewnętrznego na 2018r. wynikało, że audytor wykonał zaplanowane zadania audytowe.
Ponadto audytor zrealizował czynności doradcze w zakresie funkcjonowania kontroli zarządczej w jednostkach organizacyjnych podległych Gminie Brusy.
- 4) Wniesione przez audytora wewnętrznego uwagi i zalecenia zawarto w sprawozdaniach z realizacji poszczególnych zadań audytowych oraz powtórzono w przywołanym powyżej sprawozdaniu z wykonania planu audytu wewnętrznego.

1.5. Kontrole zewnętrzne

- 1) Poprzednią kompleksową kontrolę gospodarki finansowej i zamówień publicznych w gminie Regionalna Izba Obrachunkowa w Gdańsku przeprowadziła w okresie od dnia 3.03.2014 roku do dnia 1.08.2014r.
Ustalenia kontroli, obejmującej lata 2010-2013, zawarto w protokole omówionym na naradzie pokontrolnej w ostatnim dniu kontroli.
- 2) Wystąpienie pokontrolne Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku (pismo WK.0804/4/K/3/35178/2014 z dnia 18 września 2014r.) do kontrolowanej jednostki wpłynęło w dniu 22.09.2014r. Wyszczególnione w tym wystąpieniu nieprawidłowości dotyczyły:
 - nieprowadzenia szczegółowej ewidencji księgowej do kont 901 – „Dochody budżetu” i 902 – „Wydatki budżetu”;
 - nieprawidłowej ewidencji rozrachunków z tytułu podróży służbowych pracowników;
 - nieterminowego wystawiania w 2013 roku tytułów wykonawczych;
 - przyznania i wypłacania radcy prawnemu dodatku służbowego w zawyżonej wysokości.
- 3) O sposobie realizacji wniosków pokontrolnych wójt gminy poinformował Regionalną Izbę Obrachunkową w Gdańsku pismem nr OPR.1710.6.2014 burmistrza z dnia 15.10.2014r. Do adresata pismo wpłynęło w dniu 22.10.2014r.
Na realizację wniosków pokontrolnych zawartych w wystąpieniu pokontrolnym zostanie zwrócona szczególna uwaga w trakcie niniejszej kontroli.

- 4) Zgodnie z art. 8 ust. 3 w związku z art. 6 ust. 1 pkt 4 lit. a. tiret drugie ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2015r., poz. 2058) organy władzy publicznej są obowiązane udostępniać w Biuletynie Informacji Publicznej dane publiczne, w tym dokumentację przebiegu i efektów kontroli oraz wystąpienia, stanowiska, wnioski i opinie podmiotów ją przeprowadzających.
- Ustalono, że protokół kompleksowej kontroli gminy zakończonej w dniu 1.08.2014 roku udostępniono w Biuletynie Informacji Publicznej w dniu 2.10.2014r. W tym samym dniu opublikowano też otrzymane w dniu 22.09.2014 roku wystąpienie pokontrolne.
 - W ww. Biuletynie ogłoszono również (w dniu 22.10.2014r.) protokół kontroli problemowej przeprowadzonej przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Gdańsku w okresie od dnia 8.09.2014r. do dnia 12.09.2014r. Otrzymane w dniu 10.11.2014 roku wystąpienie pokontrolne opublikowano w dniu 12.11.2014r.
- 5) Na podstawie zapisów w „Książce kontroli” ustalono, że w okresie pomiędzy poprzednią i obecną kompleksową kontrolą gminy przeprowadzono 19 kontroli zewnętrznych w zakresie gospodarki finansowej lub związanych z realizacją zadań finansowanych środkami publicznymi.

Wynikające z ewidencji kontroli podstawowe informacje o przeprowadzonych kontrolach zawarto w tabeli:

Rok	Instytucja kontrolna	Kontrola w okresie	Tematyka kontroli
1	2	3	4
2014	Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego w Gdańsku	26.05.2014r.	Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju w ramach działania <i>Odnowa i rozwój wsi</i>
	Pomorski Urząd Wojewódzki w Gdańsku	1.08.2014r.	Realizacja inwestycji w ramach NPPDL – Projekt „Budowa ulic: Armii Krujowej, Targowej, Ogrodowej i Młyńskiej w Brusach”
	Regionalna Izba Obrachunkowa w Gdańsku	8-12.09.2014r.	Wykup gruntów pod inwestycje, zamówienia publiczne i realizacja inwestycji, kontrola danych zawartych w metryczce
	Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego w Gdańsku	17-19.09.2014r.	Kontrola projektu „Regulacja gospodarki wodno-ściekowej poprzez budowę kolektora deszczowego w ul. Targowej (...)” – umowa UDA-RPPM.05.02.00.00-007/09
	Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego w Gdańsku	8-9.12.2014r.	Realizacja 4 operacji w ramach PROW na lata 2007-2013
	Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego w Gdańsku	10-12.12.2014r.	Realizacja projektu „Podniesienie jakości świadczonych usług medycznych poprzez przebudowę i rozbudowę ośrodka zdrowia w Brusach wraz z wyposażeniem” – umowa UDA-RPPM.09.02.00-00-038/10-00
2015	Europejski Trybunał Obrachunkowy	9.02.2015r.	Realizacja zadań w ramach projektu z działania 321 PROW 2007-2013
	Urząd Kontroli Skarbowej w Gdańsku	2.04.2015r.	Audyt gospodarowania środkami pochodzącymi z budżetu UE – projekt „Rewitalizacja wsi Leśno poprzez odbudowę obiektu pełniącego funkcję społeczno-kulturalną i zagospodarowanie terenu”
	Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego w Gdańsku	19.06.2015r.	Kontrola operacji „Modernizacja kompleksu sportowego w Brusach”
	Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego w Gdańsku	3.07.2015r.	Kontrola projektu – umowa UM11-6930-UM1130556/14

	Pomorski Urząd Wojewódzki w Gdańsku	15.07.2015r.	Realizacja inwestycji w ramach NPPDL.
	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku	1.09.-13.10.2015r.	Działania na rzecz zwiększenia liczby użytkowników sieci kanalizacji sanitarnej
	Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego w Gdańsku	25.11.2015r.	Kontrola inwestycji OZE UM11-6921-UM1180352/15
	Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego w Gdańsku	7-9.12.2015r.	Kontrola projektu „Rozbudowa systemu kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej na terenie gminy Brusy” – umowa UDA-RPPM.08.02.00.00-002/11
2016	Urząd Skarbowy w Chojnicach	9-10; 16-18; 22; 29.03. oraz 4-6.04. 2016r.	Prawidłowość rozliczeń z budżetem – zasadność zwrotu podatku od towarów i usług
	Pomorski Urząd Wojewódzki w Gdańsku	18-30.11.2016r.	Realizacja dochodów związanych zadań z zakresu administracji rządowej oraz prawidłowość wykorzystania i rozliczenia dotacji z budżetu państwa w 2015r.
2017	Pomorski Urząd Wojewódzki w Gdańsku	4.08.2017r.	Realizacja programu rozwoju gminnej infrastruktury drogowej – „Budowa węzła transportowego na terenie ul. Armii Krajowej i ul. Nad Dworcem w Brusach”
	Pomorski Urząd Wojewódzki w Gdańsku	27.09.2017r.	Realizacja zadań z zakresu administracji rządowej – opieka nad grobami wojennymi
	Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego w Gdańsku	23-25.10.2017r.	Realizacja projektu „Szansa dla uczniów i uczennic – kompleksowy program wsparcia dla dzieci i młodzieży z terenu gminy Brusy w zakresie rozwoju kompetencji kluczowych”

II. KSIĘGOWOŚĆ I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

2.1. Gospodarka pieniężna i rozrachunki

Kontrolę w zakresie gospodarki pieniężnej i rozrachunków przeprowadzono w oparciu o rok 2017.

2.1.1. Obsługa bankowa

- 1) W kontrolowanym okresie obsługę bankową gminy prowadził Bank Spółdzielczy w Koronowie, posiadający swój oddział w Brusach.
- 2) W okresie do dnia 31.01.2017 roku podstawę prowadzenia obsługi bankowej stanowiła „Umowa o prowadzenie rachunków bankowych” z dnia 7.01.2016r., zawarta na okres od dnia 8.01.2016r., do dnia 31.01.2017r.
Od dnia 1.02.2017 roku obie strony wiązała „Umowa o prowadzenie rachunków bankowych” zawarta w dniu 31.01.2017r., na okres 1 roku, do dnia 31.01.2018r.
- 3) W dniach zawarcia ww. umów zawarto również umowy o usługi bankowości elektronicznej oraz kilka umów o usługę płatności masowych.

2.1.2. Gospodarka kasowa

- 1) Kontrolowany urząd miejski prowadzi własną kasę. Kasę prowadzono w całym okresie objętym kompleksową kontrolą gminy.




- 2) Obowiązujące w 2017 roku zasady gospodarki kasowej określa *Instrukcja kasowa*, wprowadzona do stosowania zarządzeniem Nr 532/10 Burmistrza Brus z dnia 1 lipca 2010r. w sprawie ustalenia instrukcji kasowej dotyczącej gospodarki kasowej w Urzędzie Miejskim w Brusach, zmieniona zarządzeniem Nr 561/2014 kierownika kontrolowanej jednostki z dnia 6 marca 2014r. w sprawie zmiany zarządzenia Nr 532/10 (...).

Przywołana *Instrukcja* określa m.in. wymogi stawiane osobie kasjera; zasady sporządzania dokumentów kasowych; dowody stosowane w obrocie gotówką; druki ścisłego zarachowania, jak też reguluje tematykę związaną z ochroną wartości pieniężnych w kasie i podczas transportu.

- 3) W dniu 24.04.2018 roku przeprowadzono kontrolę kasy urzędu miejskiego, celem sprawdzenia zgodności rzeczywistego stanu gotówki w kasie ze stanem ewidencyjnym. Przeprowadzona kontrola (inventaryzacja gotówki w kasie) nie wykazała żadnych różnic – nie stwierdzono nadwyżki kasowej lub niedoboru gotówki w kasie.

Protokół kontroli kasy stanowi załącznik do niniejszego protokołu kontroli.


[Protokół kontroli kasy Urzędu Miejskiego w Brusach

- załącznik nr 1 do protokołu]

- 4) W kasie urzędu miejskiego prowadzi się 6 rodzajów raportów kasowych – raporty prowadzi się do rachunków bankowych: rachunku podstawowego urzędu miejskiego; rachunku „funduszu socjalnego”; rachunku „funduszu socjalno-mieszkaniowego”; rachunku sum depozytowych; rachunku funduszu sołectkiego; rachunku podstawowego Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brusach.

Ustalono, że podstawę prowadzenia przez kasę urzędu miejskiego obsługi kasowej Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brusach stanowiły w kontrolowanym okresie:

- umowa BF.3251.3.38.14 z dnia 22.04.2014r. w sprawie obsługi kasowej Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brusach, zawarta na okres 3 lat od dnia jej podpisania;
 - porozumienie nr BF.3251.3.35.17 z dnia 24.04.2017r. w sprawie obsługi kasowej Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brusach, zawarte na okres 3 lat od dnia jego podpisania.
- Z przywołanych dokumentów wynikało m.in., że obsługa kasowa Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brusach, jako zleceniodawcy, miała być prowadzona według uregulowań zawartych w instrukcji kasowej ustalonej zarządzeniem burmistrza. W § 4 ww. dokumentów zawarto zapisy mówiące, że za wykonywanie obsługi kasowej na rzecz zleceniodawcy urząd miejski będzie otrzymywał wynagrodzenie roczne w wysokości 2.000,00 zł brutto, płatne na podstawie rachunku wystawionego – cyt.: „do 10 grudnia każdego roku”.



- Ustalono, że w dniu 24.11.2017 roku kontrolowana jednostka wystawiła notę księgową nr 1/2017 obciążającą ww. Ośrodek kwotą 2.000,00 zł za „obsługę kasową w 2017 roku zgodnie z par. 4 Porozumienia BF.3251.3.35.17 z dnia 24.04.2017r.” W tym samym dniu przypisano taką należność na koncie 221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych w korespondencji z kontem 730 – „Sprzedaż towarów i wartość ich zakupu”. Wymienioną powyżej kwotę kontrolowana jednostka otrzymała w dniu 30.11.2017r. Zaewidencjonowano ją jako dochód budżetowy klasyfikowany w § 083 – „Wpływy z usług” w rozdziale 75023 – „Urzędy gmin...”.

Kserokopię przywołanego powyżej porozumienia z dnia 24.04.2017r., noty księgowej nr 1/2017 z dnia 24.11.2017r. oraz bankowego dowodu „Polecenie przelewu”, dokumentującego zapłatę noty załączono do akt roboczych kontroli. Zestawienie akt roboczych kontroli stanowi załącznik do protokołu kontroli.

[Kserokopie: porozumienia BF.3251.3.35.17 z dnia 24.04.2017r. w sprawie obsługi kasowej Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brusach; noty księgowej nr 1/2017 z dnia 24.11.2017r.; bankowego dowodu „polecenie przelewu” z dnia 30.11.2017r., dokumentującego zapłatę ww. noty księgowej – poz. 1 akt kontroli]

[Zestawienie akt roboczych kontroli

– załącznik nr 2 do protokołu]

- 5) Kontrolę przestrzegania ustalonego pogotowia kasowego (zapasu gotówki w kasie), odprowadzania na rachunek bankowy dochodów budżetowych i innych wpłat, dokumentowania operacji kasowych oraz zatwierdzania dowodów przeprowadzono w oparciu o raporty kasowe prowadzone do podstawowego rachunku bankowego urzędu miejskiego, oznaczone numerami od 2017/0022 do 2017/0034, sporządzonymi w okresie od dnia 1.02.2017r. do dnia 17.02.2017r. oraz numerami od 2017/0126 do 2017/0137, sporządzonymi w okresie od dnia 1.07.2018r. do dnia 18.07.2017r. Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości w powyższym zakresie.

2.1.3. Gospodarka drukami ścisłego zarachowania

- 1) Druki ścisłego zarachowania (zapasy tych druków) przechowuje oraz ewidencję przychodów, rozchodów i stanów tych druków prowadzi pani Janina Zygmąńska – inspektor, wykonująca obowiązki kasjera urzędu miejskiego. Obowiązek prowadzenia ww. ewidencji przez kasjera kontrolowanej jednostki wynikał z § 1 obowiązującej w jednostce *Instrukcji kasowej*.
- 2) W dniu 24.04.2018 roku porównano rzeczywisty stan ilościowy zapasów druków ze stanem ewidencyjnym i różnic nie stwierdzono. Ustalono, że w księgach druków ścisłego zarachowania ewidencjonowano przychody, rozchody i stany ilościowe: blankietów czeków gotówkowych do kilku rachunków bankowych; bloczków kwitariuszy przychodowych; bloczków dowodów kasowych „KP-

Kasa przyjmie” i „KW-Kasa wypłaci”; druków kart drogowych, jak też licencji i zezwoleń wydawanych na podstawie przepisów ustawy o transporcie drogowym.

Przywołana *Instrukcja kasowa*, zawierająca uregulowania dotyczące gospodarki drukami ścisłego zarachowania stanowiła, że w jednostce drukami podlegającymi ścisłej ewidencji są: dowody wpłaty „KP; dowody wypłaty „KW”; arkusze spisu z natury; kwitariusze; czeki gotówkowe i bezgotówkowe; karty drogowe oraz – cyt.: „inne dowody w zależności potrzeb”.

- 3) Kontrolujący nie wniósł uwag do prowadzonej ewidencji druków ścisłego zarachowania w zakresie jej czytelności i poprawności dokonywania zapisów.

2.1.4. Rozrachunki i roszczenia

- 1) Obowiązujący w 2017 roku zakładowy plan kont przewidywał prowadzenie w ewidencji budżetu gminy (organu finansowego) 8 syntetycznych bilansowych kont rozrachunkowych (222, 223, 224, 225, 240, 250, 260 i 290), tj. wszystkich kont wymienionych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity: Dz. U. z 2017r., poz. 760).

Wszystkie konta wymienione w zakładowym planie kont zaprowadzono w ewidencji księgowej.

W 2017 roku na dwóch kontach, tj. na koncie 225 – „Rozliczenie niewygasających wydatków” i 250 – „Należności finansowe” nie zaksięgowano żadnych obrotów z uwagi na niewystąpienie operacji podlegających ujęciu na tych kontach.

- 2) Zakładowy plan kont dla urzędu miejskiego (jednostki budżetowej) przewidywał prowadzenie w ewidencji księgowej 15 syntetycznych bilansowych kont zespołu 2 – „Rozrachunki i roszczenia”, tj. kont: 201, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 228, 229, 230, 231, 234, 240, 245 i 290.

Ustalono, że w ewidencji księgowej 2017 roku zaprowadzono wszystkie ww. konta. W roku tym na trzech kontach rozrachunkowych nie zaksięgowano żadnych obrotów – ustalenie to dotyczy kont 228 – „Rozliczenia środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi”, 230 – „Rozliczenia z budżetem środków europejskich” oraz 245 – „Wpływy do wyjaśnienia”.

- 3) W trakcie kontroli ewidencji rozrachunkowej stwierdzono wykorzystywanie konta 234 – „Pozostałe rozrachunki z pracownikami” do ewidencji rozrachunków z osobami niebędącymi pracownikami urzędu miejskiego – na koncie tym rozliczano spłaty pożyczek mieszkaniowych udzielonych z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych

zarówno pracownikom kontrolowanej jednostki, jak też pracownikom Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brusach oraz Centrum Kultury i Biblioteki w Brusach.

W myśl uregulowań zawartych w zarządzeniu Nr 262/16 Burmistrza Brus z dnia 4 marca 2016r. w sprawie wprowadzenia zasad rachunkowości w Urzędzie Miejskim w Brusach, opartym na rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych... (tekst jednolity: Dz. U. z 2017r., poz. 760), konto 234 służy – cyt.: „do ewidencji należności, roszczeń i zobowiązań wobec pracowników (podkreślenie kontrolującego) z innych tytułów niż wynagrodzenia, np. należności z tytułu pobranych do rozliczenia zaliczek, odpłatności za świadczenia na rzecz pracownika, rozliczenia kosztów podróży służbowych, wypłat udzielonych z zakładowego funduszu socjalnego, należności od pracowników z tytułu niedoborów i szkód”.

Według przywołanych powyżej uregulowań właściwym kontem do ewidencji rozrachunków z tytułu pożyczek udzielonych pracownikom innych jednostek jest konto 240 – „Pozostałe rozrachunki”.

2.1.5. Terminowość regulowania zobowiązań

Kontrolę terminowości regulowania zobowiązań przeprowadzono na przykładzie zobowiązań z tytułu: podatku dochodowego od osób fizycznych; składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych i Fundusz Pracy oraz wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

2.1.5.2. Odprowadzanie podatku dochodowego od osób fizycznych

Kontrolę odprowadzania podatku dochodowego przeprowadzono na przykładzie podatku naliczonego w wybranym do kontroli okresie luty – kwiecień 2017r.

Po analizie obrotów na koncie 225 – „Rozrachunki z budżetami” w ewidencji urzędu miejskiego ustalono, że odprowadzając zaliczki na podatek dochodowy przestrzegano terminu określonego w art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2018r., poz. 200 ze zm.).

2.1.5.3. Odprowadzanie składek na FUS i FP

Terminowość odprowadzania składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych i Fundusz Pracy sprawdzono na przykładzie składek naliczonych w wybranym do kontroli okresie luty – kwiecień 2017r.

W wyniku kontroli obrotów na koncie 229 – „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne” ustalono, że odprowadzając składki nie przekraczano terminu określonego w art. 47 ust. 1

pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2017r., poz. 1778).

2.1.5.4. Odprowadzanie składek na PFRON

- 1) W 2017 roku urząd miejski nie planował i nie realizował wydatków klasyfikowanych w § 414 – „Wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych”.
- 2) Na podstawie składanych co miesiąc „Informacji miesięcznych o zatrudnieniu, kształceniu lub o działalności na rzecz osób niepełnosprawnych” (INF-1) ustalono, że kontrolowana jednostka była zwolniona z wpłat na podstawie art. 21 ust. 2a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2018r., poz. 511) – w każdym miesiącu 2017 roku wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych wynosił co najmniej 6%.

2.1.6. Zobowiązania wymagalne oraz wydatki niewygasające

a) Zobowiązania wymagalne

W jednostkowym sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji, sporządzonym wg stanu na koniec IV kwartału 2017 roku, kontrolowana jednostka nie wykazała żadnych kwot w zakresie zobowiązań wymagalnych.

W trakcie kontroli nie stwierdzono występowania w urzędzie miejskim zobowiązań wymagalnych na koniec 2017 roku.

b) Wydatki niewygasające

W 2017 roku kontrolowana jednostka nie realizowała wydatków, które nie wygasły z upływem roku budżetowego 2016 – organ stanowiący gminy nie podjął uchwały określającej wykaz wydatków niewygasających z upływem 2016 roku.

2.2. Stan i kompletność urządzeń księgowych budżetu i urzędu

Kontrolowana jednostka prowadziła księgi rachunkowe wymagane przepisami ustawy z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2018r., poz. 395). Księgi prowadzono z zachowaniem przepisów rozdziału drugiego („Prowadzenie ksiąg rachunkowych”) przywołanej ustawy.

2.3. Sprawozdawczość budżetowa, finansowa i inna

- 1) Kontrolę sprawozdawczości przeprowadzono w oparciu o rok budżetowy 2017. W trakcie kontroli porównano dane wynikające z ewidencji księgowej urzędu miejskiego z danymi

ze sporządzonych za 2017 rok jednostkowych sprawozdań budżetowych w zakresie dochodów i wydatków budżetowych. Sprawdzone też, czy dane wykazane w sprawozdaniach z wykonania planów dochodów i wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego stanowią sumę danych z jednostkowych sprawozdań Rb-27S i Rb-28S złożonych przez gminne jednostki budżetowe.

- 2) Ustalono, że wykazane w sporządzonym za 2017 rok kwartalnym sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego dochody budżetowe gminy w wysokości 85.019.160,91 zł stanowiły sumę dochodów wynikających z 16 jednostkowych sprawozdań Rb-27S – sprawozdań sporządzonych przez 15 jednostek organizacyjnych gminy działających w formie jednostek budżetowych oraz sprawozdania jednostkowego urzędu miejskiego.

Ze sprawozdań wynikały następujące wielkości dochodów wykonanych przez poszczególne gminne jednostki budżetowe (w zł):

Lp.	Nazwa jednostki sporządzającej sprawozdanie Rb-27S	Dochody wykazane w sprawozdaniu
1	2	3
1.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brusach	35.460,92
2.	Gminny Zarząd Oświaty w Brusach	7.138,56
3.	Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Brusach	151.049,38
4.	Szkoła Podstawowa Nr 2 w Brusach	33.932,39
5.	Szkoła Podstawowa w Czapiewicach	129,00
6.	Szkoła Podstawowa w Czyczkowach	206,75
7.	Szkoła Podstawowa w Kosobudach	13.190,22
8.	Szkoła Podstawowa w Leśnie	8.568,55
9.	Szkoła Podstawowa w Lubni	13.509,28
10.	Szkoła Podstawowa w Męcikalce	8.868,73
11.	Szkoła Podstawowa w Wielkich Chełmach	11.670,93
12.	Szkoła Podstawowa w Zalesiu	11.011,61
13.	Przedszkole Nr 1 w Brusach	152.230,59
14.	Gimnazjum w Brusach	25.798,56
15.	Zespół Szkół w Lubni	22.733,92
16.	Urząd Miejski w Brusach	84.523.661,53
Razem:		85.019.160,91

- 3) Wykazane w sporządzonym za 2017 rok kwartalnym sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego wydatki budżetowe gminy w wysokości 85.217.640,16 zł stanowiły sumę wydatków wynikających z 16 jednostkowych sprawozdań Rb-28S – sprawozdań sporządzonych przez 15 jednostek organizacyjnych gminy działających w formie jednostek budżetowych i sprawozdania jednostkowego urzędu miejskiego.

Wielkości wydatków wynikających ze sprawozdań jednostkowych zestawiono w tabeli (w zł):

Lp.	Nazwa jednostki sporządzającej sprawozdanie Rb-28S	Wydatki wykazane w sprawozdaniu
1	2	3
1.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brusach	34.584.552,65
2.	Gminny Zarząd Oświaty w Brusach	4.688.761,68
3.	Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Brusach	4.588.200,92
4.	Szkoła Podstawowa Nr 2 w Brusach	992.548,73

5.	Szkoła Podstawowa w Czapiewicach	571.671,08
6.	Szkoła Podstawowa w Czyczkowach	1.119.468,23
7.	Szkoła Podstawowa w Kosobudach	1.336.271,50
8.	Szkoła Podstawowa w Leśnie	1.692.516,55
9.	Szkoła Podstawowa w Lubni	782.615,10
10.	Szkoła Podstawowa w Męcikale	659.829,21
11.	Szkoła Podstawowa w Wielkich Chełmach	1.306.899,09
12.	Szkoła Podstawowa w Zalesiu	920.448,58
13.	Przedszkole Nr 1 w Brusach	1.522.131,06
14.	Gimnazjum w Brusach	2.205.432,21
15.	Zespół Szkół w Lubni	1.672.482,01
16.	Urząd Miejski w Brusach	26.573.811,56
Razem:		85.217.640,16

2.4. Inwentaryzacja należności

1) Tematykę związaną z przeprowadzaniem inwentaryzacji należności reguluje *Instrukcja inwentaryzacyjna* wprowadzona do stosowania zarządzeniem Nr 535/10 Burmistrza Brus z dnia 1 lipca 2010r. w sprawie ustalenia instrukcji inwentaryzacyjnej obowiązującej w Urzędzie Miejskim w Brusach.

2) Przeprowadzenie inwentaryzacji należności na ostatni dzień 2017 roku kierownik kontrolowanej jednostki zarządził zarządzeniem Nr 620/17 z dnia 20 listopada 2017r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji rocznej oraz powołania Komisji Inwentaryzacyjnej i Komisji Weryfikacyjnej.

Zgodnie z tym zarządzeniem na dzień 31.12.2017 roku należało przeprowadzić inwentaryzację należności metodą potwierdzenia sald, za wyjątkiem należności wątpliwych, spornych, od pracowników oraz należności publicznoprawnych – te należności miały być zinwentaryzowane metodą weryfikacji ksiąg rachunkowych.

3) Ustalono, że występujące na dzień 31.12.2017 roku należności urzędu miejskiego zinwentaryzowano drogą weryfikacji sald, a część z nich także drogą potwierdzeń sald, stosownie do obowiązujących przepisów i postanowień przywołanego zarządzenia burmistrza. Powyższe ustalono na podstawie okazanych do kontroli kilku „Protokołów inwentaryzacji dokonanej dla należności (tu określenie rodzaju należności) na dzień 31.12.2017r.” oraz pisemnych potwierdzeń sald przesłanych przez kontrahentów urzędu miejskiego.

4) W trakcie kontroli porównano wartości zweryfikowanych sald Wn kont zespołu 2 – „Rozrachunki i rozszczenia” z należnościami urzędu miejskiego, wynikającymi z analitycznych wydruków z tych kont. Porównanie danych nie wykazało żadnych różnic. Wartości zinwentaryzowanych należności przedstawiono w tabeli:

Oznaczenie konta	Saldo Wn na dzień 31.12.2017r. (zł)
1	2
201 – „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”	775,12
221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych”	398.719,52
222 – „Rozliczenia dochodów budżetowych”	0
223 – „Rozliczenia wydatków budżetowych”	0

224 – „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu (...)”	0
225 – „Rozrachunki z budżetami”	34.098,26
226 – „Długoterminowe należności budżetowe”	96.567,15
229 – „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”	0
231 – „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”	0
234 – „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”	427.168,00
240 – „Pozostałe rozrachunki”	15.108,00
290 – „Odpisy aktualizujące należności”	0
Razem:	972.436,05

- 3) Na podstawie ww. protokołu weryfikacji kont, wydruków z księgowej ewidencji rozrachunkowej oraz dowodów księgowych ustalono, że:

Konto 201 – „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”

Końcowe saldo należności na tym koncie (775,12 zł) powstało po dokonanej w dniu 28.12.2017 roku korekcie faktury za wynajem i ubezpieczenie kontenerów dla rodzin poszkodowanych w wyniku nawałnicy, która przeszła przez gminę w sierpniu 2017r.

Konto 221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych”

Na końcowe saldo należności kontrolowanej jednostki ujętych na tym koncie (398.719,52 zł) składały się należności opisane w protokole weryfikacji m.in. jak: odsetki (88.468,77 zł); należności zabezpieczone hipoteką – bez odsetek (80.569,19 zł); zobowiązania pieniężne (59.896,80 zł); opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi (56.067,29 zł); usługi związane z wynajmem (50.170,63 zł); dzierżawa gruntów (29.626,15 zł), itp.

Konto 225 – „Rozrachunki z budżetami”

Na końcowe saldo należności (34.098,26 zł) składały się należności z tytułu rozliczeń VAT-7 za grudzień 2017r. (32.420,98 zł) oraz należność w kwocie 1.677,28 zł opisana jako kwota podatku wynikająca z faktur zakupu, do odliczenia w styczniu 2018r.

Konto 226 – „Długoterminowe należności budżetowe”

Końcowe saldo należności (96.567,15 zł) tworzyły należności z tytułu opłaty za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych, przypadające do zapłaty w latach 2018-2027.

Konto 234 – „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”

Występujące na dzień 31.12.2017 roku saldo Wn ww. konta (427.168,00 zł) przedstawiało stan należności od 53 osób – pracowników urzędu miejskiego, Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brusach oraz Centrum Kultury i Biblioteki w Brusach z tytułu pożyczek udzielonych ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

W niniejszym protokole wskazano już („2.1.4. Rozrachunki i roszczenia”) na niezgodne z uregulowaniami wewnętrznymi wykorzystywanie tego konta do ewidencji rozrachunków z osobami niebędącymi pracownikami urzędu miejskiego.

Konto 240 – „Pozostałe rozrachunki”

Końcowe saldo Wn konta (15.108,00 zł) przedstawiało stan należności kontrolowanej jednostki od zakładu leczniczego z tytułu bezumownego korzystania z lokalu użytkowego (9.000,00 zł) oraz należności z tytułu wpłaconej przez urząd miejski kaucji zwrotnej firmie zajmującej się wynajmem kontenerów mieszkalnych – dotyczy kontenerów dla mieszkańców gminy poszkodowanych w nawałnicy (6.108,00 zł).

III. BUDŻET JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Kontrolę wykonania dochodów i wydatków budżetowych przeprowadzono w oparciu o rok budżetowy 2017, za wyjątkiem wydatków inwestycyjnych – w tym zakresie kontrola obejmowała także lata 2015-2016.

A. DOCHODY BUDŻETOWE

Ze sporządzonych za 2017 rok sprawozdań Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego oraz Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego wynikało, że w roku tym gmina zrealizowała dochody budżetowe na sumę 85.019.160,91 zł. Obroty na taką sumę zaksięgowano na prowadzonym w ewidencji budżetu gminy (organu finansowego) koncie 901 – „Dochody budżetu”.

Wielkość powyższa obejmowała 80.523.805,63 zł dochodów bieżących oraz 4.495.355,28 zł dochodów zaliczanych do dochodów majątkowych.

3.1. Dochody z tytułu subwencji, udziałów gminy w dochodach budżetu państwa, z tytułu dotacji oraz dochody klasyfikowane jako otrzymane środki

3.1.1. Subwencje

W 2017 roku wpływy z tytułu subwencji ogólnej z budżetu państwa wyniosły 25.177.347,00 zł i stanowiły 29,6% wszystkich dochodów budżetu gminy.

Subwencja składała się z części oświatowej w wysokości 16.473.131,00 zł, części wyrównawczej (8.226.978,00 zł) i z części równoważącej – 477.238,00 zł.



3.1.2. Udziały gminy w podatku dochodowym

Dochody gminy z tytułu udziału w podatku dochodowym wyniosły 6.046.842,56 zł i stanowiły 7,1% wszystkich jej dochodów budżetowych.

Klasyfikowane w § 001 wpływy z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych wyniosły 5.921.101,00 zł, z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób prawnych (§ 002 dochodów) zrealizowano wpływy w wysokości 125.741,56 zł.

3.1.3. Dotacje celowe z budżetu państwa

- 1) W 2017 roku gmina zrealizowała 35.171.698,53 zł dochodów z tytułu dotacji celowych z budżetu państwa. Dochody te stanowiły 41% wszystkich dochodów budżetu gminy (85.019.160,91 zł).

Wykonanie dochodów z tytułu dotacji celowych z budżetu państwa z podziałem na poszczególne paragrafy przedstawiono w tabeli:

Lp.	Wyszczególnienie – paragraf klasyfikacji dochodów	Wykonanie (zł)
1	2	3
1.	Dotacje celowe na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin) ustawami – § 201	17.498.272,15
2.	Dotacje celowe na zadania bieżące realizowane przez gminę na podstawie porozumień z organami administracji rządowej – § 202	4.000,00
3.	Dotacje celowe na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin) – § 203	1.488.769,39
4.	Dotacje celowe na realizację zadań bieżących gmin z zakresu edukacyjnej opieki wychowawczej finansowanych w całości przez budżet państwa w ramach programów rządowych – § 204	443.532,61
5.	Dotacje celowe na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone gminom (...), związane z realizacją świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowywaniu dzieci – § 206	15.080.010,38
6.	Dotacje celowe na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin (związków gmin) – § 633	657.114,00
Razem:		35.171.698,53

- 2) Ustalenia odnoszące się do realizacji dochodów z tytułu ww. dotacji celowych, jak też zwrotu do budżetu państwa niewykorzystanych dotacji, przedstawiono w dalszej części niniejszego protokołu kontroli („3.7.1. Rozliczenie otrzymanych dotacji”).

3.1.4. Dotacje celowe z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego

- 1) W 2017 roku gmina zrealizowała 3.749.108,17 zł dochodów budżetowych, o jakich mowa w tytule, w tym:
- 2.882.266,05 zł dochodów klasyfikowanych w § 271 – „Dotacja celowa otrzymana z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań bieżących”;

- 866.842,12 zł dochodów klasyfikowanych w § 630 – „Dotacja celowa otrzymana z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych”.

- 2) Ustalono, że klasyfikowane w § 271 dotacje celowe stanowiły pomoc finansową przeznaczoną na dofinansowanie wydatków kontrolowanej gminy związanych z usuwaniem skutków nawałnicy, która przeszła nad kontrolowaną gminą w sierpniu 2017r.

Ogólne dane o dotacjach w poszczególnych rozdziałach budżetu przedstawiono w tabeli:

Lp.	Rozdział budżetu	Wykonane dochody § 271 (zł)	Ogólne dane o uzyskanej pomocy finansowej
1	2	3	4
1.	01078	10.000,00	Dotacja z jednej gminy
2.	60078	1.202.169,52	Dotacje uzyskane z 41 j.s.t., w wysokościach do 300.000,00 zł
3.	70078	210.955,20	Dotacje uzyskane z 11 j.s.t., w wysokościach do 50.000,00 zł
4.	75478	234.999,05	Dotacje uzyskane z 16 j.s.t., w wysokościach do 50.000,00 zł
5.	85278	972.300,00	Dotacje uzyskane z 25 j.s.t., w wysokościach 400.000,00 zł
6.	90078	241.842,28	Dotacje uzyskane z 11 j.s.t., w wysokościach do 50.000,00 zł
7.	92678	10.000,00	Dotacja z jednej gminy
Razem:		2.882.266,05	x

Sporządzony przez kontrolującego na podstawie ewidencji księgowej dochodów klasyfikowanych w § 271 szczegółowy wykaz jednostek samorządu terytorialnego, które udzieliły kontrolowanej gminie omawianych dotacji celowych (z uwzględnieniem zwrotów dotacji niewykorzystanych) załączono do akt roboczych kontroli.

[Wykaz jednostek samorządu terytorialnego, które w 2017 roku udzieliły gminie BRUSY pomocy finansowej w formie dotacji celowej klasyfikowanej w § 271 – poz. 2 akt kontroli]

- Kontrolę realizacji dochodów klasyfikowanych w § 271 oraz prawidłowości rozliczenia otrzymanej pomocy przeprowadzono na przykładzie 11 dotacji, wymienionych w tabeli poniżej. Suma skontrolowanych dotacji (1.269.962,89 zł) stanowi 44% dochodów wykonanych w tym paragrafie.

Lp.	Rozdział budżetu	Dotujący – podstawa otrzymania dotacji	Wysokość dotacji (zł)	Przeznaczenie pomocy (wg umowy)
1	2	3	4	5
1.	01078	Gmina Jerzmanowa – umowa IRZ-III.272.11.2017 z 25.08.2017r.	10.000,00	Usuwanie szkód powstałych po nawałnicy na obiektach melioracyjnych
2.	60078	Gmina Miasta Gdańska – umowa (bez numeru) z dnia 11.09.2017r.	300.000,00	Remont infrastruktury drogowej
3.		Województwo Dolnośląskie – umowa MKT/85/2017 z dnia 9.10.2017r.	150.000,00	Naprawa infrastruktury drogowej uszkodzonej w wyniku nawałnicy – naprawa drogi gminnej Lešno – Osady
4.		Gmina Kleszczów – umowa (bez numeru) z dnia 18.09.2017r.	100.000,00	Remont infrastruktury drogowej uszkodzonej nawałnicą
5.	70078	Miasto Rzeszów – umowa ORA-O.0008.2.2017 z dnia 29.09.2017r.	50.000,00	Usuwanie skutków klęski żywiołowej – remonty budynków komunalnych
6.		Gmina Miasta Wejherowa – umowa (bez numeru) z dnia 9.10.2017r.	50.000,00 -37,11 (zwrot)	Remont lokali komunalnych uszkodzonych na skutek zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej
7.	75478	Gmina Polkowice – umowa (bez numeru) z dnia 16.10.2017r.	50.000,00	Usuwanie skutków nawałnic noszących znamiona klęski żywiołowej

8.	85278	Województwo Śląskie – 2/DOT/PA/2017 z dnia 15.09.2017r.	400.000,00	Wypłacenie przez ośrodek pomocy społecznej zasiłków celowych z tytułu zdarzenia losowego
9.		Województwo Pomorskie – umowa 146/UM/ROPS/2017 z dnia 2.11.2017r.	100.000,00	Wypłata zasiłków celowych na pomoc mieszkańcom gminy poszkodowanym w wyniku nawałnicy
10.	90078	Gmina Tarnowo Podgórne – umowa (bez numeru) z dnia 7.09.2017r.	50.000,00	Likwidacja szkód wyrządzonych nawałnicą
11.	92678	Gmina Babice – umowa (bez numeru) z dnia 21.09.2017r.	10.000,00	Remont infrastruktury sportowej związany z usuwaniem skutków zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej
Razem:			1.269.962,89	x

- Ustalono, że umowy zawarte z ww. jednostkami samorządu terytorialnego zawierały wszystkie elementy wymagane przepisami art. 250 ustawy o finansach publicznych. Na podstawie kopii rozliczeń dotacji przesłanych dotującym j.s.t. ustalono, że otrzymaną pomoc gmina wykorzystwała w terminach i na cele określone w zawartych umowach. Terminowo przesłano również rozliczenia z otrzymanych dotacji.

Środki finansowe pochodzące z dotacji udzielonych przez Województwo Śląskie i Województwo Pomorskie w rozdziale 85278 działu 852 – „Pomoc społeczna” (łącznie 500.000,00 zł), przeznaczonych na wypłatę zasiłków celowych dla poszkodowanych mieszkańców gminy, urząd miejski przekazał na rachunek bankowy Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brusach. Jednostka ta wykorzystwała środki w całości oraz sporządziła i przesłała ww. województwom rozliczenia dotacji. Kontrolowany urząd miejski posiadał pisma tych województw, informujące o przyjęciu złożonych rozliczeń i niewniesieniu uwag do wykorzystania dotacji.

- Dotacje celowe na pomoc finansową przeznaczoną na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych (§ 630 – 866.842,12 zł) przeznaczone były w części (366.842,12 zł) na dofinansowanie wydatków inwestycyjnych związanych z usuwaniem skutków nawałnicy, z kolei 500.000,00 zł gmina otrzymała z Powiatu Chojnickiego na dofinansowanie zadania inwestycyjnego związanego z budową ulic w Leśnie.

Podstawowe dane o wykonanych dochodach z tytułu dotacji celowych z innych jednostek samorządu terytorialnego przedstawiono w tabeli:

Lp.	Rozdział budżetu	Wykonane dochody § 630 (zł)	Podstawowe dane o uzyskanych dotacjach
1	2	3	4
1.	01042 – „Wyłączenie z produkcji gruntów rolnych”	50.000,00	Dotacja z jednego województwa
2.	40078 – „Usuwanie skutków klęsk żywiołowych”	55.000,00	Dotacje uzyskane z 3 j.s.t., w wysokościach do 20.000,00 zł
3.	60016 – „Drogi publiczne gminne”	500.000,00	Dotacja z jednego powiatu
4.	60078 – „Usuwanie skutków klęsk żywiołowych”	116.900,00	Dotacje uzyskane z 5 j.s.t., w wysokościach do 36.900,00 zł
5.	75478 – „Usuwanie skutków klęsk żywiołowych”	144.942,12	Dotacje uzyskane z 5 j.s.t., w wysokościach do 100.000,00 zł
Razem:		866.842,12	x

- Kontrolę realizacji dochodów klasyfikowanych w § 630 oraz prawidłowości rozliczenia otrzymanych dotacji przeprowadzono na przykładzie 5 dotacji wymienionych w tabeli poniżej. Suma skontrolowanych dotacji (706.900,00 zł) stanowi 82% dochodów wykonanych w tym paragrafie.

Lp.	Rozdział budżetu	Dotujący – podstawa otrzymania dotacji	Wysokość dotacji (zł)	Przeznaczenie dotacji (wg umowy)
1	2	3	4	5
1.	01042	Województwo Łódzkie – umowa IFI/01/2017/PF z dnia 23.11.2017r. -7.12.2017r.	50.000,00	Usuwanie skutków klęski żywiołowej – dofinansowanie modernizacji drogi transportu rolnego Lubnia – Orlik, ujętej jako wydatek inwestycyjny
2.	40078	Gmina Strzegom – umowa 532/ZBP/111.2017 z dnia 4.09.2017r.	20.000,00	Dofinansowanie zakupu cysterny do przewozu wody pitnej dla mieszkańców w ramach usuwania skutków nawałnicy
3.	60016	Powiat Chojnicki – umowa FN/8/2017 z dnia 19.07.2017r.	500.000,00	Dofinansowanie zadania inwestycyjnego pn. „Budowa ulic w m. Leśno: Brzozowej; Polnej oraz części Wykopaliskowej”
4.	60078	Gmina Police – umowa OR.115.2017 z dnia 19.09.2017r.	40.000,00 -3.100,00 (zwrot)	Dofinansowanie zakupu wiat przystankowych
5.	75478	Województwo Podlaskie – umowa ZD-1.3031.17/17 z dnia 27.09.2017r.	100.000,00	Dofinansowanie zakupu sprzętu dla OSP na terenie Gminy Brusy zaangażowanych w usuwanie skutków nawałnicy
Razem:			706.900,00	x

- W toku kontroli nie wniesiono uwag do prawidłowości zawartych umów, wykorzystania dotacji, zwrotu dotacji niewykorzystanych, rozliczenia otrzymanej pomocy oraz do ewidencji dotacji i rozliczeń dotacji w urządzeniach księgowych.

3.1.5. Dochody klasyfikowane jako otrzymane środki

- 1) Na podstawie szczegółowej ewidencji dochodów budżetowych ustalono, że w 2017 roku gmina uzyskała 392.044,01 zł dochodów klasyfikowanych jako otrzymane środki. Dochody te wykonano w paragrafach i rozdziałach wymienionych w tabeli:

Lp.	Paragraf	Rozdział budżetu	Wykonanie (zł)
1	2	3	4
1.	§ 246 – „Środki otrzymane od pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych na realizację zadań bieżących jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych”	90002 – „Gospodarka odpadami”	336.497,51
2.	§ 628 – „Środki otrzymane od pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych”	90005 – „Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu”	42.696,50
3.	§ 629 – „Środki na dofinansowanie własnych inwestycji (...), pozyskane z innych źródeł”	60016 – „Drogi publiczne gminne”	12.850,00
Razem:			392.044,01

Kontrolą objęto wszystkie dochody wymienione w tabeli powyżej.

- 2) Wykonane w § 246 rozdziału 90002 – „Gospodarka odpadami” dochody na sumę 336.497,51 zł wiązały się z realizacją dwóch „umów dotacji” zawartych z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku, tj.:
- umowy dotacji WFOŚ/D/II-6.S/209/2017/AZBEST-2017 z dnia 27.09.2017r., którą ww. Fundusz zobowiązał się do udzielenia gminie dotacji do kwoty 82.840,00 zł na dofinansowanie realizacji zadania pn. „*Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Brusy – edycja 2017*”.
Na realizację tego zadania otrzymano w dniu 14.12.2017 roku środki finansowe w wysokości 3.667,29 zł;
 - umowy dotacji WFOŚ/D/II-6.S/278/2017/AZBEST-usuwanie szkód-2017 z dnia 1.12.2017r., którą Fundusz zobowiązał się do udzielenia gminie dotacji do kwoty 661.470,00 zł na dofinansowanie realizacji zadania pn. „*Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Brusy – nawatnica*”.
Na realizację tego zadania otrzymano w dniu 22.12.2017 roku środki finansowe w kwocie 332.830,22 zł.

Ustalono, że powyższe środki finansowe wpłynęły na bankowy rachunek gminy po przesłaniu do Funduszu wymaganych umową dokumentów, w tym rozliczeń zadań, kserokopii umów zawartych z wykonawcami prac oraz otrzymanych faktur.

- 3) Zrealizowany w § 628 rozdziału 90005 – „Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu” dochód w wysokości 42.696,50 zł wiązał się z realizacją umowy dotacji WFOŚ/D/II-6.S/243/2017 zawartej z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku w dniu 19.10.2017r.
Przywołaną umową Fundusz zobowiązał się udzielić gminie dotacji do kwoty 110.750,00 zł na dofinansowanie realizacji w terminie do dnia 30.06.2018 roku zadania pn. „*Czyste powietrze dla gminy Brusy*”, związanego z modernizacją systemów grzewczych, którego koszt całkowity wyliczono na sumę 443.000,00 zł.
W sporządzonym w dniu 28.11.2017 roku i złożonym w Funduszu rozliczeniu z częściowej realizacji zadania kontrolowana jednostka zestawiała 12 faktur za montaż pomp ciepła, kotłowni, kotłów gazowych oraz za usługi instalacyjno-hydrauliczne w budynkach jednorodzinnych na terenie gminy. Z rozliczenia wynikało, że wartość faktur wystawionych za modernizację systemów grzewczych wynosiła 185.022,25 zł, wykonany koszt kwalifikowalny zadania wynosił 170.786,01 zł a wnioskowana dotacja z Funduszu, stanowiąca 25% kosztów kwalifikowalnych, wynosiła 42.696,50 zł. Takie środki wpłynęły na rachunek bankowy gminy w dniu 12.12.2017r.



- 4) Wykonane w § 629 rozdziału 60016 – „Drogi publiczne gminne” dochody na sumę 12.850,00 zł pochodziły z dobrowolnych wpłat mieszkańców wsi Męcikał z przeznaczeniem na budowę dróg w tej miejscowości – ul. Słonecznej (3 wpłaty na sumę 12.000,00 zł) oraz ul. Długiej (8 wpłat na sumę 850,00 zł).

Okazane kontrolującemu protokoły z odbytych w dniach 15.09.2016 roku i 15.09.2017 roku zebrań wiejskich Sołectwa Męcikał zawierały zapisy mówiące, że mieszkańcy tej miejscowości zobowiązali się do dobrowolnych wpłat na ww. zadania, celem zwiększenia puli środków na budowę ww. dróg oraz przyspieszenia realizacji tych inwestycji.


W sprawie dochodów z opisanych powyżej wpłat pisemne wyjaśnienie złożył pan Krzysztof Gierszewski – zastępca burmistrza.

W przywołanym wyjaśnieniu, załączonym do akt roboczych kontroli, zawarto m.in. następujące informacje – cyt.: *„Mieszkańcy bardzo często wnioskuje o budowę, przebudowę bądź remontowanie dróg gminnych, w tym ulic osiedlowych. Podobnie było w przypadku wspomnianych inwestycji drogowych w Męcikale. Zarówno budowa ulicy Długiej, jak i budowa ulicy Słonecznej w Męcikale to inwestycje, które zostały wprowadzone do budżetu gminy Brusy na prośbę lokalnej społeczności. W 2015 roku uchwałą zebrania wiejskiego mieszkańcy zdecydowali o przeznaczeniu funduszu sołectkiego sołectwa Męcikał na opracowanie dokumentacji projektowej budowy ulicy Długiej, natomiast w ubiegłym roku zebranie wiejskie w Męcikale podjęło uchwałę w sprawie przeznaczenia środków funduszu sołectkiego na budowę ulicy Słonecznej w Męcikale. Ponadto mieszkańcy Męcikała wyrazili również chęć wsparcia finansowego gminy w realizacji ww. inwestycji w postaci wpłaty darowizn. Mając na uwadze, że darowizny stanowią jedno ze źródeł dochodu gminy zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 5 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (t.j. Dz. U. z 2017r., poz. 1453 ze zm.) zostało im umożliwione wpłacanie dobrowolnych kwot poprzez wskazanie nr konta Urzędu Miejskiego w Brusach, na które można było dokonywać wpłat. Przepisy ww. ustawy nie precyzują, jakiego rodzaju darowizny można zaliczyć do źródeł dochodów jednostki samorządu terytorialnego, więc przyjmuje się, że co do zasady może to być każda darowizna, bez względu na jej przedmiot. Mieszkańcom z tytułu przekazanych darowizn nie przysługiwały żadne ekwiwalenty ze strony gminy. Darowizny przekazane przez mieszkańców należy traktować jako dobrowolne przysporzenie majątkowe na rzecz gminy. Celem mieszkańców było jedynie wsparcie finansowe gminy w realizacji jej zadania własnego, pomoc gminie w zmniejszeniu kosztów inwestycji, jakimi są budowa ulicy Długiej i Słonecznej w Męcikale”*.

[„Stanowisko gminy Brusy w sprawie darowizn przekazywanych przez mieszkańców na rzecz budowy ulicy Długiej i Słonecznej w Męcikale” – wyjaśnienie podpisane przez pana Krzysztofa Gierszewskiego – zastępcę burmistrza

– poz. 3 akt kontroli]





3.2. Dochody z tytułu podatków i opłat lokalnych

Kontrolę dochodów gminy z tytułu podatków i opłat przeprowadzono w oparciu o rok budżetowy 2017.

3.2.1. Księgowa ewidencja podatków i opłat

- 1) Obowiązujące w 2017 roku wzory deklaracji podatkowych określono uchwałą Nr VIII/76/15 Rady Miejskiej z dnia 4 grudnia 2015r. w sprawie określenia wzorów formularzy dotyczących obowiązku podatkowego (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 16 grudnia 2015r., poz. 4204).
- 2) W kontrolowanej jednostce ewidencję księgową podatków i opłat prowadzi się przy użyciu systemów i programów komputerowych.

Z dokumentacji opisującej przyjęte w jednostce zasady (politykę) rachunkowości wynika m.in., że:

- do ewidencji wymiaru podatków wykorzystuje się programy *PODATKI* (ewidencja podatków od nieruchomości, rolnego i leśnego od osób fizycznych); *JGU* (ewidencja podatków od nieruchomości, rolnego i leśnego od osób prawnych); *AUTA* (ewidencja podatku od środków transportowych) firmy U.I. INFO-SYSTEM;
- ewidencję wymiaru opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi prowadzi się programie *OPŁATY LOKALNE* ww. firmy;
- do księgowania wpłat podatków i opłat dokonywanych na indywidualne rachunki bankowe (tzw. płatności masowe) służy „*Uniwersalny Program Księgujący*” ww. firmy;
- do rozliczenia księgowego podatków i opłat lokalnych służy program *KSIĘGOWOŚĆ ZOBOWIĄZAŃ* ww. firmy;
- ewidencję podatków i opłat prowadzi się w oparciu o rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie zasad rachunkowości i planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010r., poz. 1375);
- do prowadzenia egzekucji zaległości i ewidencji wystawianych wezwań służy program *EGZEKUCJE* ww. firmy.

3.2.2. Podatek od nieruchomości

- 1) W 2017 roku wpływy z podatku od nieruchomości wyniosły 3.510.535,50 zł i stanowiły 4,1% wszystkich dochodów budżetowych gminy.

Osoby prawne i inne jednostki organizacyjne wpłaciły 1.614.969,00 zł tego podatku, od osób fizycznych uzyskano wpływy na sumę 1.895.566,50 zł.

- 2) Obowiązujące w 2017 roku stawki podatku od nieruchomości określono uchwałą Nr XV/146/16 Rady Miejskiej z dnia 30 listopada 2016r. w sprawie podatku od nieruchomości (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 7 grudnia 2016r., poz. 4257).

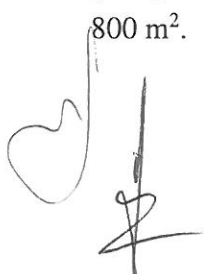
Określone w uchwale stawki podatkowe i ich relacje do stawek ustawowych przedstawiono w tabeli:

Przedmiot opodatkowania	Stawka uchwalona	Stawka ustawowa	Stosunek stawki uchwalonej do ustawowej
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
BUDYNKI LUB ICH CZĘŚCI (za 1 m² powierzchni użytkowej):			
mieszkalne	0,55 zł	0,75 zł	73%
związane z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz budynki mieszkalne lub ich części zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej	15,30 zł	22,66 zł	68%
zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym	9,96 zł	10,59 zł	94%
zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych przez podmioty udzielające takich świadczeń	4,58 zł	4,61 zł	99%
pozostałe, w tym zajęte na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego	3,57 zł	7,62 zł	47%
BUDOWLE	2% wartości	2% wartości	100%
GRUNTY			
związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, bez względu na sposób zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków (za 1 m ² powierzchni)	0,67 zł	0,89 zł	75%
pod wodami powierzchniowymi stojącymi lub wodami powierzchniowymi płynącymi jezior i zbiorników sztucznych (za 1 ha pow.)	4,25 zł	4,54 zł	94%
od gruntów dróg niepublicznych (za 1 m ² powierzchni)	0,12 zł	0,47 zł	26%
pozostałe (za 1 m ² powierzchni)	0,25 zł		53%
niezabudowane, objęte obszarem rewitalizacji, o którym mowa w ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015r. poz. 1777) i położone na terenach, dla których miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przewiduje przeznaczenie pod zabudowę mieszkaniową, usługową albo zabudowę o przeznaczeniu mieszanym, obejmującym wyłącznie te rodzaje zabudowy, jeżeli od dnia wejścia w życie tego planu w odniesieniu do tych gruntów upłynął okres 4 lat, a w tym czasie nie zakończono budowy zgodnie z przepisami prawa budowlanego	2,98 zł	2,98 zł	100%

- 3) Ustalono, że na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2017r., poz. 1785) organ stanowiący gminy wyodrębnił z kategorii „od gruntów pozostałych” kategorię „od gruntów dróg niepublicznych”. Określona dla wyodrębnionej kategorii stawkę podatkową oraz jej relację do stawki ustawowej przedstawiono w tabeli powyżej.

- 4) Przywołaną na wstępie uchwałą organ stanowiący gminy zwolnił od podatku od nieruchomości:

- budynki lub ich części, budowle oraz grunty zajęte wyłącznie na potrzeby statutowej działalności w zakresie kultury, ochrony przeciwpożarowej, gospodarki wodno-ściekowej oraz gospodarki odpadami;
- grunty i budynki lub ich części dzierżawione od gminy, o powierzchni powyżej 800 m².






- 5) W 2017 roku obowiązywały również zwolnienia od podatku od nieruchomości wprowadzone uchwałami Rady Miejskiej:
- Nr XV/160/08 z dnia 22 września 2008r. w sprawie udzielenia zwolnienia z podatku od nieruchomości w ramach pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego Nr 115, poz. 2742);
 - Nr V/37/15 z dnia 25 czerwca 2015r. w sprawie zwolnień z podatku od nieruchomości stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na terenie Gminy Brusy (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 20 lipca 2015r., poz. 2226).
- 6) Ustalenia dotyczące realizacji dochodów budżetowych klasyfikowanych w § 031 – „Podatek od nieruchomości” przedstawiono poniżej, z podziałem na osoby prawne i osoby fizyczne.

a/ Osoby prawne i inne jednostki organizacyjne

- 1) Szczegółowa ewidencja rozrachunkowa prowadzona do konta 221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w zakresie kontrolowanego podatku obejmowała 60 kont, w tym:
- 58 kont z bieżącymi przypisami podatku, dokonany na podstawie złożonych deklaracji – w 2017 roku organ podatkowy nie wydawał decyzji administracyjnych określających wysokość zobowiązania podatkowego w podatku od nieruchomości w trybie art. 21 § 3 Ordynacji Podatkowej;
 - 2 konta bez bieżącego przypisu podatku – konta prowadzone do rozliczenia byłych podatników (nieposiadających w kontrolowanym roku przedmiotów opodatkowania) wykazywały na początek 2017 roku nadpłaty na sumę 5,00 zł.
- 2) W kontrolowanym roku do urzędu miejskiego wpłynęło też 6 deklaracji podatkowych z zerowymi kwotami podatku, złożonych przez podatników korzystających ze zwolnień podmiotowych (kościelna osoba prawna; instytut badawczy; powiatowa jednostka oświatowa) oraz podatników posiadających wyłącznie nieruchomości objęte ustawowymi zwolnieniami przedmiotowymi (stanowiące własność Skarbu Państwa grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi jezior; grunty stanowiące nieużytki niezajęte na prowadzenie działalności gospodarczej).
- 3) Prawidłowość wyliczeń podatku od nieruchomości w deklaracjach oraz zgodność przypisu ze złożonymi deklaracjami sprawdzono na przykładzie 30 podatników, do rozliczeń których prowadzono szczegółowe konta podatkowe oznaczone numerami: 280020; 280025; 280027; 280029; 280031; 280040; 280042; 280046; 280049; 280051; 280054;



280056; 280058; 280060; 280064; 280065; 280067; 280072; 280073; 280076; 280077; 280078; 280079; 280081; 280082; 280083; 280084; 280085; 280087 i 280089.

Stwierdzone nieprawidłowości przedstawiono poniżej.

- a) Gminny Zarząd Oświaty w Brusach (jednostka organizacyjna gminy) złożył w dniu 18.01.2017 roku deklarację na podatek od nieruchomości z zadeklarowanym podatkiem w wysokości 1.131,00 zł.

Ustalono, że złożona deklaracja dotyczyła nieruchomości gminy będących w posiadaniu tej jednostki, jak też nieruchomości będących w posiadaniu gminnych jednostek oświatowych. Na podstawie deklaracji i załącznika „Dane dotyczące przedmiotów opodatkowania” ustalono, że zadeklarowany podatek wyliczono od powierzchni użytkowych budynków oświatowych wykorzystywanych na cele działalności gospodarczej (sklepiki szkolne – 57 m², gabinet pielęgniarski – 18 m²) oraz na cele mieszkaniowe – 294,94 m².

Według ww. załącznika oraz załącznika „Dane o zwolnieniach podatkowych w podatku od nieruchomości” zwolnieniem podatkowym na podstawie art. 7 ust. 2 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych objętych było 16.335,14 m² budynków szkolnych oraz 70.589 m² gruntów, zlokalizowanych w 11 miejscowościach gminy.

- Stwierdzono brak podstaw prawnych do składania przez Gminny Zarząd Oświaty w Brusach jednej (wspólnej) deklaracji podatkowej za kilkunastu podatników.

Gminne jednostki oświatowe, będące posiadaczami nieruchomości gminy, są podatnikami podatku od nieruchomości, co wynika z art. 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Na każdym z tych podatników spoczywa obowiązek złożenia deklaracji podatkowej, stosownie do art. 6 ust. 9 tej ustawy. W myśl art. 6 ust. 10 ww. ustawy obowiązek złożenia deklaracji spoczywa również na podatnikach korzystających ze zwolnień na mocy przepisów tej ustawy.

- Ustalono, że Gminny Zarząd Oświaty w Brusach korzystał z 11 pomieszczeń w budynku nr 1 przy ul. Armii Krajowej w Brusach (działka nr 512/24), o łącznej powierzchni 108,05 m². Dane te wynikały z porozumienia nr GP.7151.176.2013 z dnia 22.10.2013r., na mocy którego gmina oddała ww. Zarządowi Oświaty część budynku komunalnego w użyczenie na czas nieokreślony od dnia 1.11.2013r.

Stwierdzono, że zajmowaną przez Zarząd Oświaty powierzchnię 108,05 m² wykazano w przywołanej deklaracji podatkowej nieprawidłowo, tzn. jako powierzchnię zwolnioną od podatku od nieruchomości na podstawie art. 7 ust. 2 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Zarząd Oświaty nie jest jednostką objętą systemem oświaty, ani też organem prowadzącym jednostki objęte tym systemem.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia Gminny Zarząd Oświaty w Brusach zobowiązany był do złożenia w 2017 roku deklaracji na podatek od nieruchomości z zadeklarowanym

podatkiem w wysokości 386,00 zł, liczonym jako iloczyn 108,05 m² powierzchni oraz stawki podatkowej „od pozostałych budynków lub ich części, w wysokości 3,57 zł za 1 m² powierzchni użytkowej.

- O stwierdzonych nieprawidłowościach kontrolujący poinformował pana Tomasza Drobińskiego – inspektora, prowadzącego w urzędzie miejskim m.in. sprawy z zakresu wymiaru podatku od nieruchomości od osób prawnych.

Wyżej wymieniony poinformował kontrolującego, że podjęcie działania mające na celu wyeliminowanie nieprawidłowości w opodatkowaniu jednostek organizacyjnych gminy. Okazane do kontroli dokumenty wskazywały, że w dniu 27.04.2018 roku do organu podatkowego wpłynęła złożona przez Gminny Zarząd Oświaty w Brusach korekta deklaracji na podatek od nieruchomości na rok 2018. W tym samym dniu deklaracje na podatek od nieruchomości na rok 2018 złożyło 10 gminnych szkół podstawowych oraz gminne przedszkole.

- b) Kontrola wykazała nieprawidłowe sporządzanie deklaracji przez 3 podatników korzystających ze zwolnień podatkowych na podstawie uchwały Nr XV/146/16 Rady Miejskiej z dnia 30 listopada 2016r. w sprawie podatku od nieruchomości. Organ podatkowy nie wezwał podatników do złożenia prawidłowych deklaracji.
- 1/ Jeden podatnik, tj. Przychodnia Rodzinna Thielemann i Wspólnicy s.j. w Brusach, w złożonej po terminie (w dniu 1.02.2017r.) deklaracji na podatek od nieruchomości nie wykazał żadnych powierzchni gruntów i budynków, nie wyliczył też podatku. Powierzchnie posiadanych gruntów (3.572 m²) i budynków w Brusach i Leśnie (1.545 m²) podatnik ten wykazał w załącznikach do deklaracji: dwóch załącznikach „Dane dotyczące przedmiotów opodatkowania” – w kolumnie dotyczącej powierzchni zwolnionych od podatku, jak też w załączniku „Dane o zwolnieniach podatkowych w podatku od nieruchomości” – w wierszu, w którym jako tytuł prawny zwolnienia podano przywołaną powyżej uchwałę Rady Miejskiej z dnia 30.11.2016r.
- 2/ Centrum Kultury i Biblioteki w Brusach w złożonej w dniu 31.01.2017 roku deklaracji podatkowej wykazało 20 m² powierzchni budynków zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej oraz kwotę podatku od tej powierzchni. Powierzchnie gruntów i budynków zajmowanych na potrzeby statutowej działalności w zakresie kultury podatnik wykazał w załącznikach do deklaracji, jako zwolnione od podatku.
- 3/ Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Brusach w złożonej w dniu 31.01.2017 roku deklaracji podatkowej wykazał wyłącznie powierzchnie zajmowanych gruntów (11.533 m²) i budynków (766,39 m²). Z załączników do deklaracji wynikało, że były to powierzchnie zwolnione od podatku na podstawie ww. uchwały Rady Miejskiej z dnia 30.11.2016r., zajęte na potrzeby statutowej działalności w zakresie gospodarki wodno-

ścikowej i gospodarki odpadami. W załącznikach do deklaracji wykazano też wartość (wartości) budowli zwolnionych od podatku, pominiętą w złożonej deklaracji podatkowej.

- Zwrócono uwagę, że według zatwierdzonego przez Radę Miejską wzoru deklaracji na podatek od nieruchomości podatnicy byli zobowiązani do wyliczenia podatku według obowiązujących stawek, podania kwoty zwolnień podatkowych oraz do podania kwoty podatku do zapłaty.
- Przedłożone do kontroli dokumenty dotyczące ww. podatników, poza deklaracjami i załącznikami do tych deklaracji, zawierały też odrębne wyliczenia podatków (brak oznaczenia imienia i nazwiska oraz podpisu pracownika urzędu miejskiego dokonującego wyliczeń) według powierzchni gruntów i budynków oraz wartości budowli wykazanych w załącznikach do deklaracji, z zastosowaniem obowiązujących stawek podatkowych. Wyliczone kwoty podatku wykazywano jako kwoty „do przypisu” oraz „do odpisu”, takie też kwoty przypisano i odpisano na kontach podatkowych.

4) Na podstawie szczegółowej ewidencji podatkowej ustalono następujące wielkości kwotowe w zakresie przypisów, odpisów, wpłat, zwrotów oraz początkowych i końcowych sald w tym podatku:

- należności początkowe	-	0,00 zł;
- nadpłaty początkowe	-	7,00 zł;
- przypisy	-	2.826.390,00 zł;
- odpisy	-	1.210.832,00 zł;
- wpłaty	-	1.615.111,00 zł;
- zwroty	-	142,00 zł;
- nadpłaty końcowe	-	4,00 zł;
- należności końcowe	-	585,00 zł,
w tym zaległości:		585,00 zł.

5) Ustalono, że na podaną powyżej sumę odpisanych należności podatkowych (1.210.832,00 zł), stanowiącą 42% sumy należności przypisanych, złożyły się odpisy na 8 kontach podatkowych. Zasadnicza część tych odpisów, stanowiąca 99,94% odpisanych należności dotyczyła 3 podatników:

- Zakładu Gospodarki Komunalnej w Brusach	-	1.192.632,00 zł;
- Przychodni Rodzinnej Thielemann i Wspólnicy Sp. jawna w Brusach	-	9.469,00 zł;
- Centrum Kultury i Biblioteki w Brusach	-	7.997,00 zł.

Odpisy zaksięgowane na kontach prowadzonych do rozliczeń ww. podatników dotyczyły nieruchomości zwolnionych na podstawie przywołanej w niniejszym protokole uchwały Nr XV/146/16 Rady Miejskiej z dnia 30 listopada 2016r. w sprawie podatku od nieruchomości.

W przypadku ww. samorządowego zakładu budżetowego zwolnienie dotyczyło nieruchomości zajętych na potrzeby statutowej działalności w zakresie gospodarki wodno-ściekowej i gospodarki odpadami, w przypadku ww. Centrum – nieruchomości zajętych na potrzeby statutowej działalności w zakresie kultury, natomiast w przypadku ww. Przychodni – nieruchomości wydzierżawionych od gminy, o powierzchni przekraczającej 800 m².

- 6) Końcowe saldo zaległości w podatku (585,00 zł) dotyczyło zaległości jednego podatnika, do rozliczenia którego prowadzono konto podatkowe o indeksie 280091. Zaległość stanowiła 50% rocznego przypisu podatku.

W trakcie kontroli ustalono, że ww. podatnik sprzedał w dniu 28.04.2017 roku opodatkowaną posiadaną nieruchomość zabudowaną wiatą oraz zaprzestał regulowania podatku bez złożenia korekty deklaracji podatkowej. Do złożenia korekty deklaracji organ podatkowy wezwał go pismem z dnia 30.11.2017r., po otrzymaniu ze starostwa powiatowego informacji o zmianie właściciela ww. nieruchomości. Korektę deklaracji za rok 2017, z zadeklarowanym podatkiem w wysokości 390,00 zł, liczonym za okres od stycznia do kwietnia 2017r., podatnik złożył w dniu 16.01.2018r. W następstwie powyższego w 2018 roku dokonano odpisu należności od ww. podatnika w wysokości 780,00 zł.

b) Osoby fizyczne

- 1) W sporządzonym za 2017 rok sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego wykazano 1.895.566,50 zł dochodów klasyfikowanych w § 031 – „Podatek od nieruchomości” w rozdziale 75616 – „Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od spadków i darowizn, podatku od czynności cywilnoprawnych oraz podatków i opłat lokalnych od osób fizycznych”.

Z tego samego sprawozdania wynikało też, że na koniec 2017 roku należności podatkowe kontrolowanej jednostki wynosiły 120.340,65 zł, nadpłaty – 103,61 zł.

- 2) Na podstawie ewidencji podatkowej dotyczącej podatku od nieruchomości od osób fizycznych ustalono następujące wielkości kwotowe w zakresie przypisów, odpisów, wpłat i zwrotów oraz początkowych i końcowych sald kont podatkowych (w zł):

- należności początkowe	- 125.130,83 zł;
- nadpłaty z lat ubiegłych	- 119,69 zł;
- przypisy należności	- 2.012.886,00 zł;

- odpisy należności	-	122.093,60 zł;
- wpłaty	-	1.895.566,50 zł;
- nadpłaty końcowe	-	103,61 zł;
- należności końcowe	-	120.340,65 zł,
w tym zaległości:	-	120.340,65 zł.

- 3) Prawidłowość wymiaru podatku sprawdzono na przykładzie próby obejmującej kilkunastu losowo wybranych podatników. Kontrolą objęto podatników, do rozliczenia których prowadzono kartoteki oznaczone następującymi numerami (indeksami): 17078; 18572; 20008; 28244; 30040; 30053; 38020; 20058; 100101; 110188; 120053; 158048; 168034; 178106; 220098. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości.
- 4) Na podstawie imiennego „Wykazu nadpłat na dzień 31.12.2017r. – podatek od nieruchomości” ustalono, że nadpłaty na sumę 103,61 zł, obejmujące bieżący rok podatkowy (98,55 zł) oraz lata ubiegłe (5,06 zł), występowały na 30 kontach podatkowych. W 15 przypadkach kwoty nadpłat nie przekraczały 1,00 zł, z kolei największa nadpłata wynosiła 53,00 zł.
- 5) Z imiennego wykazu zaległości na dzień 31.12.2017 roku wynikało, że na końcowe saldo należności kontrolowanej jednostki (120.340,65 zł) składały się zaległości 129 podatników. Suma zaległości obejmowała 100.622,30 zł zaległości powstałych przed 2017 rokiem oraz 19.718,35 zł zaległości powstałych w bieżącym roku podatkowym. Ustalono, że 15 podatników posiadało zaległości w wysokościach przewyższających kwotę 1.000,00 zł. Największe zaległości, w wysokościach przekraczających kwotę 3.000,00 zł, posiadali podatnicy dla których prowadzono konta podatkowe o następujących numerach:
- | | | |
|----------|---|---------------|
| - 28462 | - | 30.055,18 zł; |
| - 28362 | - | 18.693,20 zł; |
| - 238009 | - | 14.980,17 zł; |
| - 108158 | - | 12.404,00 zł; |
| - 27131 | - | 6.529,42 zł; |
| - 180011 | - | 4.217,56 zł; |
| - 98090 | - | 3.758,80 zł; |
| - 98163 | - | 3.050,80 zł; |

Zaległości tych 8 podatników, na sumę 93.689,13 zł, stanowiły 78% wszystkich należności kontrolowanej jednostki w podatku od nieruchomości od osób fizycznych na koniec 2017 roku.





Ustalenia w zakresie windykacji tych należności przedstawiono w odrębnej części niniejszego protokołu („3.2.13. Windykacja należności podatkowych i opłat”).

3.2.3. Podatek rolny

- 1) W 2017 roku do celów obliczania podatku rolnego należało wykorzystywać cenę żyta w wysokości 52,44 zł za kwintal, wynikającą z komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 18 października 2016r. w sprawie średniej ceny skupu żyta za okres 11 kwartałów będącej podstawą do ustalenia podatku rolnego na rok podatkowy 2017 (M. P. z 2016r. poz. 993).

Organ stanowiący gminy nie skorzystał z uprawnienia do obniżenia ceny żyta dla celów obliczania podatku rolnego, wynikającego z art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 15 listopada 1984r. o podatku rolnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2017r., poz. 1892).

- 2) Na mocy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2001r. w sprawie zaliczenia gmin oraz miast do jednego z czterech okręgów podatkowych (Dz. U. Nr 143, poz. 1614) kontrolowaną gminę zaliczono do II okręgu podatkowego.

Ustalono, że powołując się na art. 5 ust. 2 ustawy o podatku rolnym Wojewoda Pomorski wydał w dniu 17.09.2002 roku zarządzenie Nr 140/2002 w sprawie zaliczenia niektórych gmin województwa pomorskiego do innych okręgów podatkowych (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego Nr 62 z dnia 18 września 2002r., poz. 1443). Zarządzeniem tym zaliczono kontrolowaną gminę do III okręgu podatkowego.

- 3) Organ stanowiący gminy nie wprowadził innych zwolnień w podatku rolnym, niż określone w ustawie.

- 4) W 2017 roku z podatku rolnego uzyskano dochody na sumę 433.441,13 zł, stanowiące 0,5% wszystkich dochodów budżetu gminy. Wpływy od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych wyniosły 1.599,00 zł, osoby fizyczne wpłaciły 431.842,13 zł tego podatku.

Ustalenia w zakresie dochodów klasyfikowanych w § 032 – „Podatek rolny” przedstawiono poniżej, z podziałem na dochody zrealizowane w rozdziale 75615 – „Wpływy z podatku rolnego (...) od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych” oraz na dochody klasyfikowane w rozdziale 75616 – „Wpływy z podatku rolnego (...) od osób fizycznych”.

a) Osoby prawne i inne jednostki organizacyjne

- 1) W 2017 roku deklaracje na podatek rolny złożyło 33 osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych. Bieżący przypis podatku zaksięgowano na 12 kontach.

Spośród 21 deklaracji podatkowych bez zadeklarowanego podatku 20 deklaracji obejmowało wyłącznie grunty zwolnione na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy o podatku

rolnym (grunty rolne V i VI klasy, użytki ekologiczne, itp.), deklarację bez zadeklarowanego podatku złożyła też uczelnia, tj. podmiot korzystający ze zwolnienia na podstawie art. 12. ust. 2 pkt 1 tej ustawy.

- 2) Prawidłowość deklaracji, wyliczeń podatku w złożonych deklaracjach oraz zgodność przypisu z deklaracjami sprawdzono na przykładzie wszystkich 12 podatników, którzy w 2017 roku zadeklarowali podatek rolny. Do rozliczenia tych podatników prowadzono konta oznaczone numerami: 290002; 290003; 290005; 290006; 290008; 290010; 290013; 290022; 290023; 290037; 290040 i 290041.
- Ustalono, że w dniu 12.01.2017 roku deklarację na podatek rolny na 2017 rok złożył Gminny Zarząd Oświaty w Brusach. Zadeklarowany podatek w wysokości 178,00 zł, wyliczony od 1,3546 ha przeliczeniowych (2,0223 ha fizycznych), przypisano na koncie oznaczonym numerem (indeksem) 290008.

Na podstawie ewidencji gruntów ustalono, że ujęte w deklaracji grunty orne i pastwiska, stanowiące własność kontrolowanej gminy, były w posiadaniu (m.in. w trwałym zarządzie i użytkowaniu) gminnych jednostek oświatowych – szkół podstawowych w Czapiewicach, Kosobudach, Wielkich Chełmach i Zalesiu oraz funkcjonującego w tym czasie Zespołu Szkół w Lubni.

Stwierdzono brak podstaw prawnych do składania przez Gminny Zarząd Oświaty w Brusach jednej (wspólnej) deklaracji podatkowej za kilka jednostek organizacyjnych gminy. Biorąc pod uwagę uregulowania zawarte w art. 3 ust. 1 pkt 4 ustawy o podatku rolnym podatnikami podatku rolnego są poszczególne (wymienione powyżej) gminne jednostki oświatowe. Na każdym podatniku spoczywał obowiązek złożenia deklaracji podatkowej, stosownie do przepisów art. 6a ust. 8 pkt 1 tej ustawy. W myśl art. 6a ust. 9 ustawy o podatku rolnym obowiązek składania deklaracji spoczywa również na podatnikach korzystających ze zwolnień na mocy przepisów tej ustawy.

- Kontrolując powyższą tematykę ustalono, że przypisany Gminnemu Zarządowi Oświaty w Brusach podatek w zadeklarowanej wysokości 178,00 zł został w całości odpisany. Odpisu dokonano na podstawie „decyzji w sprawie zastosowania zwolnienia w podatku rolnym” (sprawa BF.3121.1.1.2017) wydanej przez organ podatkowy w dniu 18.01.2017r. Z sentencji ww. decyzji administracyjnej wynikało m.in., że organ podatkowy „zastosował zwolnienie w podatku rolnym za okres od dnia 1.01.2017 roku do dnia 31.12.2017r.” oraz, że „zwolnienie w 2017 roku wynosi 178,00 zł”.

W podstawie prawnej wydanej decyzji i w jej uzasadnieniu powołano się m.in. na art. 12 ust. 2 pkt 2 i art. 13d ust. 1 i 3 ustawy o podatku rolnym oraz na wniosek ww. Zespołu Oświaty z dnia 27.12.2016r.

Przywołanym wnioskiem „o zwolnienie z podatku rolnego gruntów usytuowanych na terenie gminy Brusy” (pismo GZO.322.3.2016 z dnia 27.12.2016r.) Gminny Zarząd Oświaty w Brusach zwrócił się do Burmistrza Brus „o zwolnienie z podatku rolnego

gruntów zajętych na działalność oświatową przez jednostki oświatowe Gminy Brusy na okres od 01.01.2017r. do 31.12.2017r., które zostaną wyszczególnione w deklaracji na podatek rolny na rok 2017”.

- O stwierdzonych nieprawidłowościach kontrolujący poinformował pana Tomasza Drobińskiego – inspektora, prowadzącego w urzędzie miejskim m.in. sprawy z zakresu wymiaru podatku rolnego od osób prawnych.

Wyżej wymieniony poinformował kontrolującego, że podjęcie działania mające na celu wyeliminowanie nieprawidłowości w opodatkowaniu jednostek organizacyjnych gminy. Okazane do kontroli dokumenty wskazywały, że w dniu 27.04.2018 roku do organu podatkowego wpłynęła złożona przez Gminny Zarząd Oświaty w Brusach korekta deklaracji na podatek rolny na rok 2018. W tym samym dniu deklaracje na podatek rolny na rok 2018 złożyły też 4 gminne szkoły podstawowe.

- 3) Ustalone na podstawie kont podatkowych wielkości kwotowe w zakresie przypisów, odpisów, wpłat, zwrotów oraz początkowych i końcowych sald w tym podatku przedstawiono poniżej:

- należności początkowe	-	0,00 zł;
- nadpłaty początkowe	-	0,00 zł;
- przypisy	-	1.782,00 zł;
- odpisy	-	184,00 zł;
- wpłaty	-	1.599,00 zł;
- zwroty	-	0,00 zł;
- nadpłaty końcowe	-	1,00 zł;
- należności końcowe	-	0,00 zł.

b) Osoby fizyczne

- 1) W sporządzonym za 2017 rok sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego wykazano 431.842,13 zł dochodów klasyfikowanych w § 032 – „Podatek rolny” w rozdziale 75616.

Z ww. sprawozdania wynikało, że na koniec 2017 roku należności gminy z podatku rolnego od osób fizycznych wynosiły 14.324,71 zł, z kolei nadpłaty w tym podatku wynosiły 40,88 zł.

- 2) Prawidłowość wymiaru podatku sprawdzono na przykładzie próby obejmującej kilkunastu losowo wybranych podatników. Kontrolą objęto podatników, do rozliczenia których prowadzono kartoteki podatkowe oznaczone następującymi numerami (indeksami): 17078; 18572; 20008; 28244; 30040; 30053; 38020; 20058; 100101; 110188; 120053; 158048; 168034; 178106; 220098.

Kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

3) Na podstawie ewidencji podatkowej ustalono następujące wielkości kwotowe w zakresie przypisów, odpisów, wpłat i zwrotów oraz początkowych i końcowych sald kont podatkowych:

- należności początkowe	-	20.997,43 zł;
- nadpłaty z lat ubiegłych	-	43,77 zł;
- przypisy należności	-	441.300,00 zł;
- odpisy należności	-	16.127,70 zł;
- wpłaty	-	431.842,13 zł;
- nadpłaty końcowe	-	40,88 zł;
- należności końcowe	-	14.324,71 zł,
w tym zaległości	-	14.324,71 zł.

4) Na podstawie imiennego wykazu nadpłat na dzień 31.12.2017 roku ustalono, że nadpłaty na sumę 40,88 zł, obejmujące bieżący rok podatkowy (36,28 zł) oraz lata ubiegłe (4,60 zł), występowały na 15 kontach podatkowych. W 10 przypadkach kwoty nadpłat nie przekraczały 1,00 zł, z kolei największa nadpłata wynosiła 14,40 zł.

5) Z imiennego wykazu zaległości na dzień 31.12.2017 roku wynikało, że na końcowe saldo należności kontrolowanej jednostki (14.324,71 zł) składały się zaległości 45 podatników. Suma zaległości obejmowała 9.019,47 zł zaległości powstałych przed 2017 rokiem oraz 5.305,24 zł zaległości powstałych w bieżącym roku podatkowym.

Ustalono, że 2 podatników posiadało zaległości w wysokościach przewyższających kwotę 1.000,00 zł. Posiadali je podatnicy do rozliczenia których prowadzono konta oznaczone indeksami 40005 (7.450,00 zł) i 130086 (1.004,00 zł).

Zaległości ww. podatników, na sumę 8.454,00 zł, stanowiły 59% wszystkich należności kontrolowanej jednostki w podatku rolnym od osób fizycznych na koniec 2017 roku.

Ustalenia w zakresie windykacji tych należności przedstawiono w odrębnej części niniejszego protokołu („3.2.13. Windykacja należności podatkowych i opłat”).

Wpłaty gmin na rzecz izb rolniczych w wysokości 2 % uzyskanych wpływów z podatku rolnego

1) Kontrolując dochody z podatku rolnego sprawdzono przestrzeganie art. 35 ustawy z dnia 14 grudnia 1995r. o izbach rolniczych (tekst jednolity: Dz. U. z 2016r., poz. 1315), tj. przepisów określających ustalanie przez gminy wysokości wpłat na rzecz izb rolniczych oraz terminy dokonywania tych wpłat.

2) Na podstawie ewidencji księgowej ustalono, że wpływy z podatku rolnego wyniosły 433.441,13 zł (osoby fizyczne – 431.842,13 zł, osoby prawne – 1.599,00 zł) a z tytułu

odsetek od nieterminowych wpłat tego podatku uzyskano wpływy w wysokości 3.216,84 zł (w całości były to wpłaty osób fizycznych).

Liczona od sumy wszystkich tych wpływów (436.657,97 zł) wartość 2% wynosi 8.733,15 zł. Wpłat na taką sumę należało dokonać na bankowy rachunek właściwej terytorialnie izby rolniczej.

- 3) W 2017 roku urząd miejski zrealizował 8.772,25 zł wydatków klasyfikowanych w § 285 – „Wpłaty gmin na rzecz izb rolniczych w wysokości 2 % uzyskanych wpływów z podatku rolnego” w rozdziale 01030 – „Izby rolnicze”. Wielkość ta obejmowała dokonany w dniu 9.01.2017 roku przelew kwoty 101,59 zł, jako końcowe rozliczenie roku 2016, oraz 4 przelewy dotyczące roku 2017, na sumę 8.670,66 zł.

Przekazane do końca 2017 roku wpłaty na rzecz Izby Rolniczej za rok 2017 były o 62,49 zł niższe od kwoty wyliczonej przez kontrolującego i jednocześnie podanej w informacji urzędu miejskiego dla Pomorskiej Izby Rolniczej w Pruszczu Gdańskim.

Wymienioną powyżej kwotę 62,49 zł kontrolowana jednostka przekazała na rachunek bankowy ww. Izby w dniu 9.01.2018r.

- 4) Wpłat na rzecz Pomorskiej Izby Rolniczej w Pruszczu Gdańskim dokonywano w terminach określonych przywołanym art. 35 ustawy o izbach rolniczych.

3.2.4. Podatek leśny

- 1) W 2017 roku do celów obliczania podatku leśnego należało wykorzystywać stawki podatkowe ustalane na podstawie średniej ceny sprzedaży drewna w wysokości 191,01 zł za 1 m³, wynikającej z komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 20 października 2016r. w sprawie średniej ceny sprzedaży drewna, obliczonej według średniej ceny drewna uzyskanej przez nadleśnictwa za pierwsze trzy kwartały 2016r. (M.P. z 2016r., poz. 996).

Organ stanowiący gminy nie skorzystał z uprawnienia wynikającego z art. 4 ust. 5 ustawy z dnia 30 października 2002r. o podatku leśnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2013r., poz. 465 ze zm.) i nie obniżył kwoty stanowiącej cenę sprzedaży drewna, przyjmowanej jako podstawa obliczania podatku leśnego na obszarze gminy.

- 2) W kontrolowanym roku z podatku leśnego uzyskano dochody w wysokości 728.060,19 zł, stanowiące 0,8% wszystkich dochodów budżetu gminy.

Wpływy od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych wyniosły 598.775,00 zł, osoby fizyczne wpłaciły 129.285,19 zł tego podatku.

Ustalenia kontroli dotyczące podatku leśnego przedstawiono poniżej, z podziałem na osoby prawne i inne jednostki organizacyjne oraz na osoby fizyczne.

a) *Osoby prawne i inne jednostki organizacyjne*

1) W 2017 roku deklaracje na podatek leśny złożyło 20 podatników. Bieżącego przypisu podatku dokonano na 14 kontach podatkowych.

Ustalono, że w 6 deklaracjach podatkowych, których nie uwzględniono do przypisu podatku, podatnicy wykazali wyłącznie:

- lasy zwolnione od podatku leśnego na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1 (lasy z drzewostanem w wieku do 40 lat) ustawy z dnia 30 października 2002r. o podatku leśnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2016r., poz. 375) – 4 deklaracje;
- las będący w posiadaniu uczelni, tj. podmiotu zwolnionego od podatku na podstawie art. 7 ust. 2 pkt 1 ww. ustawy – 1 deklaracja;
- las o powierzchni 0,0060 ha – kwota podatku liczonego od tej powierzchni wynosiła 0,25 zł i została pominięta, stosownie do przepisów art. 63 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. – Ordynacja podatkowa (tekst jednolity: Dz. U. z 2017r., poz. 201).

2) Prawidłowość wyliczeń podatku w złożonych deklaracjach oraz zgodność przypisu z deklaracjami sprawdzono na przykładzie 10 podatników, do rozliczenia których prowadzono konta oznaczone numerami: 300001; 300003; 300006; 300009; 300011; 300017; 300018; 300020; 300025 i 300026.

Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

3) Na podstawie kart kontowych i dziennika obrotów ustalono następujące wielkości kwotowe:

- należności początkowe	-	0,00 zł;
- nadpłaty początkowe	-	0,00 zł;
- przypisy	-	598.779,00 zł;
- odpisy	-	4,00 zł;
- wpłaty	-	598.775,00 zł;
- zwroty	-	0,00 zł;
- nadpłaty końcowe	-	0,00 zł;
- należności końcowe	-	0,00 zł.

b) *Osoby fizyczne*

1) W sporządzonym za 2017 rok sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego wykazano 129.285,19 zł dochodów klasyfikowanych w § 033 – „Podatek leśny” w rozdziale 75616.

Z ww. sprawozdania wynikało, że na koniec 2017 roku należności gminy z podatku leśnego od osób fizycznych wynosiły 3.514,60 zł, z kolei nadpłaty w tym podatku wynosiły 17,06 zł.

- 2) Prawidłowość wymiaru podatku sprawdzono na przykładzie próby obejmującej kilkunastu losowo wybranych podatników. Kontrolą objęto podatników, do rozliczenia których prowadzono kartoteki podatkowe oznaczone następującymi numerami (indeksami): 17078; 18572; 20008; 28244; 30040; 30053; 38020; 20058; 100101; 110188; 120053; 158048; 168034; 178106; 220098.

Kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

- 3) Na podstawie ewidencji podatkowej ustalono następujące wielkości kwotowe w zakresie przypisów, odpisów, wpłat i zwrotów oraz początkowych i końcowych sald kont podatkowych:

- należności początkowe	-	2.298,64 zł;
- nadpłaty z lat ubiegłych	-	34,51 zł;
- przypisy należności	-	133.359,00 zł;
- odpisy należności	-	2.840,40 zł;
- wpłaty	-	129.285,19 zł;
- nadpłaty końcowe	-	17,06 zł;
- należności końcowe	-	3.514,60 zł.
w tym zaległości		- 3.514,60 zł.

- 4) Na podstawie imiennego wykazu nadpłat na dzień 31.12.2017 roku ustalono, że nadpłaty na sumę 17,06 zł, obejmujące bieżący rok podatkowy (3,75 zł) oraz lata ubiegłe (13,31 zł), występowały na 8 kontach podatkowych. W 4 przypadkach kwoty nadpłat nie przekraczały 1,00 zł, z kolei największa nadpłata wynosiła 6,00 zł.

- 5) Z imiennego wykazu zaległości na dzień 31.12.2017 roku wynikało, że na końcowe saldo należności kontrolowanej jednostki (3.514,60 zł) składały się zaległości 24 podatników. Na podaną powyżej sumę zaległości składały się zaległości powstałe przez 2017 rokiem (1.675,60 zł) oraz 1.839,00 zł zaległości powstałych w bieżącym roku podatkowym.

Ustalono, że jeden podatnik (konto o indeksie 208035) posiadał zaległości w wysokości przekraczającej 1.000,00 zł. Widniejąca na tym koncie zaległość w wysokości 1.346,00 zł stanowiła 38% wszystkich należności kontrolowanej jednostki w podatku leśnym od osób fizycznych na koniec 2017 roku.

Ustalenia w zakresie windykacji tej należności przedstawiono w odrębnej części niniejszego protokołu („3.2.13. Windykacja należności podatkowych i opłat”).

3.2.5. Podatek od środków transportowych

- 1) Z tytułu podatku od środków transportowych kontrolowana gmina zrealizowała w 2017 roku dochody budżetowe na sumę 368.521,40 zł, stanowiące 0,4% wszystkich dochodów budżetu gminy.

Osoby prawne wpłaciły 95.802,00 zł tego podatku, od osób fizycznych uzyskano wpływy na sumę 272.719,40 zł.

- 2) W 2017 roku obowiązywały stawki podatku określone w uchwałą Nr VIII/81/15 Rady Miejskiej z dnia 4 grudnia 2015r. w sprawie wysokości stawek podatku od środków transportowych (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 16 grudnia 2015r., poz. 4209).

Uchwała nie określała żadnych zwolnień od podatku. Zwolnień od podatku od środków transportowych nie wprowadzono też innymi uchwałami organu stanowiącego gminy.

- 3) Szczegółowa ewidencja księgową prowadzona do konta 221 – Należności z tytułu dochodów budżetowych” dla dochodów klasyfikowanych w § 034 – „Podatek od środków transportowych” obejmowała 70 kont podatkowych, w tym 61 kont prowadzonych do rozliczenia osób fizycznych i 9 kont dotyczących osób prawnych.

Bieżący przypis podatku zaksięgowano na 67 kontach. Konta bez bieżącego przypisu (3 konta) prowadzono do rozliczenia zaległości z lat poprzednich osób fizycznych (2.452,00 zł), nieposiadających w 2017 roku pojazdów podlegających opodatkowaniu podatkiem od środków transportowych.

Przypisów podatku na kontach 65 podatników dokonano na podstawie złożonych deklaracji na podatek od środków transportowych. W przypadku 2 podatników należności przypisano na podstawie decyzji administracyjnych organu podatkowego wydanych w trybie art. 21 §3 Ordynacji Podatkowej.

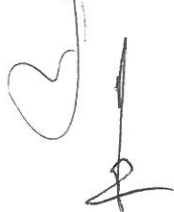
- 4) Prawidłowość wyliczeń podatku w złożonych deklaracjach oraz zgodność przypisu z deklaracjami sprawdzono w oparciu o próbę 20 podatników, do rozliczenia których prowadzono karty kontowe o indeksach (numerach): 400097; 400098; 400101; 400102; 400110; 400111; 400113; 400114; 400117; 400118; 400119; 400121; 400122; 400123; 400126; 500002; 500008; 500010; 500014; 500019.

Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

- 5) Na podstawie ww. ewidencji księgowej ustalono następujące wielkości dotyczące podatku od środków transportowych w 2017 roku (w zł):

Wyszczególnienie	Osoby prawne	Osoby fizyczne	Razem
1	2	3	4
- zaległości początkowe	0	6.623,10	6.623,10
- nadpłaty początkowe	0	155,63	155,63
- przypis	96.980,00	288.661,00	385.641,00
- odpis	1.178,00	16.347,00	17.525,00
- wpłaty	95.890,00	275.894,69	371.784,69
- zwroty	88,00	3.175,29	3.263,29
- nadpłaty końcowe	0,00	0,03	0,03
- zaległości końcowe	0,00	6.062,10	6.062,10

- 6) Na końcowe saldo należności kontrolowanej jednostki w podatku od środków transportowych (6.062,10 zł) składały się zaległości 3 podatników, do rozliczenia których prowadzono karty kontowe o następujących indeksach:





- 400051 - 3.576,10 zł;
- 400116 - 1.381,00 zł;
- 400034 - 1.105,00 zł.

Ustalenia kontroli z zakresu windykacji należności podatkowych przedstawiono w odrębnej części protokołu („3.2.13. Windykacja należności podatkowych i opłat”).

3.2.6. Dochody z opłat lokalnych: miejscowej, uzdrowskiej, targowej i od posiadania psów

Opłata miejscowa

- 1) Z tytułu opłaty miejscowej kontrolowana jednostka zrealizowała w 2017 roku 8.212,40 zł dochodów klasyfikowanych w § 044 – „Wpływy z opłaty miejscowej”.
- 2) Podstawę realizacji tych dochodów stanowiły uchwały Rady Miejskiej:
 - Nr XV/159/08 z dnia 22 września 2008r. w sprawie ustalenia miejscowości spełniających warunki umożliwiające pobieranie opłaty miejscowej (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego Nr 121, poz. 2867);
 - Nr XV/144/16 Rady Miejskiej z dnia 30 listopada 2016r. w sprawie wprowadzenia opłaty miejscowej (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 7 grudnia 2016r., poz. 4263).
 - Zgodnie z pierwszą uchwałą miejscowościami spełniającymi warunki umożliwiające pobieranie opłaty miejscowej były: Męcikał, Leśno, Czernica, Drzewicz, Młynek, Widno, Laska, Skoszewo, Rolbik oraz Kaszuba.
 - Drugą z przywołanych uchwał zarządzono pobór opłaty miejscowej w drodze inkasa i określono m.in.: dzienną stawkę opłaty miejscowej (1,20 zł); inkasentów opłaty; wysokość wynagrodzenia za inkaso (20% zebranych kwot) oraz termin rozliczenia się inkasentów z zainkasowanej opłaty (ostatni dzień miesiąca).
- 3) Kontrolę pobierania i rozliczania opłaty miejscowej przeprowadzono na przykładzie opłaty pobranej w 2017 roku (w okresie od dnia 26.06.2017r.) i rozliczonej w dniach 19.07., 2.08. i 23.08.2017 roku na sumę 6.263,80 zł (76% wszystkich wpływów z tego źródła) przez osoby zatrudnione w położonym w Czernicy ośrodku szkoleniowym Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni.
Wystawiane przez inkasenta opłaty miejscowej pokwitowania nie pozwalały na ustalenie, czy opłatę pobierano w prawidłowej wysokości. Pokwitowania nie zawierały wyliczeń opłaty – obowiązujące w gminie uregulowania nie nakładały na inkasentów obowiązku zawierania na pokwitowaniach danych o liczbie osób i dób pobytu w miejscowości, w której należało pobierać opłatę miejscową.

- 4) Kontrolę wynagradzania inkasentów za inkaso opłaty miejscowej przeprowadzono na przykładzie wynagrodzenia przysługującego pracownikom ośrodka szkoleniowego Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni.

Do wynagrodzenia w wysokości 1.252,77 zł, ujętego na liście płac nr 242 i wypłaconego w dniu 29.08.2017 roku uwag nie wniesiono.

Opłata uzdrowskowa

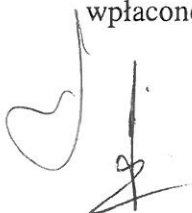
W roku objętym szczegółową kontrolą dochodów gmina nie planowała i nie realizowała dochodów budżetowych, o jakich mowa w art. 17 ust. 1a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, klasyfikowanych w § 039 – „Wpływy z opłaty uzdrowskowej, pobieranej w gminach posiadającej status gminy uzdrowskowej”. Kontrolowana gmina nie posiada statusu gminy uzdrowskowej.

Opłata targowa

- 1) Tematykę związaną z poborem opłaty targowej regulowała w 2017 roku uchwała Nr XV/145/16 Rady Miejskiej z dnia 30 listopada 2016r. w sprawie wprowadzenia opłaty targowej (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 7 grudnia 2016r., poz. 4255). Uchwała ta określała m.in.:
 - dzienną stawkę opłaty targowej w wysokości 1,74 zł za każdy m² zajmowanej powierzchni;
 - inkasentów opłaty targowej: panie Gabriela Weltrowska i Irena Hoppe – pracownice urzędu miejskiego; sołtysi w poszczególnych sołectwach;
 - wynagrodzenie inkasentów za inkaso opłaty targowej w wysokości 10% zainkasowanych kwot.

- 2) Z ewidencji księgowej dochodów budżetowych klasyfikowanych w § 043 – „Wpływy z opłaty targowej” wynikało, że w 2017 roku zrealizowano 20.258,50 zł dochodów z tego źródła.
Wpływy na tę sumę rozliczyło 3 inkasentów – panie Gabriela Weltrowska (20.084,50 zł) i Irena Hoppe (74,00 zł), pobierające opłatę w Brusach oraz pan Stanisław Miszewski (100,00 zł), wyznaczony na inkasenta opłaty targowej w Leśnie.

- 3) Kontrolę w zakresie prawidłowości pobierania i rozliczania opłaty targowej przeprowadzono na przykładzie opłaty pobranej przez panią Gabrielę Weltrowską.
 - Stwierdzono, że wystawione przez ww. inkasenta pokwitowania nie dawały możliwości ustalenia, czy opłatę pobierano w prawidłowych wysokościach. Na pokwitowaniach nie przedstawiano wyliczeń opłaty (nie było takiego wymogu) – oznaczano wyłącznie wpłacone kwoty w wysokościach od 2,00 zł do 70,00 zł.





Tylko w jednym przypadku (opłata pobrana w dniu 10.03.2017r. w kwocie 6,50 zł – pokwitowanie nr 6879067) kwota zainkasowanej opłaty wyrażona była w złotych i groszach. W pozostałych przypadkach opłatę, którą należało wyliczyć według stawki 1,74 zł za 1 m² powierzchni zajętej pod sprzedaż, pobierano w pełnych złotych.

- Po porównaniu dat inkasowania opłaty z datami wpłat gotówki do kasy urzędu miejskiego nie stwierdzono opóźnień w rozliczaniu się inkasenta.

- 4) Kontrolując wynagradzanie w 2017 roku wyżej wymienionych inkasentów za inkaso opłaty targowej stwierdzono, że rozliczoną i wpłaconą przez panią Gabrielę Weltrowską w dniu 18.08.2017 roku do kasy urzędu miejskiego kwotę 248,00 zł ujęto dwukrotnie do wyliczeń wynagrodzenia za inkaso, tj. do wynagrodzenia wypłaconego w dniu 25.08.2017 roku (lista płac nr 241 – wynagrodzenie za okres od 22.07. do 23.08.2017r.) oraz do wynagrodzenia wypłaconego w dniu 25.09.2017r. (lista płac nr 276 – wynagrodzenie za okres od 18.08. do 22.09.2017r.).

Skutkiem powyższego było zawyżenie wynagrodzenia pani Gabrieli Weltrowskiej – inkasenta o 24,80 zł.

Stwierdzone nieprawidłowości wyeliminowano w trakcie kontroli, po przedstawieniu ww. ustaleń w księgowości urzędu miejskiego. Z dokumentów okazanych przez panią Marię Cysewską – inspektor w Wydziale Budżetu i Finansów wynikało, że pomniejszono wynagrodzenie inkasenta opłaty targowej w kolejnym okresie rozliczeniowym.

3.2.7. Udzielanie ulg w zapłacie podatków i opłata prolongacyjna

- 1) Organ stanowiący gminy nie skorzystał z wynikającego z art. 57 § 7 Ordynacji Podatkowej uprawnienia do wprowadzenia opłaty prolongacyjnej z tytułu rozłożenia na raty lub odroczenia płatności podatków oraz zaległości podatkowych, stanowiących dochód gminy. W 2017 roku nie realizowano dochodów z tytułu opłaty prolongacyjnej.
- 2) Ustalono, że w 2017 roku organ podatkowy:
 - wydał 5 decyzji administracyjnych w sprawie zwolnienia od podatku rolnego gruntów przeznaczonych na powiększenie istniejącego (4 decyzje) oraz utworzenie nowego gospodarstwa rolnego (1 decyzja), w trybie art. 12 ust. 1 pkt 4 ustawy o podatku rolnym;
 - nie wydał żadnej decyzji administracyjnej w sprawie udzielenia ulgi inwestycyjnej w podatku rolnym (art. 13 ustawy o podatku rolnym);
 - nie wydawał decyzji administracyjnych zwalniających od podatku rolnego grunty gospodarstw rolnych, na których zaprzestano produkcji rolnej (art. 12 ust. 1 pkt 7 ww. ustawy).

- 3) Kontrolę stosowania przywołanych przepisów ustawy o podatku rolnym sprawdzono na przykładzie wszystkich 5 decyzji administracyjnych organu podatkowego dotyczących ulg w podatku rolnym z tytułu nabycia gruntów rolnych. Kontrolowane decyzje oznaczone były symbolem BF.3123.2 i numerami kolejnymi od 1.2017 do 5.2017.
Kontrolna nie wykazała naruszeń przepisów regulujących tematykę udzielania ww. ulg.
- 4) Ustalono, że w 2017 roku z ulg w postaci zwolnienia od podatku rolnego (lub obniżenia tego podatku) od gruntów nabytych na powiększenie istniejącego lub utworzenie nowego gospodarstwa rolnego korzystało 53 podatników podatku rolnego. Łączne skutki dla budżetu gminy z tytułu ww. ulg wyniosły w 2017 roku 8.735,36 zł.
- 5) W 2017 roku z ulg inwestycyjnych w podatku rolnym przyznanych decyzjami administracyjnymi organu podatkowego wydanymi przed 2017 rokiem korzystało 10 podatników, w tym jedna osoba prawna i 9 osób fizycznych.
Łączne skutki finansowe dla budżetu gminy z tytułu ww. ulg wyniosły w 2017 roku 8.735,36 zł.

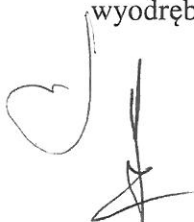
3.2.8. Skutki finansowe (roczne) z tytułu udzielonych ulg i umorzeń oraz obniżenia górnych stawek podatkowych

a) Skutki obniżenia górnych stawek podatków

- 1) W sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2017 roku wykazano następujące dane dotyczące skutków obniżenia górnych stawek podatków na sumę 2.044.348,93 zł:

- podatek od nieruchomości od osób fizycznych	-	1.256.325,00 zł;
- podatek od nieruchomości od osób prawnych	-	456.114,31 zł;
- podatek od środków transportowych od osób fizycznych	-	235.691,09 zł;
- podatek od środków transportowych od <u>osób prawnych</u>	-	<u>96.218,53 zł;</u>
Razem: -		2.044.348,93 zł.

- a) Wykazane w sprawozdaniu skutki obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości od osób fizycznych wynikały z okazanego do kontroli wydruku „Analiza stawek podatkowych”, wygenerowanego z komputerowego systemu *PODATKI*.
Przywołany wydruk przedstawiał wyliczenia podatku według stawek maksymalnych i stawek uchwalonych przez Radę Miejską, jak też różnice stanowiące skutki finansowe obniżenia maksymalnych stawek podatkowych. Wyliczeń dokonano w poszczególnych kategoriach podatkowych, w tym w kategorii „od gruntów dróg niepublicznych”, wyodrębnionej z ustawowej kategorii „od gruntów pozostałych”.





- b) Sporządzony w dniu 5.03.2018 roku i okazany do kontroli wydruk „Analiza stawek podatkowych” z komputerowego systemu *JGU* zawierał wyliczenia łącznego podatku od nieruchomości od osób prawnych według stawek maksymalnych (2.029.969,00 zł) oraz według stawek uchwalonych przez Radę Miejską (1.615.560,00 zł), jak też różnicę pomiędzy tymi wartościami, w wysokości 414.409,00 zł.

Wraz z ww. wydrukiem pan Tomasz Drobiński – inspektor w Wydziale Budżetu i Finansów przedłożył kontrolującemu sporządzone przez siebie 2 dokumenty (brak oznaczenia dat sporządzenia) zatytułowane jednakowo „Skutki obniżenia stawek – podatek od nieruchomości o osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej”.

- Jeden z tych dokumentów, sporządzony w formie tabeli, zawierał wyliczenia podatku w poszczególnych kategoriach podatkowych według stawek ustawowych na sumę 2.029.968,93 zł) i według stawek lokalnych (1.615.558,71 zł). Do różnicy pomiędzy tymi wartościami (414.410,22 zł) pan Tomasz Drobiński – inspektor dodał skutki obniżenia górnych stawek podatkowych wyliczonych dla nieruchomości zwolnionych od podatku na podstawie uchwały Nr XV/146/16 Rady Miejskiej z dnia 30 listopada 2016r. w sprawie podatku od nieruchomości (40.704,09 zł).

Z końcowego zapisu na tym dokumencie wynikało, że łączna wysokość podatku według stawki ustawowej wynosiła 3.280.772,17 zł, według stawki gminnej – 2.825.657,86 zł, a skutki obniżenia górnych stawek podatkowych wyniosły 455.114,31 zł.

Stwierdzono, że wynikające z tego dokumentu skutki były o 1.000,00 zł niższe od kwoty skutków podanych w sprawozdaniu Rb-27S – w sprawozdaniu wykazano skutki wyższe od wyliczonych przez pana Tomasza Drobińskiego – inspektora.

- W drugim dokumencie od kwoty 2.030.968,93 zł, opisanej jako łączna wysokość podatku liczonego według stawek ustawowych, odjęto kwotę 1.615,558,71 zł (łączna wysokość podatku wyliczonego według stawek lokalnych), a do różnicy pomiędzy tymi wartościami (415.410,22 zł) dodano skutki finansowe obniżenia górnych stawek podatkowych wyliczone dla nieruchomości zwolnionych od podatku ww. uchwałą Rady Miejskiej (40.704,09 zł).

Łączne skutki obniżenia górnych stawek podatkowych według tego dokumentu wyniosły 456.114,31 zł i takie skutki wykazano w sprawozdaniu Rb-27S.

Stwierdzono, że podana w tym dokumencie wartość 2.030.968,93 zł, jako łączna wysokość podatku wyliczonego według stawek ustawowych, była o 1.000,00 zł wyższa od wartości podanej w poprzednim dokumencie wytworzonym przez pana Tomasza Drobińskiego - inspektora (2.029.968,93 zł) oraz wartości wygenerowanej z komputerowego systemu podatkowego *JGU*.

Podana w tym dokumencie i ujęta w rocznym sprawozdaniu Rb-27S kwota skutków obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości od osób prawnych (456.114,31 zł) była również o 1.000,00 zł wyższa od kwoty wyliczonej w poprzednim dokumencie „Skutki obniżenia górnych stawek”, opartym na wydruku z komputerowego systemu podatkowego.

Kserokopie wydruku „Analiza stawek podatkowych” oraz przywołanych powyżej dokumentów z wyliczeniami skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych załączono do akt roboczych kontroli.

[Kserokopie: wydruku „Analiza stawek podatkowych” oraz sporządzonych przez pana Tomasza Drobińskiego – inspektora dokumentów zatytułowanych „Skutki obniżenia stawek” –

– poz. 4 akt kontroli]

- O wyjaśnienie powyższych różnic w pisemnym wyjaśnieniu do protokołu poproszono pracownika, który sporządził te dokumenty, tj. pana Tomasza Drobińskiego – inspektora w Wydziale Finansów i Budżetu.

W złożonym wyżej wymieniony podał, że – cyt.: „Analiza stawek podatkowych w podatku od nieruchomości od osób prawnych, jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej według stanu na 31.12.2017r. została zrobiona prawidłowo. Jednakże przy przepisywaniu wyliczonych kwot podatku z jednego dokumentu do drugiego przez pomyłkę zawyżyłem o jeden tysiąc zł wysokość podatku według stawki ustawowej, czego następstwem jest większa różnica między wysokością podatku wg stawki lokalnej i ustawowej. Dokument z błędnie przepisaną wartością wyliczonego podatku został przekazany Zastępcy Skarbnika do sprawozdania. Przedmiotowe sprawozdanie zostanie skorygowane o prawidłowe wysokości podatków”.

Sporządzone w dniu 24.04.2018 roku wyjaśnienie pana Tomasza Drobińskiego – inspektora dołączono do akt roboczych kontroli.

[Wyjaśnienie pana Tomasza Drobińskiego – inspektora w sprawie skutków obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości od osób prawnych – poz. 5 akt kontroli]

- Ustalono, że w dniu 26.04.2018 roku kontrolowana jednostka sporządziła i przesłała do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku korektę ww. sprawozdania, zawierającą prawidłowe (poprawione) dane w zakresie finansowych skutków obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości.


- c) Podane w sprawozdaniu Rb-27S skutki obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od środków transportowych wynikały z okazanych do kontroli wydruków „Skutki obniżenia stawek podatkowych – 2017 rok”, wygenerowanych z komputerowego programu AUTA odrębnie dla podatku opłacanego przez osoby fizyczne i podatku

opłacanego przez osoby prawne. Wydruki przedstawiały wyliczenia podatku według stawek maksymalnych oraz według stawek uchwalonych przez Radę Miejską, jak też różnice stanowiące skutki finansowe obniżenia maksymalnych stawek podatkowych.

- 2) Wykazane w kontrolowanym sprawozdaniu Rb-27S skutki finansowe obniżenia górnych stawek podatkowych powtórzono w sprawozdaniu Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych gminy za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31 grudnia 2017r. W trakcie kontroli (w dniu 26.04.2018r.) jednostka sporządziła i przesłała do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku korektę nr 1 sprawozdania Rb-PDP, uwzględniającą poprawioną wysokość finansowych skutków obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości.
- 3) W niniejszym protokole wykazano już, że dla celów obliczania podatku rolnego i podatku leśnego stosowano stawki maksymalne, tzn. ustalone na podstawie ogłoszonych w komunikatach Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego średnich cen żyta i drewna. W związku z powyższym w obu tych podatkach nie wystąpiły finansowe skutki obniżenia górnych stawek podatkowych.

b) Skutki udzielonych ulg i zwolnień – bez ulg i zwolnień ustawowych

- 1) W sporządzonym za 2017 rok sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego wykazano 1.284.199,60 zł skutków finansowych udzielonych ulg i zwolnień, bez ulg ustawowych. Powyższa wielkość obejmowała wyłącznie skutki w podatku od nieruchomości – 1.210.098,00 zł w podatku od nieruchomości od osób prawnych oraz 74.101,60 zł w podatku od nieruchomości od osób fizycznych.
- 2) W 2017 roku obowiązywały zwolnienia od podatku od nieruchomości wprowadzone trzema uchwałami Rady Miejskiej, wymienionymi w punkcie „3.2.2. Podatek od nieruchomości” niniejszego protokołu.
- 3) Ustalono, że wykazane w sprawozdaniu skutki dotyczące podatku od nieruchomości od osób prawnych, na sumę 1.210.098,00 zł były prawidłowe i obejmowały skutki zwolnienia od podatku:
 - nieruchomości Zakładu Gospodarki Komunalnej w Brusach wykorzystywanych na potrzeby gospodarki wodno-ściekowej oraz gospodarki odpadami (1.192.632,00 zł);
 - wdzierżawionych od gminy przez Przychodnię Rodzinną Thielemann i Wspólnicy Sp. jawna w Brusach nieruchomości o powierzchni powyżej 800 m² (9.469,00 zł);
 - nieruchomości wykorzystywanych przez Centrum Kultury i Biblioteki w Brusach na cele statutowej działalności w zakresie kultury – 7.997,00 zł.



- 4) Ujęte w sprawozdaniu skutki zwolnień w podatku od nieruchomości od osób fizycznych (74.101,60zł) wynikały z decyzji administracyjnej BF.3120.3.1.2012.2017 organu podatkowego z dnia 15.02.2017r., określającej dla adresata tej decyzji wyżej wymienioną kwotę zwolnienia w oparciu o uchwałę Nr XV/160/08 Rady Miejskiej z dnia 22 września 2008r. w sprawie udzielenia zwolnienia z podatku od nieruchomości w ramach pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji. W decyzji tej nawiązano do decyzji administracyjnej BF3120.3.1.2012 organu podatkowego z dnia 23.04.2014r., określającej nieruchomości podatnika w Brusach objęte zwolnieniem z podatku od nieruchomości na okres 5 lat, począwszy od dnia 1.01.2014r.
- 5) Wykazane w ww. sprawozdaniu skutki finansowe zwolnień z podatku powtórzono w sprawozdaniu Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych gminy za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31 grudnia 2017r.
- c) *Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie Ordynacji Podatkowej – skutki umorzeń, rozłożenia na raty, odroczeń terminu płatności i innych*
- 1) W sporządzonym za 2017 rok sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego wykazano następujące skutki finansowe decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie Ordynacji Podatkowej w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego, podatku leśnego i podatku od środków transportowych:

Umorzenia zobowiązań podatkowych

- podatek od nieruchomości – osoby fizyczne	- 10.741,00 zł;
- podatek rolny – osoby fizyczne	- 9.028,70 zł;
- podatek leśny – osoby fizyczne	- 2.041,40 zł;
- podatek od środków transportowych – osoby fizyczne	- 471,00 zł;
Razem:	- 22.282,10 zł.

- Ustalono, że wymienione powyżej wartości wynikały z rejestru przypisów i odpisów w ww. podatkach.
- Na podstawie przedłożonych od kontroli dokumentów ustalono, że w 2017 roku organ podatkowy wydał łącznie 42 pozytywne decyzje administracyjne w sprawie umorzenia zaległości podatkowych.

Wielkość ta obejmowała:

- 30 decyzji administracyjnych dotyczących umorzenia 18.014,70 zł zaległości w łącznym zobowiązaniu pieniężnym;
- 5 decyzji w sprawie umorzenia zaległości w podatku rolnym (1.881,00 zł);

- 3 decyzje w sprawie umorzenia zaległości w podatku od nieruchomości (1.295,00 zł);
 - 3 decyzji w sprawie umorzenia zaległości w podatku leśnym (610,40 zł);
 - jedną decyzję administracyjną w sprawie umorzenia zaległości w podatku od środków transportowych – 471,00 zł.
- Prawidłowość stosowania przepisów art. 67a § 1 pkt 3 oraz art. 207 i 201 Ordynacji Podatkowej sprawdzono na przykładzie 10 decyzji administracyjnych organu podatkowego, którymi umorzono jednorazowo zaległości w wysokościach przekraczających 500,00 zł. Próba kontrolna obejmowała decyzje oznaczone symbolem BF.3311.16 oraz numerami kolejnymi: 8, 9, 20, 28, 34, 35, 44, 46, 47 i 48.2017. Decyzjami tymi organ podatkowy umorzył zaległości na sumę 13.461,00 zł (60% wszystkich umorzonych zaległości), w kwotach od 507,00 zł do 6.652,00 zł.

Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości. Umorzeń dokonano na wnioski motywowane głównie zniszczeniami mienia podatników (budynki mieszkalne, inwentarskie i gospodarcze) podczas sierpniowej nawałnicy. Jednorazowo największą zaległość umorzono podatnikowi prowadzącemu działalność gospodarczą w zakresie produkcji wyrobów stolarskich i ciesielskich, któremu 19-dniowa przerwa w dostawie energii elektrycznej uniemożliwiła prowadzenie tej działalności. Organ podatkowy uznał za zasadne umorzenie ww. zaległości.

Rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności, zwolnienie z obowiązku pobrania oraz ograniczenie poboru

- W sprawozdaniu nie wykazano żadnych skutków, o jakich mowa w tytule. Brak skutków wynikał z faktu nieudzielania w 2017 roku ulg w postaci m.in. rozłożenia zobowiązań podatkowych na raty oraz odraczania terminów płatności.
- Z przedłożonych do kontroli dokumentów wynikało, że w 2017 roku (w dniu 13.01.2017r.) wpłynął jeden wniosek o odroczenie terminu płatności zaległości podatkowej w wysokości 79,00 zł.

Ustalono, że w dniu 16.01.2017r., w trzecim dniu po złożeniu wniosku podatnik uregulował zaległość i wycofał swój wniosek o odroczenie terminu płatności zaległości. W tym samym dniu organ podatkowy wydał decyzję administracyjną BF.3111.19.1.2017 o umorzeniu wszczętego postępowania administracyjnego w sprawie odroczenia terminu płatności zaległości podatkowej.

- 2) Wykazane w sprawozdaniu Rb-27S skutki finansowe decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja Podatkowa powtórzono w sprawozdaniu Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych gminy za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31 grudnia 2017r.





3.2.9. Opłata adiacencka

W 2017 roku nie planowano i nie realizowano dochodów budżetowych z tytułu opłaty adiacenckiej.

Pani Gabriela Weltrowska – inspektor w Wydziale Gospodarki Przestrzennej poinformowała ustnie kontrolującego, że Rada Miejska nie podejmowała uchwały określającej stawkę (stawki) opłaty adiacenckiej.

3.2.10. Opłata planistyczna

- 1) W 2017 roku kontrolowana jednostka zrealizowała 80.648,10 zł dochodów z tytułu tzw. „opłaty planistycznej” – jednorazowej opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości związanego z opracowaniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Uzyskane wpływy zaewidencjonowano w § 049 – „Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw” w rozdziale 75618 – „Wpływy z innych opłat stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego na podstawie ustaw”.
- 2) Szczegółową kontrolę przestrzegania art. 36 ust. 4 oraz art. 37 ust. 1 i 6 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity: Dz. U. z 2017r., poz. 1073) przeprowadzono w oparciu o 6 decyzji administracyjnych burmistrza z 2017 roku – decyzji oznaczonych symbolem GP.6725 i numerami kolejnymi: 1.2017; 1a.2017; 1b.2017; 1c.2017; 2.2017 i 3.2017. Decyzjami tymi ustalono opłaty jednorazowe na sumę 43.119,00 zł.
 - Ustalono, że ww. decyzje administracyjne wydano w związku ze wzrostem wartości zbytych w ostatnim kwartale 2016 roku oraz w styczniu 2017 roku nieruchomości położonych na terenie objętym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, zatwierdzonym uchwałą Nr XIX/168/2013 Rady Miejskiej z dnia 26 marca 2013r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek położonych w Brusach pomiędzy ul. Kalwaryjną a torem kolejowym, z przeznaczeniem pod budownictwo mieszkaniowe i usługowe (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z 2013r., poz. 2201). W przywołanej uchwale określono 30% stawkę opłaty, o jakiej mowa w art. 36 ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
 - Wzrost wartości działek wymienionych w wydanych decyzjach administracyjnych stwierdził rzeczoznawca majątkowy w operatach szacunkowych. Operaty były aktualne w czasie prowadzonych postępowań administracyjnych. Wysokości opłat wyliczono prawidłowo.
 - Adresaci kontrolowanych decyzji administracyjnych burmistrza uregulowali zobowiązania wynikające z tych decyzji. Wpłaty na sumę 43.119,00 zł stanowiły 53% wszystkich wpływów z opłaty planistycznej zrealizowanych w 2017 roku (80.648,10 zł).



3.2.11. Opłaty za zajmowanie pasa drogowego

- 1) W 2017 roku z opłat za zajęcie pasa drogowego zrealizowano wpływy na sumę 17.035,23 zł. Wpływy te zrealizowano w § 069 – „Wpływy z różnych opłat” w rozdziale 60016 – „Drogi publiczne gminne”.
- 2) Obowiązujące w 2017 roku stawki opłaty za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych określała uchwała Nr XI/107/12 Rady Miejskiej z dnia 15 marca 2012r. w sprawie ustalenia wysokości stawek za zajęcie pasa drogowego (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 4 kwietnia 2012r., poz. 1282).
- 3) Obowiązki z zakresu naliczania opłat za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych wykonywał pan Artur Szultka, zatrudniony na stanowisku pomoc administracyjna w Wydziale Gospodarki Przestrzennej.

Z przedłożonego przez wyżej wymienionego „Wykazu dróg gminnych na terenie gminy Brusy” wynikało, że do tej kategorii zaliczonych było 51 dróg, oznaczonych numerami od 206001G do 206051G.

- 4) Na podstawie przedstawionych do kontroli dokumentów ustalono, że w 2017 roku burmistrz wydał 8 decyzji administracyjnych zezwalających na zajęcie pasa drogowego dróg gminnych – decyzji oznaczonych numerami od GP.7226.1.1.2017 do GP.7226.1.8.2017. Kontroli podano wszystkie te decyzje i dokumenty stanowiące podstawę ich wydania.
 - Ustalono, że jedną decyzją administracyjną (GP.7226.1.1.2017) zezwolono na zajęcie pasa drogowego drogi gminnej celem wymiany umieszczonego tam urządzenia infrastruktury technicznej niezwiązanego z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego. Do prawidłowości określenia opłaty za zajęcie pasa drogowego celem prowadzenia robót uwag nie wniesiono.
 - Czterema innymi decyzjami administracyjnymi (GP.7226.1.2.2017 z dnia 28.02.2017r.; GP.7226.1.6.2017 z dnia 14.04.2017r.; GP.7226.1.7.2017 z dnia 11.07.2017r.; GP.7226.1.8.2017 z dnia 9.10.2017r.) burmistrz zezwolił na prowadzenie robót w pasie drogowym dróg gminnych oraz na umieszczenie w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego.

W sentencjach ww. decyzji zawarto zapisy mówiące o nałożeniu na inwestorów „opłaty za zajęcie na okres 10 lat” oraz zapisy o treści „Po upływie 10 lat od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna, właściciel urządzenia zwróci się do Urzędu Miejskiego w Brusach z wnioskiem o przedłużenie zezwolenia na umieszczone w pasie drogowym urządzenie infrastruktury technicznej niezwiązane z drogą”.

Stwierdzono, że żaden ze złożonych przez inwestorów „Wnioseków o wydanie decyzji zezwalającej na zajęcia pasa drogowego (...)” nie określał 10-letniego okresu umieszczenia

urządzeń infrastruktury technicznej w pasie drogowym – we wnioskach tych inwestorzy nie podawali żadnych terminów, bądź wpisywali „na czas nieokreślony”.

Do wyliczeń określonych w tych decyzjach opłat za zajęcie pasa celem prowadzenia robót oraz opłaty rocznej (za niepełny i pełny rok) uwag nie wniesiono.

- Pozostałe 3 inne decyzje administracyjne (GP.7226.1.3.2017, GP.7226.1.4.2017, GP.7226.1.5.2017 z dnia 15.03.2017r.) wydano na wniosek właściciela urządzeń infrastruktury technicznej umieszczonych w pasie drogowym dróg gminnych „o wyrażenie zgody na zajęcie pasa drogowego i wydanie decyzji przedłużającej” – powyższe dotyczyło decyzji administracyjnych wydanych w 2006 roku na 10-letnie okresy (do 2016 roku), opartych na obowiązującej w tym czasie uchwale Nr XI/117/04 Rady Miejskiej z dnia 22 kwietnia 2004r. w sprawie ustalenia wysokości stawek za zajęcie 1m² pasa drogowego dróg gminnych.

Przywołanymi decyzjami z 2017 roku burmistrz określił opłaty roczne na 10-letnie okresy od 2017 do 2026 roku. Określone tymi decyzjami opłaty roczne wyliczono na podstawie stawek opłat wynikających z przywołanej na wstępie uchwały Nr XI/107/12 Rady Miejskiej z dnia 15 marca 2012r. w sprawie ustalenia wysokości stawek (...). Określne tą uchwałą stawki opłat były wyższe od stawek określonych poprzednią uchwałą z 2004 roku.

- 5) Ze szczegółowej ewidencji rozrachunkowej dotyczącej należności z tytułu opłaty za zajęcie pasa drogowego wynikało, że w 2017 roku na koncie 221 przypisano należności bieżące w wysokości 16.780,52 zł. Powyższa wielkość obejmowała należności wynikające z wydanych w tym roku decyzji administracyjnych burmistrza (1.716,17 zł) oraz przypadające do zapłaty w 2017 roku należności przeksięgowane z konta należności długoterminowych (15.064,35 zł).

Zrealizowane w 2017 roku wpływy na sumę 17.035,23 zł były równe sumie należności bieżących (16.780,52 zł) i należności występujących na bilans zamknięcia ksiąg rachunkowych 2016 roku (254,71 zł). Na koniec 2017 roku urząd miejski nie posiadał należności krótkoterminowych z tytułu opłaty za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych.

3.2.12. Opłata za korzystanie z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych

- 1) W 2017 roku gmina uzyskała 240.095,43 zł dochodów budżetowych klasyfikowanych w § 048 – „Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych” w rozdziale 75618 – „Wpływy z innych opłat stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego na podstawie ustaw”.
- 2) W roku objętym kontrolą burmistrz wydał łącznie 45 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Ilości zezwoleń w podziale na rodzaje napojów alkoholowych i na miejsce spożycia przedstawiono w tabeli:

Wyszczególnienie	Wydane zezwolenia, w zależności od zawartości alkoholu			
	Ogółem:	w tym:		
		do 4,5 % oraz piwa	od 4,5 - 18 %, za wyjątkiem piwa	powyżej 18 %
- do spożycia w miejscu sprzedaży	6	3	2	1
- do spożycia poza miejscem sprzedaży	28	8	9	11
- zezwolenia jednorazowe	11	11	-	-
Razem:	45	22	11	12

- 3) Ustalono, że do wniosków podmiotów ubiegających się o wydanie zezwoleń dołączone były dokumenty, o których mowa w art. 18 ust. 6 pkt 2, 3 i 4 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2016r., poz. 487). Wydając zezwolenia jednorazowe przestrzegano art. 18¹ ww. ustawy.

Powyższych ustaleń dokonano na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach spraw 17 zezwoleń przyjętych jako próba do kontroli. Skontrolowane zezwolenia oznaczone były symbolem OPR.7340 i następującymi numerami:

- 1.A.I.2017; 1.C.I.2017; 1.B.I.2017; 9.I.C.2017; 14.I.C.2017; 14.I.B.2017; 14.I.A.2017; 19.I.B.2017; 19.I.C.2017; 19.I.A.2017; 20.I.C.2017 oraz 20.I.B.2017 – zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w placówkach handlowych;
 - 1.2.2017; 1.4.2017; 1.5.2017; 1.6.2017 oraz 1.10.2017 – zezwolenia jednorazowe.
- 4) Urząd miejski kontrolował realizację obowiązku składania przez przedsiębiorców oświadczeń o wartości sprzedaży napojów alkoholowych w roku poprzednim oraz wnoszenia opłat za uzyskane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.
- Na podstawie próby obejmującej wyżej wymienione zezwolenia ustalono, że wysokości opłaty wyliczano prawidłowo.

3.2.13. Windykacja należności podatkowych i opłat

- 1) W trakcie kontroli ustalono, że kontrolowana jednostka na bieżąco wysyłała dłużnikom upomnienia wzywające do zapłaty zaległych podatków wraz z odsetkami oraz kosztami upomnień. W dalszej kolejności, przy braku wpłat zaległości, wystawiano tytuły wykonawcze.
- 2) Kontrolę windykacji należności podatkowych i opłat przeprowadzono na przykładzie:
- zaległości 8 podatników podatku od nieruchomości od osób fizycznych, na sumę 93.689,13 zł, stanowiącą 78% wszystkich należności kontrolowanej jednostki w tym podatku na koniec 2017r.;
 - zaległości 3 podatników podatku rolnego od osób fizycznych, na sumę 8.454,00 zł, stanowiącą 59% wszystkich należności kontrolowanej jednostki w tym podatku na koniec 2017r.;

- zaległości jednego podatnika podatku leśnego od osób fizycznych wysokości 1.346,00 zł, stanowiącej 38% wszystkich należności kontrolowanej jednostki w tym podatku na koniec 2017r.;
- zaległości 3 podatników podatku od środków transportowych, na sumę 6.062,10 zł, stanowiącej 100% wszystkich należności kontrolowanej jednostki w tym podatku na koniec 2017r.

Ustalenia dokonane na podstawie przedłożonych dokumentów i wydruków przedstawiono w tabeli:

Lp.	Indeks konta podatnika	Zaległości na dzień 31.12.2017r. (w zł)	Okres powstania zaległości rok/lata	Działania organu podatkowego podjęte w stosunku do dłużników
1	2	3	4	5
Podatek od nieruchomości od osób fizycznych				
1.	28462	30.055.18	2009-2017	W latach powstania zaległości wystawiono kilkadziesiąt tytułów wykonawczych, w tym 4 w 2017r.. Wierzytelności z lat 2009-2014 (do III raty) zabezpieczono hipoteką. W marcu i kwietniu 2018r. na koncie zaksięgowano spłaty zaległości na sumę 412,80 zł. Trwa procedura związana z zabezpieczeniem hipoteką pozostałych wierzytelności.
2.	28362	18.693,20	2011-2016	W latach powstania zaległości wystawiono kilkadziesiąt tytułów wykonawczych. Wierzytelności z lat 2011-2016 (do II raty) zabezpieczono hipoteką. W styczniu i lutym 2018 roku na koncie zaksięgowano częściowe spłaty zaległości z 2011, 2012 i 2016r., na sumę 1.178,48 zł.
3.	238009	14.980.17	2003-2006, 2009-2017	W latach powstania zaległości wystawiono kilkadziesiąt tytułów wykonawczych, w tym 4 w 2017r.. Wierzytelności z lat 2003-2016 (do II raty) zabezpieczono hipoteką. W marcu 2018 roku złożono wniosek o wpis hipoteki w KW.
4.	108158	12.404,00	2015-2017	W latach powstania zaległości wystawiono 12 tytułów wykonawczych, w tym 4 (na sumę 2.963,00 zł) w 2017 roku.
5.	27131	6.529,42	2014-2017	W latach powstania zaległości wystawiono łącznie 9 tytułów wykonawczych, w tym 2 w 2017r. Wierzytelności z lat 2014-2016 (do II raty) zabezpieczono hipoteką. W I kwartale 2018 roku na koncie zaksięgowano częściowe spłaty zaległości, na sumę 1.239,24 zł.
6.	180011	4.217,56	2015-2017	Na wszystkie należności wystawiono tytuły wykonawcze. Wierzytelności z lat 2015-2016 (do II raty) zabezpieczono hipoteką. Należności zostały wyegzekwowane w całości przez urząd skarbowy w styczniu i marcu 2018r.
7.	98090	3.758,80	2003-2004, 2006, 2010-2017	W latach powstania zaległości wystawiono kilkadziesiąt tytułów wykonawczych, w tym 4 (na sumę 460,00 zł) w 2017 roku. Wierzytelności z lat 2003-2016 (do II raty) zabezpieczono hipoteką. Na pozostałe zaległości sporządzono (kwiecień 2018r.) wniosek o wpis hipoteki.
8.	98163	3.050,80	2009-2016	W latach powstania zaległości wystawiono kilkadziesiąt tytułów wykonawczych. Wierzytelności z lat 2009-2014 (do III raty) zabezpieczono hipoteką. W I kwartale 2018r. na koncie zaksięgowano częściowe spłaty zaległości z lat 2009-2012, na sumę 379,90 zł.
Podatek rolny od osób fizycznych				
1.	40005	7.450,00	2010-2017	W latach powstania zaległości wystawiono kilkadziesiąt tytułów wykonawczych, w tym 4 w 2017r. Wierzytelności z lat 2010-2016 (do II raty) zabezpieczono hipoteką. Na pozostałe zaległości sporządzono (kwiecień 2018r.) wniosek o wpis hipoteki.
2.	130086	1.004,00	2017	Na zaległości dot. III i IV raty podatku wystawiono w 2017 roku 2 tytuły wykonawcze. Należności zostały wyegzekwowane w całości przez urząd skarbowy kwietniu 2018r.
Podatek leśny od osób fizycznych				
1.	208035	1.346,00	2013-2017	W latach powstania zaległości wystawiono kilkanaście tytułów wykonawczych, w tym 4 w 2017r., na sumę 418,00 zł. W kwietniu 2018 roku sporządzono wniosek o wpis hipoteki.

Podatek od środków transportowych				
1.	400051	3.576,10	2015-2017	W latach powstania zaległości wystawiono 6 tytułów wykonawczych, w tym 2 w 2017r.
2.	400116	1.381,00	2017	W październiku 2017r. wystawiono tytuł wykonawczy na całą zaległość. Po złożonej w 2018 roku korekcie deklaracji za lata ubiegłe zaległość wynosi 407,00 zł.
3.	400034	1.105,00	2012	W roku powstania zaległości wystawiono 2 tytuły wykonawcze.

3.3. Dochody z majątku

Szczegółową kontrolę realizowanych przez gminę dochodów z majątku przeprowadzono w oparciu o rok budżetowy 2017.

3.3.1. Dochody ze sprzedaży majątku

- 1) W sporządzonym za 2017 rok sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego wykazano 106.200,00 zł dochodów ze sprzedaży majątku.

Powyższa wielkość obejmowała wyłącznie dochody zrealizowane w § 077 – „Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości” w rozdziale 70005 – „Gospodarka gruntami i nieruchomościami”.

- 2) W 2017 roku tematykę związaną ze sprzedażą nieruchomości gminy regulowała uchwała Nr XI/121/2008 Rady Miejskiej z dnia 28 lutego 2008r. w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego Nr 39, poz. 1154).
- 3) Z informacji udzielonych kontrolującemu przez panią Gabrielę Weltrowską – inspektor w Wydziale Gospodarki Przestrzennej wynikało, że w 2017 roku sfinalizowano 2 operacje sprzedaży nieruchomości. Operacje te dotyczyły sprzedaży lokali mieszkalnych nr 3 i 6 w budynku mieszkalnym nr 52 przy ul. Wojska Polskiego w Brusach.

Szczegółowe ustalenia kontroli dotyczące sprzedaży tych nieruchomości przedstawiono w dalszych punktach niniejszego protokołu kontroli.

3.3.1.1. Sprzedaż nieruchomości w drodze bezprzetargowej

- 1) Sprzedaży lokali mieszkalnych nr 3 i 6 w budynku mieszkalnym nr 52 przy ul. Wojska Polskiego w Brusach dokonano na rzecz najemców tych lokali.
- 2) Na podstawie przedłożonych do kontroli dokumentów ustalono, że sprzedaż lokali nastąpiła zgodnie z przepisami ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz przywołaną powyżej uchwałą Nr XI/121/2008 Rady Miejskiej z dnia 28 lutego 2008r. w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami.

Zgody na bezprzetargową sprzedaż ww. lokali burmistrz wyraził w zarządzeniach Nr 464/17 z dnia 14 marca 2017r. i Nr 470/17 z dnia 29 marca 2017r. Nabywcom lokalu udzielono przewidzianych powyższą uchwałą 40% bonifikat w cenach lokali w związku z jednorazową zapłatą ceny sprzedaży przed zawarciem notarialnej umowy sprzedaży.

Żadnych uwag nie wniesiono do aktualności operatów szacunkowych, wykazów nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży oraz protokołów rokowań.

Ceny sprzedaży zostały zapłacone przed zawarciem notarialnych umów sprzedaży.

3.3.1.2. Sprzedaż nieruchomości w trybie przetargowym

W 2017 roku nie sprzedano żadnej nieruchomości gminy w trybie przetargowym.

3.3.1.3. Należności z tytułu dochodów ze sprzedaży nieruchomości

- 1) Na podstawie sporządzonego za 2017 rok wydruku „Stany klasyfikacji dochodów”, dotyczącego dochodów klasyfikowanych w § 077 ustalono, że na koniec 2017 roku kontrolowana jednostka posiadała 1.181,03 zł należności z tytułu dochodów ze sprzedaży nieruchomości.
- 2) Przedłożona do kontroli dokumentacja wskazywała, że powyższa kwota stanowiła niespłacone roczne raty należności za lokal mieszkalny w Leśnie, sprzedany przez gminę umową sprzedaży z dnia 9.06.1994r. – Repertorium A numer 1035/1994.
Jeden z okazanych dokumentów (pismo głównego księgowego urzędu gminy do radcy prawnego z dnia 8.12.2004r.) wskazywał, że nabywca lokalu zmarł, a zamieszkujący w tym lokalu syn zmarłego nie reguluje zobowiązań ojca.
Ostatnim z pism zgromadzonych w powyższej sprawie było pismo kontrolowanej jednostki z dnia 8.12.2004 roku wzywające syna właściciela lokalu do zapłaty kwoty 1.181,64 zł w terminie do dnia 28.12.2004r.
- 3) Ustalono, że wierzytelności kontrolowanej jednostki zostały zabezpieczone w 1995 roku wpisem hipoteki umownej zwykłej w wysokości 2.600,00 zł.

3.3.2. Dochody z tytułu najmu lokali mieszkalnych

- 1) W 2017 roku w kontrolowanej gminie obowiązywał „*Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy Brusy na lata 2013-2017*”, przyjęty uchwałą Nr XV/136/12 Rady Miejskiej z dnia 29 października 2012r. w sprawie ustalenia wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy Brusy na lata 2013-2017. Uchwałę ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego z dnia 22 listopada 2012r., pod poz. 3755.

Z ww. *Programu* wynikało m.in., że w skład mieszkaniowego zasobu gminy wchodziło 89 mieszkań (w tym 2 lokale socjalne) w 27 budynkach oraz, że lokalami i budynkami schodzącymi w skład mieszkaniowego zasobu gminy zarządza bezpośrednio Burmistrz Brus.

W załączniku nr 1 do ww. uchwały określono czynniki obniżające stawkę bazową czynszu – odrębne dla lokali mieszkalnych w budynkach położonych na terenie Brus oraz dla lokali w budynkach położonych na terenach wiejskich gminy.

- 2) Zasady wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy określała uchwała Nr XV/137/12 Rady Miejskiej z dnia 29 października 2012r. w sprawie ustalenia zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Brusy (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 22 listopada 2012r., poz. 3756).
- 3) W 2017 roku obowiązywały stawki bazowe czynszu za 1 m² powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego określone zarządzeniami Burmistrza Brus:
 - Nr 263/16 z dnia 18 marca 2016r. w sprawie ustalenia stawki bazowej czynszu za 1 m² powierzchni użytkowej lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy Brusy – zarządzenie obowiązywało do dnia 30.06.2017r., stawka bazowa czynszu wynosiła 3,91 zł;
 - Nr 468/17 z dnia 27 marca 2017r. w sprawie ustalenia stawki bazowej czynszu za 1 m² powierzchni użytkowej lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy Brusy – zarządzenie obowiązuje od dnia 1.07.2017r., stawka bazowa czynszu wynosi 4,00 zł.

- 4) W kontrolowanym roku z najmu lokali mieszkalnych uzyskano wpływy na sumę 134.129,09 zł.

Na dzień 31.12.2017 roku kontrolowana jednostka posiadała należności 5.343,05 zł. Powyższa wielkość obejmowała 4.799,55 zł zaległości od 3 najemców oraz 543,50 zł należności niewymagalnych, z terminem zapłaty przypadającym w 2018 roku.

Największe zaległości w opłacaniu czynszu najmu, w wysokościach powyżej kwoty 1.000,00 zł, posiadali najemcy, do rozliczenia których prowadzono konta rozrachunkowe 221-4/70 (3.400,03 zł) i 221-4/86 (1.220,12 zł). Zaległości tych dwóch najemców, na sumę 4.620,15 zł, stanowiły 96% wszystkich zaległości w dochodach z tytułu najmu lokali mieszkalnych.

Ustalenia w zakresie windykacji należności z tytułu czynszu mieszkaniowego przedstawiono w dalszej części niniejszego protokołu („3.3.6. Windykacja dochodów z majątku”).

- 5) Sprawy związane z wynajmowaniem lokali mieszkalnych prowadziła w kontrolowanym urzędzie miejskim pani Marzena Lewińska – inspektor w Wydziale Gospodarki Przestrzennej.

Wyżej wymieniona poinformowała kontrolującego, że w 2017 roku zawarto 7 umów najmu lokali (w tym jednego lokalu socjalnego) i na potwierdzenie powyższego okazała do kontroli 5 umów najmu na lokale w budynkach położonych na terenie miasta Brusy (umowy nr GP.7145.3.2017; GP.7145.5.2017; GP.7145.8.2017; GP.7145.9.2017



i GP.7145.12.2017) oraz 2 umowy dotyczące najmu lokali mieszkalnych w budynkach położonych w Leśnie (umowy nr GP.7145.4.2017 i GP.7145.7.2017).

Kontrolując ww. umowy stwierdzono, że do wyliczeń czynszu najmu przyjęto prawidłowe stawki czynszu. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości w wyliczeniach czynszu.

3.3.3. Dochody z dzierżawy i wynajmu lokali użytkowych

1) W 2017 roku urząd miejski zrealizował 242.204,30 zł dochodów budżetowych z dzierżawy gruntów i najmu lokali użytkowych klasyfikowanych w § 075 – „Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych...”. Dochody te wykonano w następujących rozdziałach budżetu:

- 01095 – „Pozostała działalność”	- 6.276,02 zł;
- 70005 – „Gospodarka gruntami i nieruchomościami”	- 131.410,95 zł;
- 75412 – „Ochotnicze straże pożarne”	- 1.609,10 zł;
- 92105 – „Pozostałe zadania w zakresie <u>kultury</u> ”	- 102.908,23 zł;
Razem:	- 242.204,30 zł.

2) Wykonane w § 075 rozdziału 01095 dochody w wysokości 6.276,02 zł pochodziły z dzierżawy obwodów łowieckich. Realizowano je na podstawie ustawy z dnia 13 października 1995r. – Prawo łowieckie (tekst jednolity: Dz. U. z 2017r., poz. 1295). Ze szczegółowej ewidencji rozrachunkowej wynikało, że na koniec 2017 roku kontrolowana jednostka posiadała należność od jednego z nadleśnictw, w wysokości 5,00 zł. Termin zapłaty tej kwoty przypadał na rok 2018.

3) Podstawowe dane o klasyfikowanych w rozdziale 70005 – „Gospodarka gruntami i nieruchomościami” dochodach z dzierżawy gruntów i najmu lokali użytkowych (131.410,89 zł) przedstawiono w tabeli (w zł):

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonane dochody	Należności na dzień 31.12.2017r.	Zaległości na dzień 31.12.2017r.
1	2	3	4	5
1.	Wynajem lokali użytkowych (0002B)	22.603,09	163,48	0
2.	Dzierżawa gruntów (0003B)	107.486,80	28.007,26	20.968,62
3.	Wpływy związane z ustawieniem reklam (0004B)	1.321,06	0	0
Razem:		131.410,95	28.170,74	20.968,62

a) Ustalono, że zrealizowane w rozdziale 70005 dochody z najmu lokali użytkowych (22.603,09 zł) pochodziły z wpłat dokonanych w oparciu o umowy najmu zawarte przed 2017 rokiem.

Na koniec okresu objętego kontrolą najemcy nie posiadali zaległości z tytułu czynszu najmu tych lokali.

- b) Pani Gabriela Weltrowska – inspektor w Wydziale Gospodarki Przestrzennej poinformowała kontrolującego, że w 2017 roku zawarto 2 umowy na dzierżawę gruntów. Okazane do kontroli umowy nr GP.6845.2017 z dnia 1.09.2017r. i nr GP.6845a.2017 z dnia 5.09.2017 roku dotyczyły wydzierżawienia dwóm podmiotom gospodarczym gruntów przy ul. Sportowej i ul. Armii Krajowej w Brusach z przeznaczeniem na prowadzenie działalności gospodarczej – miejsca postojowe i place składowe. Obie umowy zawarto na czas oznaczony, nieprzekraczający 3 lat.

Ustalono, że o oddaniu w dzierżawę objętych ww. umowami części działek nr 1694, 1693/2, 554/14 i 554/16 oraz działki nr 1697 w Brusach burmistrz zdecydował zarządzeniem Nr 543/17 z dnia 25 lipca 2017r. w sprawie oddania w dzierżawę nieruchomości komunalnych w Brusach. W zarządzeniu powołano się na § 5 uchwały Nr XI/121/2008 Rady Miejskiej z dnia 28 lutego 2008r. w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego Nr 39, poz. 1154) stanowiący, że – cyt.: „burmistrz wykonuje czynności prawne dotyczące wydzierżawienia lub wynajmowania nieruchomości na okres do 10 lat”. Po wydaniu ww. zarządzenia podano do publicznej wiadomości sporządzony w dniu 28.07.2017 roku wykaz nieruchomości przeznaczonych do wydzierżawienia, a ogłoszenie o tym wykazie zamieszczono w prasie lokalnej.

Na koniec 2017 roku należności kontrolowanej jednostki z tytułu czynszu dzierżawnego wynosiły 28.007,26 zł. Na powyższą wielkość składały się należności od 3 dzierżawców, w tym zaległość w wysokości 20.968,62 zł od dzierżawcy części budynku przy ul. Armii Krajowej na cele hotelowo-gastronomiczne (konto rozliczeniowe 221-10-3/152) oraz należności od dwóch innych dzierżawców, na sumę 7.038,64 zł, z terminami zapłaty przypadającymi na styczeń 2018r.

Ustalenia z zakresu windykacji zaległości w dochodach z dzierżawy gruntów przedstawiono w dalszej części tego protokołu („3.3.6. Windykacja dochodów z majątku”).

- c) Zrealizowane i zaewidencjonowane w rozdziale 70005 dochody w wysokości 1.321,06 zł, opisane jako „dochody – reklama” pochodziły z wpłat za ustawienie reklam (tablic reklamowych) na gruntach stanowiących własność gminy.

Z okazanych do kontroli 3 umów z 2017r., tj. umowy GP.6851.1.2017 z dnia 20.12.2017r.; nr GP.6851.1.2017 (druga umowa o tym samym numerze) z dnia 28.12.2017r. oraz umowy nr GP.6851.2.2017 z dnia 28.12.2017r., zawartych na okres 1 roku, wynikało m.in., że:

- przedmiotem było udostępnienie terenów w celu ustawienia szyldów reklamowych;
- określone w umowach wysokości rocznego czynszu wyliczono w oparciu o powierzchnie szyldów oraz stawki czynszu określone zarządzeniem Nr 343/12 Burmistrza Brus z dnia 28 grudnia 2012r. w sprawie reklam na gruntach gminnych.

W § 1 przywołanego zarządzenia, powołującego się na art. 30 ust. 2 pkt 3 ustawy o samorządzie gminnym (przepis uprawniający burmistrza do gospodarowania mieniem komunalnym), zawarto zapis mówiący o określeniu „dziennej stawki opłaty za zajęcie pod reklamę pasa drogi gminnej wewnętrznej, poboczy lub terenu zieleni w wysokości 1,00 zł za 1 m² + VAT”. Z uregulowania tego nie wynikało wprost, że podana stawka odnosi się do powierzchni reklamy. Dalsze uregulowania zarządzenia mówiły m.in. o obowiązku uzgodnienia treści reklamy i formy graficznej w urzędzie miejskim.

- 4) Zaewidencjonowane w rozdziale 75412 – „Ochotnicze straże pożarne” dochody w wysokości 1.609,10 zł pochodziły z najmu świetlicy Domu Strażaka w Brusach.

W 2017 roku zawarto 8 umów najmu ww. świetlicy – wszystkie na organizację szkoleń florystycznych.

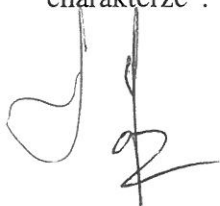
Ustalono, że określone w umowach czynsze najmu wyliczono na podstawie obowiązującej stawki (30,00 zł brutto za godzinę najmu), wynikającej z załącznika nr 1 do zarządzenia Nr 374/16 Burmistrza Brus z dnia 5 września 2016r. w sprawie określenia opłat i zasad najmu świetlic wiejskich oraz innych pomieszczeń w obiektach komunalnych stanowiących własność Gminy Brusy.

- 5) Ujęte w rozdziale 92105 – „Pozostałe zadania w zakresie kultury” dochody w wysokości 102.908,23 zł pochodziły z wpłat dokonanych przez osoby lub instytucje, z którymi zawarto umowy najmu świetlic wiejskich na m.in. na organizację uroczystości rodzinnych (spotkań, wesel, styp), zajęć tanecznych, itp.

W 2017 roku obowiązywałyienne stawki czynszu najmu określone przywołanym już w niniejszym protokole zarządzeniem Nr 374/16 Burmistrza Brus z dnia 5 września 2016r. w sprawie określenia opłat i zasad najmu świetlic wiejskich oraz innych pomieszczeń w obiektach komunalnych stanowiących własność Gminy Brusy.

Ustalono, że przy zawieraniu umów najmu przestrzegano uregulowania wprowadzone ww. zarządzeniem. Powyższe stwierdzono po kontroli losowo wybranych 15 umów z kilkuset umów zawartych w 2017 roku. Kontrolowane umowy oznaczone były symbolem GP.7151. oraz numerami kolejnymi: 8; 13; 22; 41; 57; 73; 85; 103; 134; 166; 183; 208; 236; 283 i 305.

- 6) W trakcie kontroli ustalono, że w 2017 roku zrealizowano łącznie 521.613,95 zł dochodów budżetowych klasyfikowanych w § 075 – „Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze”.





Poza zrealizowanymi przez urząd miejski i opisanymi powyżej dochodami z najmu lokali mieszkalnych (134.129,09 zł) oraz dochodami z dzierżawy i najmu lokali użytkowych (242.204,30 zł), klasyfikowane w § 075 dochody wykonały też i rozliczyły z budżetem gminy gminne jednostki oświatowe w rozdziałach 80101 – „Szkoły podstawowe” (84.817,91 zł) i 80110 – „Gimnazja” (60.462,65 zł).

3.3.4. Dochody z tytułu opłat za zarząd i użytkowanie wieczyste nieruchomości

- 1) W 2017 roku zrealizowano 10.816,50 zł dochodów budżetowych klasyfikowanych w § 047 – „Wpływy z opłat za trwały zarząd, użytkowanie i służebności”. Wpłat na taką sumę z tytułu opłat za trwały zarząd dokonał samorządowy zakład budżetowy – Zakład Gospodarki Komunalnej w Brusach.

Na koniec roku kontrolowana jednostka nie posiadała należności z tytułu opłat klasyfikowanych w § 047 dochodów.

- 2) Zrealizowane w 2017 roku dochody budżetowe klasyfikowane w § 055 – „Wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości”, na sumę 10.653,77 zł, pochodziły z wpłat 8 użytkowników wieczystych – 2 osób prawnych i 6 osób fizycznych.

Na podstawie szczegółowej ewidencji księgowej prowadzonej do syntetycznego konta 221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych” ustalono, że suma dokonanych wpłat równała się sumie należności przypisanych w trakcie roku (8.431,32 zł) i zaległości początkowych, występujących na dwóch kontach (2.222,45 zł).

- 3) Z informacji udzielonych przez panią Gabrielę Weltrowską – inspektor w Wydziale Gospodarki Przestrzennej wynikało, że w 2017 roku nie wystąpiły operacje oddawania nieruchomości gminy w trwały zarząd lub użytkowanie wieczyste.

3.3.5. Dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności

- 1) W 2017 roku nie planowano i nie realizowano dochodów budżetowych klasyfikowanych w § 076 – „Wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego przysługującego osobom fizycznym w prawo własności”.
- 2) Z ustnych informacji uzyskanych od pani Gabrieli Weltrowskiej – inspektor w Wydziale Gospodarki Przestrzennej wynikało, że w 2017 roku nie wystąpiły operacje przekształcania prawa użytkowania wieczystego w prawo własności.

3.3.6. Windykacja dochodów z majątku

- 1) W trakcie kontroli ustalono, że kontrolowana jednostka na bieżąco wysyłała dłużnikom wezwania do zapłaty zaległości.
- 2) Kontrolę windykacji należności przeprowadzono na przykładzie:

- 2 osób fizycznych posiadających na koniec 2017 roku największe zaległości (na sumę 4.620,15 zł) w opłacaniu czynszu najmu lokali mieszkalnych, stanowiące 96% wszystkich zaległości w dochodach z tego źródła (4.799,55 zł);
- byłego dzierżawcy lokalu użytkowego w Brusach na cele hotelarsko-gastronomiczne, posiadającego na koniec 2017 roku zaległość w wysokości 20.968,62 zł, stanowiącą 100% wszystkich zaległości w dochodach z najmu i dzierżawy.

Ustalenia dokonane na podstawie przedłożonych dokumentów i wydruków przedstawiono w tabeli:

Lp.	Indeks konta	Zaległości na dzień 31.12.2017r. (w zł)	Okres powstania zaległości rok/lata	Działania kontrolowanej jednostki w stosunku do dłużników
1	2	3	4	5
Najem lokali mieszkalnych				
1.	221-4/70	3.400,03	2012-2013	Od 2016 roku egzekucję należności prowadzi komornik sądowy. W 2017 roku na rachunek gminy wpłynęły środki na sumę 369,90 zł zaliczone je na poczet zwrotu kosztów egzekucyjnych.
2.	221-4/86	1.220,12	2017	Dłużnikowi przesłano 7 wezwań do zapłaty należności za bezumowne korzystanie z lokalu. X/2017r. – sprawę przekazano radcy prawnemu celem skierowania jej na drogę postępowania sądowego.
Najem i dzierżawa lokali użytkowych				
1.	221-10-3/152	20.968,62	2000-2003	Występująca na koniec 2017 roku zaległość stanowi pozostałość większej zaległości – na koniec III kw. 2003 roku zaległość wynosiła 62.316,74 zł. Po datą 10.10.2003r. zaksięgowano zmniejszenie zaległości o 51.825,00 zł po przejęciu przez gminę, na podstawie postanowienia sądu, składników majątku ruchomego. Przedstawione do kontroli dokumenty nie zawierały żadnego dokumentu z 2017r. W 2018 roku na rachunek jednostki wpłynęła od komornika sądowego kwota 84.084,87 zł, z której część (74.117,28 zł) zaksięgowano na poczet odsetek za zwłokę, pozostałe 9.967,59 zł na zwrot kosztów egzekucyjnych.

3.4. Inne dochody

- 1) W 2017 roku kontrolowana gmina zrealizowała także nieopisane jeszcze w niniejszym protokole dochody budżetowe klasyfikowane w paragrafach wymienionych w tabeli:

Lp.	Paragraf klasyfikacji dochodów	Dochody wykonane (zł)
1	2	3
1.	§ 035 – „Podatek od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacany w formie karty podatkowej”	7.850,00
2.	§ 036 – „Podatek od spadków i darowizn”	17.308,00
3.	§ 041 – „Wpływy z opłaty skarbowej”	44.918,00
4.	§ 046 – „Wpływy z opłaty eksploatacyjnej”	1.354,20
5.	§ 049 – „Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw”	1.519.281,77
6.	§ 050 – „Podatek od czynności cywilnoprawnych”	389.407,87
7.	§ 058 – „Grzywny i inne kary pieniężne od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych”	101,77
8.	§ 063 – „Wpływy z tytułu opłat i kosztów sądowych oraz innych opłat uiszczanych na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego i prokuratorskiego”	6.534,23
9.	§ 064 – „Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień”	10.376,03
10.	§ 066 – „Wpływy z opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego”	27.152,50
11.	§ 067 – „Wpływy z opłat za korzystanie z wyżywienia w jednostkach realizujących zadania z zakresu wychowania przedszkolnego”	124.766,00

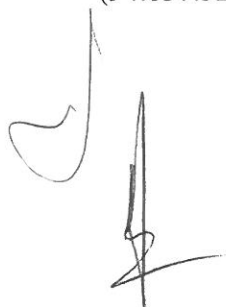
12.	§ 069 – „Wpływy z różnych opłat”	28.425,26
13.	§ 080 – „Wpływy z tytułu odszkodowania za przejęte nieruchomości pod inwestycje celu publicznego”	24.988,00
14.	§ 083 – „Wpływy z usług”	254.519,56
15.	§ 091 – „Odsetki od nieterminowych wpłat podatków i opłat”	15.341,27
16.	§ 092 – „Pozostałe odsetki”	56.664,51
17.	§ 094 – „Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	127.800,02
18.	§ 095 – „Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów”	89.995,56
19.	§ 096 – „Otrzymane spadki, zapisy i darowizny w postaci pieniężnej”	861.636,10
20.	§ 097 – „Wpływy z różnych dochodów”	171.713,86
21.	§ 236 – „Dochody j.s.t. związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych...”	174,02
22.	§ 237 – „Wpływy do budżetu nadwyżki środków obrotowych samorządowego zakładu budżetowego”	122.014,75
23.	§ 268 – „Rekompensaty utraconych dochodów w podatkach i opłatach lokalnych”	7.845,00

Kontroli poddano dochody klasyfikowane w § 096 – „Otrzymane spadki, zapisy i darowizny w postaci pieniężnej” oraz w § 049 – „Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw”.

- 2) Ustalono, że klasyfikowane w § 096 dochody gminy na sumę 859.636,10 zł pochodziły z darowizn osób prawnych, jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej oraz osób fizycznych na finansowanie lub dofinansowanie zadań gminy związanych z usuwaniem skutków nawałnicy, jaka przeszła m.in. przez teren kontrolowanej gminy w sierpniu 2017r. Wpływy z darowizn ewidencjonowano w 6 rozdziałach budżetu. Największe dochody wykonano w rozdziałach 85278 – „Usuwanie skutków klęsk żywiołowych” (694.148,40 zł); 75095 – „Pozostała działalność” (79.550,70 zł) oraz 70005 – „Gospodarka gruntami i nieruchomościami”.
- 3) W § 049 dochodów, poza opisanymi w niniejszym protokole dochodami z opłaty adiacenckiej i z opłaty za zajęcie pasa drogowego planowano i ewidencjonowano również wpływy z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Tematykę związaną z realizacją dochodów z tej ostatniej opłaty przedstawiono w dalszej części niniejszego protokołu („3.9. Gospodarka odpadami komunalnymi”).

B. WYDATKI BUDŻETOWE

- 1) Kontrolę wydatków przeprowadzono za rok 2017, przy czym w zakresie wydatków majątkowych kontrolą objęto również 2 lata wcześniejsze, tj. lata 2015-2016.
- 2) Ustalono, że w 2017 roku kontrolowana gmina zrealizowała wydatki budżetowe na sumę 85.217.640,16 zł. Wydatki wykonane stanowiły 90,6% wydatków planowanych (94.037.520,47 zł).





3.5. Wydatki bieżące

- 1) W kontrolowanym roku wydatki bieżące gminy wyniosły 73.058.755,78 zł i stanowiły 85,7% wszystkich wydatków budżetu.
Urząd miejski zrealizował ogółem 26.573.811,56 zł wydatków budżetowych, w tym 14.577.192,58 zł wydatków bieżących.
- 2) W ramach kontroli wydatków bieżących sprawdzono zrealizowane przez urząd miejski wydatki: na wynagrodzenia osobowe pracowników; na podróże służbowe pracowników i radnych; związane z wypłatą diet radnych; tytułem odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych; na przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii; na ochronę przeciwpożarową oraz wydatki realizowane w ramach funduszu sołectkiego.

3.5.1. Wydatki z tytułu wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń

- 1) Na wynagrodzenia osobowe pracowników (§ 401 wydatków) urząd miejski wydatkował w 2017 roku środki budżetowe na sumę 2.907.783,48 zł. Wydatki te poniesiono w następujących rozdziałach budżetu: 75011 – „Urzędy wojewódzkie” (94.700,00 zł); 75023 – „Urzędy gmin...” (2.521.303,07 zł); 75095 – „Pozostała działalność” (166.278,44 zł); 90002 – „Gospodarka odpadami” (68.975,12 zł) oraz 90003 – „Oczyszczanie miast i wsi” (56.526,85 zł).
Zrealizowane wydatki na pochodne od wynagrodzeń (§§ 411 i 412 wydatków) od wszystkich rodzajów wynagrodzeń wyniosły 570.048,17 zł.
- 2) W 2017 roku tematykę wynagradzania pracowników urzędu miejskiego zatrudnionych na podstawie umowy o pracę regulował *Regulamin wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w Urzędzie Miejskim w Brusach* (dalej: *Regulamin wynagradzania*), wprowadzony do stosowania zarządzeniem Nr 341/09 Burmistrza Brus z dnia 12 czerwca 2009r. w sprawie ustalenia regulaminu wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w Urzędzie Miejskim w Brusach.
 - Od dnia wydania ww. *Regulaminu* do końca okresu objętego niniejszą kontrolą kilkakrotnie zmieniano załącznik „Szczegółowe wymagania kwalifikacyjne, maksymalne wynagrodzenie zasadnicze, wysokość dodatku funkcyjnego dla pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w Urzędzie Miejskim w Brusach” do tego regulaminu. Zarządzeniami zmieniającymi określano m.in.: nowe wartości kwotowe maksymalnych wynagrodzeń zasadniczych na niektórych stanowiskach urzędniczych, pomocniczych i obsługi; wymagania kwalifikacyjne i maksymalne wynagrodzenia zasadnicze dla dodanych stanowisk pracy (komendant gminny ochrony przeciwpożarowej, księgowy), jak też nową stawkę procentową dodatku funkcyjnego na stanowisku radcy prawnego.

- Ostatnia zmiana *Regulaminu wynagradzania*, dokonana zarządzeniem Nr 633/17 Burmistrza Brus z dnia 30 listopada 2017r. w sprawie zmiany zarządzenia Nr 341/09 (...), zmieniała na jeden rok (na rok 2017) zawarte w § 12 ust.2 uregulowanie określające wysokość funduszu nagród. Dotychczasowy zapis o treści – cyt.: „Fundusz nagród obejmuje 2% planowanej wysokości środków na wynagrodzenia dla pracowników Urzędu Miejskiego, pozostających w dyspozycji Burmistrza” zastąpiono na jeden rok zapisem mówiącym, że ww. fundusz obejmuje 5% planowanych środków na wynagrodzenia pracowników urzędu miejskiego.

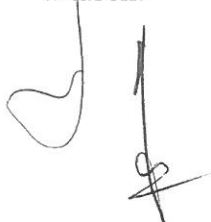
- 3) Przywołany *Regulamin wynagradzania* obowiązywał do dnia 31.12.2017r., tj. do końca okresu objętego niniejszą kontrolą.

Ustalono, że w dniu 4.12.2017 roku kierownik jednostki wydał zarządzenie Nr 640/A/17 w sprawie ustalenia *Regulaminu Wynagradzania Pracowników Urzędu Miejskiego w Brusach*. Z zarządzenia tego wynikało m.in., że miało ono wejść w życie po upływie 2 tygodni od dnia podania do wiadomości pracownikom, z mocą obowiązującą od dnia 1.01.2018r. Jednocześnie uchylono przywołane wcześniej zarządzenie Nr 341/09 Burmistrza Brus z dnia 12 czerwca 2009r. w sprawie ustalenia regulaminu wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w Urzędzie Miejskim w Brusach.

Stwierdzono, że zarządzeniem powołującym się na art. 39 ust. 1 i 2 ustawy o pracownikach samorządowych, tj. na przepisy uprawniające do wprowadzenia w jednostce uregulowań wewnętrznych w zakresie wynagradzania pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, wprowadzono w życie uregulowania niezgodne z ww. przepisami. Z zarządzenia wynikało, że regulamin odnosi się do wszystkich pracowników urzędu miejskiego – również do pracowników zatrudnionych na podstawie wyboru oraz na podstawie powołania.

Przykładowo § 2 *Regulaminu wynagradzania* stanowi, że – cyt.: „*Postanowienia Regulaminu dotyczą wszystkich pracowników samorządowych bez względu na rodzaj wykonywanej pracy i zajmowane stanowisko*”. W § 12 ust. 1 i 2 zapisano – cyt.: „*Dla pracowników zatrudnionych w Urzędzie Miejskim tworzy się w ramach planowanych środków na wynagrodzenia, fundusz nagród. Nagroda nie ma wpływu na wysokość wynagrodzenia i na czas nieobecności z tytułu absencji chorobowej. Prawo do przyznania nagrody mają pracownicy zatrudnieni na podstawie umowy o pracę oraz powołania*”.

- 4) Prawidłowość stosowania przepisów regulujących zasady wynagradzania pracowników samorządowych sprawdzono na przykładzie wynagrodzeń ustalonych dla 20 wybranych pracowników urzędu miejskiego. Próbę kontrolną stanowili pracownicy wymienieni w tabeli:



Lp.	Imię i nazwisko	Stanowisko służbowe
1	2	3
1.	Witold Ossowski	Burmistrz
2.	Krzysztof Gierszewski	Zastępca burmistrza
3.	Ewa Trzebiatowska-Gryglewska	Skarbnik gminy
4.	Mariola Rodzeń	Sekretarz gminy
5.	Katarzyna Kłodzińska	Zastępca skarbnika gminy
6.	Magdalena Rolbiecka	p.o. Zastępcy skarbnika gminy
7.	Magdalena Zakrzewska-Posieczek	Dyrektor wydziału
8.	Zbigniew Żabiński	Dyrektor wydziału
9.	Zbigniew Lemańczyk	Zastępca dyrektora wydziału (ówczesny)
10.	Grażyna Felska	Radca prawny
11.	Elżbieta Łonska	Inspektor
12.	Maria Cysewska	Inspektor
13.	Wojciech Jaszewski	Inspektor
14.	Janusz Szmaglik	Komendant gminny ochrony przeciwpożarowej
15.	Ewa Mochol	Specjalista
16.	Karina Łobocka	Księgowa
17.	Artur Szultka	Pomoc administracyjna
18.	Karol Kubiszewski	Konserwator
19.	Maria Drobińska	Robotnik gospodarczy
20.	Beata Januszewska	Sprzątaczką

- 5) Obowiązujące w 2017 roku wynagrodzenie pana Witolda Ossowskiego – burmistrza określała uchwała Nr III/19/14 Rady Miejskiej z dnia 19 grudnia 2014r. w sprawie ustalenia wynagrodzenia Burmistrza Brus.

Ustalono, że wynagrodzenie burmistrza określono zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2014r., poz. 1786). Wynagrodzenie burmistrza nie przekraczało w trakcie miesiąca wysokości określonej w art. 37 ust. 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008r. o pracownikach samorządowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2016r., poz. 902).

W 2017 roku panu Witoldowi Ossowskiemu – burmistrzowi nie wypłacano ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy. Na podstawie wydruku „Rozliczenie nieobecności – dni robocze” z programu „KADRY I PŁACE” ustalono, że na dzień 31.12.2017 roku burmistrz posiadał 47 dni niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego. Według informacji pani Grażyny Osowskiej – inspektor prowadzącej sprawę kadr, wielkość ta obejmowała 21 dni urlopu za rok 2016 oraz 26 dni urlopu za rok 2017.

- 6) Obowiązujące w 2017 roku wynagrodzenia pani Ewy Trzebiatowskiej-Gryglewskiej – skarbnik gminy i pana Krzysztofa Gierszewskiego – zastępcy burmistrza ustalono zgodnie z przepisami przywołanego powyżej rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych.

W kontrolowanym roku stałym składnikiem wynagrodzeń zastępcy burmistrza i skarbnika gminy był dodatek specjalny. Dodatek ten przyznawano 4-krotnie w trakcie roku na okresy od jednego miesiąca do 5 miesięcy, w wysokościach 25% (zastępca burmistrza) i do 40% (skarbnik gminy) wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego.

Ustalono, że w pismach informujących o przyznaniu dodatku specjalnego – cyt.: „ze względu na charakter pracy i zakres wykonywanych zadań” powoływano się na art. 36 ust. 5 ustawy o pracownikach samorządowych, jak też na niemające zastosowania do pracowników zatrudnionych na podstawie powołania zarządzenie Nr 341/09 Burmistrza Brus z dnia 12 czerwca 2009r. w sprawie ustalenia regulaminu wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w Urzędzie Miejskim w Brusach.

- 7) Kontrola wynagrodzeń zasadniczych ustalonych dla pozostałych pracowników stanowiących próbę kontrolną, zatrudnionych na podstawie umowy o pracę (pracownicy wymienieni w poz. 4 – 20 tabeli powyżej), nie wykazała nieprawidłowości. Przyznane wynagrodzenia nie wykraczały poza granice określone w tabeli „Szczegółowe wymagania kwalifikacyjne, maksymalne wynagrodzenie zasadnicze...”, stanowiącej załącznik do *Regulaminu wynagradzania*.
- Ustalono, że 7 pracownikom z próby kontrolnej, zatrudnionym na podstawie umowy o pracę (sekretarz gminy, dyrektorzy wydziałów, zastępca dyrektora wydziału, zastępca skarbnika gminy, p.o. zastępcy skarbnika gminy, radca prawny) przyznano dodatki funkcyjne. Możliwość przyznania dodatków funkcyjnych pracownikom na tych stanowiskach wynikała z *Regulaminu wynagradzania*. Wysokości przyznanych dodatków funkcyjnych były zgodne z uregulowaniami tego *Regulaminu*.
 - Spośród pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę i jednocześnie stanowiących próbę kontrolną dodatek specjalny otrzymywało 2 pracowników – pani Mariola Rodzeń – sekretarz gminy i pani Elżbieta Łonska – inspektor. Dodatki wypłacane we wszystkich miesiącach 2017 roku przyznawano na okresy od miesiąca do 5 miesięcy, w wysokościach zgodnych z uregulowaniami § 11 *Regulaminu wynagradzania*. Przyznanie sekretarzowi gminy dodatku specjalnego kierownik jednostki motywował „charakterem pracy i zakresem wykonywanych zadań”, pani Elżbiecie Łonskiej – inspektor przyznano dodatek specjalny w związku ze „zwiększeniem realizacji zadań z zakresu księgowania dowodów księgowych”.
- 8) Na podstawie kart wynagrodzeń oraz losowo wybranych list wypłat wynagrodzeń (za marzec, maj i lipiec 2017r.) ustalono, że stanowiący próbę kontrolną pracownicy urzędu miejskiego otrzymywali wynagrodzenia zgodne z wynagrodzeniami przyznanymi.

3.5.2. Dodatkowe wynagrodzenie roczne pracowników

- 1) W 2017 roku urząd miejski zrealizował 216.408,59 zł wydatków budżetowych klasyfikowanych w § 404 – „Dodatkowe wynagrodzenie roczne”. Wydatki te poniesiono w rozdziałach: 75011 – „Urzędy wojewódzkie” (7.900,00 zł); 75023 – „Urzędy gmin...”





(190.112,96 zł); 75095 – „Pozostała działalność” (13.355,98 zł) oraz 90003 – „Oczyszczanie miast i wsi” (5.039,65 zł).

- 2) Kontrolę wyliczeń wypłaconych w lutym 2017 roku dodatkowych wynagrodzeń rocznych za rok 2016 przeprowadzono w oparciu o próbę 20 pracowników urzędu miejskiego przyjętych do kontroli wydatków z tytułu wynagrodzeń osobowych.

Ustalono, że do otrzymania dodatkowego wynagrodzenia rocznego uprawnieni byli wszyscy pracownicy wymienieni w tabeli zawartej w części „3.5.1. Wydatki z tytułu wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń” niniejszego protokołu.

- 3) W trakcie kontroli ustalono, że wynagrodzenia wyliczono i wypłacono zgodnie z przepisami ustawy z dnia 12 grudnia 1997r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej (tekst jednolity: Dz. U. z 2016r., poz. 2217).

3.5.3. Nagrody

- 1) Obowiązujący w 2017 roku w kontrolowanej jednostce *Regulamin wynagradzania* umożliwiał burmistrzowi przyznawanie pracownikom nagród okolicznościowych i uznaniowych w ramach planowanych środków na wynagrodzenia. W roku tym fundusz nagród nie mógł przekroczyć 5% planowanych wydatków na wynagrodzenia pracowników.

Zgodnie z zapisami § 12 *Regulaminu wynagradzania* burmistrz mógł przyznać nagrody m.in. za: szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej; systematyczne i efektywne podnoszenie kwalifikacji zawodowych; dyspozycyjność przy wykonywaniu ważnych i pilnych zadań objętych zakresem obowiązków pracownika oraz za wykonywanie dodatkowych zadań poza zakresem obowiązków pracownika.

- 2) W kontrolowanej jednostce sprawy nagradzania pracowników regulowało też zarządzenie Nr 405/09 Burmistrza Brus z dnia 23 października 2009r. w sprawie dodatku specjalnego i nagród uznaniowych dla pracowników Urzędu Miejskiego w Brusach zatrudnionych na podstawie powołania. W podstawie prawnej zarządzenia przywołano art. 4 ust. 1 pkt 2 oraz art. 36 ust. 5 i 6 ustawy o pracownikach samorządowych.

Tematykę nagradzania pracowników zatrudnionych na podstawie powołania (zastępca burmistrza, skarbnik gminy) uregulowano w § 3 tego zarządzenia zapisem mówiącym, że pracownicy ci – cyt.: „*mają prawo do nagród uznaniowych przyznawanych przez burmistrza w ramach posiadanych środków. Do nagród mają zastosowanie odpowiednie przepisy Regulaminu wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w Urzędzie Miejskim w Brusach*”.

- 3) Ustalono, że w 2017 roku kierownik kontrolowanej jednostki przyznał nagrody na sumę 124.436,00 zł, stanowiącą 4,3% wszystkich wydatków na wynagrodzenia osobowe

pracowników urzędu miejskiego, klasyfikowanych w § 401 wydatków. Nagrody przyznawano 4-krotnie w trakcie roku.

- W lutym 2017 roku burmistrz przyznał nagrody uznaniowe skarbnikowi gminy i sekretarzowi gminy na sumę 6.586,00 zł.

Z pisma OPR.2122.5.2017 z dnia 9.02.2017r., informującego skarbnika gminy o przyznaniu nagrody w wysokości 3.786,00 zł wynikało, że nagrodę przyznano na podstawie § 12 *Regulaminu wynagradzania pracowników Urzędu Miejskiego w Brusach*, za – cyt.: „realizację zadań”.

Stwierdzono brak podstaw do nagradzania pracowników zajmujących stanowiska na podstawie powołania (skarbnik gminy) w oparciu o *Regulamin wynagradzania* mający zastosowanie wyłącznie do pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę.

Pracownicy zajmujący stanowiska na podstawie powołania mogą być nagradzani na podstawie art. 36 ust. 6 ustawy o pracownikach samorządowych, wyłącznie za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej.

- W maju kierownik jednostki przyznał nagrody dla 57 pracowników, na sumę 26.750,00 zł. Z pisma OPR.2122.4.2017 burmistrza z dnia 24.05.2017r., stanowiącego podstawę do sporządzenia list wypłat nagród wynikało, że nagrody w wysokościach po 500,00 zł (dla 52 pracowników) i 250,00 zł (5 pracowników zatrudnionych na ½ pełnego wymiaru czasu pracy) przyznano na podstawie obu wymienionych na wstępie regulaminów wynagradzania pracowników urzędu miejskiego.
- W lipcu nagrodę w wysokości 2.800,00 zł, na podstawie ww. regulaminów wynagradzania, przyznano i wypłacono zastępcy burmistrza.
- W grudniu 2017 roku 52 pracownikom kontrolowanej jednostki przyznano nagrody na sumę 88.300,00 zł. Kwoty nagród wynosiły od 200,00 zł do 4.000,00 zł. Nagrody przyznano na podstawie wymienionych powyżej regulaminów wynagradzania – wynikało to z pisma OPR.2122.27.2017 burmistrza z dnia 14.12.2017r.

3.5.4. Wydatki na podróże służbowe pracowników (krajowe i zagraniczne)

W jednostce obowiązuje zarządzenie Burmistrza Brus Nr 280/09 z dnia 26 stycznia 2009 roku w sprawie ustalenia stawek za 1 kilometr przebiegu pojazdu przy zwrocie kosztów używania do celów służbowych przez pracownika Urzędu Miejskiego w Brusach pojazdu niebędącego własnością pracodawcy. W związku z powyższym w jednostce obowiązują następujące stawki za 1 kilometr przebiegu pojazdu samochodowego do celów służbowych:

- o pojemności skokowej silnika do 900 cm – 0,5214 zł,
- o pojemności skokowej silnika powyżej 900 cm – 0,8358 zł.

W trakcie kontroli analizie poddano zrealizowane wydatki w rozdziałach 75023 i 75095 w okresie od 1 sierpnia 2017 do 31 października 2017 na łączną kwotę: 12 795,30 zł.

1. Przeanalizowano rozliczenie 48 podróży służbowych, stwierdzono następujące uchybienia:

W przypadku jednego polecenia wyjazdu służbowego nr 180/17 zastosowano błędną stawkę za przejechany kilometr tj.: 0,8538 zł zamiast 0,8358 zł, co skutkowało niewłaściwym rozliczeniem podróży służbowej. Rozliczono i wypłacono $82 \text{ km} \times 0,8538 \text{ zł} = 70,01 \text{ zł}$ zamiast $82 \text{ km} \times 0,8358 \text{ zł} = 68,54 \text{ zł}$ różnica 1,47 zł.

Delegacja została sprawdzona pod względem rachunkowym przez panią Marię Cysewską - inspektora ds. księgowości budżetowej.

2. Ponadto kontrolą objęto wydatki poniesione na podróże służbowe, krajowe do Warszawy w miesiącach: kwietniu i maju 2017 r.

We wskazanym okresie pracownicy jednostki odbyli 36 podróży służbowych z czego do Warszawy zrealizowano 3 wyjazdy służbowe o następujących numerach:

- 75/2017 z dnia 10 maja 2017 wyjazd Burmistrza w dniu 10 maja 2017, Ministerstwo Sportu Warszawa, inwestycje gminy Brusy,
- 83/2017 z dnia 23 maja 2017 wyjazd Burmistrza do Warszawy MSWiA w dniu 23 maja 2017, celu podróży nie wskazano,
- 88/2017 z dnia 26 maja 2017 wyjazd Burmistrza do Warszawy w dniu 29 maja 2017 roku - Prezydent RP obchody dnia samorządowca.

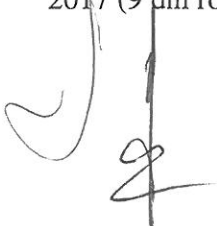
Wydatki poniesione na powyższe wyjazdy zostały rozliczone właściwie.

3. Kontrolą objęto również wypłatę ryczałtu za używanie przez pracownika do celów służbowych pojazdu nie będącego własnością pracodawcy.

Jak ustalono ryczałt na jazdy lokalne przyznano 10 pracownikom, z wszystkimi zawarto stosowne umowy, umowy zawierały wszystkie niezbędne elementy. Ryczałt przyznano również burmistrzowi miasta, z którym umowę w imieniu urzędu miejskiego podpisała pani Mariola Rodzeń - sekretarz gminy.

Sprawdzono 23 przypadki wypłaty ryczałtu za używanie przez pracownika do celów służbowych pojazdu nie będącego własnością pracodawcy.

Stwierdzono, iż w oświadczeniu pani Magdaleny Zakrzewskiej-Posieczek - dyrektor Wydziału Gospodarki Przestrzennej o używaniu samochodu prywatnego do celów służbowych za miesiąc sierpień 2017 roku wskazano 4 dni zmniejszające należność z tytułu ryczałtu. Tymczasem z listy obecności za miesiąc sierpień 2017 roku wynika, iż pracownik przebywał na urlopie wypoczynkowym od dnia 1 sierpnia 2017 do 11 sierpnia 2017 (9 dni roboczych).



Odpowiedzialność za potwierdzanie prawidłowości złożonych oświadczeń ponosi pani Grażyna Osowska inspektor ds. kadr.

Dokumenty potwierdzające nieprawidłowości stanowią akta robocze do niniejsze protokołu kontroli.

W trakcie kontroli ustalono, że w pozostałych przypadkach przestrzegano zasady rozliczania kosztów podróży służbowych odbywanych w terminach, miejscach oraz środkami lokomocji wskazanymi przez pracodawcę. We wszystkich przypadkach rozliczanie kosztów podróży służbowych następowało w terminie do 14 dni od daty zakończenia podróży przez delegowanego pracownika.

Jak ustalono w 2017 roku pracownicy Urzędu Miasta nie odbywali zagranicznych podróży służbowych.

[Kserokopie: polecenia wyjazdu służbowego nr 180/17, ewidencji podróży służbowych UM Brusy w okresie 16.03.2017 do 01.06.2017; oświadczenia pani Magdaleny Zakrzewskiej-Posieczek, listy obecności za miesiąc 2017, listy płac nr 257 – poz. 6 akt kontroli]

3.5.5. Wydatki na zakupy, dostawy i usługi

- 1) Kontrolę wydatków, o jakich mowa w tytule, przeprowadzono na przykładzie wydatków klasyfikowanych w § 421 – „Zakup materiałów i wyposażenia” i § 430 – „Zakup usług pozostałych” w rozdziałach 75023 – „Urzędy gmin...” i 75075 – „Promocja jednostek samorządu terytorialnego”.
- 2) W ramach zrealizowanych w 2017 roku wydatków na zakup materiałów i wyposażenia (§ 421) w rozdziale 75023 w wysokości 236.280,70 zł szczegółową kontrolą objęto wydatki poniesione jednorazowo w wysokościach od kwoty 1.000,00 zł.
Ustalono, że poniesione i objęte kontrolą wydatki wiązały się z zapłatą faktur za: materiały biurowe; olej opałowy; wyposażenie biur (biurka, szafy); tonery do drukarek; flagi państwowe; sprzęt komputerowy oraz akcesoria do naprawy i rozbudowy tego sprzętu; paliwo i opony do samochodów służbowych; mównicę, stoły, krzesła i obrusy do sali konferencyjnej oraz materiały eksploatacyjne do klimatyzatorów i pomp ciepła.
Zaewidencjonowane w ww. podziałkach klasyfikacji wydatki obejmowały też wydatki związane z zakupem: statuetek Gryfa Gminy Brusy na okoliczność odznaczenia zasłużonych osób i organizacji (4.189,63 zł), tablicy upamiętniającej patrona gminy (2.654,34 zł) oraz gier i akcesoriów sportowych jako upominków na 25-lecie Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży w Brusach (1.000,00 zł).
- 3) Kontrolą wydatków klasyfikowanych w § 430 w rozdziale 75023, zrealizowanych na sumę 224.809,17 zł objęto jednorazowe wydatki w wysokościach powyżej kwoty 1.000,00 zł. Wydatki te wiązały się z zapłatą za: aktualizację oprogramowania; świadczenie pomocy prawnej; przesyłki pocztowe; wykonanie i montaż drewnianych elementów ściany w sali

konferencyjnej; niszczenie dokumentacji niearchiwalnej; dostawę i montaż klimatyzatora; doradztwo techniczne przy szacowaniu szkód powstałych po nawałnicy.

Zaewidencjonowane w ww. podziałkach klasyfikacji i objęte kontrolą wydatki obejmowały też wydatek w kwocie 1.047,50 zł związany z zapłatą w dniu 19.12.2017 roku faktury za „konsumpcję” – z opisu faktury dokonanej przez panią Magdalenę Zarębską – pomoc administracyjną wynikało, że była to usługa gastronomiczna na spotkaniu Honorowych Dawców Krwi.

- 4) W § 421 – „Zakup materiałów i wyposażenia” rozdziału 75075 – „Promocja jednostek samorządu terytorialnego” zrealizowano wydatki na sumę 42.098,37 zł. Szczegółową kontrolą objęto wydatki zrealizowane jednorazowo w wysokościach powyżej kwoty 1.000,00 zł, na sumę 40.000,17 zł.

Ustalono, że kontrolowane wydatki poniesiono na zakup: map szlaków rowerowych „Kaszubska Marszruta” do promocji gminy (10.762,00 zł); książek o kaszubskim artyście Józefie Chełmowskim (7.351,58 zł); maskotek „Brusków” (6.098,34 zł); książek kaszubskiej pisarki Anny Łajming, z przeznaczeniem na nagrody (4.999,58 zł); materiałów (stojaków i banerów) do przygotowania wystawy o Józefie Chełmowskim (1.750,00 zł); puzzli z wizerunkiem Józefa Chełmowskiego i jego skansenu, z przeznaczeniem na nagrody (3.375,00 zł) oraz parasoli reklamowych z logotypem gminy (4.999,47 zł).

- 5) Na zakup „usług pozostałych” (§ 430) w rozdziale 75075 wydatkowano w 2017 roku środki budżetowe na sumę 60.391,96 zł.

Zasadniczą część tych wydatków (25.476,00 zł – 42%) poniesiono na zapłatę faktur firmy TELSAT w Chojnicach za „nagranie, montaż i emisję programu oraz zamieszczanie informacji i ogłoszeń w lokalnej telegazecie”. Podstawę realizacji tych usług przez ww. firmę stanowiła umowa WKS.0541.4.2017 z dnia 30.01.2017r., zmieniona aneksem nr 1 z dnia 4.07.2017r. W myśl § 3 tej umowy ww. firma, prowadząca lokalną telewizję kablową, była zobowiązana do nagrywania, montażu i emisji: lokalnego programu informacyjnego 2 razy w miesiącu i jednorazowych powtórek przygotowanego materiału; sesji Rady Miejskiej w Brusach; uroczystości wręczenia medali za długoletnie pożycie małżeńskie, jak też imprez i uroczystości obywatelskich się na terenie miasta i gminy, po konsultacji z Wydziałem Komunikacji Społecznej urzędu miejskiego.

Zaewidencjonowane w ww. podziałkach klasyfikacji wydatki budżetowe obejmowały też wydatki związane m.in. z: przygotowaniem materiałów promocyjnych gminy oraz emisją ich w telewizji publicznej (15.000,00 zł); dodrukiem przewodnika turystycznego po mieście i gminie (8.486,10 zł) oraz wykonaniem i udostępnieniem materiałów do wirtualnego spaceru po atrakcjach gminy (4.000,00 zł).



3.5.6. Stosowanie przepisów o zamówieniach publicznych

- 1) Kontrolę przestrzegania w 2017 roku ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. – Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2017r., poz. 1579) w zakresie wydatków bieżących przeprowadzono na przykładzie zamówienia publicznego pn. „Usługa utrzymania zieleni i czystości na terenie Miasta i Gminy Brusy” (sprawa ZP.271.15.2016).

Procedurę wyboru wykonawcy ww. zamówienia wszczęto w ostatnim miesiącu 2016r., wykonawcę wybrano i umowę z nim podpisano w styczniu 2017r.

Podstawowe informacje dotyczące tego zamówienia zawarto w tabeli poniżej:

Wyszczególnienie	Ustalone dane
1	2
Wartość szacunkowa zamówienia	777.592,60 zł (598.148,15 zł + 179.444,45 zł wartość zamówień, o których mowa w art. 67 ust. 1 pkt 6 PZP)
Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia	Opracowana w dniu 12.12.2016r., zatwierdzona przez panią Ewę Mochol – specjalistę ds. zamówień publicznych
Wybrany tryb zamówienia publicznego	Przetarg nieograniczony
Rodzaj zamówienia	Usługi
Zakres rzeczowy zamówienia (ogólnie)	Bieżąca konserwacja terenów zieleni (pielęgnacja zieleni; zakładanie rabatów kwiatowych; uzupełnianie nasadzeń drzew i krzewów); kompleksowe utrzymanie placów zabaw; utrzymanie czystości na terenie miasta i gminy (oczyszczanie ciągów pieszych i jezdnych oraz ścieżek rowerowych, eksploatacja koszy ulicznych, zimowe utrzymanie ciągów pieszych i ścieżek rowerowych); utrzymanie cmentarzy pomordowanych w Brusach i Żabnie (utrzymanie zieleni, czyszczenie nagrobków, sprzątanie odpadów).
Wymagany termin wykonania zamówienia	1.01.2017r. – 31.12.2017r.
Wadium	Nie żądano wnieścia wadium
Oferty częściowe	Nie dopuszczono możliwości składania ofert częściowych
Przewidywane zamówienia w trybie art. 67 ust. 1 pkt 6 i 7 lub art. 134 ust. 6 pkt 3 PZP	Zamawiający przewidział możliwość udzielenia zamówień, o których mowa w art.67 ust. 1 pkt 6 PZP, stanowiących nie więcej niż 30% wartości zamówienia podstawowego, zgodnych z jego przedmiotem
Publikacja w BZP ogłoszenia o zamówieniu	12.12.2016r. – Nr 364782-2016
Termin składania ofert	do godz. 11.00 w dniu 20.12.2016r.
Kryteria oceny ofert	Cena – 60%, czas reakcji na zgłoszenie zamawiającego – 30%, termin płatności – 10%;
Cena w ofercie	Zamawiający żądał podania przez wykonawców ceny ryczałtowej
Powołanie komisji przetargowej	Zarządzenie Nr 433/16 Burmistrza Brus z dnia 19 grudnia 2016r. w sprawie powołania komisji przetargowej w celu przeprowadzenia zamówienia publicznego na „Usługę utrzymania zieleni i czystości na terenie Miasta i Gminy Brusy w roku 2017”
Liczba złożonych ofert	1
Oferta z najniższą ceną – oferta z najwyższą ceną	Najniższa cena: TRANSKOP – Firma Usługowa Jacek Trzebiatowski w Lubni – 633.500,00 zł Najwyższa cena: jak wyżej
Oferty odrzucone – podstawa prawna	Nie odrzucono żadnej oferty
Wykluczeni wykonawcy – podstawa prawna	Nie wykluczono żadnego wykonawcy
Cena wybranej oferty – wybrany wykonawca	633.500,00 zł - TRANSKOP – Firma Usługowa Jacek Trzebiatowski w Lubni
Zawiadomienie o wyborze oferty – data	3.01.2017r.
Numer umowy, data zawarcia	Umowa nr ZP.272.19.2016 z dnia 4.01.2017r.
Publikacja ogłoszenia o udzieleniu zamówienia w Biuletynie Zamówień Publicznych	9.01.2017r. – Nr 4098-2017

- 2) Procedurę wyboru wykonawcy kontrolowanego zamówienia publicznego wszczęto na sporządzony w dniu 7.11.2016 roku w Wydziale Gospodarki Przestrzennej pisemny „Wniosek – ustalenie trybu i rozpoczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego o wartości przekraczającej wyrażoną w złotych równowartość kwoty 30 tys. euro”.

Z wniosku wynikało, że szacunkową wartość zamówienia ustalił w dniu 10.11.2016 roku pan Jerzy Ratajczak – ówczesny inspektor w ww. Wydziale. W punkcie „Podstawa szacowania wartości przedmiotu zamówienia” tego wniosku podano – cyt.: „Szacunek kosztów o podobnym charakterze w latach 2015-2016 oraz uzupełnienie o nowe zadania wg stawek dotychczas przyjętych”. Przedłożone do kontroli dokumenty nie zawierały wyliczeń wartości szacunkowej zamówienia w wynikającej z „Wniosku...” kwocie 777.592,60 zł, stanowiącej równowartość 186.254,19 euro.

Obecnie powyższą tematyką w urzędzie miejskim zajmuje się pan Artur Szultka – pomoc administracyjna. Pracownik ten poinformował kontrolującego, że jego poprzednik, aktualnie przebywający na emeryturze, nie utrzymał na piśmie wyliczeń wartości szacunkowej zamówienia.

- 3) Z protokołu postępowania o zamówienia publiczne wynikało, że przed otwarciem ofert w dniu 20.12.2016r., zamawiający podał kwotę, jaką zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia – 646.000,00 zł. Ten sam protokół zawierał zapis mówiący, że na przetarg wpłynęła jedna oferta, z ceną w wysokości 633.500,00 zł. Ofertę z taką ceną złożył TRANSKOP – Firma Usługowa Jacek Trzebiatowski w Lubni.

Cena ww. oferty była o 12.500,00 zł niższa od kwoty, jaką zamawiający przeznaczył na realizację kontrolowanego zamówienia.

- 4) Spisany w dniu 3.01.2017 roku „Protokół nr 2 z badania i oceny ofert złożonych do przetargu nieograniczonego na usługę utrzymania zieleni i czystości...” wskazywał, że po badaniu i ocenie oferty komisja przetargowa stwierdziła jej kompletność. Dalszy zapis protokołu mówił o zaproponowaniu przez komisję przetargową wyboru oferty firmy TRANSKOP w Lubni za ofertę najkorzystniejszą. W tym samym dniu zamawiający zawiadomił wybranego wykonawcę o wyborze jego oferty.
- 5) Umowę Nr ZP.272.19.2016 z wybranym wykonawcą zawarto w dniu 4.01.2017r. Umowa zawierała zapisy zgodne ze SIWZ, a w zakresie wynagrodzenia wykonawcy – ze złożoną ofertą przetargową.

W dniu zawarcia ww. umowy w księgach rachunkowych jednostki zaksięgowano zaangażowanie wydatków na realizację tej umowy, klasyfikowanych w czterech paragrafach wydatków, tj.: § 430 – „Zakup usług pozostałych” w rozdziałach: 71035 – „Cmentarze” (4.500,00 zł); 90003 – „Oczyszczanie miast i wsi” (205.000,00 zł); 90004 – „Utrzymanie zieleni w miastach i gminach” (246.000,00 zł) oraz 92601 – „Obiekty sportowe” (178.000,00 zł).

Ustalono, że w dniach wyboru wykonawcy zamówienia i podpisania z nim umowy (3 i 4.01.2017r.) zamawiający posiadał wystarczające środki do finansowania zamówienia. Plan wydatków klasyfikowanych w § 430 w ww. rozdziałach przedstawiał się następująco: rozdział 71035 – 7.200,00 zł; rozdział 90003 – 370.000,00 zł; rozdział

90004 – 270.000,00 zł; rozdział 92601 – 216.500,00 zł. Do dnia 4.01.2017 roku nie wykorzystano żadnych środków klasyfikowanych w § 430 ww. rozdziałów.

- 6) Na podstawie wydruku „Realizacja umów” z komputerowego systemu „Księgowość Budżetowa” w zakresie dotyczącym umowy ZP.272.19.2016 z dnia 4.01.2017r. ustalono, że wydatki poniesione na realizację tej umowy równe były wydatkom planowanym i zaangażowanym.

Kontrolując rozliczenia finansowe z firmą TRANSKOP w Lubni ustalono, że w 2017 roku na bankowy rachunek ww. wykonawcy przekazano środki budżetowe na sumę 673.690,00 zł, tj. o 40.190,00 zł wyższe od wartości umowy na realizację kontrolowanego zamówienia publicznego. W toku dalszych czynności kontrolnych ustalono, że na podaną różnicę złożyły się dokonane w lutym i kwietniu 2017 roku zapłaty dwóch faktur za zimowe utrzymanie dróg gminnych i lokalnych w sołectwach Kosobudy i Huta (8.900,00 zł) oraz dokonane w październiku i listopadzie 2017 roku zapłaty dwóch faktur za usuwanie skutków nawałnicy – 31.290,00 zł. Podstawę wystawienia tych faktur stanowiły odrębne umowy zawarte z ww. firmą z Lubni.

3.5.7. Wydatki na podróże służbowe radnych (krajowe i zagraniczne)

Stwierdzono, iż badanym okresie roku 2017 radni nie odbywali podróży służbowych krajowych i zagranicznych.

3.5.8. Wypłaty diet radnym i przewodniczącym jednostek pomocniczych gminy

Wydatki zrealizowane w 2017 w rozdziale 75022 i 75095 ogółem wyniosły 248 982,60 zł. W czasie kontroli analizie poddano wydatki poniesione na wypłatę diet radnych w okresie od 1 maja 2017 do 31 sierpnia 2017 roku.

Ustalono, iż wydatki na realizację zadania w rozdziałach 75022 w badanym okresie wyniosły 38 114,96 zł. Diety radnych zostały naliczone na podstawie § 3 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2000 roku w sprawie maksymalnej wysokości diet przysługujących radnemu gminy w związku z art. 25 ust. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym, a także ustawy budżetowej na 2017 rok w przedmiocie wysokości kwoty bazowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, która wyniosła 1.789,42 zł. W oparciu o obowiązującą uchwałę Rady Miejskiej w Brusach Nr III/11/10 z dnia 29 grudnia 2010 roku w sprawie określenia wysokości miesięcznych diet radnych Rady Miejskiej w Brusach ustalono diety radnym w następującej wysokości:

W związku z powyższym naliczono i wypłacono diety za każdy miesiąc w następującej wysokości:

- Przewodniczącemu Rady Miejskiej w Brusach – 1.342,07 zł,
- Przewodniczącym komisji stałych - 671,04 zł,

- Wiceprzewodniczącym Rady - 671,04 zł,
 - Pozostałym radnym 40% maksymalnej wysokości diety - 536,83 zł,
- Razem diety radnych wypłacone za okres objęty kontrolą wyniosły 38 114,96 zł.

Diety sołtysów i przewodniczących zarządów osiedli naliczono zgodnie z załącznikiem nr 1 do uchwały Rady Miejskiej w Brusach Nr XVI/141/12 z dnia 16 listopada 2012 roku, w sprawie określenia zasad przyznawania zryczałtowanych miesięcznych diet dla sołtysów i przewodniczących zarządów osiedli w gminie Brusy.

Wydatki na diety sołtysów i przewodniczących zarządów osiedli zrealizowane w rozdziale 75095 w badanym okresie wyniosły 44 920,00 zł.

Po gruntowej analizie naliczenia i wypłacenia diet radnym, członkom komisji, sołtysom oraz przewodniczącym zarządów osiedli nie stwierdzono uchybień.

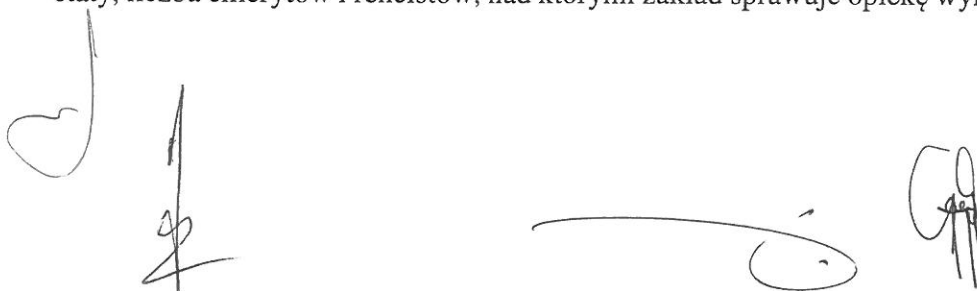
3.5.9. Naliczenie środków ZFŚS

W kontrolowanej jednostce obowiązuje Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych tekst jednolity z dnia 31 grudnia 2015 roku oraz zarządzenie Burmistrza Brus nr 340/16 z dnia 29 czerwca 2016 roku w sprawie zmiany zarządzenia nr 457/2010 Burmistrza Brus z dnia 15 stycznia 2010 roku. Kontrolowana jednostka prowadzi działalność socjalną wspólnie z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz Centrum Kultury i Biblioteki im. Jana Karnowskiego na podstawie zawartych porozumień w dniu 28 kwietnia 2003 roku.

Wysokość odpisu ustalono w oparciu o przeciętne wynagrodzenie miesięczne w gospodarce narodowej, o którym mowa w art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 4.03.1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 800 ze zm.) . Natomiast zgodnie z art. 5f ustawy, który stanowi, że w 2017 r. przez przeciętne wynagrodzenie miesięczne w gospodarce narodowej, należy rozumieć przeciętne wynagrodzenie miesięczne w gospodarce narodowej w drugim półroczu 2012 r. ogłoszone przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 5 ust. 7. W drugim półroczu 2012 r. wyniosło ono 3.161,77 zł.

Kontrolą objęto naliczenie odpisów i wykorzystanie środków z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych zrealizowanych w rozdziale 75023 – Urzędy gmin, 75095 – Pozostała działalność oraz 90003 – Oczyszczanie miast i wsi, które w kontrolowanej jednostce na 2017 rok wyniosły: 88 687,00 zł.

Średnioroczne zatrudnienie w jednostce wyniosło 64,42 osób w przeliczeniu na pełne etaty, liczba emerytów i rencistów, nad którymi zakład sprawuje opiekę wyniosła 27 osób.



1. Jednostka dokonała następującego naliczenia odpisu:
 - a) Odpis podstawowy na jednego zatrudnionego wyniósł $3.161,77 \text{ zł} \times 37,50\% = 1.185,66 \text{ zł}$, w związku z czym odpis naliczony na wszystkich zatrudnionych wyniósł; $65,42 \times 1.185,66 \text{ zł} = 77.565,88 \text{ zł}$ po zaokrągleniu do pełnych złotych 77.566 zł,
 - b) Odpis na emeryta i rencistę wyniósł; $3.161,77 \text{ zł} \times 6,25\% = 197,61 \text{ zł}$, w związku z powyższym odpis naliczony na emerytów i rencistów nad, którymi zakład sprawuje opiekę wyniósł $27 \times 197,61 \text{ zł} = 5.335,47 \text{ zł}$ po zaokrągleniu do pełnych złotych = 5.335,00 zł
2. Odprowadzenie środków na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych i Zakładowy Fundusz Mieszkaniowy zostało zrealizowane w ustawowych terminach. W miesiącu grudniu 2017 dokonano korekty odpisu na ZFŚS z uwagi na wzrost zatrudnienia (średnioroczne zatrudnienie wyniosło 70,3 etatu), w następujący sposób:
 - o rozdział 75023 = +593 zł,
 - o rozdział 75095 = -202 zł,
 - o rozdział 90003 = +5.395 zł.
 ogółem zwiększono odpis o kwotę 5.786,00 zł.
 Odpis na ZFŚS po zmianach w 2017 roku wyniósł 88 687,00 zł.

1. Ze środków Zakładowego Funduszu udzielono między innymi pożyczek 23 osobom uprawnionym tj.:
 - 22 pożyczki po 15 000 zł = 330 000 zł,
 - 1 pożyczka w wysokości 12 000 zł,
 Ogółem udzielono pożyczek na kwotę; 342 000 zł
2. Finansowano wypoczynek pracowników organizowany we własnym zakresie na kwotę; 38.550 zł,
3. Finansowano działalność kulturalno-oświatową i rekreacyjno-sportową na kwotę; 1.121,76 zł
4. Organizowano imprezy okolicznościowych i bony dla emerytów i rencistów na kwotę; 4.482,05 zł
5. Udzielono zapomóg na kwotę; 1.500,00 zł,
6. Udzielono świadczeń rzeczowych lub pieniężnych z inicjatywy pracodawcy lub pracowników na kwotę; 47.166,00 zł

Wydatkowanie środków z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych odbywało się zgodnie z postanowieniami Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych przy uwzględnieniu sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osób uprawnionych. W kontrolowanym zakresie nieprawidłowości nie stwierdzono.





3.5.10. Wydatkowanie środków na realizację Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii

Pełnomocnikiem Burmistrza do spraw profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii jest inspektor Pani Agnieszka Drzewicka.

W kontrolowanej jednostce obowiązuje Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2017 rok, który stanowi załącznik do uchwały Nr XVI/160/16 z dnia 28 grudnia 2016 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.

Na realizację zadań wskazanych w programie zaplanowano:

- w rozdziale 85153 kwotę 6.500,00 zł
 - w rozdziale 85154 kwotę 234.895,00 zł
- Ogółem: 241 395,00 zł

Analizie poddano zrealizowane wydatki w rozdziale 85153 i 85154, które za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku wyniosły: 203.871,02 zł

Badaniu poddano naliczenie i wypłacenie wynagrodzenia członkom Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dalej Komisji. Komisję powołał Burmistrz zarządzeniem nr 51/11 z dnia 30 marca 2011 w siedmioosobowym składzie. Wszyscy członkowie Komisji zostali odpowiednio przeszkoleni, co potwierdzają przedłożone certyfikaty.

Wysokość naliczenia i wypłaty wynagrodzenia członków Komisji precyzuje Program, który stanowi, iż maksymalne wynagrodzenie miesięczne wynosi;

- przewodniczącego 300 zł brutto przy wypracowaniu na rzecz Komisji co najmniej 6 godzin miesięcznie,
- członka 200 zł brutto przy wypracowaniu na rzecz Komisji co najmniej 4 godzin miesięcznie,

Przewidziano także dodatkowe wynagrodzenie za użycie własnego środka transportu w związku z czynnościami na rzecz pracy w GKRPA (*m.in. w związku z kontrolą punktów sprzedaży napojów alkoholowych, uczestnictwem w szkoleniach itp.*) Uchwalono, iż tego tytułu wynagrodzenie wynosić będzie 1.00 zł brutto za każdy przejechany kilometr.

Kontroli poddano wszystkie miesięczne karty pracy przewodniczącego oraz członków Komisji stwierdzono, iż wynagrodzenia były wypłacane we właściwej wysokości i we właściwym czasie, ogółem z tego tytułu wydatkowano kwotę 18 000 zł. Dodatkowe wynagrodzenie z tytułu używania własnego środka transportu w związku z czynnościami na rzecz pracy w Komisji nie było naliczone, jak również nie było wypłacane.

Ponadto sprawdzeniu poddano wydatkowanie środków z Programu w miesiącu lutym i marcu 2017 roku. Kontrolę objęto 9 faktur, 1 wezwanie do uiszczenia opłaty sądowej oraz 2 umowy zlecenia.

W kontrolowanym zakresie nieprawidłowości nie stwierdzono.

[Informacja udzielona przez Panią Agnieszkę Drzewicką pełnomocnika burmistrza ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii – poz. 7 akt kontroli]

3.5.11. Wydatkowanie środków z zakresu ochrony przeciwpożarowej

1. Jak ustalono na terenie gminy funkcjonuje 14 jednostek OSP tj.: OSP Brusy, OSP Czapiewice, OSP Czarniż, OSP Czarnowo, OSP Czyczkowy, OSP Główczewice, OSP Huta, OSP Kinice, OSP Kosobudy, OSP Leśno, OSP Lubnia, OSP Małe Chełmy, OSP Męcikał, OSP Zalesie.

Komendantem Gminnym Ochrony Przeciwpożarowej jest Pan Janusz Szmaglik zatrudniony na podstawie umowy o pracę z dnia 10 lipca 2006 roku.

2. Plan i wykonanie bieżących wydatków na Ochotniczą Straż Pożarną w rozdziale 75412 ujęto w sprawozdaniu RB 28S z wykonania wydatków budżetowych za 2017 rok:
 - Plan (po zmianach) 355 695,00 zł
 - Zrealizowano 292.942,01 zł.
3. Szczegółowej kontroli poddano realizację wydatków za II kwartał 2017 w:
 - § 421 zakup materiałów i wyposażenia,
 - § 430 zakup usług pozostałych.

Kontrolą objęto wydatki poniesione w II kwartale 2017 roku na wyposażenie remiz, zakup paliwa, materiały różne, przeglądy aut i wyposażenia, wywóz nieczystości, szkolenia, usługi różne.

Realizację zadania sprawdzono pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym.

W zakresie objętym kontrolą nieprawidłowości nie stwierdzono.

4. Kontroli poddano wypełnienie przez gminę obowiązku zgodnie z art. 32 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (tj.: Dz.U. z 2017 r. poz. 736 z późn. zm.) w zakresie ubezpieczenia członków ochotniczej straży pożarnej w instytucji ubezpieczeniowej.

Jak ustalono Gmina dokonywała wpłat na rzecz Strażackiego Funduszu Wypadkowego, (wydatki ujęte w rozdziale 75412 § 4430):

- w roku 2016 - w wysokości 4 500 zł, wpłaty dokonano w dniu 29 stycznia 2016 roku (na podstawie pisma Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej Oddział Wojewódzki w Gdańsku OP-IIc-2/388/15 z dnia 17.11.2015 roku)

- w roku 2017 - w wysokości 4 600 zł, wpłaty dokonano w dniu 27 stycznia 2017 roku (na podstawie pisma Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej Oddział Wojewódzki w Gdańsku OP-IIc-2/786/16 z dnia 30.12.2016 roku)

Do kontroli przedłożono trzy polisy ubezpieczeniowe, które Oddział Wojewódzki Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP zawarł z UNIQA Towarzystwo Ubezpieczeń SA z siedzibą w Łodzi tj.:

- Polisa nr 953-A 360440 zawarta na okres od 12.02.2015 do 11.02.2016 ubezpieczeniem objęto 1170 osób.
- Polisa nr 953-A 390641 zawarta na okres od 12.02.2016 do 11.02.2017 ubezpieczeniem objęto 170 osób.
- Polisa nr 953-A 390636 zawarta na okres od 12.02.2017 do 11.02.2018 ubezpieczeniem objęto 170 osób.

Jak ustalono poza dokonywaniem wpłat na rzecz Funduszu, członków ochotniczej straży pożarnej z terenu gminy Brusy ubezpieczano w innych instytucjach ubezpieczeniowych tj. Towarzystwie Ubezpieczeń Wzajemnych TUW Biuro Regionalne w Koszalinie. Do kontroli przedstawiono:

- Polisę nr GB 7304807 zawartą na okres od 01.01.2016 do 31.12.2016 ubezpieczeniem objęto 50 członków OSP, opłaty polisy dokonano w dniu 8 marca 2016 w wysokości 15.086,20 zł,
- Polisę nr GB 038669 zawartą na okres od 01.01.2017 do 31.12.2017 ubezpieczeniem objęto 50 członków OSP, opłaty polisy dokonano w dwóch transzach; w dniu 7 marca 2017 kwotą 29.042,00 zł, w dniu 9 marca 2017 kwotą 5.908,00 zł, razem 34 950 zł.

[Kserokopie: pismo Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej Oddział Wojewódzki w Gdańsku OP-IIc-2/388/15 z dnia 17.11.2015 roku wraz z dowodem zapłaty WB, pismo Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej Oddział Wojewódzki w Gdańsku OP-IIc-2/786/16 z dnia 30.12.2016 roku wraz dowodem zapłaty WB, polisa nr 953-A 360440, polisa nr 953-A 39064,1 polisa nr 953-A 390636, polisa nr GB 7304807 wraz z podziałem składki na jednostki i dowodem zapłaty WB, Polisa nr GB 038669 wraz z podziałem składki na jednostki dowodem zapłaty WB - poz. 8 akt kontroli]

3.5.12. Fundusz sołecki

- 1) W 2017 roku kontrolowana gmina realizowała wydatki w ramach funduszu sołeckiego. Zgodę na wyodrębnienie funduszu sołeckiego w budżecie gminy Rada Miejska wyraziła w uchwale Nr XXVI/229/14 z dnia 31 marca 2014r. w sprawie wyrażenia zgody na wyodrębnienie w budżecie gminy na 2015 rok i lata kolejne środków na fundusz sołecki.
- 2) Zgodnie z art. 2 ust. 6 ustawy z dnia 21 lutego 2014r. o funduszu sołeckim (Dz. U. z 2014r., poz. 301) środki funduszu przeznacza się na realizację przedsięwzięć zgłoszonych we

wnioskach sołectw, które są zadaniami własnymi gminy, służą poprawie warunków życia mieszkańców i są zgodne ze strategią rozwoju gminy.

Ustalono, że w 2017 roku w kontrolowanej jednostce samorządu terytorialnego obowiązywała „Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Brusy do roku 2020”, przyjęta uchwałą Nr XII/131/08 Rady Miejskiej z dnia 10 kwietnia 2008r.

- 3) W trakcie kontroli ustalono, że do wyliczeń wysokości funduszu sołectkiego na 2017 rok przyjęto prawidłowe dane dotyczące dochodów bieżących gminy i ludności gminy. Dane te były następujące:

- wykonane dochody bieżące gminy za rok 2015	- 47.557.613,64 zł;
- stan ludności gminy na dzień 31.12.2015r.	- 14.323 osoby;
- kwota bazowa	- 3.320,37 zł;
- ilość mieszkańców sołectw na dzień 30.06.2016r.	- 9.331 osób;
- łączna wysokość środków przypadających sołectwom	- 442.273 zł.

- 4) Z uchwały Nr XVI/156/2016 Rady Miejskiej z dnia 28 grudnia 2016r. w sprawie uchwały budżetowej gminy Brusy na rok 2017 wynikało, że plan wydatków budżetu na zadania jednostek pomocniczych gminy w ramach funduszu sołectkiego wynosił 442.261,00 zł.

Wielkość ta była o 12,00 zł niższa od kwoty środków funduszu sołectkiego, stanowiącej sumę środków przypadających na poszczególne sołectwa wyliczonych na podstawie wzoru określonego w art. 3 ust. 1 ustawy o funduszu sołectkim.

- 5) W księgowości urzędu miejskiego wyodrębniono ewidencję wydatków zrealizowanych w ramach funduszu sołectkiego w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej. Z ewidencji tej wynikało, że w 2017 roku w ramach ww. funduszu wykonano wydatki na sumę 408.839,93 zł. Wydatki te były o 33.421,07 zł niższe od zaplanowanych w budżecie gminy.

Wykonane wydatki wykazano prawidłowo w kolumnie „Wydatki zrealizowane w ramach funduszu sołectkiego” sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych gminnej jednostki budżetowej (urzędu miejskiego), sporządzonego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2017r.

- 6) Szczegółową kontrolę zgodności wydatków z planem stanowiącym załącznik nr 9 do uchwały budżetowej, jak też przestrzegania przepisów ustawy o funduszu sołectkim, przeprowadzono w oparciu o próbę kontrolną obejmującą 5 sołectw: Czyczkowy, Kosobudy, Leśno, Lubnia i Męcikał.

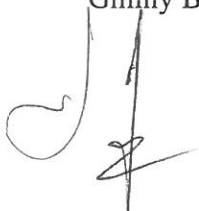
- Ustalono, że ww. sołectwa mogły w 2017 roku wykorzystać środki funduszu sołectkiego na sumę 163.164,00 zł. Sołectwa te złożyły wnioski na realizację przedsięwzięć o łącznej wartości wynoszącej 163.160,00 zł. W przypadku 3 sołectw (Czyczkowy, Leśno i Lubnia) przysługujące tym sołectwom kwoty funduszu zostały ograniczone do 10-krotności kwoty bazowej, stosownie do uregulowań zawartych w art. 3 ust. 1 ustawy o funduszu sołectkim.

- Kontrolując wykorzystanie środków funduszu sołectkiego na finansowanie przedsięwzięć w sołectwach przyjętych jako próba do kontroli ustalono, że środki te wykorzystano wyłącznie na przedsięwzięcia wymienione we wnioskach sołectw, tj. na: naprawę nawierzchni oraz budowę dróg gminnych; zakup tablic informacyjnych; zakup opraw oświetleniowych i ich montaż; doposażenie świetlic wiejskich (zakup stołów i krzeseł); organizację imprez promujących kulturę kaszubską; zagospodarowanie terenów rekreacyjno-sportowych (w tym zakup urządzeń do siłowni zewnętrznych).
 - Stanowiące próbę kontrolną sołectwa wydatkowały środki funduszu sołectkiego na sumę 158.928,97 zł. Wielkość ta stanowiła 97% wydatków ujętych we wnioskach tych sołectw oraz 39% wszystkich wydatków wykonanych 2017 roku w gminie w ramach funduszu sołectkiego.
- 7) Ustalono, że do dnia 16.05.2018r., tj. do dnia, w którym kontrolowano wydatki wykonane w ramach funduszu sołectkiego, kontrolowana jednostka nie przesłała jeszcze do Wojewody Pomorskiego wniosku, o jakim mowa w § 4 rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 8 lipca 2014r. w sprawie wzorów informacji przekazywanych przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) i wojewodę, trybu zwrotu części wydatków gmin wykonanych w ramach funduszu sołectkiego oraz wzoru wniosku o ten zwrot (Dz. U. z 2014r., poz. 916). Termin złożenia wniosku, stosownie do zapisu w § 4 ust. 2 tego rozporządzenia, upłynie z dniem 31.05.2018r.

3.6. Wydatki majątkowe

3.6.1. Planowanie nakładów inwestycyjnych (Wieloletnia Prognoza Finansowa)

- 1) Ustalono, że w latach objętych kontrolą wydatków majątkowych, obowiązywały wieloletnie prognozy finansowe (dalej: „WPF”):
- w 2015 roku obowiązywała WPF na lata 2015-2022 przyjęta uchwałą Nr III/17/14 Rady Miejskiej z dnia 19 grudnia 2014r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Brusy na lata 2015-2022 (z późniejszymi zmianami). Po raz ostatni tę WPF zmieniono uchwałą Nr IX/85/15 Rady Miejskiej z dnia 22 grudnia 2015r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy (...);
 - w 2016 roku obowiązywała WPF na lata 2016-2022, przyjęta uchwałą Nr X/87/16 Rady Miejskiej z dnia 22 stycznia 2016r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Brusy na lata 2016-2022 (z późniejszymi zmianami). Po raz ostatni ww. WPF zmieniono uchwałą Nr XIV/137/16 Rady Miejskiej z dnia 27 września 2016r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy (...);
 - w 2017 roku obowiązywała WPF na lata 2017-2022, przyjęta uchwałą Nr XVI/155/16 Rady Miejskiej z dnia 28 grudnia 2016r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Brusy na lata 2017-2022, zmieniona po raz ostatni uchwałą Nr XXIII/226/17



Rady Miejskiej z dnia 15 listopada 2017r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy (...).

- 2) Wielkości prognozowanych wydatków majątkowych na lata 2015-2020 według wymienionych powyżej WPF, w dniu ich uchwalenia, przedstawiono w tabeli:

Nr uchwały Rady Miejskiej dot. WPF, data przyjęcia uchwały	Prognoza wydatków majątkowych na rok (w pełnych złotych):					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1	2	3	4	5	6	7
WPF na lata 2015-2022 Nr III/17/14 z dnia 19.12.2014r.	6.972.872	1.005.188	1.536.896	1.411.455	2.542.705	2.617.705
WPF na lata 2016-2022 Nr X/87/16 z dnia 22.01.2016r.	x	3.687.097	3.585.834	2.685.124	3.250.208	3.329.208
WPF na lata 2017-2022 Nr XVI/155/16 z dnia 28.12.2016r.	x	x	6.112.531	8.569.459	3.828.560	3.894.560

3.6.2. Wydatki na inwestycje i remonty (z uwzględnieniem przepisów o zamówieniach publicznych)

Ustalenia w zakresie planowania i realizacji wydatków inwestycyjnych w latach 2015-2017 przedstawiono poniżej, odrębnie dla każdego roku budżetowego.

Rok 2015

- 1) Z uchwały Nr III/18/14 Rady Miejskiej z dnia 19 grudnia 2014r. w sprawie uchwalenia budżetu gminy Brusy na rok 2015 wynikało, że wydatki majątkowe gminy zaplanowano w wysokości 6.972.872,00 zł.
Środki te zamierzano wykorzystać do finansowania 38 zadań inwestycyjnych wymienionych w załączniku nr 3 („Wykaz rocznych inwestycji Gminy Brusy na 2015 rok”) do ww. uchwały budżetowej (6.240.022,00 zł) oraz 3 zadań inwestycyjnych wieloletnich, ujętych w uchwalonej w dniu 19.12.2014 roku Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2015-2022 (732.850,00 zł).
- 2) Po dokonanych w 2015 roku zmianach budżetu końcowy plan wydatków majątkowych wynosił 11.186.013,00 zł i był wyższy od planu początkowego o 4.213.141,00 zł (o 60%).
 - Aktualny na koniec roku plan wydatków majątkowych zakładał wydatkowanie: 9.339.047,00 zł na finansowanie zadań inwestycyjnych jednostek budżetowych (§ 605); 209.300,00 zł na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych (§ 606); 1.575.166,00 zł w formie dotacji (§§ 621, 623, 630, 661, 662) oraz 62.500,00 zł poprzez wpłatę na państwowy fundusz celowy (§ 617).
 - Ostateczny wykaz rocznych inwestycji wymieniał 58 zadań inwestycyjnych, na finansowanie których zabezpieczono środki finansowe w wysokości 9.894.163,00 zł. Kolejne 1.291.850,00 zł zaplanowano na finansowanie 4 inwestycyjnych zadań

wieloletnich, wymienionych w wykazie przedsięwzięć Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2015-2022.

- W zakresie planowanych wydatków na zadania inwestycyjne i zakupy inwestycyjne, klasyfikowanych w §§ 605 i 606 wydatków (9.548.347,00 zł), największe środki budżetowe urząd miejski miał wydatkować na zadania związane z: przebudową ul. Głównej i Leśnej w m. Zalesie w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych (2.598.285,00 zł); budową na terenie gminy mikroinstalacji prosumenckich z wykorzystaniem pomp ciepła (1.215.558,00 zł); opracowaniem dokumentacji projektowej do zadania pn. „Poprawa efektywności energetycznej oraz OZE w Chojnicko-Człuchowskim Miejskim Obszarze Funkcjonalnym – dokumentacja projektowa” (694.951,00 zł) oraz z przebudową terenu przy przedszkolu i szkole podstawowej w Brusach (555.000,00 zł).
- 3) W 2015 roku wydatki majątkowe gminy wyniosły 9.047.754,83 zł i były o 2.138.258,15 zł niższe od wydatków planowanych – stanowiły 81% wydatków planowanych.
Wydatki wykonane obejmowały: 7.730.421,12 zł wydatków inwestycyjnych gminnych jednostek budżetowych (§§ 605 i 606); 1.254.833,71 zł dotacji celowych klasyfikowanych w §§ 621, 623, 630, 661 i 662 oraz 62.500,00 zł wydatków klasyfikowanych jako wpłaty na państwowy fundusz celowy (§ 617).
- 4) Kontrolę wydatków i kosztów inwestycyjnych przeprowadzono na przykładzie zadania inwestycyjnego polegającego na przebudowie terenu przy przedszkolu i szkole podstawowej w Brusach.
Początkowy plan wydatków inwestycyjnych na to zadanie (§ 605 w rozdziale 80101 – „Szkoły podstawowe”) w wysokości 530.000,00 zł ustalono przywołaną na wstępie uchwałą budżetową podstawową z dnia 19.12.2014r. W trakcie roku budżetowego 2015 plan ten zwiększono o 25.000,00 zł, do wysokości 555.000,00 zł. Zwiększenia planu dokonano uchwałą Nr V/35/15 Rady Miejskiej z dnia 25 czerwca 2015r. w sprawie zmian w budżecie Gminy Brusy na 2015r.
- 5) W 2015 roku na kontrolowane zadanie poniesiono wydatki na sumę 550.286,59 zł. Wydatki związane były z zapłatą:
- wynagrodzenia za roboty budowlane (SZELBRUK Piotr Szela w Sierakowicach) na podstawie umowy ZP.272.6.2015 z dnia 26.06.2015r. - 542.220,65 zł;
 - wynagrodzenia za roboty budowlane (SZELBRUK Piotr Szela w Sierakowicach) na podstawie umowy IFZ.032.53.2015 z dnia 16.11.2015r. - 5.291,46 zł;

- wynagrodzenia inspektora nadzoru inwestorskiego	-	2.460,00 zł;
- opłaty przyłączeniowej – dot. oświetlenia przejścia dla pieszych	-	314,48 zł;
	Razem:	550.286,59 zł.

- 6) Przed 2015 rokiem na ww. zadanie inwestycyjne poniesiono koszty w wysokości 450,00 zł, związane z zapłatą za mapę sytuacyjno-wysokościową do celów projektowych. W 2015 roku na analitycznym koncie kosztów (080-39) zaksięgowano koszty na sumę 550.286,59 zł, równe poniesionym w tym roku wydatkom.

Rozliczenia wszystkich kosztów poniesionych od początku realizacji tego zadania inwestycyjnego, na sumę 550.736,59 zł, dokonano w grudniu 2015r. Stosownych księgowania na kontach 011, 013 i 080, skutkujących przyjęciem na stan księgowy nowych składników majątku oraz zwiększeniem wartości początkowych istniejących środków trwałych, dokonano pod datami 7 i 31.12.2015r.

- 7) Kontrolę przestrzegania w 2015 roku ustawy Prawo Zamówień Publicznych w zakresie wydatków majątkowych przeprowadzono na przykładzie zamówienia publicznego pn. „Przebudowa terenu przy przedszkolu i szkole podstawowej w Brusach” (sprawa ZP.271.5.2015).

Podstawowe informacje dotyczące tego zamówienia zawarto w tabeli poniżej:

Wyszczególnienie	Ustalone dane
1	2
Wartość szacunkowa zamówienia	644.203,26 zł (równowartość 152.477,75 euro)
Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia	Zatwierdzona w dniu 31.03.2015r., podana do publicznej wiadomości w dniu zatwierdzenia;
Wybrany tryb zamówienia publicznego	Przetarg nieograniczony
Rodzaj zamówienia	Roboty budowlane
Zakres rzeczowy zamówienia (ogólnie)	M.in.: Rozbiórka istniejących nawierzchni; rozbiórka ogrodzenia i wybudowanie ogrodzenia; budowa nawierzchni z kostki betonowej (drogi, miejsca postojowe, itp.); budowa dwóch wpustów kanalizacji deszczowej; wykonanie sygnalizacji świetlnej; demontaż istniejących i montaż masztów flagowych; wykonanie oznakowania poziomego i pionowego; zagospodarowanie terenów zielonych (wykonanie trawników i posadzenie krzewów)
Wymagany termin wykonania zamówienia	od podpisania umowy do dnia 28.08.2015r.;
Wadium	8.000,00 zł;
Oferty częściowe	Nie dopuszczono możliwości składania ofert częściowych;
Przewidywane zamówienia uzupełniające	Przewidziano możliwość udzielenia zamówień uzupełniających (art. 67 ust. 1 pkt 6 PZP) do wysokości nieprzekraczającej 50% wartości zamówienia podstawowego i polegających na powtórzeniu tego samego rodzaju zamówień
Publikacja w BZP ogłoszenia o zamówieniu oraz o zmianie ogłoszenia	Ogłoszenie – BZP nr 72290-2915 z dnia 31.03.2015r.; Ogłoszenie o zmianie ogłoszenia – BZP nr 82384-2015 z dnia 13.04.2015r.; Ogłoszenie o zmianie ogłoszenia – BZP nr 86794-2015 z dnia 16.04.2015r.
Termin składania ofert	Termin początkowy: godz. 11.00 w dniu 15.04.2015r.; Termin po I zmianie ogłoszenia: godz. 12.00 w dniu 17.04.2015r.; Termin po II zmianie ogłoszenia: godz. 11.00 w dniu 20.04.2015r.
Kryteria oceny ofert	Cena – 90%; okres rękojmi i gwarancji jakości – 10%;
Cena w ofercie (ryczałtowa, kosztorysowa)	Zamawiający oczekiwał podania ceny ryczałtowej
Powołanie komisji przetargowej	Zarządzenie Nr 63/15 Burmistrza Brus z dnia 3.04.2015r. w sprawie powołania komisji przetargowej w celu przeprowadzenia zamówienia publicznego na „Przebudowę terenu przy przedszkolu i szkole podstawowej w Brusach”.

Liczba złożonych ofert	6
Oferta z najniższą ceną – oferta z najwyższą ceną	Najniższa cena – 536.001,00 zł – AD-BET Adrian Paszko – Chojniczki; Najwyższa cena – 896.313,34 zł – BUILD Sp. z o.o. w Lipuszu;
Wykluczeni wykonawcy – podstawa prawna	Wykluczono 2 wykonawców: - spółkę MARBRUK w Charzykowach – art. 24 ust. 2 pkt 2 PZP - spółkę BUILD w Lipuszu – art. 24 ust. 2 pkt 2 PZP
Oferty odrzucone – podstawa prawna	Odrzucono 2 oferty, tj. oferty: - spółki MARBRUK w Charzykowach – art. 24 ust. 4 PZP - spółki BUILD w Lipuszu – art. 24 ust. 4 PZP
Cena wybranej oferty – wybrany wykonawca	542.220,65 zł – Usługi Ogólnobudowlane SZELBRUK Piotr Szela w Sierakowicach
Zawiadomienie o wyborze oferty – data	14.05.2015r.
Numer umowy, data zawarcia	ZP.272.6.2015 z dnia 26.06.2015r.
Publikacja ogłoszenia o udzieleniu zamówienia w Biuletynie Zamówień Publicznych	Nr 161378-2015 z dnia 1.07.2015r. zmiana: Nr 161428-2015 z dnia 1.07.2015r.

- Procedurę wyboru wykonawcy kontrolowanego zamówienia publicznego wszczęto na „Wniosek – ustalenie trybu i rozpoczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego o wartości przekraczającej wyrażoną w złotych równowartość kwoty 30 tys. euro”, sporządzony w dniu 20.02.2015r. w Wydziale Inwestycji i Funduszy Zewnętrznych urzędu miejskiego.

We wniosku podano, że szacunkowa wartość zamówienia obejmowała wartość zamówienia podstawowego (429.468,84 zł) oraz wartość zamówień uzupełniających (214.734,42 zł). Podano też, że szacunkową wartość zamówienia ustaliła w dniu 20.02.2015 roku pani Beata Cuppa – inspektor w ww. Wydziale.

Wyżej wymieniona okazała do kontroli opracowany w dniu 20.01.2015 roku kosztorys inwestorski na przebudowę istniejącej nawierzchni drogowej w okolicy kompleksu szkół oraz przedszkola pomiędzy ul. Ogrodową a ul. Armii Krajowej w Brusach – wynikająca z kosztorysu wartość robót wynosiła 429.468,84 zł. Do kontroli nie przedłożono dokumentu z szacowania (wycień) wartości kontrolowanego zamówienia na podstawie tego kosztorysu.

- Podane do publicznej wiadomości w dniu 31.03.2015 roku ogłoszenie o zamówieniu było dwukrotnie zmieniane. W obu przypadkach wyznaczano nowy (dłuższy) termin do składania ofert. Zmiany miały związek z licznymi zapytaniem wykonawców do SIWZ oraz potrzebą zmiany treści ogłoszenia w zakresie określenia przedmiotu zamówienia.
- Z protokołu nr 1 z dokonanego w dniu 20.04.2015 roku otwarcia ofert złożonych do przetargu wynikało, że w wyznaczonym terminie swoje oferty złożyło 6 wykonawców. Nazwy wykonawców, ceny ofert oraz zaproponowane okresy rękojmi i gwarancji zestawiono w tabeli:

Lp. Nr oferty	Nazwa wykonawcy	Cena oferty (w zł)	Okres rękojmi i gwarancji (w latach)
1	2	3	4
1.	MARBRUK Sp. z o.o. w Charzykowach	671.800,58	10
2.	Zakład Usługowy – Usługi Drogowe Bogusław Szycza w Raclawkach	598.940,91	6
3.	AD-BET Adrian Paszko w Chojniczkach	536.001,00	7
4.	BUILD Sp. z o.o. w Lipuszu	896.313,34	5
5.	Usługi Ogólnobudowlane SZELBRUK Piotr Szela w Sierakowicach	542.220,65	10
6.	Instalacje Grzewcze i Sanitarne Grzegorz Narloch w Brusach	568.948,41	5

W początkowej części ww. protokołu zawarto też zapis mówiący, że przed otwarciem ofert członek komisji przetargowej podał kwotę, jaką zamawiający zamierza przeznaczyć na finansowanie przedmiotowego zamówienia publicznego – 520.000,00 zł.

- Z protokołu nr 2 z badania ofert przez komisję przetargową w dniu 7.05.2015 roku wynikało, że stwierdzono braki w trzech ofertach – brakowało m.in. informacji o rodzaju uprawnień osób wskazanych na kierownika budowy. Komisja wyznaczyła datę 12.05.2015r., jako termin do usunięcia braków.

W ww. protokole zawarto też zapis mówiący, że – cyt.: „ceny wszystkich ofert przekraczają kwotę, jaką zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia.”

- Na kolejnym posiedzeniu komisji przetargowej, odbytym w dniu 13.05.2015r., komisja ta stwierdziła kompletność wszystkich ofert po nadesłaniu uzupełnień oraz zaproponowała wybór oferty firmy Usługi Ogólnobudowlane SZELBRUK Piotr Szela w Sierakowicach (z ceną 542.220,65 zł), jako oferty najkorzystniejszej. Powyższe wynikało z protokołu nr 3 z badania i oceny ofert złożonych do przetargu nieograniczonego.

W trakcie kontroli ustalono, że oferta ww. wykonawcy uzyskała największą liczbę punktów w ocenie ofert dokonanej z zastosowaniem kryteriów oceny podanych w SIWZ i ogłoszeniu o przetargu oraz sposobu oceny ofert podanego w SIWZ.

- Z zapisu w poz. 14 „Protokołu postępowania w trybie przetargu nieograniczonego” (kserokopię tego protokołu załączono do akt roboczych kontroli) wynikało, że komisja przetargowa zakończyła prace w dniu 13.05.2015r. oraz, że prace komisji przetargowej i wynik postępowania zatwierdził pracownik zamawiającego upoważniony pisemnie przez kierownika zamawiającego.

Ustalono, że wynik postępowania zatwierdziła pani Ewa Mochol – specjalista ds. zamówień publicznych, posiadająca upoważnienie burmistrza „do wykonywania czynności dotyczących przygotowania i przeprowadzenia postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, w tym również zastrzeżonych dla Kierownika Zamawiającego, z wyłączeniem powoływania i odwoływania członków komisji przetargowej”, zawarte w piśmie OPR.0052.111.2011 burmistrza z dnia 17.05.2011r.

- Ustalono, że cena wybranej oferty (542.220,65 zł) była o 22.220,65 zł wyższa od kwoty, jaką zamawiający zamierzał przeznaczyć na finansowanie zamówienia, wynoszącej 520.000,00 zł. Cena wybranej oferty była też o 12.220,65 zł wyższa od planu wydatków budżetowych przeznaczonych na realizację zadania inwestycyjnego polegającego na przebudowie terenu przy przedszkolu i szkole podstawowej w Brusach – w dniu wyboru oferty plan ten wynosił 530.000,00 zł.

W myśl art. 93 ust. 1 pkt 4 Prawa Zamówień Publicznych zamawiający unieważnia postępowanie o zamówienie publiczne, jeżeli cena najkorzystniejszej oferty lub oferta z najniższą ceną przewyższa kwotę, którą zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, chyba że zamawiający może zwiększyć tę kwotę do ceny najkorzystniejszej oferty.

- O wyborze najkorzystniejszej oferty powiadomiono wszystkich wykonawców dniu 14.05.2015r. Kserokopię skierowanego do wszystkich wykonawców zawiadomienia załączono do akt roboczych kontroli.

Jak wykazano już w niniejszym protokole kontroli, zwiększenia o 25.000,00 zł (do wysokości 555.000,00 zł) planu wydatków na finansowanie zadania inwestycyjnego związanego z przebudową terenu przy przedszkolu i szkole podstawowej w Brusach dokonano uchwałą V/35/15 Rady Miejskiej z dnia 25 czerwca 2015r. w sprawie zmian w budżecie Gminy Brusy na 2015r. Zwiększenia planu dokonano po upływie ponad miesiąca od dnia wyboru najkorzystniejszej oferty i zawiadomienia o wyborze wszystkich wykonawców biorących udział w postępowaniu o zamówienie publiczne.

- Ustalono, że po zawiadomieniu wykonawców o wyborze najkorzystniejszej oferty zamawiający zwrócił w dniu 15.05.2015 roku wadium przetargowe (ubezpieczeniowe i bankowe gwarancje zapłaty wadium) wykonawcom, którzy nie wygrali przetargu. Tego samego dnia zamawiający wezwał też wszystkich wykonawców do wyrażenia zgody na przedłużenie o 60 dni upływającego w dniu 19.05.2015 roku terminu związania ofertą.

Ustalono, że zgody na przedłużenie terminu związania ofertą nie wyraziło dwóch wykonawców, tj. spółka MARBRUK w Charzykowach (oferta nr 1) i spółka BUILD w Lipuszu (oferta nr 4). W następstwie powyższego w dniu 21.05.2015 roku zamawiający poinformował tych wykonawców o wykluczeniu ich z prowadzonego postępowania (art. 24 ust. 2 pkt 2 PZP) oraz o odrzuceniu ich ofert w trybie art. 24 ust. 4 Prawa Zamówień Publicznych.

- Umowę nr ZP.272.6.2015 z wybranym wykonawcą zawarto w dniu 26.06.2015r. Postanowienia umowy w zakresie określenia zakresu rzeczowego zamówienia były zgodne ze SIWZ, a w zakresie wynagrodzenia wykonawcy – ze złożoną ofertą przetargową.

Podpisanie umowy nastąpiło w dniu, w którym dotychczasowy plan wydatków budżetowych na finansowanie przebudowy terenu przy przedszkolu i szkole podstawowej w Brusach (530.000,00 zł) zwiększono do wysokości 555.000,00 zł.

Do dnia zawarcia umowy urząd miejski nie poniósł żadnych wydatków na ww. zadanie inwestycyjne. Powyższe daje podstawę do stwierdzenia, że zamawiający posiadał wystarczające środki budżetowe na finansowanie umowy zawartej na kwotę 542.220,65 zł.

- Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia podano do publicznej wiadomości w dniu 1.07.2015r. – poz. 161378-2015 Biuletynu Zamówień Publicznych.

W tym samym dniu, pod poz. 161428-2015 ww. Biuletynu, opublikowano ogłoszenie o zmianie ogłoszenia. Zmiana polegała na poprawieniu zapisu dotyczącego liczby odrzuconych ofert – z pierwszego ogłoszenia wynikało, że nie odrzucono żadnej oferty, w ogłoszeniu zmieniającym podano prawidłowo, że odrzucono 2 oferty.

Zwrócono uwagę, że ogłoszenie o zamówieniu zawierało nieprawidłową informację o ofercie z najniższą ceną – podano kwotę 542.220,65 zł, winno być 536.001,00 zł (taką cenę zaproponowała firma AD-BET Adrian Paszko w Chojniczkach).

- Ze spisanego w dniu 7.09.2015 roku protokołu odbioru końcowego robót wynikało, że zamówienie zostało wykonane w terminie określonym w umowie z dnia 26.06.2015r. Protokół odbioru stanowił podstawę do wystawienia w dniu 7.09.2015 roku przez wykonawcę zamówienia faktury nr 27/2015 za wykonanie przebudowy terenu, na kwotę wynikającą z zawartej umowy. Wynikającą z faktury należność wykonawcy uregulowano terminowo w dniu 18.09.2015r.

[Kserokopie: zatwierdzonego w dniu 1.07.2015 roku „Protokołu postępowania w trybie przetargu nieograniczonego” dotyczącego zamówienia nr ZP 271.5.2015; zawiadomienia o wyborze najkorzystniejszej oferty z dnia 14.05.2015r. – poz. 9 akt kontroli]

- 8) W trakcie kontroli poproszono panią Ewę Mochol – specjalistę ds. zamówień publicznych o złożenie pisemnego wyjaśnienia w sprawie wyboru najkorzystniejszej oferty przed zabezpieczeniem wystarczających środków na finansowanie ww. zamówienia publicznego.

Skierowane do wyżej wymienionej pismo kontrolującego, nawiązujące do 3 przypadków wyboru najkorzystniejszej oferty przy niewystarczającym planie wydatków (przypadki takie stwierdzono również w 2016 i 2017 roku) załączono do akt roboczych kontroli,

[Skierowane do pani Ewy Mochol – specjalisty ds. zamówień publicznych pismo kontrolującego z dnia 21.05.2018r. w sprawie wyjaśnienia wyboru najkorzystniejszej oferty przed zabezpieczeniem wystarczających środków na finansowanie zamówienia – poz. 10 akt kontroli]

W złożonym wyjaśnieniu pani Ewa Mochol – specjalista ds. zamówień publicznych podała m.in. że – cyt.: „Zamawiający stoi na stanowisku, że można przeprowadzić postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego zakończone dokonaniem wyboru oferty najkorzystniejszej w sytuacji, gdy przewiduje się zwiększenie środków na realizację przedmiotu zamówienia, a tym samym zabezpieczenie planu finansowego, co powinno nastąpić przed podpisaniem umowy. Niedopuszczalne jest zaciągnięcie zobowiązania w sytuacji nieposiadania środków na ich realizację. Zgodnie z wyjaśnieniem Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu z dnia 22 lipca 2011r. „... zamawiający może wszcząć postępowanie o zamówienia publiczne nie mając jeszcze zabezpieczonych środków na realizację zamówienia publicznego. Obowiązek ten zachodzi w chwili zawarcia umowy z wykonawcą wybranym w postępowaniu...”. Ponadto, mimo, że Zamawiający nie mając wystarczającej kwoty na sfinansowanie zamówienia, dokonał wyboru najkorzystniejszej oferty, to zasadniczo może większość swoich decyzji unieważniać i powtarzać. Stąd

w opisanej sytuacji za dopuszczalne można uznać, że zamawiający chcąc uniknąć naruszenia dyscypliny finansów publicznych, w postaci podpisania umowy (zaciągnięcia zobowiązania) w sytuacji nieposiadania wystarczających środków na jej realizację, unieważni czynność wyboru najkorzystniejszej oferty oraz unieważni postępowanie o udzielenie zamówienia na podstawie art. 93 ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo zamówień publicznych.”

[Wyjaśnienie pani Ewy Mochol – specjalisty ds. zamówień publicznych w sprawie wyboru najkorzystniejszej oferty przed zabezpieczeniem wystarczających środków na realizację zamówienia publicznego – poz. 11 akt kontroli]

- 9) Na wstępie tej części protokołu (przy opisie wydatków na zadanie inwestycyjne związane z przebudową terenu przy przedszkolu i szkole podstawowej w Brusach) wykazano, że firmie Usługi Ogólnobudowlane SZELBRUK Piotr Szela w Sierakowicach przekazano w 2015 roku również wynagrodzenie w wysokości 5.291,46 zł, wynikające z umowy IFZ.032.53.2015 z dnia 16.11.2015r.
- Ustalono, że przywołaną umową, zawartą w trybie art. 4 pkt 8 w związku z art. 67 ust. 2 pkt 6 PZP, zlecono ww. firmie wykonanie w terminie do dnia 10.12.2015 roku zamówienia uzupełniającego do umowy ZP.272.6.2015 z dnia 26.06.2015r., obejmującego roboty budowlane polegające na przebudowie istniejącego chodnika i ścieżki rowerowej w ciągu pieszo-rowerowym między ul. Ogrodową i ul. Armii Krajowej w Brusach, celem dostosowania ich wysokości do nowo wybudowanej nawierzchni placu przy szkole, w miejscu lokalizacji przejścia dla pieszych.
 - Określone w umowie wynagrodzenie wynikało z kosztorysu ofertowego sporządzonego przez ww. wykonawcę w dniu 23.08.2015r. Na podstawie tego kosztorysu ustalono, że powierzchnia przebudowanego ciągu pieszo-rowerowego wynosiła 40,5m².
 - Ze spisanego w dniu 14.12.2015 roku protokołu końcowego odbioru robót wynikało, że zamówienie zostało wykonane w terminie określonym w umowie. Protokół odbioru robót stanowił podstawę wystawienia w tym samym dniu przez wykonawcę robót faktury nr 33/2015 na kwotę określoną w ww. umowie.
- Wynikającą z faktury należność wykonawcy robót uregulowano terminowo w dniu 31.12.2015r.

Rok 2016

- 1) Z uchwały Nr X/88/16 Rady Miejskiej z dnia 22 stycznia 2016r. w sprawie uchwały budżetowej gminy Brusy na rok 2016 wynikało, że wydatki majątkowe gminy zaplanowano w wysokości 3.687.097,00 zł.
- Środki w tej wysokości zamierzano wykorzystać na finansowanie 31 zadań inwestycyjnych, w tym 30 zadań wymienionych w załączniku nr 3 („Wykaz rocznych inwestycji Gminy Brusy na 2016 rok”) do uchwały budżetowej (2.750.852,00 zł) oraz

jednego zadania wieloletniego, wymienionego w wykazie przedsięwzięć Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2016-2022 (936.245,00 zł).

- 2) Po dokonanych w trakcie roku zmianach budżetu końcowy plan wydatków majątkowych wynosił 8.813.899,00 zł i był wyższy od planu początkowego o 5.126.802,00 zł, tj. o 139%.

Końcowy plan zakładał wydatkowanie: 7.724.565,00 zł na finansowanie inwestycji jednostek budżetowych (§ 605); 321.421,00 zł na zakupy inwestycyjne tych jednostek oraz 767.913,00 zł w formie dotacji celowych.

- Końcowy wykaz rocznych inwestycji gminy wymieniał 52 zadania inwestycyjne, na finansowanie których zaplanowano w budżecie środki finansowe w wysokości 7.856.512,00 zł. Kolejne 957.387,00 zł zabezpieczono na finansowanie w 2016 roku 3 inwestycyjnych zadań wieloletnich, wymienionych w wykazie przedsięwzięć Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2016-2022.
- W zakresie planowanych wydatków na własne zadania inwestycyjne i zakupy inwestycyjne, klasyfikowanych w §§ 605 i 606 wydatków (8.045.986,00 zł), największe środki budżetowe zamierzano wydatkować na finansowanie zadań związanych z: budową węzła transportowego na terenie ul. Armii Krajowej i ul. Nad Dworcem w Brusach (2.813.686,00 zł); zagospodarowaniem terenu stadionu sportowego w Brusach na cele sportowe w zakresie bieżni i urządzeń lekkoatletycznych oraz boisk piłki plażowej i piłki nożnej (936.245,00 zł); wykupem gruntów i dróg osiedlowych (700.000,00 zł); budową odcinka ul. Czernickiej w m. Czyczkowy (445.000,00 zł).

- 3) W 2016 roku wykonano wydatki majątkowe na sumę 6.593.903,93 zł. Wydatki te były o 2.219.995,07 zł niższe od wydatków planowanych – stanowiły 75% wydatków planowanych.

Powyższa wielkość obejmowała: 5.706.710,15 zł wydatków inwestycyjnych gminnych jednostek budżetowych (§ 605); 148.530,80 zł wydatków na zakupy inwestycyjne tych jednostek (§ 606); 738.461,39 zł dotacji celowych na pomoc finansową dla innych jednostek samorządu terytorialnego (§ 630) oraz 201,59 zł dotacji dla powiatu na inwestycje i zakupy inwestycyjne realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego (§ 662).

- 4) Kontrolę wydatków i kosztów inwestycyjnych przeprowadzono na przykładzie dwóch zadań inwestycyjnych związanych z budową odcinka ul. Czernickiej w m. Czyczkowy, tj. zadania pn. „Budowa odcinka ulicy Czernickiej w Czyczkowach” (na potrzeby kontroli – zadanie nr 1) i zadania pn. „Budowa odcinka ulicy Czernickiej w Czyczkowach – sołectwo Czyczkowy” – (zadanie nr 2).

Ustalono, że roboty budowlane obu tych zadań realizował ten sam wykonawca, wyłoniony w jednym postępowaniu przetargowym. Zadanie nr 2 finansowano ze środków Funduszu Sołeckiego.

- Początkowy plan wydatków inwestycyjnych na zadanie nr 1 (§ 605 w rozdziale 60016) w wysokości 350.000,00 zł ustalono przywołaną na wstępie uchwałą budżetową podstawową z dnia 22.01.2016r.

W trakcie roku ww. plan wydatków zwiększano dwukrotnie – uchwałą Nr XII/109/16 Rady Miejskiej z dnia 28 czerwca 2016r. plan zwiększono o 50.000,00 zł, do wysokości 400.000,00 zł, z kolei uchwałą Nr XIII/126/16 tego organu z dnia 14 września 2016 roku plan zwiększono o dalsze 45.000,00 zł, do wysokości 445.000,00 zł.

- Plan wydatków inwestycyjnych na zadanie nr 2 (25.000,00 zł), klasyfikowanych w § 605 rozdziału 60016, ustalono uchwałą budżetową podstawową ze stycznia 2016r. W trakcie roku plan ten nie był zmieniany.

- 5) W 2016 roku na kontrolowane zadania inwestycyjne poniesiono wydatki na sumę 453.020,87 zł. W tabeli poniżej zestawiono wydatki na te zadania, wynikające z odrębnych szczegółowych ewidencji księgowych (w zł):

Lp.	Wyszczególnienie	Wydatki na zadanie nr 1	Wydatki na zadanie nr 2	Wydatki łączne
1	2	3	4	5
1.	Wynagrodzenie wykonawcy robót budowlanych (Usługi Transportowe, Ziemne, Melioracyjne i Ogólnobudowlane Henryk Czarnowski w Kaliszu) wykonanych na podstawie umowy ZP.272.3.2016 z dnia 30.06.2016r.	382.072,74	24.999,54	407.072,28
2.	Wynagrodzenie ww. wykonawcy za roboty budowlane wykonane na podstawie umowy IFZ.032.24.2016 z dnia 16.09.2016r.	18.975,09	-	18.975,09
3.	Wynagrodzenie ww. wykonawcy za roboty budowlane wykonane na podstawie umowy IFZ.032.25.2016 z dnia 19.09.2016r.	16.002,44	-	16.002,44
4.	Wynagrodzenie inspektora nadzoru budowlanego	10.000,00	-	10.000,00
5.	Opłata za przyłączenie oświetlenia ulicznego do sieci energetycznej	971,06	-	971,06
Razem:		428.021,33	24.999,54	453.020,87

- 6) Koszty inwestycyjne kontrolowanych zadań ewidencjonowano na analitycznych kontach 080-18 i 080-137.

Kontrolując obroty na tym koncie ustalono, że przed 2016 rokiem na te zadania nie poniesiono żadnych kosztów. W 2016 roku na kontach tych zaksięgowano koszty na sumę 453.020,87 zł (428.021,33 zł i 24.999,54 zł), tj. równe poniesionym w tym roku wydatkom.

Rozliczenia ww. kosztów dokonano w grudniu 2016 roku – pod datą 22.12.2016 roku na stan ewidencyjny środków trwałych przyjęto powstałe składniki majątku, obejmujące m.in. jezdnię z betonu asfaltowego, linię energetyczną, oświetlenie uliczne i kanalizację deszczową.

- 7) Kontrolę przestrzegania ustawy Prawo Zamówień Publicznych w zakresie wydatków majątkowych przeprowadzono na przykładzie zamówienia publicznego pn. „Budowa odcinka ul. Czernickiej w Czyczkowach” (sprawa ZP.271.6.2016).

Podstawowe informacje dotyczące tego zamówienia zawarto w tabeli:

Wyszczególnienie	Ustalone dane
1	2
Wartość szacunkowa zamówienia	457.317,08 zł (równowartość 109.539,65 euro), w tym wartość zamówień uzupełniających 152.439,03 zł (36.513,22 euro)
Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia	Zatwierdzona w dniu 27.04.2016r., od tego dnia zamieszczona w BIP gminy
Wybrany tryb zamówienia publicznego	Przetarg nieograniczony
Rodzaj zamówienia	Roboty budowlane
Zakres rzeczowy zamówienia (ogólnie)	Budowa/wykonanie: kanalizacji deszczowej; asfaltowej nawierzchni drogi; oświetlenia ulicznego; oznakowania pionowego i poziomego; przebudowy i wymiany hydrantu
Wymagany termin wykonania zamówienia	Od dnia podpisania umowy do dnia 29.07.2016r.
Wadium	6.000,00 zł
Oferty częściowe	Nie dopuszczono możliwości składania ofert częściowych
Przewidywane zamówienia uzupełniające	Przewidziano udzielenie zamówień uzupełniających (art. 67 ust. 1 pkt PZPO, stanowiących nie więcej niż 50% wartości zamówienia podstawowego i polegających na powtórzeniu tego samego rodzaju zamówień
Publikacja w BZP ogłoszenia o zamówieniu oraz o zmianie ogłoszenia	Nr 105068-2016 z dnia 27.04.2016r. Nie zmieniano treści ogłoszenia
Termin składania ofert	do godz. 11.00 w dniu 12.05.2016r.
Kryteria oceny ofert	Cena – 99%, okres gwarancji 1%;
Cena w ofercie (ryczałtowa, kosztorysowa)	Zamawiający oczekiwał podania w ofercie ceny ryczałtowej
Powołanie komisji przetargowej	Zarządzenie Nr 293/2016 Burmistrza Brus z dnia 29 kwietnia 2016r. w sprawie powołania komisji przetargowej w celu przeprowadzania zamówienia (...)
Liczba złożonych ofert	2
Oferta z najniższą ceną – oferta z najwyższą ceną	Najniższa cena: 407.072,28 zł – Usługi Transportowe, Ziemne, Melioracyjne i Ogólnobudowlane Henryk Czarnowski w Kaliszu; Najwyższa cena: 424.415,24 zł – MARBRUK Sp. z o.o. w Charzykowach
Oferty odrzucone – podstawa prawna	0
Wykluczeni wykonawcy – podstawa prawna	0
Cena wybranej oferty – wybrany wykonawca	407.072,28 zł – Usługi Transportowe, Ziemne, Melioracyjne i Ogólnobudowlane Henryk Czarnowski w Kaliszu
Zawiadomienie o wyborze oferty – data	18.05.2016r.
Numer umowy, data zawarcia	ZP.272.3.2016
Publikacja ogłoszenia o udzieleniu zamówienia w Biuletynie Zamówień Publicznych	30.06.2016r. – nr 112189-2016

- Procedurę wyboru wykonawcy kontrolowanego zamówienia publicznego wszczęto na „Wniosek – ustalenie trybu i rozpoczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (...)”, sporządzony w dniu 26.04.2016 roku w Wydziale Inwestycji i Funduszy Zewnętrznych urzędu miejskiego.

We wniosku podano, że szacunkowa wartość zamówienia obejmowała wartość zamówienia podstawowego (304.878,05 zł) oraz wartość zamówień uzupełniających (152.439,03 zł). Podano też, że szacunkową wartość zamówienia ustaliła w dniu 10.03.2016 roku pani Beata Cuppa (inspektor w ww. Wydziale).

Wyżej wymieniona okazała do kontroli opracowany w dniu 9.02.2016 roku kosztorys inwestorski (właściwie: 3 kosztorysy, sporządzone odrębnie dla branży drogowej, branży sanitarnej i kanalizacji oraz dla branży elektrycznej i oświetlenia), sporządzony na wartość 304.878,05 zł.

Do kontroli nie przedłożono dokumentu z szacowania wartości kontrolowanego zamówienia na podstawie kosztorysu inwestorskiego, z uwzględnieniem przewidzianych do wykonania zamówień uzupełniających.

- Z ww. wniosku wynikało, że przedmiotem zamówienia są roboty budowlane dotyczące dwóch zadań inwestycyjnych – „Budowa odcinka ul. Czernickiej w Czyczkowach” oraz „Budowa odcinka ulicy Czernickiej w Czyczkowach – sołectwo Czyczkowy”.

Dalsze zapisy wniosku wskazywały, że na sfinansowanie zamówienia zamawiający zamierzał przeznaczyć kwotę 365.000,00 zł, z tego 340.000,00 zł na pierwsze zadanie i 25.000,00 zł na zadanie drugie.

- Z protokołu nr 1 z dokonanego w dniu 12.05.2016 roku otwarcia ofert złożonych do przetargu wynikało, że w wyznaczonym terminie swoje oferty złożyło 2 wykonawców (nazwy wykonawców i ceny ofertowe podano w tabeli powyżej) oraz, że przed otwarciem ofert członek komisji przetargowej podał kwotę, jaką zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie przedmiotowego zamówienia – 365.000,00 zł.
- W protokole nr 2 z badania ofert przez komisję przetargową w dniu 13.05.2016 roku zawarto zapis mówiący, że oferta spółki MARBRUK w Charzykowach posiadała braki. Komisja zaproponowała datę 17.05.2016r., jako termin do ich usunięcia.
- Na posiedzeniu odbytym w dniu 18.05.2016 roku komisja przetargowa stwierdziła kompletność wszystkich ofert (po nadesłaniu uzupełnień) oraz zaproponowała wybór oferty firmy Usługi Transportowe, Ziemne, Melioracyjne i Ogólnobudowlane Henryk Czarnowski w Kaliszu (z ceną 407.072,28 zł), jako oferty najkorzystniejszej. Powyższe wynikało z protokołu nr 3 z oceny ofert złożonych do przetargu nieograniczonego.
- Ustalono, że oferta ww. wykonawcy uzyskała największą liczbę punktów w ocenie ofert dokonanej z zastosowaniem kryteriów oceny podanych w SIWZ i ogłoszeniu o przetargu oraz sposobu oceny ofert podanego w SIWZ.
- W dniu wyboru najkorzystniejszej oferty sporządzono zawiadomienie o wyborze oferty i przesłano je wykonawcom biorącym udział w postępowaniu. Kserokopię zawiadomienia załączono do akt roboczych kontroli.
- Stwierdzono, że cena wybranej w dniu 18.05.2016 roku oferty (407.072,28 zł) była o 42.072,28 zł wyższa od kwoty, jaką zamawiający zamierzał przeznaczyć na finansowanie zamówienia, wynoszącej 365.000,00 zł.

Cena wybranej oferty była też o 32.072,28 zł wyższa od planu wydatków przeznaczonych w budżecie gminy na realizację dwóch zadań inwestycyjnych związanych z budową odcinka ul. Czernickiej w Czyczkowach, wynoszącego 375.000,00 zł (350.000,00 zł + 25.000,00 zł).

W myśl art. 93 ust. 1 pkt 4 Prawa Zamówień Publicznych zamawiający unieważnia postępowanie o zamówienie publiczne, jeżeli cena najkorzystniejszej oferty lub oferta z najniższą ceną przewyższa kwotę, którą zamawiający zamierza przeznaczyć na

sfinansowanie zamówienia, chyba że zamawiający może zwiększyć tę kwotę do ceny najkorzystniejszej oferty.

- Jak wykazano już w niniejszym protokole kontroli, zwiększenia początkowego planu wydatków inwestycyjnych związanych z budową ul. Czernickiej w Czyczkowach (375.000,00 zł) dokonano uchwałami Rady Miejskiej – Nr XII/109/16 z dnia 28.06.2016 roku (plan zwiększono o 50.000,00 zł) oraz Nr XIII/126/16 z dnia 14.09.2016 roku plan zwiększono o dalsze 45.000,00 zł.

Zwiększenie planu do wysokości przewyższającej cenę wybranej oferty nastąpiło po upływie ponad miesiąca od dnia wyboru najkorzystniejszej oferty i powiadomienia o tym wyborze wszystkich wykonawców biorących udział w postępowaniu o ww. zamówienie publiczne.

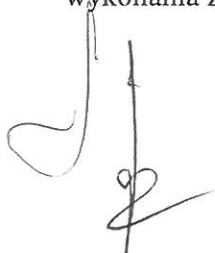
Złożone przez panią Ewę Mochol – specjalistę ds. zamówień publicznych pisemne wyjaśnienie odnoszące się do 3 przypadków wyboru najkorzystniejszej oferty przez zabezpieczeniem wystarczających środków na realizację zamówienia załączono do akt roboczych kontroli.

- Ustalono, że w dniu 7.06.2016 roku zamawiający zwrócił się do wykonawców o wyrażenie zgody na przedłużenie o 60 dni upływającego w dniu 10.06.2016 roku terminu związania ofertą. W tym samym dniu zamawiający uzyskał zgody od obu wykonawców uczestniczących w postępowaniu.
- Dokumentujący prowadzone postępowanie „Protokół postępowania w trybie przetargu nieograniczonego” zatwierdzono w dniu 30.06.2016r. Kserokopię tego protokołu załączono do akt roboczych kontroli.
- Umowa nr ZP.272.3.2016 z wybranym wykonawcą zamówienia została zawarta w dniu 30.06.2016r. Postanowienia umowy w zakresie określenia zakresu rzeczowego zamówienia były zgodne ze SIWZ, a w zakresie wynagrodzenia wykonawcy – ze złożoną ofertą przetargową.

W dniu podpisania umowy plan wydatków budżetowych na finansowanie dwóch zadań inwestycyjnych związanych z budową odcinka ul. Czernickiej w Czyczkowach wynosił 425.000,00 zł (400.000,00 zł i 25.000,00 zł), do dnia podpisania umowy nie wykorzystano z tego żadnych środków.

Powyższe daje podstawę do stwierdzenia, że w dniu podpisania umowy zamawiający posiadał wystarczające środki budżetowe na finansowanie umowy zawartej na kwotę 407.072,28 zł.

- Ustalono, że w dniu zawarcia ww. umowy na realizację kontrolowanego zamówienia publicznego strony umowy spisały aneks nr 1 do tej umowy, wydłużający termin wykonania zamówienia z dnia 29.07.2016 roku do dnia 29.08.2016r.



Dokonując istotnej zmiany umowy powołano się na: brak możliwości niezwłocznego zawarcia umowy z wykonawcą po dokonaniu wyboru najkorzystniejszej oferty; art. 144 ust. 1 PZP; § 11 ust. 2 pkt 2 tiret czwarte umowy oraz zgodę obu stron na dokonanie zmian w umowie.

Przywołane uregulowania z § 11 ust. 2 umowy dopuszczały zmianę terminu realizacji przedmiotu umowy w przypadku – cyt.: „braku możliwości niezwłocznego zawarcia umowy z wykonawcą po dokonaniu wyboru najkorzystniejszej oferty”.

Wniosek o przedłużenie terminu wykonania zamówienia do dnia 29.08.2016 roku wykonawca zamówienia skierował do zamawiającego w dniu 22.06.2016r., tzn. jeszcze przed zawarciem umowy. Swój wniosek wykonawca motywował „długim okresem czasu pomiędzy wyborem najkorzystniejszej oferty w przetargu a podpisaniem umowy na wykonanie zadania, co znacznie skróciło termin realizacji zadania uniemożliwiając jego wykonanie w wyznaczonym terminie”.

- W toku dalszych czynności kontrolnych ustalono, że w dniu 25.08.2016 roku strony umowy spisały kolejny (nr 2) aneks do umowy z dnia 30.08.2016r., na mocy którego dotychczasowy termin wykonania zamówienia (do dnia 29.08.2016r.) został wydłużony do dnia 29.09.2016r.

Dokonując istotnej zmiany umowy powołano się na: konieczność udzielenia zamówienia dodatkowego na likwidację różnic między poziomem projektowanej drogi a terenem, poprzez wykonanie muru oporowego w miejscu istniejącego ogrodzenia wraz z dodatkową nawierzchnią na zjeździe oraz na wykonanie dodatkowej studni rewizyjnej i wpustów deszczowych w ul. Polnej; art. 144 ust. 1 PZP; § 11 ust. 2 tiret pierwsze; zgodę obu stron na dokonanie zmian w umowie.

Przywołane uregulowania z § 11 ust. 2 umowy dopuszczały zmianę terminu realizacji przedmiotu umowy – cyt.: „w przypadku wystąpienia odmiennych od przyjętych w dokumentacji projektowej warunków terenowych, w szczególności istnienia niezainwentaryzowanych podziemnych sieci, instalacji urządzeń, obiektów budowlanych, pozostałości itp.”.

- Ze spisanych w dniu 7.10.2016 roku dwóch protokołów odbioru końcowego robót (odrębnych dla obu ww. zadań inwestycyjnych) wynikało, że zamówienie wykonano w terminie wynikającym z umowy.

Protokoły odbioru stanowiły podstawę do wystawienia przez wykonawcę w tym samym dniu faktur nr 141/2016 i 143/2016 za wykonanie roboty. Wynikające z faktur należności wykonawcy, na sumę 407.072,28 zł, uregulowano terminowo w dniu 3.11.2016r.

[Kserokopie: zatwierdzonego w dniu 30.06.2016 roku „Protokołu postępowania w trybie przetargu nieograniczonego” dotyczącego zamówienia nr ZP 271.6.2016; zawiadomienia o wyborze najkorzystniejszej oferty z dnia 18.05.2016r. – poz. 12 akt kontroli]

- 8) Na wstępie tej części protokołu (przy opisie wydatków na zadania inwestycyjne związane z budową odcinka ul. Czernickiej w Czyczkowach) wykazano, że firmie Usługi Transportowe, Ziemne, Melioracyjne i Ogólnobudowlane Henryk Czarnowski w Kaliszu przekazano w 2016 roku również wynagrodzenia w wysokościach 18.975,09 zł i 16.002,44 zł, wynikających z umów nr IFZ.032.24.2016 z dnia 16.09.2016r. i nr IFZ.032.25.2016 z dnia 19.09.2016r.
- a) Ustalono, że pierwsza z tych umów dotyczyła wykonania „zamówienia dodatkowego do umowy ZP.272.13.2016 z dnia 30.06.2016r.”, polegającego na wykonaniu dodatkowej studni rewizyjnej oraz wpustów deszczowych w ul. Polnej, jak też na likwidacji różnic między poziomem projektowanej drogi a terenem w okolicy zjazdu na posesję na skrzyżowaniu ulic Polnej i Czernickiej poprzez wykonanie niwelacji, muru oporowego oraz dodatkowej nawierzchni na zjeździe. Konieczność wykonania tych robót, nieobjętych zamówieniem podstawowym, strony umowy i inspektor nadzoru inwestorskiego potwierdzili w „protokole konieczności udzielenia zamówienia dodatkowego” spisany w dniu 22.08.2016r.
- Z § 1 umowy wynikało, że zawarto ją na podstawie art. 4 pkt 8 w związku z art. 67 ust. 1 pkt 5 PZP.
Stwierdzono, że przywołany pkt 5 w ustępie 1 art. 67 PZP został uchylony ustawą z dnia 22 czerwca 2016r. o zmianie ustawy Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2016r., poz. 1020). Przepis dający możliwość udzielenia w trybie z wolnej ręki dotychczasowemu wykonawcy usług lub robót budowlanych zamówień dodatkowych, nieobjętych zamówieniem podstawowym i nieprzekraczających łącznie 50% wartości realizowanego zamówienia, niezbędnych do jego prawidłowego wykonania, których wykonanie stało się konieczne na skutek sytuacji niemożliwej wcześniej do przewidzenia, został uchylony z dniem 28.07.2016r.
 - Wykonane prace odebrano w dniu 6.10.2016r. Zapłaty wynagrodzenia wynikającego z faktury nr 143/2016 z dnia 7.10.2016 roku dokonano terminowo w dniu 3.11.2016r.
- b) Zawarta na podstawie art. 4 pkt 8 w związku z art. 67 ust. 1 pkt 6 PZP umowa nr IFZ.032.25.2016 z dnia 19.09.2016r. dotyczyła wykonania „zamówienia dodatkowego do umowy ZP.272.13.2016 z dnia 30.06.2016r.”, polegającego na budowie nawierzchni drogowych na odcinku ul. Czernickiej o długości 20 mb. Określona w umowie wartość robót wynikała ze sporządzonej przez wykonawcę „Tabeli elementów scalonych”, zaakceptowanej przez inspektora nadzoru inwestorskiego.
Wykonane prace odebrano w dniu 7.10.2016r. Zapłaty wynagrodzenia wynikającego z faktury nr 142/2016 z dnia 7.10.2016 roku dokonano terminowo w dniu 3.11.2016r.



Rok 2017

- 1) Z uchwały Nr XVI/156/2016 Rady Miejskiej z dnia 28 grudnia 2016r. w sprawie uchwały budżetowej gminy Brusy na rok 2017 wynikało, że wydatki majątkowe gminy zaplanowano w wysokości 6.112.531,00 zł.

Środki w tej wysokości zamierzano wykorzystać na finansowanie 46 zadań inwestycyjnych, w tym 41 zadań wymienionych w załączniku nr 3 („Wykaz rocznych inwestycji Gminy Brusy na 2017 rok”) do uchwały budżetowej (2.748.579,00 zł) oraz 5 zadań wieloletnich, wymienionych w wykazie przedsięwzięć Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2017-2022 (3.363.952,00 zł).

- 2) Po dokonanych w trakcie roku zmianach budżetu końcowy plan wydatków majątkowych wynosił 16.950.673,00 zł i był wyższy od planu początkowego o 10.838.141,00 zł (o 177%).

- Aktualny na koniec roku plan wydatków majątkowych zakładał wydatkowanie: 15.249.352,00 zł na finansowanie zadań inwestycyjnych jednostek budżetowych (§ 605); 357.761,00 zł na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych (§ 606); 1.301.060,00 zł w formie dotacji (§§ 623, 630 i 662) oraz 42.500,00 zł poprzez wpłatę na państwowy fundusz celowy (§ 617).
- Końcowy wykaz rocznych inwestycji wymieniał 67 zadań inwestycyjnych, na finansowanie których zabezpieczono środki finansowe w wysokości 10.456.452,00 zł. Kolejne 6.494.221,00 zł zaplanowano na finansowanie w 2017 roku 12 inwestycyjnych zadań wieloletnich, wymienionych w wykazie przedsięwzięć Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2017-2022.

W zakresie planowanych wydatków na własne zadania inwestycyjne i zakupy inwestycyjne (§§ 605 i 606 – 15.607.113,00 zł) największe środki budżetowe zamierzano wydatkować na finansowanie zadań związanych z: rozbudową drogi Małe Chełmy – Rolbik (3.448.703,00 zł); termomodernizacją obiektów użyteczności publicznej (3.259.785,00 zł) oraz budową ulic w m. Leśno – Brzozowej, Polnej i części Wykopaliskowej (1.905.147,00 zł).

- 3) Ustalono, że w 2017 roku wydatki majątkowe gminy wyniosły 12.158.884,38 zł i były o 4.791.788,62 zł niższe od wydatków planowanych – stanowiły 72%% wydatków planowanych.

Wydatki wykonane obejmowały: 10.873.009,78 zł wydatków inwestycyjnych gminnych jednostek budżetowych (§§ 605 i 606); 1.245.225,10 zł wydatków w formie budżetowych dotacji inwestycyjnych (§§ 623 i 630) oraz 40.649,50 zł wydatków klasyfikowanych jako wpłaty na państwowy fundusz celowy (§ 617).

- 4) Kontrolę wydatków i kosztów inwestycyjnych przeprowadzono na przykładzie dwóch zadań inwestycyjnych związanych z budową ul. Długiej w Męcikale, tj. zadania pn. „*Rozpoczęcie budowy ul. Długiej w Męcikale – sołectwo Męcikał*” (na potrzeby kontroli – zadanie nr 1) i zadania pn. „*Budowa ul. Długiej w Męcikale*” – (zadanie nr 2). Ustalono, że roboty budowlane obu tych zadań realizował ten sam wykonawca, wyłoniony w jednym postępowaniu przetargowym. Pierwsze z ww. zadań finansowano ze środków Funduszu Sołeckiego.
- Plan wydatków inwestycyjnych na zadanie nr 1 (§ 605 w rozdziale 60016) w wysokości 23.280,00 zł ustalono przywołaną na wstępie uchwałą budżetową podstawową z dnia 28.12.2016r. Do końca 2017 roku plan ten nie był zmieniany.
 - Początkowy plan wydatków inwestycyjnych na drugie zadanie, w wysokości 400.000,0 zł, ustalono uchwałą Nr XXI/198/17 Rady Miejskiej z dnia 4 sierpnia 2017r. w sprawie zmian w budżecie Gminy Brusy na 2017r. W trakcie roku plan ten zwiększono o 200.000,00 zł, do wysokości 600.000,00 zł. Zwiększenia planu dokonano zarządzeniem Nr 605/17 Burmistrza Brus z dnia 2 listopada 2017r. w sprawie zmian w budżecie Gminy Brusy na 2017r.
- 5) W 2017 roku na kontrolowane zadania inwestycyjne poniesiono wydatki na sumę 578.252,79 zł. W tabeli poniżej zestawiono wydatki na te zadania, wynikające z odrębnych szczegółowych ewidencji księgowych (w zł):

Lp.	Wyszczególnienie	Wydatki na zadanie nr 1	Wydatki na zadanie nr 2	Wydatki łączne
1	2	3	4	5
1.	Wynagrodzenie wykonawcy robót budowlanych (AD-BET Adrian Paszko w Chojniczkach) wykonanych na podstawie umowy ZP.272.22.2017 z dnia 9.11.2017r.	23.277,75	548.143,35	571.421,10
2.	Wynagrodzenie inspektora nadzoru budowlanego	-	6.500,00	6.500,00
3.	Oplata przyłączeniowa	-	323,69	323,69
4.	Oplata z dziennik budowy	-	8,00	8,00
Razem:		23.277,75	554.975,04	578.252,79

- 6) Koszty inwestycyjne kontrolowanych zadań ewidencjonowano na analitycznych kontach 080-111 i 080-21.

Kontrolując obroty na tych kontach ustalono, że przed 2017 rokiem na te zadania poniesiono koszty w wysokości 23.000,00 zł, związane z opracowaniem dokumentacji projektowej. W 2017 roku na kontach tych zaksięgowano koszty na sumę 578.252,79 zł, równe poniesionym w tym roku wydatkom (23.277,75 zł + 554.975,04 zł).

Rozliczenia wszystkich kosztów, na sumę 601.252,79 zł, dokonano w grudniu 2017 roku – pod datą 31.12.2017 roku na stan ewidencyjny środków trwałych przyjęto powstałe składniki majątku, obejmujące jezdnię z oświetleniem ulicznym (wartość początkowa – 490.552,79 zł) oraz kolektor kanalizacji deszczowej z przykanalikami (110.700,00 zł).

- 7) Kontrolę przestrzegania w 2017 roku ustawy Prawo Zamówień Publicznych w zakresie wydatków majątkowych przeprowadzono na przykładzie zamówienia publicznego pn. „Budowa ul. Długiej w Męcikale” (sprawa ZP.271.20.2017).

Podstawowe informacje dotyczące tego zamówienia zawarto w tabeli poniżej:

Wyszczególnienie	Ustalone dane
1	2
Wartość szacunkowa zamówienia	562.454,70 zł (równowartość 134.733,92 euro)
Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia	Opracowana w dniu 6.10.2017r., zatwierdzona przez specjalistę ds. zamówień publicznych
Wybrany tryb zamówienia publicznego	Przetarg nieograniczony
Rodzaj zamówienia	Roboty budowlane
Zakres rzeczowy zamówienia (ogólnie)	Budowa nawierzchni drogowych (ok. 190 m); budowa kanalizacji deszczowej; budowa oświetlenia drogowego; wykonanie oznakowania pionowego i poziomego.
Wymagany termin wykonania zamówienia	Do dnia 30.11.2017r.
Wadium	7.000,00 zł, płatne przed terminem składania ofert
Oferty częściowe	Zamawiający nie dopuścił możliwości składania ofert częściowych
Publikacja w BZP ogłoszenia o zamówieniu	6.10.2017r. – Nr 598740-N-2017
Termin składania ofert	godz. 12:00 w dniu 23.10.2017r.
Kryteria oceny ofert	Cena – 60%, termin płatności – 40% (21 dni – 0 pkt; 30 dni – 40 pkt)
Cena w ofercie (ryczałtowa, kosztorysowa)	Zamawiający oczekiwał podania w ofercie ceny ryczałtowej za wykonanie zamówienia
Powołanie komisji przetargowej	Zarządzenie Nr 589/17 Burmistrza Brus z dnia 9.10.2017r.
Liczba złożonych ofert	3
Oferta z najniższą ceną – oferta z najwyższą ceną	Najniższa cena: AD-BET Adrian Paszko w Chojniczkach (571.421,10 zł) Najwyższa cena: Usługi Ogólnobudowlane MARBRUK w Charzykowach (826.037,32 zł)
Oferty odrzucone – podstawa prawna	Nie odrzucono żadnej oferty
Wykluczeni wykonawcy – podstawa prawna	Z postępowania nie wykluczono żadnego wykonawcy
Cena wybranej oferty – wybrany wykonawca	571.421,10 zł - AD-BET Adrian Paszko w Chojniczkach
Zawiadomienie o wyborze oferty – data	27.10.2017r.
Numer umowy, data zawarcia	Umowa ZP.272.22.2017 z dnia 9.11.2017r.
Publikacja ogłoszenia o udzieleniu zamówienia w Biuletynie Zamówień Publicznych	16.11.2017r. – 5000060025-N-2017

- Procedurę wyboru wykonawcy kontrolowanego zamówienia publicznego wszczęto na „Wniosek – ustalenie trybu i rozpoczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (...)”, sporządzony w dniu 6.10.2017 roku w Wydziale Inwestycji i Funduszy Zewnętrznych urzędu miejskiego.

We wniosku podano, że szacunkowa wartość zamówienia obejmowała wartość zamówienia podstawowego (374.969,80 zł) oraz wartość zamówienia z art. 67 ust. 1 pkt 6 Prawa Zamówień Publicznych (187.484,90 zł). Podano też, że szacunkową wartość zamówienia ustaliła w dniu 6.10.2017 roku pani Beata Cuppa – inspektor w ww. Wydziale. Wyżej wymieniona okazała do kontroli:

- opracowane przez uprawnione osoby w sierpniu i listopadzie 2016r. (zaktualizowane na dzień 6.10.2017r.) trzy kosztorysy inwestorskie (odrębne dla branż drogowej, sanitarnej i elektrycznej), dotyczące budowy ul. Długiej w Męcikale o długości ok. 450 mb, sporządzone na wartość 872.022,78 zł;
- sporządzony przez panią Beatę Cuppę – inspektor dokument zatytułowany „Budowa ul. Długiej w Męcikale (odcinek o dł. 190 mb) – wynikająca z tego dokumentu wartość szacunkowa zamówienia dla takiego odcinka drogi wynosiła 374.969,80 zł.

Do kontroli nie przedłożono dokumentu z wycień (szacowania) wartości kontrolowanego zamówienia uwzględniającej wartość przewidzianego przez zamawiającego zamówienia w trybie art. 67 ust. 1 pkt 6 Prawa Zamówień Publicznych.

- Z ww. wniosku wynikało, że przedmiotem zamówienia są roboty budowlane dotyczące dwóch zadań inwestycyjnych – „Rozpoczęcie budowy ul. Długiej w Męcikale” oraz „Budowa ul. Długiej w Męcikale”. Na sfinansowanie zamówienia zamawiający przeznaczył kwotę 416.930,00 zł, w tym 23.280,00 zł na zadanie nr 1 oraz 393.650,00 zł na zadanie nr 2.
- Z protokołu z dokonanego w dniu 23.10.2017 roku otwarcia ofert złożonych do przetargu wynikało, że w wyznaczonym terminie swoje oferty złożyło 3 wykonawców – nazwy wykonawców i ceny ofert wymieniono w tabeli:

Lp. – nr oferty	Nazwa wykonawcy	Cena oferty (zł)
1	2	3
1.	AD-BET Adrian Paszko w Chojniczkach	571.421,10
2.	Usługi Ogólnobudowlane MARBRUK w Charzykowach	826.037,32
3.	Usługi Transportowe, Ziemne, Melioracyjne i Ogólnobudowlane Henryk Czarnowski w Kaliszu	617.314,18

Z ww. protokołu wynikało również, że przed otwarciem ofert przewodniczący komisji przetargowej podał kwotę, jaką zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie przedmiotowego zamówienia – 416.930,00 zł.

- Protokół nr 2 z badania i oceny ofert w dniu 27.10.2017 roku zawierał zapisy mówiące o stwierdzeniu przez komisję przetargową kompletności złożonych ofert, jak również o zaproponowaniu wyboru oferty formy AD-BET Adrian Paszko w Chojniczkach, jako oferty najkorzystniejszej. Oferta ta, z najniższą ceną (571.421,10 zł), uzyskała największą ilość punktów na podstawie obowiązujących kryteriów oceny ofert.
- Dzień 27.10.2017 roku był też dniem zatwierdzenia wyboru wykonawcy zamówienia publicznego oraz sporządzenia zawiadomienia o wyborze oferty i przesłania zawiadomienia wykonawcom biorącym udział w postępowaniu. Kserokopię przesłanego wykonawcom zawiadomienia o wyborze najkorzystniejszej oferty załączono do akt roboczych kontroli.
- Stwierdzono, że cena wybranej w dniu 27.10.2017 roku oferty (571.421,10 zł) była o 154.491,10 zł wyższa od kwoty, jaką zamawiający zamierzał przeznaczyć na finansowanie zamówienia, wynoszącej 416.930,00 zł.

Cena wybranej oferty była też o 148.141,10 zł wyższa od planu wydatków przeznaczonych w budżecie gminy na realizację dwóch zadań inwestycyjnych związanych z budową ul. Długiej w Męcikale (§ 605 w rozdziale 60016), wynoszącego 423.280,00 zł (23.280,00 zł + 400.000,00 zł).

W myśl art. 93 ust. 1 pkt 4 Prawa Zamówień Publicznych zamawiający unieważnia postępowanie o zamówienie publiczne, jeżeli cena najkorzystniejszej oferty lub oferta z najniższą ceną przewyższa kwotę, którą zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, chyba że zamawiający może zwiększyć tę kwotę do ceny najkorzystniejszej oferty.

Zwiększenia planu do wysokości przewyższającej cenę wybranej oferty dokonano zarządzeniem Nr 605/17 Burmistrza Brus z dnia 2 listopada 2017r. w sprawie zmian w budżecie Gminy Brusy na 2017r. Zwiększenie to nastąpiło po upływie kilku dni od dnia wyboru najkorzystniejszej oferty i zawiadomienia o wyborze wszystkich wykonawców biorących udział w postępowaniu o zamówienie publiczne.

- Złożone przez panią Ewę Mochol – specjalistę ds. zamówień publicznych pisemne wyjaśnienie odnoszące się do 3 przypadków wyboru najkorzystniejszej oferty przez zabezpieczeniem wystarczających środków na realizację zamówienia załączono do akt roboczych kontroli.

- Umowę nr ZP.272.22.2017 z wybranym wykonawcą zawarto w dniu 9.11.2017r. Postanowienia umowy w zakresie określenia zakresu rzeczowego zamówienia były zgodne ze SIWZ, a w zakresie wynagrodzenia wykonawcy – ze złożoną ofertą przetargową.

W dniu podpisania umowy plan wydatków budżetowych na finansowanie dwóch zadań inwestycyjnych związanych z budową ul. Długiej w Męcikale wynosił 623.280,00 zł (23.280,00 zł + 600.000,00 zł), do dnia podpisania umowy poniesiono wydatek w kwocie 323,69 zł, związany z wniesieniem opłaty przyłączeniowej.

Powyższe daje podstawę do stwierdzenia, że w dniu podpisania umowy zamawiający posiadał wystarczające środki budżetowe na finansowanie umowy zawartej na kwotę 571.421,10 zł.

- Przeprowadzone postępowanie udokumentowano „Protokołem postępowania o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego”, zatwierdzonym w dniu 16.11.2017r. Kserokopię tego protokołu załączono do akt roboczych kontroli.

- O wykonaniu zamówienia i gotowości do odbioru robót wykonawca zamówienia powiadomił zamawiającego w dniu 30.11.2017r., tj. w ostatnim dniu terminu do wykonania zamówienia.

Ze spisanych w dniu 8.12.2017 roku dwóch „Protokołów z rozpoczęcia procedury odbiorowej” (odrębne protokoły dla 2 zadań inwestycyjnych) wynikało, że komisja odbiorowa stwierdziła usterki, polegające m.in. na niewłaściwym ustawieniu ogrodzenia jednej z posesji (w pasie drogowym) oraz niezgodnym z projektem wykonaniu oświetlenia

drogi. W protokołach określono termin usunięcia usterek oraz odbioru końcowego robót – do dnia 20.12.2017r.

- Końcowego odbioru robót komisja odbiorowa dokonała w dniu 20.12.2017r., co ustalono na podstawie sporządzonych na tę okoliczność protokołów końcowych odbioru robót.
- Stwierdzono, że w dniu 30.11.2017r., tj. w dniu upływu terminu do wykonania zamówienia, lecz jeszcze przed odbiorem wykonanych robót, wykonawca zamówienia wystawił i dostarczył zamawiającemu dwie faktury za wykonane roboty – fakturę nr 230/2017, wystawioną na kwotę 23.277,75 zł oraz fakturę nr 231/2017, wystawioną na kwotę 548.143,35 zł. Określony w fakturach termin zapłaty należności upływał w dniu 30.12.2017r.

Z adnotacji na fakturach wynikało, że sprawdzenia tych dokumentów pod względem merytorycznym, legalności, celowości i gospodarności dokonano w dniu 20.12.2017r., tj. w dniu końcowego odbioru robót.

Zapłaty wynagrodzenia wykonawcy zamówienia, w kwotach wynikających z otrzymanych faktur, dokonano w dniu 28.12.2017r.

[Kserokopie: zatwierdzonego w dniu 16.11.2017 roku „Protokołu postępowania w trybie przetargu nieograniczonego” dotyczącego zamówienia nr ZP 271.20.2017; zawiadomienia o wyborze najkorzystniejszej oferty z dnia 27.10.2017r. – poz. 13 akt kontroli]

3.6.3. Ewidencja księgowa inwestycji, rozliczenie i przyjęcie zakończonych zadań inwestycyjnych na stan (księgowy) środków trwałych

Kontrolowana jednostka ewidencjonuje koszty inwestycyjne według podziałek klasyfikacji budżetowej z podziałem na poszczególne zadania inwestycyjne. Ewidencja daje obraz kosztów poniesionych w danym roku budżetowym, kosztów poniesionych przed tym rokiem, jak też kosztów rozliczonych.

Ewidencja wydatków inwestycyjnych powadzona jest również w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej.

3.6.4. Zakup i objęcie akcji, udziałów oraz wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego

W 2017 roku nie realizowano wydatków budżetowych klasyfikowanych w § 601 – „Wydatki na zakup i objęcie akcji, wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego oraz na uzupełnienie funduszy statutowych banków państwowych i innych instytucji finansowych”.

3.6.5. Dotacje celowe z budżetu gminy na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji (lub zakupów inwestycyjnych) realizowanych przez inne jednostki

- 1) Na finansowanie lub dofinansowanie kosztów, o jakich mowa w tytule, udzielono w 2017 roku z budżetu kontrolowanej gminy 1.245.225,10 zł dotacji celowych. Podstawowe dane o udzielonych dotacjach przedstawiono w tabeli:

Rozdział budżetu	Plan dotacji (zł)	Dotacje udzielone (zł)	Ogólne dane o dotacjach
1	2	3	4
§ 623 – „Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych”			
75412 – „Ochotnicze straże pożarne”	2.700,00	2.700,00	Dotacja dla OSP w Leśnic
85195 – „Pozostała działalność”	50.000,00	0	-
90005 – „Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu”	63.875,00	59.775,10	11 dotacji na częściowe pokrycie kosztów modernizacji źródeł energii cieplnej („Czyste powietrze”).
Razem § 623:	116.575,00	62.475,10	x
§ 630 – „Dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych”			
60014 – Drogi publiczne powiatowe”	1.182.750,00	1.182.750,00	Powiat Chojnicki
Razem § 630:	1.182.750,00	1.182.750,00	x
Ogółem:	1.299.325,00	1.245.225,10	x

- 2) Szczegółową kontrolę udzielania i rozliczania majątkowych dotacji budżetowych, o jakich mowa w tytule, przeprowadzono na przykładzie dotacji udzielonych Ochotniczej Straży Pożarnej w Leśnic (§ 623) oraz Powiatowi Chojnickiemu (§ 630). Suma tych dotacji, wynosząca 1.185.450,00 zł, stanowi 95% wszystkich dotacji majątkowych udzielonych z budżetu gminy w 2017 roku.

- a) Dotacji w wysokości 2.700,00 zł w rozdziale 75412 dla OSP w Leśnic udzielono na podstawie uchwały Nr XXI/204/17 Rady Miejskiej z dnia 4 sierpnia 2017r. w sprawie przyznania dotacji z budżetu gminy dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Leśnic oraz na podstawie zawartej w dniu 7.09.2017 roku z ww. jednostką umowy nr KGOP.5543.1.2017 dotyczącej udzielenia dotacji celowej w wysokości 2.700,00 zł na dofinansowanie zakupu zestawu ratownictwa medycznego kompletnego R1.

Na podstawie przedłożonego w dniu 13.12.2017 roku „Sprawozdania z wykorzystania dotacji udzielonej ze środków Gminy Brusy...” ustalono, że dotację z kontrolowanej gminy oraz dotację w wysokości 2.982,00 zł z Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej ww. jednostka OSP wykorzystwała w całości do sfinansowania zakupu w dniu 20.10.2017 roku ww. zestawu za cenę 5.682,00 zł.

Załączona do sprawozdania kserokopia faktury nr 461/MAG/10/2017 spółki KADIMEX w Warszawie z dnia 20.10.2017 roku za zestaw ratownictwa medycznego zawierała opis wskazujący, że zakupu dokonano ze środków finansowych – cyt.: „a) dotacja finansowana z budżetu – 2.982 zł; środki własne – 2.700 zł”. Pod ww. opisem swój podpis złożył pan Mirosław Radtke – prezes OSP Leśno.





Ustalono, że wykorzystanie i rozliczenie przez OSP Leśno otrzymanej dotacji nastąpiło z zachowaniem terminów określonych w ww. umowie.

- b) Klasyfikowanej w § 630 w rozdziale 60014 dotacji w wysokości 1.182.750,00 zł dla Powiatu Chojnickiego udzielono na podstawie uchwały Nr XXI/200/17 Rady Miejskiej z dnia 4 sierpnia 2017r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej na rzecz Powiatu Chojnickiego na realizację przedsięwzięcia pn.: „Budowa mostu w m. Rolbik wraz z dojazdami” oraz na podstawie zawartej w dniu 4.09.2017 roku z Powiatem umowy FN/10/2017 dotyczącej pomocy finansowej na realizację ww. przedsięwzięcia.
- Przywołana umowa zobowiązywała beneficjenta dotacji do wykorzystania jej w terminie do dnia 31.12.2017 roku na realizację ww. zadania o planowanej wartości 2.250.000,00 zł oraz do rozliczenia dotacji w terminie do dnia 31.01.2018r.
- Z udzielonej w dniu 28.09.2017 roku dotacji Powiat rozliczył się terminowo, w dniu 12.01.2018r. Z pisma ID.3032.42.2018 z dnia 8.01.2018 roku oraz z załączonych do niego kserokopii pierwszych stron faktur wynikało, m.in. że: łączny koszt inwestycji wyniósł 2.264.908,91 zł; zapłaty wymienionych w rozliczeniu 5 faktur dokonano do końca 2017r.; otrzymana z gminy pomoc finansowa została wykorzystana w całości.
- Przedłożone do rozliczenia dotacji kserokopie pierwszych stron faktur za wykonane prace nie dawały możliwości ustalenia, czy oryginały faktur zawierały adnotacje o wykorzystaniu do ich zapłaty dotacji z kontrolowanej gminy.

3.6.7. Inne wydatki majątkowe

- 1) W 2017 roku zrealizowano również wydatek majątkowy w wysokości 40.649,50 zł klasyfikowany w § 617 – „Wpłaty jednostek na państwowy fundusz celowy na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych”.
- Ustalono, że w dniu 30.08.2017 roku kontrolowana jednostka zrealizowała wydatek w wysokości 42.500,00 zł, klasyfikowany w ww. paragrafie i rozdziale 75404 – „Komendy wojewódzkie Policji”, poprzez przelew takiej kwoty na bankowy rachunek Komendy Wojewódzkiej Policji w Gdańsku. Podstawę przekazania środków finansowych stanowiło porozumienie nr OPR.552.A.2.2017 F.312.1-110/2017 z dnia 11.08.2017r., dotyczące dofinansowania przez gminę zakupu oznakowanego samochodu osobowego SUV z przeznaczeniem dla Posterunku Policji w Brusach.
- Z wykorzystania ww. środków Komenda rozliczyła się pismem F.312.1-110/2017 z dnia 28.12.2017r. Z pisma tego wynikało, że do zakupu samochodu za cenę 81.299,00 zł wykorzystano środki gminy w wysokości 40.649,50 zł. Niewykorzystana kwota 1.850,50 zł wpłynęła na bankowy rachunek kontrolowanej jednostki w dniu 28.12.2017r.



3.7. Rozliczenie otrzymanych i udzielonych dotacji.

3.7.1. Rozliczenie otrzymanych dotacji

3.7.1.1. Plan finansowy zadań zleconych

- 1) W uchwalonym w dniu 28.12.2016 roku budżecie gminy na 2017 rok na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami zabezpieczono środki finansowe w wysokości 19.665.319,00 zł.
- 2) W trakcie 2017 roku plan dochodów z tytułu dotacji celowych z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami zwiększono do wysokości 32.885.317,47 zł. Wielkość ta obejmowała 17.685.317,47 zł dotacji klasyfikowanych w § 201 oraz 15.200.000,00 zł dotacji klasyfikowanych w § 206 – „Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone gminom (...), związane z realizacją świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowywaniu dzieci”. W takiej samej wysokości planowane były wydatki na realizację tych zadań. W planie finansowym zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami nie występowały dotacje i wydatki majątkowe.

3.7.1.2. Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami

- 1) W 2017 roku gmina zrealizowała 32.578.282,53 zł dochodów z tytułu dotacji celowych z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami, w tym 17.498.272,15 zł dochodów klasyfikowanych w § 201 oraz 15.080.010,38 zł dotacji klasyfikowanych w § 206.
- 2) Ogółem w trakcie roku na bankowy rachunek budżetu gminy wpłynęło 32.888.026,47 zł dotacji, o jakich mowa powyżej. Niewykorzystane dotacje, na sumę 309.743,94 zł, zwrócono do budżetu państwa w trakcie roku budżetowego (34,48 zł) oraz w dniach: 9, 10 i 22.01.2018r. – 309.709,46 zł.

Wysokości otrzymanych i wykonanych dochodów z tytułu dotacji klasyfikowanych w §§ 201 i 206 w poszczególnych rozdziałach budżetu gminy przedstawiono w tabeli poniżej. Tabela zawiera również informacje o kwotach niewykorzystanych dotacji.

Rozdział budżetu	Dotacje otrzymane (zł)	Wykonanie (zł)	Dotacja do zwrotu (zł)
1	2	3	4
§ 201 – „Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin) ustawami”			
01095 – „Pozostała działalność”	711.598,47	711.563,99	34,48
75011 – „Urzędy wojewódzkie”	123.000,00	123.000,00	0
75101 – „Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa”	2.709,00	2.708,20	0,80
80101 – „Szkoły podstawowe”	185.046,00	183.178,92	1.867,08
80110 – „Gimnazja”	47.224,00	47.104,09	119,91

80150 – „Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy...”	5.050,00	4.635,65	414,35
85195 – „Pozostała działalność”	296,00	296,00	0
85213 – „Składki na ubezpieczenie zdrowotne...”	46.000,00	46.000,00	0
85215 – „Dodatki mieszkaniowe”	5.531,00	4.757,63	773,37
85219 – „Ośrodki pomocy społecznej”	3.654,00	3.654,00	0
85228 – „Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi...”	3.920,00	3.920,00	0
85278 – „Usuwanie skutków klęsk żywiołowych”	7.132.528,00	6.972.102,00	160.426,00
85502 – „Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia...”	9.416.480,00	9.394.489,67	21.990,33
85503 – „Karta Dużej Rodziny”	4.990,00	862,00	4.128,00
Razem § 201:	17.688.026,47	17.498.272,15	189.754,32
§ 206 – „Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone gminom (...), związane z realizacją świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowywaniu dzieci”			
85501 – „Świadczenie wychowawcze”	15.200.000,00	15.080.010,38	119.989,62
Razem § 206:	15.200.000,00	15.080.010,38	119.989,62
Ogółem §§ 201 i 206:	32.888.026,47	32.578.282,53	309.743,94

- 3) Otrzymane i wykorzystane dotacje gmina rozliczyła sprawozdaniami Rb-50 o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, sporządzonymi na podstawie własnej ewidencji księgowej i sprawozdań jednostkowych gminnych jednostek budżetowych.

3.7.1.3. Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami

W kontrolowanym roku gmina nie realizowała dochodów budżetowych, o jakich mowa w tytule.

3.7.1.4. Pozostałe dotacje otrzymane z budżetu państwa

- 1) W 2017 roku gmina zrealizowała 1.488.769,39 zł dochodów klasyfikowanych w § 203 – „Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin)”, 443.532,61 zł dochodów klasyfikowanych w § 204 – „Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących gmin z zakresu edukacyjnej opieki wychowawczej finansowanych w całości przez budżet państwa w ramach programów rządowych” oraz 657.114,00 zł dochodów klasyfikowanych w § 633 – „Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin (związków gmin)”.
- 2) Ogółem w trakcie roku na bankowy rachunek budżetu gminy wpłynęło 2.598.136,00 zł dotacji, o jakich mowa powyżej. Niewykorzystane dotacje, na sumę 8.720,00 zł, zwrócono do budżetu państwa w dniach 29.09.2017 roku oraz 9 i 11.01.2018r.

Wysokości otrzymanych i wykonanych dochodów z tytułu dotacji klasyfikowanych w §§ 203, 204 i 633 w poszczególnych rozdziałach budżetu gminy przedstawiono w tabeli poniżej. Tabela zawiera również informacje o kwotach niewykorzystanych dotacji.

Rozdział budżetu	Dotacje otrzymane (zł)	Wykonanie (zł)	Dotacja do zwrotu (zł)
1	2	3	4
§ 203 – „Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin)”			
70078 – „Usuwanie skutków klęsk żywiołowych”	48.529,00	48.529,00	0
75814 – „Różne rozliczenia finansowe”	65.654,00	65.654,00	0
80101 – „Szkoły podstawowe”	6.700,00	6.699,40	0,60
80103 – „Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych”	94.998,00	94.998,00	0
80104 – „Przedszkola”	239.502,00	239.502,00	0
80106 – „Inne formy wychowania przedszkolnego”	183.306,00	183.306,00	0
85213 – „Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia...”	22.000,00	21.586,93	413,07
85214 – „Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe”	45.000,00	42.356,60	2.643,40
85216 – „Zasiłki stałe”	275.000,00	272.666,00	2.334,00
85219 – „Ośrodki pomocy społecznej”	223.010,00	222.256,46	753,54
85230 – „Pomoc w zakresie dożywiania”	116.000,00	116.000,00	0
85415 – „Pomoc materialna dla uczniów”	128.390,00	128.390,00	0
85504 – „Wspieranie rodziny”	4.425,00	4.425,00	0
90078 – „Usuwanie skutków klęsk żywiołowych”	42.400,00	42.400,00	0
Razem § 203:	1.494.914,00	1.488.769,39	6.144,61
§ 204 – „Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących gmin z zakresu edukacyjnej opieki wychowawczej finansowanych w całości przez budżet państwa w ramach programów rządowych”			
85415 – „Pomoc materialna dla uczniów”	446.108,00	443.532,61	2.575,39
Razem § 204:	446.808,00	443.532,61	2.575,39
§ 633 – „Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin (związków gmin)”			
60016 – „Drogi publiczne gminne”	601.862,00	601.862,00	0
75814 – „Różne rozliczenia finansowe”	55.252,00	55.252,00	0
Razem § 633:	657.114,00	657.114,00	0
OGÓŁEM:	2.598.136,00	2.589.416,00	8.720,00

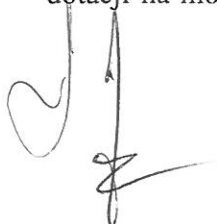
- 3) Z otrzymanych dotacji rozliczono się pisemną „Informacją o otrzymanych i wykorzystanych dotacjach nieobjętych Rb-50 od początku roku do 31.12.2017r.”, przesłaną do Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku w dniu 5.02.2018r. W informacji tej wykazano prawidłowe dane.

3.7.1.5. Dotacje celowe otrzymane na realizację porozumień

- 1) W 2017 roku gmina zrealizowała 317.255,48 zł dochodów z tytułu dotacji celowych na realizację zawartych porozumień. Dane o wykonanych dochodach przedstawiono w tabeli:

Lp.	Wyszczególnienie – paragraf klasyfikacji dochodów	Rozdział budżetu	Wykonanie (zł)
1	2	3	4
1.	Dotacje celowe z budżetu państwa na zadania bieżące realizowane przez gminę na podstawie porozumień z organami administracji rządowej – § 202	71035 – „Cmentarze”	4.000,00
2.	Dotacje celowe przekazane gminie na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego – § 231	80104 – „Przedszkola”	23.715,48
3.	Dotacje celowe otrzymane z powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego – § 232	60014 – „Drogi publiczne powiatowe”	1.540,00
4.	Dotacje celowe otrzymane z samorządu województwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego – § 663	01042 – „Wylączenie z produkcji gruntów rolnych”	288.000,00
Razem:			317.255,48

- 2) Dotację w wysokości 4.000,00 zł w rozdziale 71035 gmina otrzymała w dniu 9.05.2017 roku na realizację zawartej w dniu 29.03.2017 roku umowy nr 1/2017 z Pomorskim Urzędem Wojewódzkim w Gdańsku w sprawie wykonywania zadań związanych z utrzymaniem grobów i cmentarzy wojennych na terenie gminy, zawartej w wykonaniu porozumienia z dnia 9.05.2007r. dotyczącego utrzymania takich grobów i cmentarzy. Na podstawie sporządzonego w dniu 19.12.2017 roku sprawozdania opisowego z wykonanych robót oraz dokumentów źródłowych (m.in. faktur za wykonane prace) ustalono, że dotację wykorzystano w całości i zgodnie z przeznaczeniem, tj. na prace porządkowe (czyszczenie nagrobków i sprzątanie odpadów) oraz na utrzymanie zieleni. Łączne wydatki na ww. cele wyniosły 4.500,00 zł – wydatek w wysokości 500,00 zł sfinansowano ze środków własnych gminy.
- 3) Zaewidencjonowane w rozdziale 80104 – „Przedszkola” i § 231 – „Dotacje celowe otrzymane z gminy na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego” wpływy na sumę 23.715,48 zł pochodziły z przelewów gmin Dziemiany (16.200,94 zł) i Karsin (7.514,54 zł). Środki na ww. sumę wpłynęły na podstawowy rachunek bankowy gminy na podstawie księgowych not obciążeniowych sporządzonych w Gminnym Zarządzie Oświaty w Brusach. Z przekazanych do urzędu miejskiego kserokopii tych not wynikało, że obciążeń dokonywano na pokrycie kosztów udzielonych dotacji dla niepublicznego przedszkola na dzieci z terenu ww. gmin. Stwierdzono nieprawidłową klasyfikację ww. dochodów – wpływy z tytułu zwrotu przez inną gminę kosztów dotacji udzielonej na dzieci niebędące mieszkańcami gminy dotującej przedszkole lub inną formę wychowania przedszkolnego należało ujmować w § 097 – „Wpływy z różnych dochodów”.
- 4) Wykonany w rozdziale 60014 i § 232 dochód w wysokości 1.540,00 zł pochodził z dotacji otrzymanej w dniu 27.01.2017 roku z Powiatu Chojnickiego na realizację porozumienia z dnia 2.01.2017r., dotyczącego zimowego utrzymania przez gminę drogi powiatowej nr 2410G na odcinku Małe Glisno – Lubnia. Na podstawie tej umowy Powiat udzielił dotacji w wysokości 5.000,00 zł, do końca 2017 roku gmina wykorzystwała kwotę 1.540,00 zł do zapłaty faktury za odśnieżanie drogi. Niewykorzystaną część dotacji (3.460,00 zł) gmina zwróciła w dniu 28.12.2017r., z zachowaniem terminu określonego w umowie.
- 5) Zrealizowane w rozdziale 01042 i § 663 dochody na sumę 288.000,00 zł z przelewów Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego na realizację 2 umów o udzielenie dotacji na modernizację drogi dojazdowej do gruntów rolnych – umowy nr 84G/WBG-



OGR/2017 z dnia 9.08.2017r. (48.000,00 zł dotacji) oraz umowy nr 5G/WBG-OGR/2017/2 z dnia 15.11.2017r. (240.000,00 zł dotacji).

Dotacje w podanych powyżej kwotach wpłynęły na bankowy rachunek gminy odpowiednio w dniach 22.11. i 22.12.2017 roku, po zrealizowaniu przez gminę prac związanych z modernizacją drogi transportu rolnego Lubnia – Orlik oraz przesłaniu dokumentów wymaganych umową – m.in. kserokopii protokołów odbioru wykonanych robót, faktur, dowodów zapłaty tych faktur.

3.7.1.6. Pozostałe dotacje

- 1) W 2017 roku gmina zrealizowała 4.173.266,98 zł dochodów z tytułu nieanalizowanych jeszcze w niniejszym protokole dotacji klasyfikowanych w §§ 205, 625 i 626 dochodów. Wielkości wykonanych dochodów z tytułu omawianych dotacji w poszczególnych rozdziałach budżetu przedstawiono w tabeli:

Lp.	Wyszczególnienie – paragraf klasyfikacji dochodów	Rozdział budżetu	Wykonanie (zł)
1	2	3	4
1.	Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy o finansach publicznych, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego – § 205	85395 – „Pozostała działalność”	1.676.602,32
2.	Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy o finansach publicznych, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego – § 625	70005 – „Gospodarka gruntami i nieruchomościami”	2.057.193,73
		85395 – „Pozostała działalność”	139.470,93
3.	Dotacje otrzymane z państwowych funduszy celowych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek sektora finansów publicznych – § 626	92601 – „Obiekty sportowe”	300.000,00
Razem:			4.173.266,98

- 2) Dochody na sumę 1.676.602,32 zł w § 205 w rozdziale 85395 wiązały się z realizacją projektów „Szansa dla uczniów i uczennic – kompleksowy program wsparcia dla dzieci i młodzieży z terenu gminy Brusy w zakresie rozwoju kompetencji kluczowych” (1.445.287,19 zł) i „Aktywizacja społeczno-zawodowa kobiet w gminie Brusy” (231.315,13 zł) w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020. Projekty te wykonywały 2 jednostki organizacyjne gminy – odpowiednio Gminny Zarząd Oświaty w Brusach i Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brusach.

Na podstawie szczegółowej ewidencji księgowej dochodów budżetu gminy (organu finansowego) ustalono, że wymieniona na wstępie kwota dochodów uwzględniała zwroty niewykorzystanych środków na sumę 267.561,25 zł, dokonane w grudniu 2017 roku i styczniu 2018r.

- 3) Wykonany w rozdziale 70005 i § 625 dochód w wysokości 2.057.193,73 zł pochodził z otrzymanej w dniu 21.12.2017 roku dotacji w wysokości 2.063.971,00 zł (zaliczka na wniosek gminy) na realizację umowy RPPM.10.02.01-22-0017/16-00 o dofinansowanie projektu „*Poprawa efektywności energetycznej oraz rozwój OZE w Chojnicko – Człuchowskim Miejskim Obszarze Funkcjonalnym – termomodernizacja budynków użyteczności publicznej*” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020, zawartej w dniu 28.06.2016 roku pomiędzy Województwem Pomorskim a Powiatem Chojnickim. Projekt jest realizowany w partnerstwie z 5 gminami, w tym z kontrolowaną gminą.
Z otrzymanej dotacji (zaliczki) w dniu 22.12.2017 roku gmina zwróciła niewykorzystaną kwotę 7.777,27 zł oraz złożyła stosowny wniosek rozliczający zaliczkę.
- 4) Dochód majątkowy w wysokości 139.470,93 zł, wykonany w § 625 w rozdziale 85395, wiązał się z realizacją przez Gminny Zarząd Oświaty w Brusach projektu „*Szansa dla uczniów i uczennic – kompleksowy program wsparcia dla dzieci i młodzieży z terenu gminy Brusy w zakresie rozwoju kompetencji kluczowych*” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020.
Na podstawie szczegółowej ewidencji księgowej dochodów budżetu gminy (organu finansowego) ustalono, że wymieniona powyżej kwota dochodów uwzględniała zwrot niewykorzystanych środków na sumę 22.940,07 zł, dokonany w dniu 27.03.2017r.
- 5) Klasyfikowaną w § 626 w rozdziale 92601 dotację w wysokości 300.000,00 zł gmina otrzymała w dniu 31.12.2017 roku z Ministerstwa Sportu i Turystyki na realizację zawartej w dniu 28.12.2015 roku umowy 2015/0552/3232/SubA/DIS/LA o dofinansowanie ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej zadania inwestycyjnego w ramach Programu Rozwoju Infrastruktury Lekkoatletycznej.
Na podstawie ww. umowy, dotyczącej dofinansowania zadania inwestycyjnego pn. „*Modernizacja kompleksu lekkoatletycznego na stadionie w Brusach, wariant – bieżnia okrężna 400 m certyfikowany*”, zmienionej aneksem nr 1 z dnia 27.12.2016r., gmina miała otrzymać dofinansowanie w kwocie nieprzekraczającej 1.300.000,00 zł, w tym w roku 2017 nie więcej niż 300.000,00 zł i w 2018 roku nie więcej niż 1.000.000,00 zł.
Przypadająca na 2017 rok dotacja wpłynęła po złożeniu przez gminę wniosku z dnia 20.11.2017r., do którego dołączono wymagane umową dokumenty, obejmujące m.in. fakturę za wykonane prace (zagospodarowanie stadionu) oraz protokół częściowego odbioru wykonanych robót.



3.7.2. Rozliczenie udzielonych dotacji

3.7.2.1. Dotacje podmiotowe

- 1) Ze sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego, sporządzonego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2017 wynikało, że w roku tym z budżetu gminy udzielono 1.933.889,06 zł dotacji podmiotowych, w tym:
 - 1.250.000,00 zł dotacji dla samorządowych instytucji kultury (§ 248) w rozdziale 92116 „Biblioteki”;
 - 683.889,06 zł dotacji dla niepublicznych jednostek systemu oświaty (§ 254) w rozdziale 80104 – „Przedszkola”.

- 2) Ustalono, że beneficjentem dotacji klasyfikowanej w § 248 w rozdziale 92116 było Centrum Kultury i Biblioteki – samorządowa instytucja kultury.
Suma przekazanych w trakcie roku kwot dotacji na bankowy rachunek ww. Centrum była zgodna z planem wydatków budżetu.
Z otrzymanej dotacji Centrum rozliczyło się sporządzonym w dniu 31.01.2018 roku i złożonym w tym dniu w kontrolowanej jednostce „Sprawozdaniem z wykorzystania dotacji podmiotowej za 2017 rok”. Ze sprawozdania wynikało, że dotację wykorzystano w całości a największe środki wydatkowano na: wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń (813.097,37 zł), usługi obce – obsługa imprez, usługi transportowe, C.O., itp. (276.247,19 zł) oraz na zakup materiałów i wyposażenia (96.241,20 zł).

- 3) W trakcie kontroli ustalono, że klasyfikowanych w 254 – „Dotacja podmiotowa z budżetu dla niepublicznej jednostki systemu oświaty” w rozdziale 80104 – „Przedszkola” wydatków na sumę 683.889,06 zł nie zrealizował kontrolowany urząd miejski. Wydatki te, przy planie wynoszącym 737.631,00 zł, wykonał i wykazał w jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu finansowego samorządowej jednostki budżetowej Gminny Zarząd Oświaty w Brusach – jednostka organizacyjna gminy.
Stwierdzono, że ujęcie planu dotacji budżetowych w planie finansowym ww. Zarządu Oświaty było niezgodne z art. 249 ust. 3 i 4 ustawy o finansach publicznych. W myśl przywołanych przepisów dotacje ujmuje się w planie finansowym urzędu jednostki samorządu terytorialnego.
O stwierdzonej nieprawidłowości kontrolujący poinformował panią Ewę Trzebiatowską-Gryglewską – skarbnik gminy.
Ze złożonego przez skarbnika gminy pisemnego wyjaśnienia (wyjaśnienie załączono do akt roboczych kontroli) wynikało, że również w 2018 roku w planie finansowym Gminnego Zarządu Oświaty w Brusach ujmowano dotacje budżetowe. W wyjaśnieniu

skarbnik zawarła informację, że zarządzeniem Nr 710/18 Burmistrza Brus z dnia 19 kwietnia 2018r. przeniesiono plan dotacji z GZO do urzędu miejskiego.

[Wyjaśnienie pani Ewy Trzebiatowskiej-Gryglewskiej – skarbnik gminy w sprawie ujęcia dotacji w planach finansowych jednostek budżetowych w roku 2017 – poz. 14 akt kontroli]

3.7.2.2. Dotacje przedmiotowe

W kontrolowanym roku nie realizowano wydatków klasyfikowanych jako dotacje przedmiotowe z budżetu gminy.

3.7.2.3. Dotacje celowe

- 1) W 2017 roku z budżetu gminy udzielono 283.301,35 zł dotacji celowych niebędących wydatkami majątkowymi. Wielkości dotacji udzielonych w poszczególnych paragrafach i rozdziałach przedstawiono w tabeli:

Lp.	Wyszczególnienie - paragraf klasyfikacji budżetowej	Rozdział budżetu	Wykonanie (zł)	Ogólne dane o beneficjentach dotacji
1	2	3	4	5
1.	Dotacje celowe z budżetu j.s.t., udzielone w trybie art. 221 ustawy na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego - § 236	85395 – „Pozostała działalność”	30.718,31	brak danych w ewidencji księgowej
		92105 – „Pozostałe zadania w zakresie kultury”	43.400,00	7 stowarzyszeń
		92605 – „Zadania w zakresie kultury fizycznej”	119.183,04	11 stowarzyszeń
2.	Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie prac remontowych i konserwatorskich obiektów zabytkowych przekazane jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych - § 272	92120 – „Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami”	30.000,00	Parafia p.w. Wszystkich Świętych w Brusach
3.	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom - § 282	85154 – „Przeciwdziałanie alkoholizmowi”	38.000,00	Stowarzyszenie Rodzin Katolickich Diecezji Pelplińskiej – Zarząd Chojnice
4.	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji pozostałym jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych - § 283	01008 – „Melioracje wodne”	22.000,00	3 spółki wodne z terenu gminy
Razem:			283.301,35	

- 2) Kontrolę w zakresie udzielania i rozliczenia dotacji celowych przeprowadzono na przykładzie wybranych dotacji, tj.:

- dotacji w wysokości 30.718,31 zł klasyfikowanych w § 236 w rozdziale 85395;
- dotacji w wysokości 12.000,00 zł dla Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego Oddział w Brusach na zadanie pn. „Popularyzacja kultury kaszubskiej wśród dzieci, młodzieży i dorosłych – organizacja cyklu konkursów” – umowa OPP.526.18.2017 z dnia 20.03.2017r. (§ 236 w rozdziale 92105);
- dotacji w wysokości 5.500,00 zł dla Stowarzyszenia Rodzin Katolickich Diecezji Pelplińskiej – Zarząd Chojnice na zadanie „Śpiewać każdy może” – umowa OPP.526.24.2017 z dnia 28.04.2017r. (§ 236 w rozdziale 92105);

- dotacji w wysokości 49.000,00 zł dla stowarzyszenia Klub Sportowy MLKS TĘCZA Brusy na zadanie „Współzawodnictwo sportowe w piłce nożnej seniorów i juniorów oraz prowadzenie systematycznego szkolenia dzieci i młodzieży” – umowa OPP.15.2017 z dnia 14.03.2017r. (§ 236 w rozdziale 92605);
- dotacji w wysokości 8.500,00 zł dla Stowarzyszenia Salezjańska Organizacja Sportowa SALOS w Brusach na zadanie „Rozpowszechnianie piłki nożnej wśród dzieci i młodzieży oraz udział w rozgrywkach ligowych i turniejach” – umowa OPP.526.9.2017 z dnia 3.03.2017r. (§ 236 w rozdziale 92605);
- dotacji w wysokości 30.000,00 zł dla Parafii p.w. Wszystkich Świętych w Brusach na dofinansowanie prac konserwatorskich w kościele parafialnym – § 272 w rozdziale 92120;
- dotacji w wysokości 38.000,00 zł dla Stowarzyszenia Rodzin Katolickich Diecezji Pelplińskiej – Zarząd Chojnice na zadanie „Kolonie letnie – wyjazd po radość” – § 236 w rozdziale 92105;
- dotacji w wysokości 14.000,00 zł dla Zrzeszenia Wodno-Łąkowego Spółki Wodnej w Kosobudach na dofinansowanie zadania „Wykaszenie skarpy oraz odmulanie rowów na obiekcie Kosobudy (...)” – § 283 w rozdziale 01008.

Próba kontrolna obejmowała dotacje na sumę 187.718,31 zł, stanowiącą 66% wszystkich dotacji celowych z budżetu gminy niebędących wydatkami majątkowymi. Ustalenia kontroli przedstawiono poniżej, z podziałem na poszczególne paragrafy wydatków.

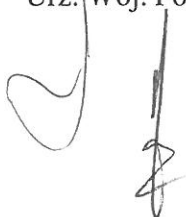
Dotacje celowe udzielone w trybie art. 221 ustawy na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego - § 236

- a) Ustalono, że klasyfikowanych w 236 w rozdziale 85395 wydatków na sumę 30.718,31 zł nie zrealizował kontrolowany urząd miejski. Wydatki te, przy planie wynoszącym 30.800,00 zł, wykonał i wykazał w jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu finansowego samorządowej jednostki budżetowej Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brusach – jednostka organizacyjna gminy.
- W myśl art. 249 ust. 3 i 4 ustawy o finansach publicznych dotacje budżetowe powinny być ujęte w planie finansowym urzędu jednostki samorządu terytorialnego.
- Z pisemnego wyjaśnienia pani Ewy Trzebiatowskiej-Gryglewskiej – skarbnik gminy wynikało, że ww. Ośrodek realizował projekt „Aktywizacja społeczno-zawodowa kobiet w mieście i gminie Brusy”, współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego. Ośrodek był zobligowany do prowadzenia konta bankowego na potrzeby realizowanego projektu, jak też wyodrębnionej ewidencji księgowej. Wyjaśnienie skarbnika załączono do akt roboczych kontroli.

- b) Dotacji celowych dla Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego Oddział w Brusach (zadanie „*Popularyzacja kultury kaszubskiej...*”), Stowarzyszenia Rodzin Katolickich Diecezji Pelplińskiej – Zarząd Chojnice (zadanie „*Śpiewać każdy może*”), stowarzyszenia Klub Sportowy MLKS TĘCZA Brusy (zadanie „*Współzawodnictwo sportowe w piłce nożnej...*”) oraz dla Stowarzyszenia Salezjańska Organizacja Sportowa SALOS w Brusach (zadanie „*Rozpowszechnianie piłki nożnej...*”) udzielono w wyniku rozstrzygnięcia w dniach 10.02. i 14.03. 2017 roku otwartych konkursów ofert ogłoszonych przez burmistrza na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity: Dz. U. z 2018r., poz. 450) oraz *Rocznego Programu Współpracy Gminy Brusy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na terenie gminy Brusy na rok 2017*, przyjętego uchwałą Nr XV/150/16 Rady Miejskiej z dnia 30 listopada 2016r. w sprawie przyjęcia *Rocznego Programu Współpracy Gminy Brusy (...)*.
- W trakcie kontroli nie wniesiono uwag do umów zawartych z wybranymi oferentami oraz przekazania dotacji. Stanowiące próbę kontrolną stowarzyszenia rozliczyły się terminowo z otrzymanych dotacji składając wymagane sprawozdania końcowe. Kontrola sprawozdań wykazała, że dotacje budżetowe wykorzystano zgodnie z ich przeznaczeniem. Uwag nie wniesiono również w zakresie księgowego rozliczenia udzielonych dotacji.
 - Wykorzystanie środków publicznych oraz prowadzenie dokumentacji związanej z realizacją zadań było kontrolowane w siedzibach ww. stowarzyszeń w I kwartale 2018 roku przez pracowników urzędu miejskiego – pana Bogusława Czapiewskiego – inspektora ds. kontroli oraz pana Wojciecha Jaszewskiego – pełnomocnika burmistrza ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi i przedsiębiorcami. Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości, co ustalono na podstawie okazanych protokołów kontroli.

Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie prac remontowych i konserwatorskich obiektów zabytkowych przekazane jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych - § 272

- Podstawę udzielenia dotacji w wysokości 30.000,00 zł dla Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Wszystkich Świętych w Brusach na dofinansowanie prac konserwatorskich – malowanie ścian zabytkowego kościoła parafialnego stanowiła umowa IFZ.4125.1.2017 z dnia 18.10.2017r., powołująca się na uchwałę Nr XVIII/181/17 Rady Miejskiej z dnia 30 marca 2017r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 12 maja 2017r., poz. 1684).





- Przywołaną umowę zawarto po złożeniu przez ww. Parafię w dniu 30.09.2016 roku (sporządzonego w tym samym dniu) „Wniosku o udzielenie dotacji...”, według wzoru określonego obowiązującą w tym czasie uchwałą Nr XXIII-230/2006 Rady Miejskiej z dnia 31 marca 2006r. w sprawie zasad i trybu postępowania, udzielania i rozliczania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane dla obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków, nie stanowiących własności Gminy Brusy (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego Nr 49, poz. 1002).
- W punkcie 2 części I („Zasady ogólne składania wniosków o dofinansowanie”) „Regulaminu określającego zasady i tryb postępowania, udzielania i rozliczania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane dla obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków, nie stanowiących własności Gminy Brusy”, stanowiącego załącznik do ww. uchwały Nr XXIII-230/2006 Rady Miejskiej z dnia 31 marca 2006r. w sprawie zasad i trybu postępowania...” określono obowiązkowe elementy wniosku o udzielenie dotacji.

Z uregulowań zawartych w części III („Rozpatrywanie wniosków”) tego *Regulaminu* wynikało m.in., że:

- wnioski o przyznanie dotacji mogły być składane w terminie do 15 września roku poprzedzającego rok budżetowy (pkt 1);
 - w przypadku stwierdzenia, że złożony wniosek zawiera braki formalne należało wezwać wnioskodawcę do jego uzupełnienia w terminie 7 dni od daty otrzymania wezwania. Wnioski nie uzupełnione w terminie nie mogły być rozpatrywane (pkt 3);
 - dotacje przyznaje Rada Miejska na wniosek burmistrza (pkt 6).
- W trakcie kontroli stwierdzono, że wniosek ww. Parafii o udzielenie dotacji wpłynął do kontrolowanej jednostki w dniu 30.09.2016r., tzn. z 15-dniowym opóźnieniem w stosunku do terminu określonego w przywołanym *Regulaminie*. Okazany do kontroli kosztorys inwestorski dotyczący prac określonych we wniosku (prace malarskie), wymagany jako załącznik do wniosku o udzielenie dotacji, został sporządzony w dniu 25.08.2017r., tj. po upływie ponad 11 miesięcy od obowiązującego terminu do złożenia wniosku o dotację na 2017 rok.
 - Informacje o przeznaczeniu kwoty 30.000,00 zł na dotację celową na malowanie kościoła p.w. Wszystkich Świętych w Brusach rozdziale 92120 – „Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami” budżetu gminy na 2017 rok zawarto w załącznikach nr 2 („Wydatki budżetu gminy na 2017r.”) i nr 6b („Dotacje do udzielenia w 2017 roku z budżetu podmiotom nienależącym do sektora finansów publicznych”) do uchwały Nr XVI/156/16 Rady Miejskiej z dnia 28 grudnia 2016r. w sprawie uchwały budżetowej gminy Brusy na rok 2017.



Ustalono, że przed uchwaleniem budżetu gminy na 2017 rok organ stanowiący gminy nie podjął uchwały w sprawie udzielenia dotacji w wysokości 30.000,00 zł ww. Parafii na prace konserwatorskie – malowanie ścian zabytkowego kościoła. W myśl art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity; Dz. U. z 2017r., poz. 2187) dotacja na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru może być udzielona przez organ stanowiący gminy na zasadach określonych w podjętej przez ten organ uchwale. O tym, że dotację przyznaje Rada Miejska, na wniosek burmistrza, była mowa w punkcie 6 części III przywołanego powyżej *Regulaminu określającego zasady i tryb postępowania, udzielania i rozliczania dotacji (...)*.

- Ustalono, że przekazania dotacji dokonano w dniu 18.12.2017r., po złożeniu przez Parafię w dniu 13.12.2017 roku „Sprawozdania z wykonania prac lub robót, na które została udzielona dotacja zgodnie z umową Nr IFZ.4125.1.2017 z dnia 18 października 2017r.” oraz po przeprowadzeniu w dniu 14.12.2017 roku kontroli (ogłędzin) wykonanych prac przez przedstawicieli urzędu miejskiego.
Ze sprawozdania wynikało, że łączny koszt prac objętych dofinansowaniem wyniósł 30.000,93 zł. W protokole z ogłędzin stwierdzono wykonanie prac.
- W urzędzeniach księgowych kontrolowanej jednostki udzieloną dotację rozliczono pod datą 31.12.2017r.

Ustalono, że obowiązująca aktualnie w kontrolowanej gminie uchwała Nr XVIII/181/17 Rady Miejskiej z dnia 30 marca 2017r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 12 maja 2017r., poz. 1684) wydłuża termin składania wniosków o dotacje do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji. Uchwała ta zawiera też (w § 5 ust. 1) zapis mówiący, że – cyt.: „Dotację przyznaje Rada Miejska w uchwale budżetowej”.

Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom - § 282

- Dotacji celowej w wysokości 38.000,00 zł dla Stowarzyszenia Rodzin Katolickich Diecezji Pelplińskiej – Zarząd Chojnice na zdanie publiczne pn. „Wyjazd po radość” udzielono na podstawie umowy Nr PAN.526.1.2017 z dnia 12.06.2017r., zawartej po rozstrzygnięciu w dniu 30.05.2017 roku ogłoszonego przez burmistrza w dniu 19.04.2017 roku otwartego konkursu ofert na realizację zadań własnych gminy w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym.
- Kontrola dokumentów związanych w przyznaniem i udzieleniem dotacji oraz rozliczeniem dotacji przez beneficjenta i kontrolowaną jednostkę nie wykazała nieprawidłowości.

Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji pozostałym jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych – § 283

- Podstawę udzielenia Zrzeszeniu Wodno-Łąkowemu Spółka Wodna w Kosobudach dotacji w wysokości 14.000,00 zł na dofinansowanie zadania związanego z wykaszaniem skarp oraz odmulaniem rowów stanowiła umowa nr 1/2017 z dnia 17.10.2017r., zawarta na podstawie uchwały Nr V/39/15 Rady Miejskiej z dnia 25 czerwca 2015r. w sprawie zasad udzielania spółkom wodnym dotacji celowej z budżetu Gminy Brusy, trybu postępowania w sprawie udzielenia dotacji i sposobu jej rozliczania (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 20 lipca 2015r., poz. 2227).

Dotację przyznano zarządzeniem Nr 591/17 Burmistrza Brus z dnia 16 października 2017r. w sprawie przyznania spółkom wodnym z terenu Gminy Brusy dotacji celowej w 2017r., po złożeniu w dniu 28.04.2017 roku przez ww. spółkę wniosku o udzielenie dotacji, w nawiązaniu do ogłoszenia burmistrza z dnia 24.04.2017r. Przelewu dotacji dokonano w dniu 27.10.2017r.

- Z wykorzystania dotacji ww. Zrzeszenie rozliczyło się „Sprawozdaniem z realizacji zadania”, złożonym w dniu 8.12.2017r., z zachowaniem terminu określonego w umowie. Ze spisanego w dniu 30.11.2017 roku protokołu nr 1/2017 odbioru końcowego robót konserwacyjnych urządzeń melioracyjnych ustalono, że dofinansowane prace wykonano w terminowo. Załączone do sprawozdania kserokopie faktury za wykonanie konserwacji rowów melioracyjnych oraz dowodu zapłaty faktury wskazywały, że dotację wykorzystano w terminie i zgodnie z jej przeznaczeniem.

3.7.2.4. Dotacje na pomoc finansową udzieloną innym jednostkom samorządu terytorialnego

W 2017 roku z budżetu gminy nie udzielano dotacji celowych na pomoc finansową innym jednostkom samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań bieżących, klasyfikowanych w § 271 wydatków.

Ustalenia dotyczące udzielenia dotacji celowych na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych (§ 630 wydatków) przedstawiono już w niniejszym protokole w punkcie „3.6.5. Dotacje celowe z budżetu gminy na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji (lub zakupów inwestycyjnych) realizowanych przez inne jednostki”.

3.8. Dług publiczny, przychody i rozchody budżetu.

Kontrolę w zakresie długu publicznego oraz przychodów i rozchodów budżetu gminy przeprowadzono w oparciu o lata 2016-2017.





3.8.1. Przestrzeganie uprawnień do zaciągania zobowiązań obciążających budżet

W trakcie kontroli nie stwierdzono przypadków zaciągania przez burmistrza zobowiązań obciążających budżet jednostki samorządu terytorialnego wykraczających poza zakres upoważnień otrzymanych od Rady Miejskiej.

3.8.2. Przychody i rozchody

Rok 2016

- 1) Aktualny na koniec 2016 roku budżet gminy na ten rok zakładał realizację dochodów wysokości 68.409.292,88 zł, wydatków na sumę 68.195.297,88 zł, przychodów w wysokości 3.178.505,00 zł oraz rozchodów budżetu na sumę 3.392.500,00 zł.

Plan przychodów w wysokości 3.178.505,00 zł zamierzano zrealizować poprzez przychody z tzw. „wolnych środków”, zdefiniowanych w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych.

Końcowy plan rozchodów budżetu (3.392.500,00 zł) obejmował rozchody związane z wykupem papierów wartościowych (1.730.000,00 zł) oraz ze spłatą zaciągniętych pożyczek (1.662.500,00 zł).

- 2) Ustalono, że w 2016 roku zrealizowano dochody w wysokości 67.328.766,95 zł, wydatki na sumę 61.864.828,60 zł, przychody w wysokości 5.430.658,10 zł oraz rozchody na sumę 2.487.130,00 zł.

Wykonane przychody pochodziły z całości z „wolnych środków”. Zrealizowane rozchody budżetu wiązały się z wykupem obligacji komunalnych (1.730.000,00 zł) oraz ze spłatą dwóch pożyczek zaciągniętych w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku (757.130,00 zł).

Ustalenia dotyczące pożyczek oraz wykupu obligacji przedstawiono w dalszych punktach niniejszego protokołu kontroli.

Rok 2017

- 1) Aktualny na koniec 2017 roku budżet gminy na ten rok zakładał realizację dochodów wysokości 88.360.044,47 zł, wydatków na sumę 94.037.520,47 zł, przychodów w wysokości 8.407.476,00 zł oraz rozchodów budżetu na sumę 2.730.000,00 zł.

Plan przychodów w wysokości 8.407.476,00 zł zamierzano zrealizować poprzez przychody z tzw. „wolnych środków”.

Końcowy plan rozchodów budżetu (2.730.000,00 zł) obejmował wyłącznie rozchody związane z wykupem papierów wartościowych.

- 2) Ustalono, że w 2017 roku zrealizowano dochody w wysokości 85.019.160,91 zł, wydatki na sumę 85.217.640,16 zł, przychody w wysokości 8.407.476,45 zł oraz rozchody na sumę

2.730.000,00 zł. Wykonane przychody i rozchody budżetu równe były przychodom i rozchodom planowanym.

Wykonane przychody pochodziły z całości z „wolnych środków”. Zrealizowane rozchody budżetu wiązały się z wykupem obligacji komunalnych.

3.8.3. Kredyty i pożyczki

a) Kredyty

Ustalono, że w latach 2016-2017 gmina nie zaciągała i nie spłacała żadnych kredytów. Na występującym w ewidencji księgowej budżetu gminy (organu finansowego) koncie 134 – „Kredyty bankowe” nie zaksięgowano w ww. latach żadnych obrotów. Na początek i koniec tego okresu konto 134 nie wykazywało żadnych zobowiązań kredytowych.

b) Pożyczki

1) Na dzień 1.01.2016 roku konto 260 – „Zobowiązania finansowe” wykazywało saldo Ma w wysokości 17.122.500,00 zł. Saldo to przedstawiało stan zobowiązań gminy z tytułu:

- zaciągniętych pożyczek - 1.662.500,00 zł;
- wyemitowanych obligacji komunalnych - 15.460.000,00 zł.

Ustalenia dotyczące obligacji przedstawiono w następnym punkcie („3.8.4. Obligacje i sprzedaż papierów wartościowych wyemitowanych przez gminę”) niniejszego protokołu.

2) Przedstawiony powyżej stan zobowiązań gminy z tytułu pożyczek zaciągniętych przed 2016 rokiem (1.662.500,00 zł) dotyczył dwóch pożyczek zaciągniętych w 2011 i 2013 roku. Były to zobowiązania:

- w wysokości 1.630.000,00 zł z pożyczki w wysokości 3.500.000,00 zł zaciągniętej w 2011 roku w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku z przeznaczeniem na dofinansowanie realizacji zadania pn. „Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Brusach – I etap” – umowa pożyczki nr WFOŚ/P/19/2011 z dnia 11.05.2011r.

Określony w tej umowie, po zmianie dokonanej aneksem nr 1 z dnia 26.07.2016r., termin spłaty ostatniej raty pożyczki przypadał na dzień 31.12.2016r. W 2016 roku gmina spłaciła raty pożyczki na sumę 737.500,00 zł, pozostała część pożyczki (892.500,00 zł) została umorzona z dniem 16.09.2016r. Na koniec 2016 roku gmina nie posiadała żadnych zobowiązań z tytułu tej pożyczki;

- w wysokości 32.500,00 zł z pożyczki w wysokości 130.000,00 zł zaciągniętej w 2013 roku w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku z przeznaczeniem na dofinansowanie realizacji zadania pn. „Podniesienie

efektywności energetycznej siedziby OSP w Brusach” – umowa dofinansowania nr WFOŚ/PD/2/2013 z dnia 31.01.2013r.

Określony w ww. umowie, po zmianie dokonanej aneksem nr 1 z dnia 17.05.2013r., termin spłaty ostatniej raty pożyczki przypadał na dzień 31.12.2016r. W 2016 roku gmina spłaciła raty pożyczki na sumę 19.630,00 zł, pozostała część pożyczki (12.870,00 zł) została umorzona z dniem 31.10.2016r. Na koniec 2016 roku gmina nie posiadała żadnych zobowiązań z tytułu tej pożyczki.

- 3) W latach 2016-2017 gmina nie zaciągała żadnych pożyczek i na koniec 2017 roku nie posiadała żadnych zobowiązań z tego tytułu.

3.8.4. Obligacje i sprzedaż papierów wartościowych wyemitowanych przez gminę

- 1) W poprzedniej części („3.8.3. Kredyty i pożyczki”) niniejszego protokołu wykazano, że na dzień 1.01.2016 roku gmina posiadała zobowiązania na sumę 15.460.000,00 zł, wynikające z emisji obligacji w latach poprzednich. Na powyższą wielkość składały się zobowiązania:

- na sumę 460.000,00 zł, wynikające z „Umowy emisji obligacji komunalnych” z dnia 8.11.2006r., zawartej z Bankiem Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych SA w Warszawie (później: Bank DnB NOR). Na podstawie tej umowy w 2006 roku nastąpiła emisja 10 serii obligacji komunalnych na łączną wartość 2.300.000,00 zł, z terminami wykupu przypadającymi na lata 2008-2017.

Na lata 2016-2017 przypadały do wykupu obligacje ostatnich dwóch serii, o łącznej wartości nominalnej 460.000,00 zł (2016 rok – 230.000,00 zł, 2017 rok – 230.000,00 zł). Obligacje te zostały wykupione i na koniec 2017 roku gmina nie posiadała żadnych zobowiązań z tego tytułu;

- na sumę 4.000.000,00 zł, wynikające z „Umowy nr DFP/114/2010 organizacji, prowadzenia i obsługi emisji obligacji” z dnia 3.11.2010r., zawartej z Powszechną Kasą Oszczędności Bank Polski SA w Warszawie. Na podstawie tej umowy w latach 2010-2012 nastąpiła emisja 7 serii obligacji komunalnych na łączną wartość 10.000.000,00 zł, z terminami wykupu przypadającymi na lata 2012-2018.

Na lata 2016-2017 przypadały do wykupu obligacje o łącznej wartości nominalnej wnoszącej 3.000.000,00 zł. Obligacje te zostały wykupione. Po 2017 roku gmina zobowiązana była do wykupu obligacji o łącznej wartości wynoszącej 1.000.000,00 zł;

- na sumę 8.000.000,00 zł, wynikające z „Umowy organizacji, prowadzenia i obsługi emisji obligacji” z dnia 13.09.2013r., zawartej z Powszechną Kasą Oszczędności Bank Polski SA z siedzibą w Warszawie. Na podstawie tej umowy w 2013 roku

nastąpiła emisja 8 serii obligacji komunalnych na łączną wartość 8.000.000,00 zł, z terminami wykupu przypadającymi na lata 2017-2021.

W 2017 roku wykupiono obligacje na sumę 1.000.000,00 zł i na koniec tego zobowiązania gminy z tytułu emisji ww. umową wynosiły 7.000.000,00 zł;

- na sumę 3.000.000,00 zł, wynikające z „Umowy organizacji, prowadzenia i obsługi emisji obligacji” z dnia 28.10.2014r., zawartej z Powszechną Kasą Oszczędności Bank Polski SA z siedzibą w Warszawie. Na podstawie tej umowy w 2014 roku nastąpiła emisja 3 serii obligacji komunalnych na łączną wartość 3.000.000,00 zł, z terminami wykupu przypadającymi na lata 2021-2022.

Na koniec 2017 roku z tytułu emisji tych obligacji gmina posiadała zobowiązania w wysokości 3.000.000,00 zł.

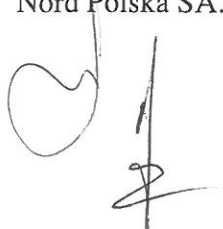
- 2) Ustalono, że w 2016 roku gmina wykupiła obligacje na sumę 1.730.000,00 zł, w roku 2017 wykupiono obligacje na sumę 2.730.000,00 zł.
- 3) Na dzień 31.12.2017 roku zobowiązania gminy z tytułu emisji obligacji komunalnych wynosiły łącznie 11.000.000,00 zł. Takie zobowiązania wykazano w poz. „E.2.2. Kredyty i pożyczki długoterminowe” części A („Zobowiązania według tytułów dłużnych”) kwartalnego sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji jednostki samorządu terytorialnego, sporządzonego na koniec IV kwartału 2017r.

3.8.5. Wydatki na obsługę długu jednostki samorządu terytorialnego

- 1) W 2016 roku na obsługę długu gminy poniesiono 461.403,75 zł wydatków budżetowych klasyfikowanych w rozdziale 75702 – „Obsługa papierów wartościowych, kredytów i pożyczek jednostek samorządu terytorialnego” działu 757 – „Obsługa długu publicznego”.

Na powyższą wielkość złożyły się wydatki w wysokości 461.202,08 zł z tytułu odsetek od wyemitowanych obligacji komunalnych i zaciągniętych pożyczek (§ 811 wydatków) oraz wydatki w wysokości 201,67 zł, klasyfikowane w § 809 – „Koszty emisji samorządowych papierów wartościowych oraz inne opłaty i prowizje”.


- 2) W 2017 roku na obsługę długu gminy poniesiono 348.881,86 zł wydatków budżetowych klasyfikowanych w rozdziale 75702. Wielkość ta obejmowała 348.824,83 zł wydatków z tytułu odsetek od wyemitowanych obligacji komunalnych, klasyfikowanych w § 811 – „Odsetki od samorządowych papierów wartościowych lub zaciągniętych przez jednostkę samorządu terytorialnego kredytów i pożyczek”, jak też wydatki na sumę 57,03 zł z tytułu prowizji za obsługę obligacji (§ 809 wydatków), zrealizowanych na rzecz Banku DnB Nord Polska SA.





3.8.6. Udzielone poręczenia i gwarancje

- 1) W latach 2016-2017 nie udzielano poręczeń i gwarancji. W latach tych nie realizowano też żadnych wydatków klasyfikowanych w § 803 – „Wyплаты z tytułu krajowych poręczeń i gwarancji”.
- 2) W części B („Poręczenia i gwarancje”) kwartalnego sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji jednostki samorządu terytorialnego według stanu na koniec IV kwartału 2017 roku wykazano kwotę 813.284,00 zł, jako wartość nominalną niewymagalnych (potencjalnych) zobowiązań z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji na koniec okresu sprawozdawczego.
 Powyższa wielkość wynikała z pozabilansowej ewidencji księgowej urzędu miejskiego – stanowiła końcowe saldo analitycznego konta 292-4 – „Zakład Zagospodarowania Odpadów Komunalnych Nowy Dwór Sp. z o.o.”, prowadzonego do syntetycznego konta 292 – „Zobowiązania warunkowe”.
 Przywołane konto szczegółowe prowadzono do ewidencji warunkowych zobowiązań z tytułu poręczenia spłaty pożyczki w kwocie 1.284.213,89 zł, zaciągniętej w 2011 roku przez ww. Zakład w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku na zadanie inwestycyjne „Budowa Zakładu Zagospodarowania Odpadów w miejscowości Nowy Dwór w gminie Chojnice”.
- 3) Ustalono, że końcowe saldo konta 292-4 było równe kwocie podanej przez ww. Zakład w dotyczącym gminy Brusy czwartym wierszu załącznika „Wartość poręczenia gmin na rzecz ZZO Nowy Dwór Sp. z o.o. na dzień 31.12.2017r.” do pisma ZZO/l.dz.2/2018/M.P. z dnia 10.01.2018r.
 Przywołanym dokumentem Zakład poinformował wszystkich solidarnych poręczycieli (10 gmin z powiatów chojnickiego i człuchowskiego) o spłaceniu przypadającej na IV kwartał 2017 roku raty pożyczki, kwocie niespłaconej pożyczki (8.608.902,00 zł) oraz o wartościach poręczeń poszczególnych gmin ogółem i w podziale na lata spłaty zobowiązań pożyczkowych (2018-2025).
- 4) Ustalono, że na spłatę potencjalnych zobowiązań z tytułu udzielonego poręczenia w budżetach kontrolowanej gminy na 2016 i 2017 rok zabezpieczano (§ 803 w rozdziale 75704 – „Rozliczenia z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa lub jednostkę samorządu terytorialnego”) środki finansowe w wysokościach po 113.024,00 zł, opartych na pisemnych informacjach ww. Zakładu. Jak podano powyżej, gmina nie realizowała żadnych wydatków klasyfikowanych w § 803.





3.9. Gospodarka odpadami komunalnymi

3.9.1. Stosowanie przepisów o zamówieniach publicznych

1) W 2017 roku zadanie związane z odbiorem odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu kontrolowanej gminy oraz transportem do regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK) w Nowym Dworze realizował Zakład Gospodarki Komunalnej w Brusach – samorządowy zakład budżetowy.

Na ustny wniosek kontrolującego o okazanie dokumentów z wyboru ww. Zakładu na wykonawcę zamówienia związanego z odbiorem i transportem odpadów komunalnych pan Zbigniew Lemańczyk – dyrektor Wydziału Środowiska i Rolnictwa poinformował ustnie kontrolującego, że nie było przetargu na to zadanie. Wyżej wymieniony przedłożył kontrolującemu:

- zarządzenie Nr 426.1/13 Burmistrza Brus z dnia 28 czerwca 2013r. w sprawie powierzenia zakładowi budżetowemu obowiązku odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości położonych na terenie gminy Brusy oraz utworzenia i prowadzenia punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych;
- 10 pism kierowanych do kierownika Zakładu Gospodarki Komunalnej w Brusach (pisma: GP.272.1.30.2016 z dnia 30.12.2016r., GP.272.1.7.2017 z dnia 31.01.2017r., GP.272.1.8.2017 z dnia 28.02.2017r., GP.272.1.12.2017 z dnia 31.03.2017r., GP.272.1.15.2017 z dnia 30.04.2017r., GP.272.1.18.2017 z dnia 31.05.2017r., GP.272.1.20.2017 z dnia 30.06.2017r., GP.272.1.21.2017 z dnia 31.07.2017r., GP.272.1.23.2017 z dnia 31.08.2017r., GP.272.1.25.2017 z dnia 30.09.2017r.), wskazujących ww. Zakład do odbioru i transportu odpadów komunalnych na podstawie § 3 ust. 1 pkt 8 i 9 *Statutu samorządowego zakładu budżetowego o nazwie Zakład Gospodarki Komunalnej w Brusach*, stanowiącego załącznik do uchwały Nr IV/17/11 Rady Miejskiej z dnia 31 marca 2011r. w sprawie nadania statutu samorządowemu zakładowi budżetowemu o nazwie Zakład Gospodarki Komunalnej w Brusach.

a) Przywołanym zarządzeniem, powołującym się na art. 30 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, na art. 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1996r. o gospodarce komunalnej (tekst jednolity: Dz. U. z 2017r., poz. 827) oraz na art. 3 ust. 2 pkt 4 i art. 6c ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity: Dz. U. z 2017r., poz. 1289), którego kserokopię dołączono do akt roboczych kontroli, powierzono ww. Zakładowi obowiązek odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz obowiązek utworzenia i prowadzenia punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Z zarządzenia wynikało też, że szczegółowe zasady realizacji obowiązków określonych w zarządzeniu miały być określone odrębnie.



- b) Przywołanymi powyżej pismami burmistrz nakładał na ww. zakład budżetowy obowiązek odbioru i transportu odpadów komunalnych w okresach obejmujących od miesiąca do 3 miesięcy 2017 roku. Z pism wynikało m.in., że zadanie nie obejmowało odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne.

W ostatniej części („Wynagrodzenie za usługę”) pism dotyczących okresów miesięcznych zawierano zapisy – cyt.: „Ustala się wynagrodzenie ryczałtowe należne ZGK w Brusach z tytułu wykonania zadania wynosi: 59.933,14 zł”, w piśmie GP.272.1.25.2017 z dnia 30.09.2017 roku (pismo dotyczyło okresu październik – grudzień 2017r.), którego kserokopię dołączono do akt roboczych kontroli, określono wynagrodzenie za wykonanie zadania w wysokości 179.799,42 zł (59.933,14 zł miesięcznie).

Każde z ww. pism zawierało zapis mówiący, że wynagrodzenie płatne będzie na podstawie prawidłowo wystawionej noty księgowej za usługę wykonaną w miesiącu poprzednim. Dalsze zapisy mówiły o terminie płatności not (21 dni od dnia otrzymania noty), jak też o niezmienności wynagrodzenia w przypadkach zwiększenia lub zmniejszenia liczby nieruchomości.

Ustalono, że wynikająca z ww. pism suma wynagrodzeń przysługujących ww. Zakładowi w 2017 roku (719.197,68 zł) oparta została na „Kalkulacji kosztów świadczenia usług odbioru i transportu odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych i punktów selektywnej zbiórki w granicach administracyjnych Miasta i Gminy Brusy”, sporządzonej przez pana Pawła Weltera – kierownika ww. Zakładu w dniu 14.12.2016r., przedłożonej w urzędzie miejskim w dniu 15.12.2016r.

[Kserokopie: zarządzenia Nr 426.1/13 Burmistrza Brus z dnia 28 czerwca 2013r. w sprawie powierzenia zakładowi budżetowemu obowiązku odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości położonych na terenie gminy Brusy oraz utworzenia i prowadzenia punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych; pisma GP.272.1.25.2017 burmistrza z dnia 30.09.2017r., adresowanego do kierownika Zakładu Gospodarki Komunalnej w Brusach –

– poz. 15 akt kontroli]

- 2) Zadanie związane z zagospodarowaniem odpadów komunalnych z terenu kontrolowanej gminy realizowała spółka Zakład Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Spółka z o.o. w Nowym Dworze.

Warunki realizacji ww. zadania oraz wynagrodzenie wykonawcy określała umowa nr 272.1.31.2016 z dnia 30.12.2016r., zawarta na okres od dnia 1.01.2017r. do dnia 31.12.2018r.

W § 4 ust. 3 ww. umowy zapisano, że cyt.: „Z tytułu wykonania umowy Spółce przysługuje wynagrodzenie miesięczne, liczone jako iloczyn ilości przyjętych odpadów przez Spółkę oraz ceny jednostkowej (zł/Mg) określonego kodu odpadów. Ceny jednostkowe obowiązują zgodnie z cennikiem Spółki na zagospodarowanie odpadów, zatwierdzonym uchwałą nr 24/2016 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Zakładu Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o. w Chojnicach z dnia 16.12.2016r.”

W niniejszym protokole kontroli wykazano, że kontrolowana gmina jest udziałowcem ww. Spółki.

3.9.2. Dochody z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

- 1) Na podstawie sporządzonego za 2017 rok sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego ustalono, że w roku tym gmina zrealizowała 1.861.572,49 zł dochodów budżetowych klasyfikowanych w rozdziale 90002 – „Gospodarka odpadami”.

Klasyfikowane w § 049 – „Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw” dochody z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły 1.519.281,77 zł.

Poza wpływami z ww. opłaty w rozdziale 90002 zaewidencjonowano też: opisane w niniejszym protokole dochody klasyfikowane w § 246 – „Środki otrzymane od pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych na realizację zadań bieżących” (336.497,51 zł); wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych i kosztów upomnień (§ 064 – 3.290,83 zł); odsetki od nieterminowych wpłat opłaty (§ 091 – 2.400,61 zł) oraz grzywny i inne kary pieniężne od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych (§ 058 – 101,77 zł).

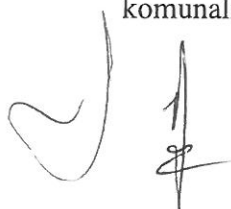
- 2) W kontrolowanym roku obowiązywały stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi określone uchwałą Nr XV/148/16 Rady Miejskiej z dnia 30 listopada 2016r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z dnia 7 grudnia 2016r., poz. 4271).

Z uchwały wynikało, że opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi powstającymi na terenie nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy wyliczana jest na podstawie liczby osób w gospodarstwach domowych. Opłata miesięczna za gospodarowanie odpadami komunalnymi zbieranymi i odbieranymi w sposób selektywny wynosiła od 17,00 zł (gospodarstwa jednoosobowe) do 58,00 zł (gospodarstwa powyżej 10 osób), w przypadku odpadów zmieszanych opłata miesięczna wynosiła odpowiednio od 25,50 zł do 87,00 zł.

3.9.3. Wydatki na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz cele wskazane w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach

- 1) W myśl art. 6r ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, obejmujące koszty:

- odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;





- tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- obsługi administracyjnej tego systemu;
- edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Przywołane przepisy dają gminom możliwość wykorzystania pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi do pokrywania kosztów wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz kosztów utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, jak też do pokrywania kosztów usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach (tekst jednolity: Dz. U. z 2017r., poz. 21).

2) W trakcie kontroli poproszono panią Magdalenę Rolbiecką – p.o. zastępcy skarbnika gminy o sporządzenie informacji dotyczącej zrealizowanych w 2017 roku wydatków na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi według podziału wynikającego z przywołanego powyżej art. 6r ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

- Z przedłożonej informacji „Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi” wynika, że w 2017 roku z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zrealizowano dochody w wysokości 1.518.535,38 zł.

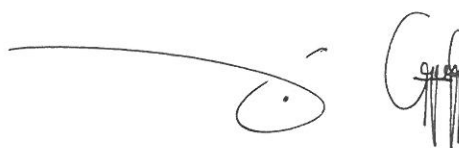
Powyzsza wielkość różni się (jest niższa) o kwotę 346,39 zł od sumy zaewidencjonowanych w 2017 roku wpływów z opłaty w § 049 rozdziału 90002, wynoszących 1.519.281,77 zł. W przedłożonej informacji uzyskane wpływy pomniejszono o nadpłaty powstałe w kontrolowanym roku. Na dzień 1.01.2017 roku nadpłaty wynosiły 1.622,61 zł, w trakcie roku wzrosły one o 346,39 zł, do wysokości 1.969,00 zł.

- Na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi poniesiono wydatki w wysokości 1.474.925,41 zł.

Wydatki na funkcjonowanie ww. systemu obejmowały: 1.381.601,44 zł wydatków związanych z odbiorem, transportem, zbieraniem, odzyskiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych; 92.723,97 zł wydatków na obsługę administracyjną systemu oraz 600,00 zł na edukację ekologiczną w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi oraz innych wydatków wynikających z ustawy.

W 2017 roku gmina nie realizowała wydatków na tworzenie i utrzymanie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych – w sporządzonej informacji nie wykazano takich wydatków. Przywołaną informację załączono do akt roboczych kontroli.

[Sporządzona przez panią Magdalenę Rolbiecką – p.o. zastępcy skarbnika gminy informacja „Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi” – poz. 16 akt kontroli]

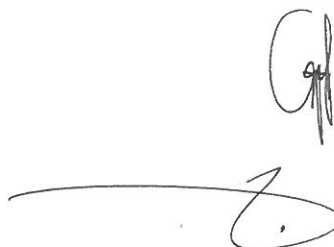
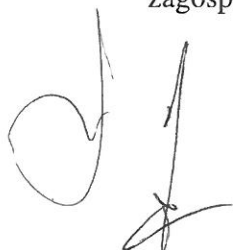



- 4) Na podstawie złożonej informacji ustalono, że w 2017 roku wydatki kontrolowanej gminy na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi (1.474.925,41 zł) były o 44.009,97 zł niższe od dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami, wykonanych w wysokości 1.518.935,38 zł.

Z informacji wynikało, że niewykorzystane środki z opłaty (w zaokrągleniu 44.010 zł) przeznaczono na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w roku 2018. Powyższe wynikało z § 7 załączonej do informacji uchwały Nr XXVI/249/18 Rady Miejskiej z dnia 28 marca 2018r. w sprawie zmiany w budżecie gminy Brusy na rok 2018.

- 5) Na podstawie ewidencji księgowej wydatków klasyfikowanych w rozdziale 90002 – „Gospodarka odpadami” ustalono, że wydatki na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, zrealizowane na sumę 1.474.925,41 zł, wykonano poprzez:

- zapłatę 12 księgowych not Zakładu Gospodarki Komunalnej w Brusach obciążeniowych za „wywóz odpadów z terenu Gminy Brusy” (64.727,79 zł za XII 2016r. oraz 11 x 59.933,14 zł za 11 miesięcy 2017r.) – 723.992,33 zł;
- zapłatę faktur Zakładu Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Sp. z o.o. w Nowym Dworze za zagospodarowanie przyjętych odpadów komunalnych – 657.609,11 zł;
- wypłatę wynagrodzeń pracowników urzędu miejskiego realizujących zadania z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi i zapłatę pochodnych od wynagrodzeń – 80.530,57 zł;
- zakup materiałów biurowych, pokrycie kosztów przesyłek pocztowych; zapłatę za aktualizację oprogramowania – 12.193,40 zł;
- zapłatę za wydruk materiałów edukacyjno-informacyjnych w zakresie zagospodarowania odpadów – 600,00 zł.



IV. GOSPODARKA MIENIEM

Kontrolę w zakresie gospodarki mieniem przeprowadzono za rok 2017.

4.1. Gospodarka mieniem komunalnym

4.1.1. Środki trwałe

Podstawowe środki trwałe

- 1) Na dzień 1.01.2017 roku konto 011 – „Środki trwałe” wykazywało saldo Wn w wysokości 117.883.441,33 zł.

W trakcie roku na stronie Wn tego konta zaksięgowano obroty na sumę 8.204.240,34 zł, obroty strony Ma konta wyniosły 1.905.981,07 zł. Na ostatni dzień 2017 roku konto wykazywało saldo Wn w wysokości 124.181.700,60 zł.

- Obroty na stronie Wn konta, na sumę 8.204.240,34 zł, miały związek z: rozliczeniem kosztów zakończonych zadań inwestycyjnych oraz zakupem gotowych składników majątku (7.789.611,46 zł), nieodpłatnym nabyciem prawa własności środków trwałych (75.782,58 zł); nieodpłatnym nabyciem prawa użytkowania wieczystego nieruchomości (167.507,48 zł); odpłatnym nabyciem prawa użytkowania wieczystego nieruchomości (52.313,74 zł), jak też zaksięgowaniem pod datą 31.12.2017 roku (Wn konto 011, Ma konto 800) kilkunastu kwot na sumę 119.025,08 zł na podstawie „polecenia księgowania” nr 402 z opisem „zmiana sposobu księgowania ujemnych odchyłeń od cen ewidencyjnych”.
- Księgowania na stronie Ma konta 011, na sumę 1.905.981,07 zł, miały związek z: nieodpłatnym przekazaniem środków trwałych w postaci sieci wodociągowych, sanitarnych i kanalizacyjnych dla Zakładu Gospodarki Komunalnej w Brusach (1.557.591,08 zł); nieodpłatnym przekazaniem nowo wybudowanych linii energetycznych kablowych dla przedsiębiorstwa energetycznego (156.527,98 zł); kasacją środków trwałych (61.596,41 zł); sprzedażą nieruchomości (5.150,40 zł); weryfikacją wartości gruntów (6.090,12 zł), jak też zaksięgowaniem pod datą 31.12.2017 roku (Wn konto 800, Ma konto 011) kilkunastu kwot na sumę 119.025,08 zł na podstawie „polecenia księgowania” nr 402, z opisem „zmiana sposobu księgowania ujemnych odchyłeń od cen ewidencyjnych”.
- W sprawie księgowania kwot na okoliczność „zmiany sposobu księgowania ujemnych odchyłeń od cen ewidencyjnych” pisemne wyjaśnienie do protokołu złożyła pani Karina Łobocka – księgowa w Wydziale Budżetu i Finansów urzędu miejskiego.

W wyjaśnieniu załączonym do akt roboczych kontroli wyżej wymieniona podała, że – cyt.:
 „Nabywane przez gminę Brusy grunty ewidencjonuje się według wartości ustalonych na

podstawie cen ewidencyjnych za 1 m² gruntu określonych zarządzeniem Burmistrza Brus nr 6/2014 z dnia 11 grudnia 2014r. Często zdarza się, że rzeczywiste koszty zakupu działki gruntu odbiegają od jej wartości ustalonej w oparciu o ceny ewidencyjne.

Pierwotnie zapis przyjęcia do ewidencji działki gruntu z ujemnymi odchyleniami od wartości ewidencyjnej wyglądał następująco:

011/080 – księgowanie rzeczywistej wartości zakupu,

011/800 – księgowanie odchylenia od wartości ewidencyjnej (ze znakiem „-”).

Zapis ten był powodem powstawania ujemnego salda Ma konta 800. W związku z powyższym zmieniono sposób księgowania ujemnych odchyleń wartości ewidencyjnych nabywanych gruntów od ich wartości zakupu.

Obecnie zapis przyjęcia do ewidencji działki gruntu z ujemnymi odchyleniami od wartości ewidencyjnej wygląda następująco:

011/080 – księgowanie rzeczywistej wartości zakupu

800/011 – księgowanie odchylenia od wartości ewidencyjnej (ze znakiem „+”).”

[Wyjaśnienie pani Kariny Łobockiej – księgowej w sprawie „zmiany sposobu księgowania ujemnych odchyleń cen ewidencyjnych” – poz. 17 akt kontroli]

- Ustalono, że w dokumentacji opisującej przyjęte w jednostce zasady (politykę) rachunkowości tematykę ewidencjonowania wartości gruntów uregulowano zapisem o treści – cyt.: „Ewidencja przychodów i rozchodów gruntów odbywa się według cen ewidencyjnych. Przeszacowania wartości gruntów dokonuje się raz na 4 lata”.
- 2) Szczegółową ewidencję inwentarzową środków trwałych prowadzono z wykorzystaniem techniki komputerowej. Na stan ewidencyjny składniki majątku przyjmowano oraz ze stanu tego zdejmowano na podstawie dowodów określonych w uregulowaniach wewnętrznych.
 - 3) Na dzień 1.01.2017 roku syntetyczne konto 071 – „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych” przedstawiało saldo w wysokości 12.680.676,86 zł. Ustalono, że taka była wartość umorzenia podstawowych środków trwałych (12.602.184,88 zł) oraz umorzenia wartości niematerialnych i prawnych – 78.491,98 zł. W trakcie roku (ściślej – w ostatnim dniu 2017 roku) na stronie Ma konta zaksięgowano obroty na sumę 2.536.183,99 zł, związane z rocznym umorzeniem środków trwałych (2.533.425,90 zł) oraz wartości niematerialnych i prawnych (2.758,09 zł). Roczne obroty na stronie Wn tego konta wyniosły 63.657,82 zł – w trakcie roku wyksięgowano umorzenie sieci deszczowej, sanitarnej i wodociągowej przekazanej dla Zakładu Gospodarki Komunalnej w Brusach (2.061,41 zł), jak też umorzenie skasowanych środków trwałych – 61.596,41 zł.

Na dzień 31.12.2017 roku konto 071 wykazywało saldo Ma w wysokości 15.153.203,03 zł – taka była wartość umorzenia podstawowych środków trwałych (15.071.952,96 zł) oraz wartości niematerialnych i prawnych – 81.250,07 zł. Ta ostatnia wielkość obejmowała umorzenie podstawowych wartości niematerialnych i prawnych (53.319,90 zł) oraz umorzenie „pozostałych środków wartości niematerialnych i prawnych” (27.930,17 zł).

- 4) Przedstawione w poprzednim punkcie ustalenia wskazują, że w kontrolowanej jednostce konto 071 wykorzystywano do ewidencji umorzenia podstawowych środków trwałych oraz do ewidencji umorzenia wszystkich wartości niematerialnych i prawnych – zarówno podstawowych, jak i „pozostałych wartości niematerialnych i prawnych”.

Występujące w ewidencji księgowej konto 072 – „Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych” wykorzystywano wyłącznie do ewidencji umorzenia „pozostałych środków trwałych”.

- W myśl zasad obowiązywania konta 072 – „Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych”, określonych w załączniku nr 3 do obowiązującego w 2017 roku rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity: Dz. U. z 2017r., poz. 760), konto 072 służy do ewidencji zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych, podlegających umorzeniu jednorazowo w pełnej wartości, w miesiącu wydania ich do używania (podkreślenia kontrolującego).

- Analizując obowiązujące w jednostce uregulowania wewnętrzne ustalono, że w części II („Obowiązujące metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalenie wyniku finansowego”) załącznika nr 1 do zarządzenia Nr 262/16 Burmistrza Brus z dnia 4 marca 2016r. w sprawie wprowadzenia zasad rachunkowości w Urzędzie Miejskim w Brusach zawarto następujące uregulowania dotyczące umarzania wartości niematerialnych i prawnych – cyt.: „*Wartości niematerialne i prawne umarza się stopniowo zgodnie z zasadami określonymi w art. 16 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. W urzędzie dokonuje się umorzeń jednorazowo za okres roku obrotowego.*

Okres dokonywania odpisów amortyzacyjnych od wartości niematerialnych i prawnych:

- *od licencji (sublicencji) na programy komputerowe oraz od praw autorskich – 24 miesiące – 50%;*
- *od pozostałych wartości niematerialnych i prawnych – 60 miesięcy – 20%.*

Jeżeli wynikający z umowy okres używania praw majątkowych jest krótszy od okresu ustalonego w tym przepisie podatnik dokonuje odpisów amortyzacyjnych w okresie wynikającym z umowy. Umorzenie ujmowane jest na koncie 071 – „Umorzenie środków

trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych. Amortyzacja obciąża konto 400 – „Amortyzacja”.

- Pisemne wyjaśnienie w sprawie wykorzystywania konta 071 do ewidencji umorzenia „pozostałych wartości niematerialnych i prawnych” złożyła pani Karina Łobocka – księgowa w Wydziale Budżetu i Finansów. Wyjaśnienie to załączono do akt roboczych kontroli.

W złożonym wyjaśnieniu wyżej wymieniona podała m.in., że – cyt.: *„Posiadane przez Gminę Brusy wartości niematerialne i prawne to majątek przyjęty na stan w okresie do 2015r. włącznie. W tamtejszym czasie w Urzędzie Miejskim w Brusach wartości niematerialne i prawne i ich umorzenie ujmowane były zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości wprowadzonymi zarządzeniem Burmistrza Brus nr 579/10 z dnia 28 października 2010r. Wg tych zasad wartości niematerialne i prawne bez względu na wartość początkową amortyzuje się przy zastosowaniu stawek określonych w przepisach o podatku dochodowym dla osób prawnych, albo wg stawek amortyzacyjnych ustalonych przez kierownika jednostki. Umorzenie ujmowane jest na koncie 071 Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”.*

W dalszej części wyjaśnienia wyżej wymieniona podała, że również obowiązujące w 2017 roku uregulowania wewnętrzne wskazywały konto 071 do ewidencji umorzeń wartości niematerialnych i prawnych.

W końcowej części wyjaśnienia zawarto informacje mówiące o pełnym umorzeniu wszystkich wartości niematerialnych i prawnych, jak też deklarację wyżej wymienioną, że nabywane w przyszłości wartości niematerialne i prawne będą ewidencjonowane i umarzane zgodnie z zasadami rachunkowości wprowadzonymi zarządzeniem Nr 657/18 Burmistrza Brus z dnia 2 stycznia 2018r., według których umorzenie jest ujmowane na koncie 071 lub 072. Pani Karina Łobocka – księgowa dodała też, że – cyt.: *„Przebieganie umorzenia wartości niematerialnych i prawnych stanowiących bilans zamknięcia na dzień 31 grudnia 2017r. nastąpi w 2018r. w łączności z dokonaniem podziału kont syntetycznych na konta analityczne”.*

[Wyjaśnienie pani Kariny Łobockiej – księgowej w sprawie ewidencji umorzenia wartości niematerialnych i prawnych – poz. 18 akt kontroli]

Pozostałe środki trwałe

- 1) Na dzień 1.01.2017 roku konto 013 – „Pozostałe środki trwałe” wykazywało saldo w wysokości 1.397.552,08 zł.

W trakcie roku na stronie Wn konta zaksięgowano obroty na sumę 225.383,95 zł, z kolei na stronie Ma konta zaksięgowano obroty na sumę 7.252,87 zł. Na dzień 31.12.2017 roku konto wykazywało saldo Wn w wysokości 1.615.683,16 zł.

- Księgować na stronie Wn konta dokonano po zakupie i wydaniu do użytkowania: mebli i sprzętu komputerowego oraz kopiarek do pomieszczeń biurowych; mebli do sali

konferencyjnej; gablot wolnostojących dla sołectw; sprzętu AGD i nagłaśniającego do świetlic wiejskich; wyposażenia terenów rekreacyjno-sportowych; wózków magazynowych; myjki ciśnieniowej; kultywatora; alkomatu; aparatu fotograficznego; ławek żeliwnych. Na stan „pozostałych środków trwałych” przyjmowano również składniki majątku otrzymane nieodpłatnie (w formie darowizny) po sierpniowej nawałnicy – pilarki; agregaty prądotwórcze, przyczepę campingową.

- Księgowania na stronie Ma konta 013 związane były z: kasacją nieużytecznych składników majątku (6.680,92 zł), nieodpłatnym przekazaniem stołów do Centrum Kultury i Biblioteki w Brusach (105,00 zł) oraz wyksięgowaniem pod datą 31.12.2017 roku niezawinionych niedoborów po przeprowadzonej i rozliczonej w lutym 2018 roku inwentaryzacji rzeczowych składników majątku (466,95 zł).

- 2) Na dzień 1.01.2017 roku konto 072 – „Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych” wykazywało saldo Ma w wysokości 1.397.552,08 zł. Saldo to przedstawiało wartość umorzenia wydanych do użytkowania składników majątku o charakterze wyposażenia, tj. „pozostałych środków trwałych”.

W niniejszym protokole wykazano już, że konta 072 nie wykorzystywano do ewidencji umorzenia „pozostałych wartości niematerialnych i prawnych”.

W trakcie roku na stronie Ma konta 072 zaksięgowano obroty na sumę 225.383,95 zł, na stronie Wn tego konta zaewidencjonowano obroty w wysokości 7.252,87 zł.

Obroty na stronie Ma miały związek z bieżącym księgowaniem całkowitego umorzenia zakupionych i wydanych w 2017 roku do używania „pozostałych środków trwałych”, na stronie Wn konta zaksięgowano wartości umorzenia zlikwidowanych składników majątku o charakterze wyposażenia.

Na bilans zamknięcia 2017 roku konto 072 wykazywało saldo Ma w wysokości 1.615.683,16 zł. Saldo to przedstawiało wartość umorzenia „pozostałych środków trwałych”.

4.1.2. Wartości niematerialne i prawne

- 1) Wartości niematerialne i prawne ewidencjonowano na określonym w zakładowym planie kont koncie 020 – „Wartości niematerialne i prawne”.

W ramach ww. konta zaprowadzono podział na składniki majątku umarzone stopniowo (konto 020-1) oraz składniki umarzone jednorazowo z chwilą wydania do używania (konto 020-2).

- 2) Na dzień 1.01.2017 roku konto 020 wykazywało saldo Wn w wysokości 81.250,07 zł. Wielkość ta obejmowała wartość licencji na korzystanie z programów i systemów komputerowych ujętych w 29 pozycjach ewidencji wartości niematerialnych i prawnych.

W trakcie roku na ww. koncie nie zaksięgowano żadnych obrotów i na dzień 31.12.2017 roku saldo Wn konta 020 wynosiło nadal 81.250,07 zł.

- 3) Na bilans otwarcia ksiąg rachunkowych 2017 roku umorzenie wartości niematerialnych i prawnych wynosiło 78.491,98 zł. Pod datą 31.12.2017 roku na koncie 071 zaksięgowano umorzenie wartości niematerialnych i prawnych w wysokości 2.758,09 zł i na ostatni dzień tego roku umorzenie wynosiło 81.250,07 zł. Wielkość ta była równa wartości początkowej tych składników majątku ujętych na koncie 020. Powyższe oznacza, że wszystkie wartości niematerialne i prawne kontrolowanej jednostki zostały w całości umorzone. Ustalenia w zakresie niezgodnego z obowiązującymi przepisami ewidencjonowania umorzenia „pozostałych wartości niematerialnych i prawnych” na koncie 071 przedstawiono przy opisie umorzenia środków trwałych.

4.1.3. Finansowy majątek trwały

- 1) Występujące w ewidencji księgowej konto 030 – „Długoterminowe aktywa finansowe” na początek 2017 roku wykazywało saldo Wn w wysokości 1.054.200,00 zł. Na powyższą wielkość składały się wartości długoterminowych aktywów finansowych (udziałów) w spółkach:
- Zakład Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór
w Nowym Dworze - 1.044.200,00 zł;
 - Pomorski Regionalny Fundusz Poręczeń Kredytowych
w Gdańsku - 10.000,00 zł;
- Razem: - 1.054.200,00 zł.
- 2) W trakcie roku na koncie 030 nie zaksięgowano żadnych obrotów i powyższa suma stanowiła końcowe saldo tego konta.

4.1.4. Materiały

- 1) W dokumentacji opisującej przyjęte w jednostce zasady (politykę) rachunkowości, a ściślej – w części II („Obowiązujące metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalenie wyniku finansowego”) załącznika nr 1 do zarządzenia Nr 262/16 Burmistrza Brus z dnia 4 marca 2016r. w sprawie wprowadzenia zasad rachunkowości w Urzędzie Miejskim w Brusach zapisano, że cyt.: *„Zapasy – jednostka nie prowadzi ewidencji obrotu materiałowego. Zakupione materiały przekazywane są bezpośrednio do zużycia w działalności. Na koniec roku na podstawie spisu z natury ustalana jest wartość niezaużytych materiałów w cenie zakupu, którą ujmuje się na koncie 310 – „Materiały”. W roku następnym materiały te są spisane w koszty”*.




- 2) Kontrolując obroty na koncie 310 – „Materiały” ustalono, że wartość zapasów materiałów zinwentaryzowanych na dzień 31.12.2016 roku (30.200,11 zł) przeksięgowano w koszty pod datą 31.03.2017r.

W trakcie 2017 roku dokonano 10 księgowania na stronie Wn ww. konta, związanych z przyjęciem na stan ewidencyjny materiałów (paliwo; artykuły spożywcze; środki czystości; płyty kartonowo – gipsowe; pilarki; odzież ochronna, itp.), o łącznej wartości 102.599,99 zł, otrzymanych w formie darowizn od innych podmiotów, z przeznaczeniem na usuwanie skutków nawałnicy oraz zabezpieczenie potrzeb osób poszkodowanych podczas tej nawałnicy. Na podstawie dowodów księgowych i zapisów na stronie Ma konta 310 ustalono, że niektóre materiały, np. odzież ochronną, przekazano dla działających na terenie gminy jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, pozostałe materiały z darowizn przekazano poszkodowanym mieszkańcom gminy.

- 3) Ostatnie księgowanie na koncie 310, dokonane pod datą 31.12.2017 roku w kwocie 28.314,20 zł, wiązało się z przyjęciem na stan ewidencyjny zapasów nieużytych materiałów zinwentaryzowanych na dzień bilansowy. Na powyższą wartość składały się zapasy: opału (węgiel, olej opałowy, drewno) w świetlicach wiejskich, budynkach komunalnych, remizy OSP i w urzędzie miejskim – 19.348,58 zł; paliwa w jednostkach OSP i urzędzie miejskim – 8.668,43 zł oraz materiałów biurowych w urzędzie miejskim – 297,19 zł.

4.2. Gospodarka mieniem Skarbu Państwa

- 1) Urząd miejski prowadzi pozabilansową ewidencję składników majątkowych niestanowiących własności gminy, w tym gruntów Skarbu Państwa będących w użytkowaniu wieczystym gminy oraz środków trwałych użyczonych przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.
- 2) Ustalono, że w 2017 roku gmina nabyła prawa użytkowania wieczystego gruntów (6 działek) oraz budynku Skarbu Państwa, o łącznej wartości 193.905,00 zł. Taką wartość na dzień 31.12.2017 roku przedstawiało pozabilansowe konto 011-11 – „Grunty Skarbu Państwa – użytkowanie wieczyste”.
- 3) Według pozabilansowego konta 011-10 – „Środki trwałe użyczone przez MSW...” wartość otrzymanych składników majątkowych (sprzętu informatycznego do realizacji projektu rządowego „pl.ID”) na początek i koniec 2017 roku wynosiła 9.759,80 zł.

4.3. Inwentaryzacja roczna rzeczowych składników majątku

Kontrolą objęto inwentaryzację roczną i okresową 4 letnią przeprowadzoną w 2017 roku.

1. W okresie objętym kontrolą zasady w zakresie inwentaryzacji zostały określone w instrukcji inwentaryzacyjnej, która stanowi załącznik Nr 1 do zarządzenia Burmistrza Brus Nr 535/10 z dnia 01.07.2010 r., w którym ustalono:
 - metody i terminy przeprowadzania inwentaryzacji poszczególnych składników majątkowych,
 - sposób powoływania składu komisji inwentaryzacyjnej i zespołów spisowych,
 - metody przeprowadzania inwentaryzacji: spis z natury, uzgodnienia sald, weryfikacji prawidłowości zapisów księgowych,
 - czynności jakie należy poczynić przy przeprowadzaniu inwentaryzacji metodą spisu z natury,
 - sposób wyceny i wypełniania arkuszy spisowych,
 - zasady rozliczania wyników inwentaryzacji.

2. Kontroli poddano przeprowadzenie w 2017 roku inwentaryzacji rocznej oraz inwentaryzacji okresowej przeprowadzanej nie rzadziej niż raz na 4 lata, badaniem objęto:
 - przestrzeganie przepisów wewnętrznych dotyczących przeprowadzenia i rozliczenia inwentaryzacji,
 - prawidłowość ustalenia wszystkich składników majątkowych podlegających w danym roku inwentaryzacji,
 - wydanie przez kierownika jednostki właściwych zarządzeń,
 - powołanie składów komisji inwentaryzacyjnej, zespołów spisowych, komisji weryfikacyjnej,
 - właściwy podział inwentaryzowanych składników na pola spisowe,
 - objęcie ewidencją arkuszy spisu z natury,
 - prawidłowość sporządzenia arkuszy spisu z natury,
 - przeprowadzenie spisu z udziałem osób odpowiedzialnych za powierzone mienie,
 - wskazanie w arkuszach i protokołach składników uszkodzonych i zepsutych,
 - ustalenie ewentualnych różnic inwentaryzacyjnych ich wyceny oraz czy dokonano właściwych kompensat,
 - ujęcie ewentualnych różnic w księgach rachunkowych i rozliczenia ich w sposób właściwy,
 - przestrzeganie ustawowych terminów przeprowadzenia i rozliczenia inwentaryzacji,
 - ewentualne zaniechanie przeprowadzenia inwentaryzacji lub nieobjęcia wszystkich składników inwentaryzacją.



3. W ramach kontroli inwentaryzacji okresowej 4 letniej ustalono, że w 2017 roku w kontrolowanej jednostce przeprowadzono inwentaryzację środków trwałych metodą spisu z natury, ewidencjonowanych na koncie 013 - pozostałe środki trwałe. Zarządzeniem Nr 601/17 Burmistrza Brus z dnia 25.10.2017 roku polecono przeprowadzenie inwentaryzacji okresowej (raz na cztery lata) metodą spisu oraz:
- określono obszary przeprowadzenia inwentaryzacji metodą spisu z natury pozostałe środki trwałe ujęte w ewidencji ilościowo wartościowej, pozostałych środków trwałych ujętych w ewidencji ilościowej OSP.
 - określono czas przeprowadzenia inwentaryzacji od 2 do 28 listopada 2017 roku,
 - powołano komisję inwentaryzacyjną,
 - zobowiązano do przekazania protokołu przewodniczącego komisji do właściwego rozliczenia inwentaryzacji według stanu księgowego na dzień spisu, ustalenia ewentualnych różnic, przekazania arkuszy spisowych oraz oświadczeń do Wydziału Budżetu i Finansów,
 - zobowiązano do przekazania protokołu rozliczenia różnic do Wydziału Budżetu i Finansów,
 - zobowiązano do przekazania sprawozdania opisowego z przeprowadzonej inwentaryzacji do Wydziału Budżetu i Finansów,

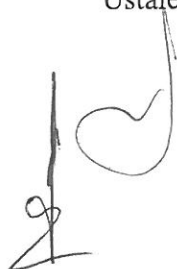
Na wniosek komisji inwentaryzacyjnej zarządzeniem Nr 602/17 Burmistrza Brus z dnia 25.10.2017 r. powołano dwa zespoły spisowe do przeprowadzenia spisu z natury.

4. W trakcie kontroli inwentaryzacji metodą spisu z natury ewidencjonowanych na kontach pozostałe środki trwałe (*ewidencja na koncie 013*) stwierdzono, że spisu dokonano na arkuszach z podziałem na pola spisowe:
- świetlice wiejskie i place zabaw,
 - jednostki OSP gminy Brusy,
 - budynek urzędu miejskiego,
 - mienie w posiadaniu pracowników urzędu miejskiego,
 - okręgowe komisje wyborcze,
 - teren miasta i gminy Brusy z wyłączeniem świetlic wiejskich i placów zabaw.

Wartość mienia na wyżej wymienionych arkuszach spisowych na dzień zakończenia spisów 28 listopada 2017 roku wyniosła 1.553.599,44 zł.

Saldo konta 013 pozostałe środki trwałe na dzień 31 grudnia 2017 r. wyniosło 1.615.683,16 zł.

Ustalenia kontroli przedstawiono w poniższej tabeli:



wartość ewidencyjna na dzień 31.12.2017 w zł	wartość objęta spisem z natury na dzień 28.11.2017 w zł	różnica w zł
1.615.683,16	1.553.599,44	62.083,72

W trakcie kontroli pisemne wyjaśnienie, dotyczące wskazanej wyżej różnicy na kwotę 62.083,72 zł, złożyła pani Karina Łobocka - księgowa, z którego wynika, iż od dnia zakończenia spisu do dnia 31 grudnia 2017 roku wartość pozostałych środków trwałych na koncie 013 została zwiększona o kwotę 30.912,61 zł.

Ponadto stan ewidencyjny pomniejszono o kwotę 466,95 zł rozliczenie niedoborów inwentaryzacyjnych.

Poza tym spisem z natury nie objęto pozostałych środków trwałych oddanych w użyczenie innym podmiotom, których wartość wyniosła 30.704,16zł

Reasumując:

1. Wartość objęta spisem z natury	1.553.599,44 zł,
2. Wartość składników przyjętych na stan	30.912,61 zł,
3. Wartość składników oddanych w użyczenie	30.704,16 zł,
4. Wartość rozliczenia niedoborów <u>inwentaryzacyjnych</u>	466,95 zł,
	Razem: 1.615.683,21 zł.

Wartość ewidencyjna PŚT na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosiła 1.615.683,21 zł co wskazuje, że inwentaryzacją objęto wszystkie składniki i rozliczono zgodnie z decyzją kierownika jednostki. Inwentaryzacji składników oddanych w użyczenie dokonano metodą potwierdzenia salda w trakcie inwentaryzacji rocznej przeprowadzonej na podstawie zarządzenia Nr 620/17 Burmistrza Miasta Brusy z dnia 20.11.2017 roku.

Na niżej wymienionych arkuszach spisu z natury nie wskazano osoby odpowiedzialnej materialnie za powierzone oraz brak jest oświadczeń osób odpowiedzialnych materialnie za powierzone mienie: „place zabaw” (arkusze spisu z natury nr 1-26), „Urząd Miasta Brusy” (arkusz spisu z natury nr 39), „Chata Kaszubska w Brusach Jegliach” (arkusz spisu z natury nr 40), „Biblioteka w Męcikale” (arkusz spisu z natury nr 74).

Ponadto z arkuszy spisowych nr 31-38 (pole spisowe „OSP Brusy”) wynika, iż w skład zespołu spisowego powołano pana Marka Janikowskiego osobę odpowiedzialną materialnie. Tymczasem oświadczenie przed i po spisie złożył pan Szmaglik Janusz-komendant OSP Brusy. W pozostałym zakresie wszystkie osoby złożyły stosowne oświadczenia, wszystkie arkusze spisu z natury były odpowiednio ponumerowane i oznakowane.

Z wyjaśnienia pani Kariny Łobockiej - księgowej wynika, iż pan Marek Janikowski w czasie spisu z natury przekazał odpowiedzialność za powierzone mienie panu Januszowi Szmaglikowi -komendantowi OSP Brusy, który również ponosi odpowiedzialność za mienie przekazane OSP Brusy. Poza tym wyjaśniono: *na arkuszach spisowych*

dotyczących pozostałych środków trwałych zlokalizowanych na placach zabaw (arkusze o nr 1-26) oraz powierzonego majątku obcego – infomatów (arkusze o nr 39,40, 74) nie wskazano osób materialnie odpowiedzialnych materialnie. Za powierzone mienie osobą odpowiedzialną jest osoba przyjmująca majątek do momentu scedowania tej odpowiedzialności na inną.

Zgodnie z obowiązującą instrukcją inwentaryzacyjną zespół spisowy powinien dopilnować aby osoba materialnie odpowiedzialna dokonywała równoległe z zespołem spisowym liczenia, mierzenia, aby dane ilościowe były uzgodnione z tą osobą. Poza tym w § 6 przywołanej instrukcji inwentaryzacyjnej wskazano, iż wśród obligatoryjnych dokumentów z przeprowadzonej inwentaryzacji są między innymi; oświadczenia złożone przed spisem i po spisie przez osoby materialnie odpowiedzialne za powierzone mienie.

5. W toku kontroli inwentaryzacji rocznej przeprowadzonej na podstawie zarządzenia Nr 620/17 Burmistrza Brus z dnia 20.11.2017 roku ustalono, że kierownik jednostki polecił przeprowadzenie inwentaryzacji rocznej metodą spisu z natury, weryfikacji i potwierdzenia sald. Powyższym zarządzeniem powołano również komisję inwentaryzacyjną i komisję weryfikacyjną. Zarządzeniem Nr 621/17 Burmistrza Brus z dnia 20.11.2017 r. powołano trzy zespoły spisowe do przeprowadzenia spisu z natury.

Podczas inwentaryzacji metodą spisu z natury w dniu 29 grudnia 2017 roku spisano:

- stan gotówki w kasie, który wynosił 0,00 zł, i był zgodny z raportem kasowym;
- druki ścisłego zarachowania, które były wykorzystywane zgodnie z przeznaczeniem a sposób ich przechowywania nie budził zastrzeżeń;
- niezuczyte materiały odpisane w koszty w momencie zakupu (materiały biurowe, paliwo w samochodach, opał (ewidencja na koncie 310) spisano na arkuszach spisu z natury w dniu 29.12.2017 roku.

Nadto kontrolując ustalono, iż w dniach 6 i 13 grudnia 2017 roku dokonano spisu z natury składników majątkowych stanowiące własność obcych jednostek powierzonych do używania.

6. Metodą potwierdzenia sald zinwentaryzowano niżej wymienione składniki majątkowe według stanu na dzień 31.12.2017 roku:

- środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych,
- należności za wyjątkiem należności wątpliwych, spornych, od pracowników oraz tytułów publiczno-prawnych,
- pożyczki i kredyty,
- wdzierżawione i użyczone składniki majątku następującym podmiotom: Przychodni Rodzinnej Thielmann i Wspólnicy Spółka Jawna między innymi; ultrasonograf o wartości 73.900,00 zł, platforma transportowa o wartości 36.600,00 zł, urządzenie do

kriochirurgii o wartości 8.100,00 zł itd., Centrum Kultury i Biblioteki im. Jana Karnowskiego w Brusach drukarkę laserową o wartości 699,00 zł, Miejskiemu Kołu Ligi Obrony Kraju w Brusach karabinki pneumatyczne o wartości 10.827,61 zł, Kaszubskiej Spółdzielni Mieszkaniowej w Brusach wyposażenie placów zabaw o wartości 11.527,78 zł, Szkole Podstawowej w Męcikale projektor multimedialny o wartości 3.000,00 zł, Komendzie Wojewódzkiej Policji w Gdańsku analizator wydechu o wartości 2.214,00 zł, panu Szymonowi Michałka pilarkę spalinową o wartości 2.500,77 zł.

Potwierdzenia sald zostało przeprowadzone poprzez pisemne wystąpienie jednostki o potwierdzenia sald.

We wszystkich przypadkach jednostka otrzymała pisemne potwierdzenia salda.

7. Metodą weryfikacji przeprowadzonej w oparciu o stany ewidencyjne na dzień 31.12.2017 roku zinwentaryzowano składniki majątkowe nie objęte potwierdzeniem sald i spisem z natury. Weryfikacji sald aktywów i pasywów dokonano poprzez porównanie danych z ksiąg rachunkowych z danymi wynikającymi z dokumentacji źródłowej.

W ramach przeprowadzonych dwóch inwentaryzacji w 2017 roku metodą spisu z natury inwentaryzacją nie obejmowano składników majątkowych ewidencjonowanych na koncie 011 (środki trwałe). Z wyjaśnień pani Kariny Łobockiej - księgowej wynika, iż ostatni spis z natury składników majątkowych ewidencjonowanych na koncie 011 został przeprowadzony w okresie od 08.12.2015 r. do 31.12.2015 r. w oparciu o zarządzenie Nr 207/15 Burmistrza Brus z dnia 03.12.2015 roku.

Inwentaryzacji metodą spisu z natury objęto wszystkie środki trwałe ewidencjonowane na koncie 011 – środki trwałe, za wyjątkiem; gruntów, dróg i innych środków trwałych trudno dostępnych oraz pomp ciepła.

Ustalenia w zakresie objętym kontrolą przedstawiono w poniższej tabeli:

PST (ewidencja konto 011)	Wartość ewidencyjna w zł wg stanu na 31.12.2015 roku	Wartość objęta spisem z natury w zł wg. stanu na dzień 21.12.2015	Wartość wynikająca z księgi inwentarzowej 011 za wyjątkiem gruntów, dróg, środków trwałych trudno dostępnych oraz pomp ciepła na dzień 31.12.2015 roku.	Różnica w zł 4-3
1	2	3	4	5
	131.024.821,27	27.783.802,53	29.667.157,64	1.883.355,11
Ogółem	131.024.821,27	27.783.802,53	29.667.157,64	1.883.355,11

Z przedstawionej wyżej tabeli wynika, że wartość majątku wskazanego w arkuszach spisowych na dzień 21 grudnia 2015 roku wynosiła 27.783.802,53 zł natomiast wartość składników majątkowych, które należało objąć spisem na dzień 31.12.2015 roku wynosiła 29.667.157,64 zł. Różnica pomiędzy wartościami z kolumny 4-3 = 1.883.355,11.

Poczyniono następujące ustalenia:

- Spis z natury zakończono w dniu 21 grudnia 2015 roku, w dniu 18 listopada 2015 roku kontrolowana jednostka zakupiła 135 pomp ciepła o wartości 1.166.894,36 zł, które nie podlegały spisowi z natury. W okresie od 21 grudnia 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku dokonano dalszych zakupów środków trwałych o wartości 545.345,38 zł w związku z powyższym wartość środków trwałych ewidencjonowanych na koncie 011 wzrosła łącznie o kwotę 1.712.239,74 zł.
- Poza tym spisem z natury nie objęto środków trwałych oddanych w użyczenie o wartości 178.029,19 zł (zinwentaryzowano metodą potwierdzenia salda).

Ponadto z wyjaśnienia pani Kariny Łobockiej - księgowej wynika, iż spisem z natury błędnie objęto składnik majątkowy nie podlegający spisowi (pompa ciepła) o wartości 6.913,82 zł.

Podsumowując;

- zwiększenie stanu ŚT	+ 1.712.239,74 zł,
- nie podlegające spisowi ŚT (użyczone)	+ 178.029,19 zł,
- <u>ŚT błędnie ujęty w arkuszu nie podlegający spisowi</u>	<u>- 6.913,82 zł,</u>
Razem:	1.883.355,11 zł.

Ustalenia kontroli są zbieżne z wyjaśnieniami pracownika kontrolowanej jednostki. Powyższe wskazuje, iż inwentaryzacją objęto wszystkie składniki majątkowe. Niedobory inwentaryzacyjne zostały rozliczone zgodnie z decyzją kierownika jednostki. Wszystkie osoby złożyły stosowne oświadczenia, arkusze spisu z natury były odpowiednio ponumerowane i oznakowane.

W kontrolowanym zakresie uchybień nie stwierdzono.

[Informacje złożone przez panią Karinę Łobocką na okoliczność; nieobjęcia spisem części PŚT konto 013, w sprawie inwentaryzacji ŚT konto 011, wyjaśnienie w sprawie błędnego ujęcia w arkuszach spisowych pompy ciepła - poz. 19 akt kontroli]

V. ROZLICZENIA JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO Z JEDNOSTKAMI ORGANIZACYJNYMI

Kontrolę rozliczeń przeprowadzono w oparciu o rok budżetowy 2017.

5.1. Rozliczenia z jednostkami budżetowymi

- 1) W 2017 roku w ewidencji księgowej budżetu gminy (organu finansowego) prowadzono:
 - 16 kont analitycznych do syntetycznego konta 222 – „Rozliczenie dochodów budżetowych”, w tym jednego konta do rozliczenia dochodów wykonanych przez urząd miejski oraz 15 kont służących do rozliczenia jednostek organizacyjnych gminy działających w formie jednostek budżetowych;
 - 17 kont analitycznych do syntetycznego konta 223 – „Rozliczenie wydatków budżetowych”, w tym: jednego konta do rozliczenia wydatków urzędu miejskiego; jednego konta do rozliczenia wydatków finansowanych ze środków funduszu sołectkiego oraz 15 kont służących do rozliczenia wydatków gminnych jednostek organizacyjnych działających w formie jednostek budżetowych.

- 2) Ustalono, że na koniec 2017 roku żadne z kont analitycznych prowadzonych do syntetycznych kont 222 i 223 w ewidencji organu finansowego nie wykazywało sald należności budżetu – wszystkie wypracowane dochody zostały rozliczone z budżetem do końca roku. W tym samym czasie jednostki zwróciły też na podstawowy rachunek bankowy gminy niewykorzystane środki budżetowe na finansowanie wydatków tych jednostek.

5.2. Rozliczenia z samorządowymi zakładami budżetowymi

- 1) W 2017 roku na terenie kontrolowanej gminy działał jeden samorządowy zakład budżetowy – Zakład Gospodarki Komunalnej w Brusach.
- 2) Uchwalony w dniu 28.12.2016 roku budżet gminy na 2017 rok (uchwała Nr XVI/156/16 Rady Miejskiej z dnia 28 grudnia 2016r. w sprawie uchwały budżetowej gminy Brusy na rok 2017) nie przewidywał udzielania w 2017 roku ww. Zakładowi żadnych dotacji, nie planowano również żadnych wpłat tego Zakładu do budżetu gminy z tytułu nadwyżki środków obrotowych na koniec roku.

Powyższe ustalono m.in. na podstawie załącznika nr 10 („Plan przychodów i kosztów Zakładu Gospodarki Komunalnej w Brusach”) do ww. uchwały.



W trakcie 2017 roku nie dokonywano zmian w budżecie gminy i przywołanym planie przychodów i kosztów w zakresie planu dotacji – do końca roku nie planowano udzielania Zakładowi dotacji przedmiotowych, ani też dotacji celowych.

- 3) W punkcie 2 („Informacja o rozliczeniu kasowym z budżetem – w okresie od dnia 1 stycznia do końca okresu sprawozdawczego”) części D („Dane uzupełniające”) złożonego w kontrolowanej jednostce sprawozdania Rb-30S z wykonania planów finansowych samorządowych zakładów budżetowych za okres do dnia 31 grudnia 2017 roku ww. Zakład wykazał wpłatę 122.014,75 zł z tytułu nadwyżki środków obrotowych za poprzedni rok budżetowy.

Powyższa kwota wpłynęła na bankowy rachunek kontrolowanej jednostki w dniu 11.04.2017r. Uzyskany dochód zaewidencjonowano w § 237 – „Wpływy do budżetu nadwyżki środków obrotowych samorządowego zakładu budżetowego” w rozdziale 90017 – „Zakłady gospodarki komunalnej”.

Plan dochodów budżetowych w ww. podziałkach, w wysokości 122.015,00 zł ustalono w dniu 4.08.2017r., tj. po upływie blisko 4 miesięcy od wpływu tych środków.

5.3. Rozliczenia rachunków dochodów

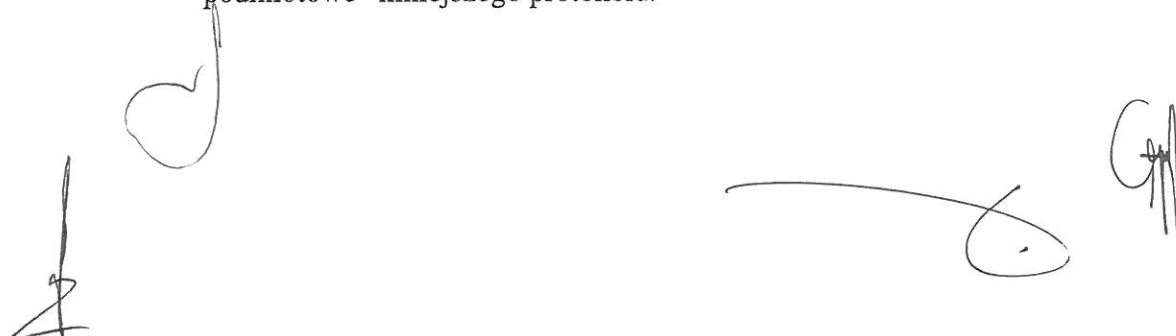
W 2017 roku w żadnej z gminnych oświatowych jednostek budżetowych nie funkcjonował wydzielony rachunek dochodów, o jakim mowa w art. 223 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych.

5.4. Samorządowe osoby prawne

5.4.1. Instytucje kultury

- 1) W początkowej części niniejszego protokołu wykazano, że w 2017 roku na terenie kontrolowanej gminy funkcjonowała jedna samorządowa instytucja kultury, tj. Centrum Kultury i Biblioteki w Brusach.
- 2) W 2017 roku na rachunek bankowy ww. instytucji kultury przekazano z budżetu gminy, zgodnie z planem, 1.250.000,00 zł dotacji budżetowych. Były to wyłącznie dotacje podmiotowe (§ 248 – „Dotacja podmiotowa z budżetu dla samorządowej instytucji kultury”) klasyfikowane w rozdziale 92116 – „Biblioteki”.

Ustalenia kontroli odnoszące się do udzielenia ww. dotacji oraz ich rozliczenia przez beneficjenta i kontrolowaną jednostkę przedstawiono w punkcie „3.7.2.1. Dotacje podmiotowe” niniejszego protokołu.



5.4.2. Samorządowe publiczne zakłady opieki zdrowotnej

Na terenie kontrolowanej gminy nie funkcjonował żaden publiczny zakład opieki zdrowotnej nadzorowany przez Radę Miejską.

5.4.3. Inne samorządowe osoby prawne

Na terenie kontrolowanej jednostki samorządu terytorialnego nie działały inne samorządowe osoby prawne.

*
* *

Integralną część protokołu stanowią następujące załączniki:

1. Protokół kontroli kasy Urzędu Miejskiego w Brusach.
2. Wykaz akt roboczych kontroli.

Ustalenia końcowe

1. Protokół niniejszy sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach.
2. Ustalenia zawarte w protokole zostały przez stronę kontrolującą przedstawione kierownictwu jednostki i omówione na posiedzeniu zorganizowanym w dniu 5 czerwca 2018r.
3. Burmistrz został poinformowany o przysługującym stronie kontrolowanej prawie odmowy podpisania protokołu i złożenia w ciągu 3 dni od daty jego otrzymania pisemnych wyjaśnień, co do przyczyny tej odmowy.
4. Kontrolę odnotowano w książce kontroli pod poz. 2/2018.

Brusy, dnia 5 czerwca 2018r.

URZĄD MIEJSKI W BRUSACH
ul. Na Zaborach 1, 89-632 Brusy
tel. 52 39-69-300, fax 52 39-69-303

Inspektorzy kontroli

.....
Mieczysław Beńko

(Mieczysław Beńko)

.....
Waldemar Staszewski

(Waldemar Staszewski)

BURMISTRZ

Burmistrz:

dr inż. Witold Ossowski

(Witold Ossowski)

Skarbnik gminy:

SKARBNIK GMINY

(Ewa Trzebiatowska-Gryglewska)

mgr Ewa Trzebiatowska-Gryglewska

Załącznik nr ...¹
do protokołu kontroli.

PROTOKÓŁ
kontroli kasy Urzędu Miejskiego w Brusach

przeprowadzonej w dniu 24.04.2018r., w godz. 8⁰⁵ – 8³⁰ przez Mieczysława Beńko – starszego inspektora Wydziału Kontroli Gospodarki Finansowej Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku.

Kontrolę przeprowadzono przy udziale pani Janiny Zygmąńskiej – inspektor (kasjer), w obecności pani Magdaleny Rolbieckiej – p.o. zastępcy skarbnika gminy.

W toku kontroli ustalono, co następuje:

I. Gotówka

1) Rzeczywisty stan gotówki w kasie	-	1.196,00 zł.
2) Stan ewidencyjny gotówki:		
- wg otwartego raportu kasowego (RK) nr 80/2018 z dnia 24.04.2018r., prowadzonego do podstawowego rachunku bankowego urzędu miejskiego, do poz. 2 włącznie	-	1.196,00 zł;
- wg zamkniętego RK nr 3/2018 za okres od dnia 23.02.2018r. do dnia 6.03.2018r., prowadzonego do rachunku bankowego funduszu socjalnego	-	0,00 zł
- wg otwartego RK nr 16/2018 prowadzonego od dnia 19.04.2018r. do podstawowego rachunku bankowego Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brusach, do poz. 6 włącznie.....	-	0,00 zł;
Razem:	-	1.196,00 zł.

3) W wyniku porównania rzeczywistego stanu gotówki w kasie ze stanem ewidencyjnym **nie stwierdzono różnicy** – niedoboru lub nadwyżki gotówki w kasie.

II. Druki ścisłego zarachowania – rzeczywiste stany ilościowe:

a) Blankiety czeków gotówkowych, do rachunków bankowych:

- urzędu miejskiego (rachunek podstawowy)	-	26 szt.;
- funduszu sołeckiego	-	9 szt.;
- funduszu socjalnego	-	4 szt.;
- funduszu mieszkaniowego	-	3 szt.;
- sum depozytowych	-	4 szt.;

- Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brusach (rachunek podstawowy) - 6 szt.;
- Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brusach (rachunek „klęska żywiołowa”) - 11 szt.

b) Bloczki druków ścisłego zarachowania:

- kwitariusze przychodowe (K-103) - 16 szt.;
- KW-„Kasa wypłaci” - 4 szt.;
- KP-„Kasa przyjmie” - 57 szt.

c) Pozostałe druki ścisłego zarachowania:

- miesięczne karty drogowe pożarniczego pojazdu samochodowego - 10 szt.;
- miesięczne karty pracy sprzętu silnikowego - 14 szt.;
- karta drogowa samochodu osobowego - 66 szt.;
- karta drogowa samochodu osobowo-ciężarowego - 20 szt.;
- licencja do wykonywania transportu drogowego taksówką - 5 szt.;
- zezwolenie na wykonywanie regularnych przewozów osób w krajowym transporcie drogowym - 9 szt.;
- wypis z zezwolenia na wykonywanie regularnych przewozów osób w krajowym transporcie drogowym - 27 szt.

Stwierdzono, że rzeczywiste stany ilościowe druków ścisłego zarachowania **były zgodne** ze stanami ewidencyjnymi, wynikającymi z „Książ druków ścisłego zarachowania”.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach i po odczytaniu podpisano bez zastrzeżeń.

Kontrolujący:

.....

(Mieczysław Beńko)

Kasjer:

.....

(Janina Zygmąńska)

Obecna przy kontroli:

.....

(Magdalena Rolbiecka)

Załącznik nr 2
do protokołu kontroli

ZESTAWIENIE AKT ROBOCZYCH KONTROLI

URZĄD MIEJSKI w BRUSACH KONTROLA KOMPLEKSOWA
Nazwa jednostki kontrolowanej Rodzaj kontroli

24.01.2018r. – 5.06.2018r.
Termin przeprowadzenia kontroli

Pozycja akt kontroli	Nazwa tematyczna sprawy / nazwa dokumentu
1	2
Gospodarka środkami pieniężnymi - gospodarka kasowa	
1	Kserokopie: porozumienia BF.3251.3.35.17 z dnia 24.04.2017r. w sprawie obsługi kasowej Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brusach; noty księgowej nr 1/2017 z dnia 24.11.2017r. oraz bankowego dowodu „polecenie przelewu” z dnia 30.11.2017r., dokumentującego zapłatę ww. noty księgowej
Dochody budżetowe	
2	Wykaz jednostek samorządu terytorialnego, które w 2017 roku udzieliły gminie Brusy pomocy finansowej w formie dotacji celowej klasyfikowanej w § 271
3	„Stanowisko gminy Brusy w sprawie darowizn przekazywanych przez mieszkańców na rzecz budowy ulicy Długiej i Słonecznej w Męcikale” – wyjaśnienie podpisane przez pana Krzysztofa Gierszewskiego – zastępcę burmistrza
4	Kserokopie: wydruku „Analiza stawek podatkowych” oraz sporządzonych przez pana Tomasza Drobińskiego – inspektora dokumentów zatytułowanych „Skutki obniżenia stawek”
5	Wyjaśnienie pana Tomasza Drobińskiego – inspektora w sprawie skutków obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości od osób prawnych
Wydatki bieżące	
6	Kserokopie: polecenia wyjazdu służbowego nr 180/17, ewidencji podróży służbowych UM Brusy w okresie 16.03.2017 do 01.06.2017; oświadczenia pani Magdaleny Zakrzewskiej – Posieczek, listy obecności za miesiąc 2017, listy płac nr 257
7	Informacja udzielona przez Panią Agnieszkę Drzewicką pełnomocnika burmistrza ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii
8	Kserokopie: pismo Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej Oddział Wojewódzki w Gdańsku OP-IIc-2/388/15 z dnia 17.11.2015 roku wraz z dowodem zapłaty WB, pismo Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej Oddział Wojewódzki w Gdańsku OP-IIc-2/786/16 z dnia 30.12.2016 roku wraz dowodem zapłaty WB, polisa nr 953-A 360440, polisa nr 953-A 39064,1 polisa nr 953-A 390636, polisa nr GB 7304807

	wraz z podziałem składki na jednostki i dowodem zapłaty WB, Polisa nr GB 038669 wraz z podziałem składki na jednostki dowodem zapłaty WB
Wydatki majątkowe	
9	Kserokopie: zatwierdzonego w dniu 1.07.2015 roku „Protokołu postępowania w trybie przetargu nieograniczonego” dotyczącego zamówienia nr ZP 271.5.2015; zawiadomienia o wyborze najkorzystniejszej oferty z dnia 14.05.2015r.
10	Skierowane do pani Ewy Mochol – specjalisty ds. zamówień publicznych pismo kontrolującego z dnia 21.05.2018r. w sprawie wyjaśnienia wyboru najkorzystniejszej oferty przed zabezpieczeniem wystarczających środków na finansowanie zamówienia
11	Wyjaśnienie pani Ewy Mochol – specjalisty ds. zamówień publicznych w sprawie wyboru najkorzystniejszej oferty przed zabezpieczeniem wystarczających środków na realizację zamówienia publicznego
12	Kserokopie: zatwierdzonego w dniu 30.06.2016 roku „Protokołu postępowania w trybie przetargu nieograniczonego” dotyczącego zamówienia nr ZP 271.6.2016; zawiadomienia o wyborze najkorzystniejszej oferty z dnia 18.05.2016r.
13	Kserokopie: zatwierdzonego w dniu 16.11.2017 roku „Protokołu postępowania w trybie przetargu nieograniczonego” dotyczącego zamówienia nr ZP 271.20.2017; zawiadomienia o wyborze najkorzystniejszej oferty z dnia 27.10.2017r.
Rozliczenie otrzymanych i udzielonych dotacji	
14	Wyjaśnienie pani Ewy Trzebiatowskiej-Gryglewskiej – skarbnik gminy w sprawie ujęcia dotacji w planach finansowych jednostek budżetowych w roku 2017
Gospodarka odpadami komunalnymi	
15	Kserokopie: zarządzenia Nr 426.1/13 Burmistrza Brus z dnia 28 czerwca 2013r. w sprawie powierzenia zakładowi budżetowemu obowiązku odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości położonych na terenie gminy Brusy oraz utworzenia i prowadzenia punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych; pisma GP.272.1.25.2017 burmistrza z dnia 30.09.2017r., adresowanego do kierownika Zakładu Gospodarki Komunalnej w Brusach
16	Sporządzona przez panią Magdalenę Rolbiecką – p.o. zastępcy skarbnika gminy informacja „Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi”
Gospodarka mieniem komunalnym	
17	Wyjaśnienie pani Kariny Łobockiej – księgowej w sprawie „zmiany sposobu księgowania ujemnych odchyłek cen ewidencyjnych”
18	Wyjaśnienie pani Kariny Łobockiej – księgowej w sprawie ewidencji umorzenia wartości niematerialnych i prawnych
19	Złożone przez panią Karinę Łobocką – księgową wyjaśnienia na okoliczność: nieobjęcia spisem części PŚT (konto 013), inwentaryzacji ŚT (konto 011), błędnego ujęcia pompy ciepła w arkuszach spisowych

Sporządził: Mieczysław Beńko – starszy inspektor kontroli finansowej RIO w Gdańsku